

ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟୁକ୍ତ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2 ବର୍ଷ 2013

**ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟୁକ୍ତ ତଥା
ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ**

**ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ**

**ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 ବର୍ଷ 2013**

ବିଷୟ ସାରଣୀ

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖବନ୍ଧ		vii
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ		ix-xiv
ଅଧ୍ୟାୟ I		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ	1	1-16
ଉପକ୍ରମଣିକା	1.1 ଓ 1.2	1
ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	1.3 ରୁ 1.5	1-2
ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ	1.6 ରୁ 1.8	2-3
ବଜେଟ୍‌ର ବ୍ୟୟ, ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିତି, ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଓ ରଣ	1.9 ରୁ 1.11	3-5
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ନିର୍ଭୁଲ ପରିମାଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି	1.12 ଓ 1.13	5
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ	1.14 ରୁ 1.20	5-8
ହିସାବ ରୁଡାନ୍ତରେ ବଜେଟ୍	1.21 ରୁ 1.26	8-9
ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ	1.27 ରୁ 1.29	9-10
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ମତବ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	1.30 ରୁ 1.35	10-13
ସମାକ୍ଷାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଆଦାୟ	1.36	13
ପୃଥକ୍ ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନାର ସ୍ଥିତି	1.37	13-14
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଘରୋଇକରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ଗଠନ	1.38	14-16
ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର	1.39 ରୁ 1.40	16
ଅଧ୍ୟାୟ II		
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମାକ୍ଷା	2	
ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂସ୍ଥାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	2.1	17-58
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	-	17-18
ଉପକ୍ରମଣିକା	2.1.1 ରୁ 2.1.2	18-19
ସମାକ୍ଷାର ପରିସର ଓ ପଦ୍ଧତି	2.1.3	19
ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	2.1.4	20
ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ	2.1.5	20-21
ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ	2.1.6	21
ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ	2.1.7 ରୁ 2.1.76	22-57
ଯୋଜନା ଓ ବିକାଶ	2.1.8 ରୁ 2.1.10	22-23
ସରକାରୀ ନେଟ୍‌ଓ୍ଵାର୍କ ଓ ତାର ବୃଦ୍ଧି	2.1.11	23-25
ସରକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା	2.1.12 ରୁ 2.1.24	25-29

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଏବଂ ସରବରାହ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ ଅସମାନତା	2.1.25 ରୁ 2.1.28	29-31
ସରବରାହ ପ୍ରଣାଳୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ	2.1.29	32
ସରବରାହ କ୍ଷମତା	2.1.30	32
ସରଞ୍ଜାମ	2.1.31	33
ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡ ର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା	2.1.32	33
ଭୋଲଟେଜ୍ ପରିଚ୍ଛେଦନା	2.1.33 ରୁ 2.1.35	33-35
ଇଏଚଟି ଲାଇନ	2.1.36	35
ବସ ବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ	2.1.37	35-36
ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	2.1.38	36
ଅଗୋ/ପାଞ୍ଚା ଗ୍ରାହକଙ୍କର ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ	2.1.39	36-37
ହଟଲାଲନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	2.1.40	37-38
ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନାଦେୟ	2.1.41	38
ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି	2.1.42	38-39
ଗ୍ରୀଡ୍ ପରିଚ୍ଛେଦନା	2.1.43 ରୁ 2.1.48	39-42
ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦନା	2.1.49	42-43
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ହିସାବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା	2.1.50	43
ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛେଦନା	2.1.51 ରୁ 2.1.52	43-45
ପରିଚ୍ଛେଦନା ଖର୍ଚ୍ଚର ଆଦାୟ	2.1.53	46
ଖର୍ଚ୍ଚର ଉପାଦାନ	2.1.54	46
ରାଜସ୍ୱର ଉପାଦାନ	2.1.55	47
ତୃତୀୟ ଦେୟ ଅବଧି ପରେ ଦାବି ଯୋଗୁ କ୍ଷତି	2.1.56	47
ଏସଏଲଡିସି ଦେୟର ସଂଗ୍ରହ	2.1.57	48
ଏଲଟିଓଏ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜର ସଂଗ୍ରହ	2.1.58 ରୁ 2.1.61	48-49
ଟାରିଫ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	2.1.62 ରୁ 2.1.66	49-51
ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚ୍ଛେଦନା	2.1.67	51-52
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପ ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ	2.1.68	52
କମ ପରିବହନ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ କ୍ରୟ	2.1.69	52-53
କଣ୍ଟ୍ରୋଲ କ୍ରୟରେ ତୃଟି	2.1.70	53-54
ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟରେ ପରିହାରୀୟ ବ୍ୟୟ	2.1.71	54
ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	2.1.72	54-55
ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛେଦନା ପାଇଁ ଫାଇଦାର ପୁନର୍ବିଲୋକନ	2.1.73	55
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା	2.1.74	55-56
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା	2.1.75	56
ସମୀକ୍ଷା ସମିତି	2.1.76	56-57
ସାକାରୋଚ୍ଛି	--	57
ଉପସଂହାର	--	57

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ସୁପାରିଶ	--	58
ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	2.2	59-94
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	--	59-60
ଉପକ୍ରମଣିକା	2.2.1 ରୁ 2.2.3	60-61
ସମାକ୍ଷା ପରିସର	2.2.4	61
ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	2.2.5	61-62
ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ	2.2.6	62
ସମାକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି	2.2.7	62
ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ	2.2.8 ରୁ 2.2.68	63-92
ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ	2.2.9 ରୁ 2.2.11	63-64
ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି	2.2.12 ରୁ 2.2.15	65-66
ଯୋଜନା	2.2.16 ରୁ 2.2.18	66-69
ପରିଯୋଜନା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି	2.2.19 ରୁ 2.2.23	69-70
ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ	2.2.24 ରୁ 2.2.32	70-74
କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ	2.2.33 ରୁ 2.2.40	74-79
ଠିକାଦରକ୍ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ	2.2.41 ରୁ 2.2.46	79-82
ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚାଳନା	2.2.47 ରୁ 2.2.54	82-86
ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା	2.2.55 ରୁ 2.2.60	86-88
ମାନବ ସମ୍ପଦ ର ପରିଚାଳନା	2.2.61 ରୁ 2.2.62	88-89
ପରିକଳ୍ପନା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା	2.2.63 ରୁ 2.2.65	89-91
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	2.2.66 ରୁ 2.2.68	91-92
ସାକାରୋକ୍ତି	--	92
ଉପସଂହାର	--	92-93
ସୁପାରିଶ	--	93-94
ଅଧ୍ୟାୟ III		
ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷାର ମତ୍ତବ୍ୟ	3	
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ	3.1 ରୁ 3.18	95-119
ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମର ଅନାୟତ୍ତ ଗଠନ	3.1	95-99
ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ପୃଥକୀକରଣ ନ କରିବା ହେତୁ କ୍ଷତି	3.2	99-100
ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକର ଅମାନ୍ୟତା	3.3	100-101
ରାଜସ୍ଵ ହାନୀ	3.4	101-102
ସୁଧ ବାବଦରେ କ୍ଷତି	3.5	102-103
ପରିବହନ ଠିକାଦାରକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକଂପା	3.6	103-104

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ନିଲାମ ବାଡ଼ିଲ କରିବା ହେତୁ କ୍ଷତି	3.7	105-106
ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନ କରିବା ହେତୁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି	3.8	106-107
ଜଳକର ବାବଦକୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	3.9	107-108
ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍		
ଆୟକରର ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରତିପୁରଣ	3.10	108-109
ଅତ୍ୟଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	3.11	109-110
ଓଡ଼ିଶା ଜଳବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
କାପାସିଟି ଚୁର୍ଣ୍ଣ ବାବଦରେ ରାଜସ୍ୱ ହାନି	3.12	110-111
ଓଡ଼ିଶା ଡାପଜ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ	3.13	112-113
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନିୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା	3.14	113-114
ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ମୁଣ୍ଡା ଲୁହା ପଥର ବିକ୍ରିରେ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା	3.15	115-116
ରଞ୍ଜନୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ କ୍ଷତି	3.16	116-117
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ଉଚ୍ଚ ସଂଗ୍ରହଣ ମୁଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁ କ୍ଷତି	3.17	117-118
ଓଡ଼ିଶା ପୋଲ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ପରିହାୟ ଆୟକର ଦେୟ	3.18	118-119
ସାଧାରଣ		
ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ	3.19	119-121

ପରିଶିଷ୍ଟ

ସଂ.	ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ
1.	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ବକେୟା ରଣ ଓ ମାନବ ସମ୍ବଳର ସର୍ବିଶେଷ ବିବରଣୀ	1.6	123-129
2.	ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବିଶେଷ ବର୍ଷର ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପରିଣାମର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ	1.14 ଓ 1.35	130-136
3.	ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ/ପ୍ରାପ୍ୟ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ପ୍ରାପ୍ୟ ଛାଡ଼, ରଣ ଛାଡ଼ ଏବଂ ଅଂଶଧନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିବା ରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧିବନ୍ଧ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	1.9	137-139
4.	ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	1.24	140-141
5.	ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	1.14	142-143
6.	ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ପରିଣାମର ବିବରଣୀ	1.14	144-145
7.	2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ଭୋଲଟେଜ ହିସାବରେ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିର, ଯୋଜନା, ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିଅଣ୍ଟର ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	2.1.11	146-147
8.	ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରି ହେଉଥିବା ପରିଯୋଜନା, ତାର କାରଣ ଓ ବିଳମ୍ବର ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	2.1.13	148-150
9.	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିତ୍ତଣୀ ଦିଆଯାଇ ନଥିବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାପ୍ତା ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ	3.19.1	151
10.	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	3.19.3	152
11.	ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଚିଠା ଅନୁଚ୍ଛେଦ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାପ୍ତା ଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିବରଣୀ (30 ଡିସେମ୍ବର 2012)	3.19.3	153
	ସାଂକେତିକ ଶବ୍ଦର ତାଲିକା		154-155

ମୁଖବନ୍ଧ

ସରକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସଂସ୍ଥା ଯାହାର ହିସାବ ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ (ସିଏଜି)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି:

- ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ,
  - ବୈଧାନିକ ନିଗମ, ଏବଂ
  - ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ୟୋଗ।
2. ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ସରକାରୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷାର ଫଳ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଓ ସେବାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19(କ) ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି ।
3. ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବର ସମାକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଅନୁସାରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ।
4. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାହାକି ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ, ସିଏଜି ଏହାର ଏକ ମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା ବ୍ୟତିରେକ ସିଏଜିଙ୍କର ସମାକ୍ଷା କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିସାବର ସମାକ୍ଷା ସିଏଜିଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଗୁଣ୍ଡା ଥାନାଓଫିସରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥାଏ ଓ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସିଏଜିଙ୍କର ସମାକ୍ଷା କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମାଳୟ ଆୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଏଜି ଏକମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଉପରେ ହେଉଥିବା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପୃଥକ ଭାବେ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥାଏ ।
5. ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ 2011-12 ର ସମାକ୍ଷାରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଘଟଣା ସହିତ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରି ନଥିବା ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ 2011-12 ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଷୟକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।
6. ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକ କରାଯାଇଛି ।
7. ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ, ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

1. ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିକ୍ ଦ୍ୱାରା ନିୟୋଜିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଏ । ଏହି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିକ୍ ଦ୍ୱାରା ପରିଷ୍କୃତ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ । ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ଓଡ଼ିଶାରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 36 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସୁ (33 ଟି କମ୍ପାନୀ ଓ 3 ଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ) ଏବଂ 28 ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ନ ପିଏସ୍‌ସୁ (ସମସ୍ତ କମ୍ପାନୀ) ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 0.23 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା 11450.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କଲେ । ଅର୍ଥନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକାକୁ ନିର୍ବାହ କରି ଏହି କାରବାର ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର (ଜି.ଡି.ପି) ର 5.06 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ 1296.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା, 2439.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ।

ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

64 ଟି ପିଏସ୍‌ସୁରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ (ମୂଳଧନ ଓ ଦୀର୍ଘ ମିଆଁଦି ରଣ) 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 10058.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏହା 5.29 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 2006-07 ରେ 9553.38 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2011-12 ରେ 10058.34 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଳ ଧନ ଏବଂ ରଣରେ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଶକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 2006-07 ରେ 79.60 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2011-12 ରେ 81.30 ପ୍ରତିଶତ ହେଲା ।

ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ 36 ଟି ପିଏସ୍‌ସୁ ମଧ୍ୟରୁ 23 ଟି ପିଏସ୍‌ସୁ 2011-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 2305.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସାତଟି ପିଏସ୍‌ସୁ 1009.79 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ଲାଭରେ ଅବଦାନ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା କଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1880.59 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (206.29 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (95.61 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (40.02 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅତିମାତ୍ରାରେ କ୍ଷତି କରିଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (936.81 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (12.73 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଇଡ଼୍‌କଲ ଆଇରନ ଓ୍ୱାର୍କସ ଲିମିଟେଡ୍ (27.03 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (31.71 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

କ୍ଷତିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ପରିଷ୍କାମନାଗତ ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବ ଦାୟୀ ଅଟେ । ସିଏଜିକ୍ ଡିନିବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବିଲୋକନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉନ୍ନତ ପରିଷ୍କାମନା ସହିତ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ହୋଇଥିବା 6485.01 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ଏବଂ 7.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଷ୍ପଳ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଆୟତାଧୀନ ଥିଲା । ତେଣୁ, ପରିଷ୍କାମନାରେ ଉନ୍ନତି କରିବା ଏବଂ ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି / କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିସର ରହିଛି । ଯଦି ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ହୁଅନ୍ତି ତାହାହେଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିପାରିବେ । ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଦକ୍ଷତାର ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ହିସାବର ଗୁଣବତ୍ତା

ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ । ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ 30 ଟି ହିସାବରେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ମୋଟ 11 ଟି ହିସାବରେ ହିସାବ ମାନବକ୍ଷ ଆଧାରରେ 32 ଟି ସ୍ଥାନରେ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିଲା । କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନେକ ଦୁର୍ବଳ ସ୍ଥାନକୁ ଇଙ୍ଗିତ କରୁଛି ।

ବକେୟା ହିସାବ ଏବଂ ବନ୍ଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା 29 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସୁର 45 ଟି ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ହିସାବଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥାସମ୍ଭବରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ଦରକାର । 28 ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ନ କମ୍ପାନୀ ଥିଲା । ଏହି ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଗ୍ରତ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେଉନଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱରିତ ବନ୍ଦ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(ଅନୁକ୍ରମ 1)

2. ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମାକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ସରବରାହ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ସରବରାହ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ ଓ ଗ୍ରାହ ପରିଚ୍ଛଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2004 ରେ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ କଂପାନୀ ହିସାବରେ ଏହି କଂପାନୀ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ଉଚ୍ଚ ସରବରାହ (ଏଡି) ନେଟ୍‌ଓଉଟ୍ ଯଥା 400 କେ.ଭି ରୁ 132 କେ.ଭି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ସରଞ୍ଚେସନ (ଏମଏସ) ଓ ଲାଇନ ର ନିର୍ମାଣ ଓ ପରିଚ୍ଛଳନ ଅର୍ଥଭୁକ୍ତ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀର 10262.50 ଏମଭିଏ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ 100 ଟି ସରଞ୍ଚେସନ ଓ 11295.963 ସିକେଏମ ସରବରାହ ଲାଇନ ଥିଲା । କଂପାନୀ ପରିଚ୍ଛଳନାରେ ଦକ୍ଷତା, ମିତବ୍ୟୟତା, ପାରଦର୍ଶିତା ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ 2007-08 ରୁ 2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି

କଂପାନୀ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 33 ଟି ଇଏଡି ସରଞ୍ଚେସନ, 6227.50 ଏମଭିଏ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର କ୍ଷମତା ଏବଂ 2987.768 ସିକେଏମ ଇଏଡି ଲାଇନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଯୋଜନା କରିଥିବା ବେଳେ ଏହି ସମୟରେ 19 ଟି ଇଏଡି ସରଞ୍ଚେସନ, 3105 ଏମଭିଏ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର କ୍ଷମତା ଏବଂ 1809.121 ସିକେଏମ ଇଏଡି ଲାଇନ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିଥିଲା । କଂପାନୀର ସଫଳତା ଯଥାକ୍ରମେ 57.58, 49.86 ଏବଂ 60.55 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହି କମ୍ପାନୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ସୁଚିତ ଦିନ ଠାରୁ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଯାଏଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନର ବିଳମ୍ବ ଫଳରେ 165.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି 328.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବରୋଧ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ପରିଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା 650.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ମିଳିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚ୍ଛଳନା

ମୂଳ ସୁଚିତ ଦିନ ହିସାବରେ କଂପାନୀ ତାର ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ଶେଷ କରିପାରିନଥିଲା । 22 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ 15 ରୁ 154 ମାସ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତୀ ପକ୍ଷରେ ଅସମାନତା ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ଆଇପିପି ଓ 2 ଟି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ ନିଷ୍ପତ୍ତୀ ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ

4067.68 ଏମସ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପରେ ସରବରାହ ଗର୍ଜ ବାବଦରେ 97.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଭୋଲଟେଜ ଲେଭୁଲରେ ସରଞ୍ଚେସନ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ମାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଭୋଲଟେଜ ହ୍ରାସ ବୃଦ୍ଧି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ତାର ସରଞ୍ଚେସନଗୁଡ଼ିକରେ ଅପ୍ଟରୁର କାପାସିଟର ବ୍ୟବହାର ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଧନ କଂପାନୀ ମାନକୁ ରିଆଜଷ୍ଟିଭ ଏନର୍ଜି ବାବଦରେ ବିଲ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଫଟ୍‌ୱେର ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଗ୍ରାହ ପରିଚ୍ଛଳନା

108.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଗାଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ସବୁ ସରଞ୍ଚେସନ ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ମାର୍ଟ/ଆରିଟିସ୍କୁ ସଂଯୋଗ ନ ଥିବାରୁ ଏସଏଲଡିସିର କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ହୋଇନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ସରବରାହ ପକ୍ଷରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିଲା । ଏସଏଲଡିସି ଏଡିପି ପରିଚ୍ଛଳନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାହ ଶୁଳ୍କା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିନଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ଧନ କଂପାନୀ ମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ସୁଚି ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉଠାଇ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ସରବରାହ କ୍ଷତି

ସରବରାହ କ୍ଷତି 2007-08 ରେ 4.82 ପ୍ରତିଶତରୁ 2011-12 ରେ 3.97 ପ୍ରତିଶତକୁ କମି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଓଜିଆରସିର ଅନୁମୋଦିତ ମାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହି କ୍ଷତିର କାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଏବଂ ଏହାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

2007-11 ସବୁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ କଂପାନୀର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଏକଟ୍ରାକ୍ଟିଭ କ୍ଷତି 181.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀର ରଣ 818.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଭୁଲ ଏଆରଆର ଦାୟର କରିବାରୁ କଂପାନୀ ତାରିଫ ମାଧ୍ୟମରେ 77.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରି ପାରି ନ ଥିଲା ।

ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚ୍ଛଳନା

କଂପାନୀର ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ 13 ରୁ 40 ମାସର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ନିକାଶ ପାଇଁ 38.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଚୁର ବଳକା ଷ୍ଟୋର / ଅବ୍ୟବହୃତ ଷ୍ଟୋର ଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀରେ ଥିବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଥିଲା ।

ଉପସଂହାର ଓ ସୁପାରିଶ

କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରକୃତ ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିଥାଆନ୍ତା, ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି ରୋକି ପାରିଥାଆନ୍ତା, ସ୍ଥିର ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା, ସରବରାହ କ୍ଷତି କମ କରି ଲାଭ ପାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ପାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାପ୍ତରେ ଆଠୋଟି ସୁପାରିଶ ରହିଛି । ଯଥା-ଏନଇପି

ଅନୁସାରେ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା; ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ପାଦନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଭାଗ ଶକ୍ତି ନିର୍ଭୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସରବରାହ ଲାଭନ ସୁବିଧା କରିବା; ଶକ୍ତି ମହାଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଟ୍ୟାକ୍ସ ଯୋଗ୍ୟ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ସରବରାହ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା; ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଓ ସରବରାହ ନେଗୋସିଆଟିଭ୍ ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏମ୍ପ୍ଲିଏସି/ ଗ୍ରାଡ୍ ସଂହିତା ମାନକୁ ଆନୁଗତ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା; ଲାଭନ ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର କାପାସିଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ବସ ବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ ସ୍ଥାପନା କରିବା; କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବରେ ଗ୍ରାଡ୍ ଶୁଖିଲା ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ଏବିଟି ପରିଚ୍ଛଳନା କରିବା; ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ସରବରାହ କ୍ଷତି କମ କରି ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ରୋଜଗାର କରିବା ଏବଂ ପାଣ୍ଡିର ଅବରୋଧକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚ୍ଛଳନାକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ।

(ଅନୁକ୍ରମ 2.1)

ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

କଂପାନୀ ମେ 1962 ମସିହାରେ ବନ୍ଧ, ଆନିକଟ, ଜଳଭଣ୍ଡାର, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର, କେନାଲ ନିର୍ମାଣର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ସଂପ୍ରତିକ ସମାକ୍ଷା 2007-08 ରୁ 2011-12 5 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜନା, ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା, ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା, ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିର ମିତ୍ରତା, ପାରଦର୍ଶୀ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଯୋଜନା

ଯଦିଓ କଂପାନୀ ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ଦଶନ୍ଧି ଧରି ବିଦ୍ୟମାନ, ଏହା କେବେ ସମ୍ଭବ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ କୌଣସି ଦୀର୍ଘମିଆଦି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିଲା । କଂପାନୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା । ଏହା କେବେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ବିଷୟ ଉଦ୍‌ଧାପନ କରିନଥିଲା, ବଜେଟ୍‌ସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା; ଯେହେତୁ ବଜେଟ୍‌ସ ଅବକଳ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ତଥ୍ୟ ବିନା ଏବଂ ଭୌତିକ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା । କଂପାନୀ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 654.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିପାରିଥିଲା, ଯାହା ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟର କେବଳ 45 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି

କଂପାନୀ ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳନ ଉଚିତ୍ ବଜାର ଦର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ପରିଯୋଜନା ସ୍ରୀୟ ବୈଷୟିକ ଜମିଟି ଏବଂ ଶେଷର ଜମିଟି ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରେ । ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଦୁର୍ବଳତା ଯଥା:- ଯଦିପାଟିର ଭଡ଼ା ଦେୟ ବାବଦକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରାବଧାନ, ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କର / ସେବା କର / ସେସ୍‌ର ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂରତା ବ୍ୟବଧାନ ପ୍ରାବଧାନ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଣକର କମ୍ ପ୍ରାବଧାନ ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ 19.41 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଉଦ୍‌ଧାରରେ କଂପାନୀର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ହେତୁ 49.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

କଂପାନୀର ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ସୁଦ୍ଧା 397.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର 93 ଟି ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିବାକୁ ଥିଲା ଏବଂ 2007 ରୁ 2012 ମଧ୍ୟରେ 185 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । କଂପାନୀ 157 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା / 121 ଟି ନିର୍ମାଣାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 777.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲା । ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 93 ଟି ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଏବଂ 57 ଟି କାମରେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧିତ

ହୋଇପାରିନଥିଲା । 15 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ବିଳମ୍ବିତ ସମାପନ ପାଇଁ 161.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ 141.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଭାର ସହ କଂପାନୀକୁ 17.88 କୋଟିର ପରିଶାମା ଷଡ଼ି ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ଷଡ଼ିର ଭରଣା ବାବଦକୁ 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାକଟ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀର ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ 6.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଷଡ଼ି ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନ କରି ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ଉପଠିକାଦାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାନରେ 27.61 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ ଅନୁଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଠିକାଦାର ନିୟୋଜନ

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ନିୟୋଜନରେ ସର୍ତ୍ତ ଉପଠିକାଦାରିତା କୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲା ଯାହା କଂପାନୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନର ସର୍ତ୍ତକୁ ଖୁଲାସା କରୁଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ନିୟୋଜନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନ ଥିଲା । କଂପାନୀ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ପାଣ୍ଠି ଆଇନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିନା ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ପାଣ୍ଠି ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇଥିବା ଠିକାଦାର ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିବାରୁ କଂପାନୀ ନିଜଟରେ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ପାଣ୍ଠି ବାବଦକୁ 14.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ ଗଢ଼ିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା

କଂପାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ ପ୍ରକରଣ ପୁଞ୍ଜିକା ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟକଳର 60 ରୁ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ମାଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଥିଲା । କଂପାନୀ ଅଧିକା ପରିମାଣର ସିମେଣ୍ଟ ଓ ଇସ୍ପାତ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ କରିବା ହେତୁ 2.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଷଡ଼ି ସହିଥିଲା । 8.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନୂତନ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପକରଣ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାରେ ତାକୁ ଲାଭଦାୟକ ରୂପେ ଉପଯୋଗ କରି ପାରିନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ବାବଦରେ 13.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

କଂପାନୀ ମିଶ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଭ୍ୟାଙ୍ଗ ବାବଦକୁ ଅଧିକ 2.19 କୋଟି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ଚଳୁଖାତା ପ୍ରଚଳନ, ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ସଂଚୟ ଏବଂ

ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତ ରାଶିରେ ଦୁର୍ବଳ ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ 1.53 କୋଟିର ଷଡ଼ି ସହିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

କଂପାନୀର ଦୁର୍ବଳ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟର ଠୁଳ, ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାମ ବାବଦକୁ ଅନାଦେୟ ରାଶି ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିର ପ୍ରାବଧାନ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିଲା ।

ଉପସଂହାର ଏବଂ ସୁପାରିଶ

କଂପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବର୍ଷିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତି ସମାପନ ଚାରିଖ ଆଧାରରେ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା /ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚୁର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଥିଲା । କଂପାନୀର ଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି, କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଓ ସଂପାଦନାରେ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ, ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ବିଳମ୍ବିତ ନିୟୋଜନ, ଦୁର୍ବଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ଏବଂ ଅନିୟମିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସକାଶେ ପ୍ରଭୃତ ଷଡ଼ି ହୋଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ଦେଇ ଚୁକ୍ତି ସମାପନ ଚାରିଖ ଆଧାରରେ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା; ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ଓ ସରକାରଙ୍କ ଆବର୍ଷିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷୀ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଦୂରକରିବା ପାଇଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା; କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଓ ବିଭାଗ ସହ ଚୁକ୍ତି ସମୟରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ପରିସରକୁ ନେବା; ଉପଠିକାଦାରୀ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାରୁ ନିବୃତ୍ତି ରହିବା ଏବଂ ଠିକାଦାର ନିୟୋଜନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା; ଉପଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ନୀତି ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ; ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା; ବିହିତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ନୀତି ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତାବର ନୀତିକା; କଂପାନୀ ପାଖରେ ପ୍ରଚୁର ରାଶିର ଠୁଳକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାମ ରାଶି ପ୍ରଦାନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧାନର ପ୍ରଣୟନ; ଏବଂ ସମୟାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ।

(ଅନୁକ୍ରମ 2.2)

3. ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାର ମତ୍ତବ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛଳନାଗତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଉଛି ଯାହାର ପରିଣାମରେ ଗୁରୁତର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥିଲା । ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରର ଥିଲା ।

ନିୟମ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ଠିକା ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଯୋଗୁ ପାଞ୍ଚଟି ଘଟଣାରେ 36.78 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1, 3.3, 3.9, 3.15 ଏବଂ 3.18)

ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆର୍ଥିକ ସାର୍ଥର ରକ୍ଷା ନହେବା ଯୋଗୁ ପାଞ୍ଚଟି ଘଟଣାରେ 75.68 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2, 3.7, 3.10, 3.11 ଏବଂ 3.14)

ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ/ସଙ୍କ୍ରମ ଯୋଜନା କରାଯିବା ଯୋଗୁ ପାଞ୍ଚଟି ଘଟଣାରେ 292.38 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6, 3.8, 3.12, 3.13 ଏବଂ 3.16)

ପରିଚ୍ଛଳନାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ, ସଜ୍ଜତା ଓ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମୂଳକ ମନୋଭାବର ଅଭାବ ଯୋଗୁ 14.75 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4)

ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିବା / ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଯୋଗୁ ଦୁଇଟି ଘଟଣାରେ 5.67 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5 ଏବଂ 3.17)

କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟର ସାରମର୍ମ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ ଭାଗାଦାର ବାଛିବାରେ / ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗଠନ କରିବାରେ ଅନାୟମିତତା କରି କୋଇଲା ଖଣି (ଜାତୀୟକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1973 ଏବଂ କୋଇଲା ବୁଲ୍ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1)

ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରି ଲୁହା ପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରି ଫଳରେ **ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼**ର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟରେ 36.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2)

ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ ମାନିବାରେ **ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼**ର ନିଶ୍ଚିତତା ଯୋଗୁ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ସହିତ 34.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ନଷ୍ଟ ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3)

ଘରୋଇ ବଜାରରେ କ୍ରୋମ୍ ଜନସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍‌ର ବିକ୍ରି ଯୋଗୁ **ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼**ର 14.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4)

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର ଅବିବେକୀ ପାର୍ଟି ପରିଚ୍ଛଳନା ଯୋଗୁ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5)

ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲା ଓ ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ମିଶ୍ରଣରେ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡର 251.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି 1099 ଏମସ୍କୁ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 32.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରେକ୍ଷାହୀନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8)

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯାଚର ଅଭାବରୁ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡର ଆୟକରର ପ୍ରତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ବାବଦରେ 34.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦେୟ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10)

ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରୀନସଫରମର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ କ୍ଷମତାଯୁକ୍ତ ଗ୍ରୀନସଫରମର ବ୍ୟବହାର ତଥା ଠିକ୍ ସମୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନ କରିପାରିବା ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡର 3.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.12)

ଅଧ୍ୟାୟ I

1. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ଉପକ୍ରମଣିକା

1.1 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ (ପିଏସ୍‌ୟୁ) ଗଠିତ। ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିଭାଗୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗଠିତ। ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି। ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ରୁଡାକ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ 11,450.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଞ୍ଜିକୃତ କାରବାର 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର (ଜିଡିପି) 2,26,236.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର 5.06 ପ୍ରତିଶତ ସହ ସମାନ ଥିଲା। ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ। ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ରୁଡାକ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସର୍ବମୋଟ 1,296.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ। ସେଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 0.23 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚରୀ ଥିଲେ।

1.2 ରାଜ୍ୟରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା 64 ଟି (61 ଟି କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ) ପିଏସ୍‌ୟୁ ଥିଲା। ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ ପୁଞ୍ଜି ବଜାରରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା।

ପିଏସ୍‌ୟୁର ପ୍ରକାର	କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ	ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ପିଏସ୍‌ୟୁ	ମୋଟ
ପିଏସ୍‌ୟୁ ¹	33 ²	28 ³	61
ବୈଧାନିକ ନିଗମ	3	-	3
ମୋଟ	36	28	64

ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

1.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ। ଧାରା 617 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ ସମାବଦ୍ଧ ପୁଞ୍ଜିର ଅନୁଧ୍ୟାନ 51 ପ୍ରତିଶତ ଯଦି ସରକାରଙ୍କ/ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି କମ୍ପାନୀକୁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କୁହାଯାଏ। ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ। ପୁନଶ୍ଚ, କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 619-ବି ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ 51 ପ୍ରତିଶତ ସମାବଦ୍ଧ ପୁଞ୍ଜି ଯଦି ସଂଯୁକ୍ତ ଭାବେ ସରକାର/ସରକାରମାନଙ୍କ, ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ସରକାର/ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (ବିବେଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ) ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ।

¹ ଛଅଟି 619 (ବି) କମ୍ପାନୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେଉଁଥିରୁ ପାଞ୍ଚଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ ଅଟନ୍ତି ।
² ନୂଆଗାଁ କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ନାମରେ ଏକ 619(ବି) କମ୍ପାନୀ 11 ମଇ 2011ରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।
³ ଦୁଇଟି ନିଷ୍ପିନ୍ଧ କମ୍ପାନୀ ଯଥା: ମତର୍ଷ ଇଲୋଷ୍ଟ୍ରେନିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବୋର୍ଡ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଲୀନ ହୋଇଥିଲା ।

1.4 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619(2) ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର (କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 617 ରେ ପରିଭାଷିତ) ହିସାବ ଭାରତ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷିତ ହୁଏ। ଏହି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଅନୁସାରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ।

1.5 ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ। ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମ ପାଇଁ ସିଏଜି ଏକମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି। ଓଡ଼ିଶା ପଟ୍ଟାମାର ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମର ସମାକ୍ଷା ଗୁଗାଟି ଆକାଉଣ୍ଟାକ୍ସମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ହୁଏ।

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

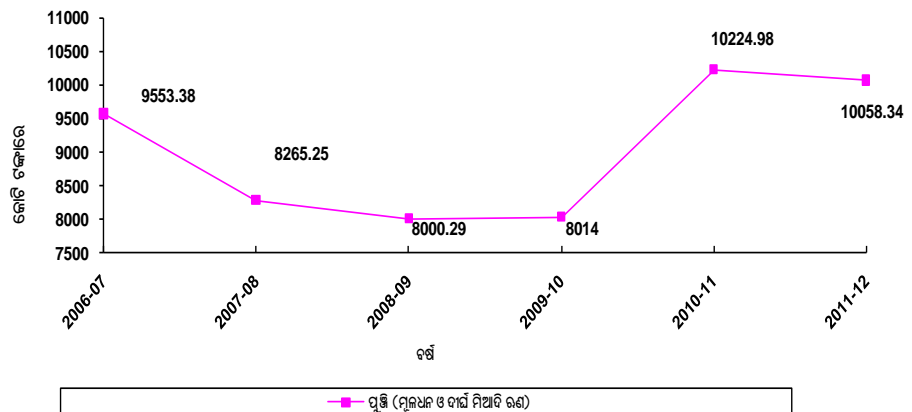
1.6 ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 64 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ (619 (ବି) କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ) ରେ 10,058.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ (ମୂଲ୍ୟଧନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ) ହୋଇଥିଲା।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ପିଏସ୍‌ୟୁର ପ୍ରକାର	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ			ବୈଧାନିକ ନିଗମ			ସର୍ବମୋଟ
	ମୂଲ୍ୟଧନ	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ	ମୋଟ	ମୂଲ୍ୟଧନ	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ	ମୋଟ	
କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ	1938.56	7258.04	9196.60	570.39	173.93	744.32	9940.92
ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ପିଏସ୍‌ୟୁ	80.28	37.14	117.42	--	--	--	117.42
ମୋଟ	2018.84	7295.18	9314.02	570.39	173.93	744.32	10058.34

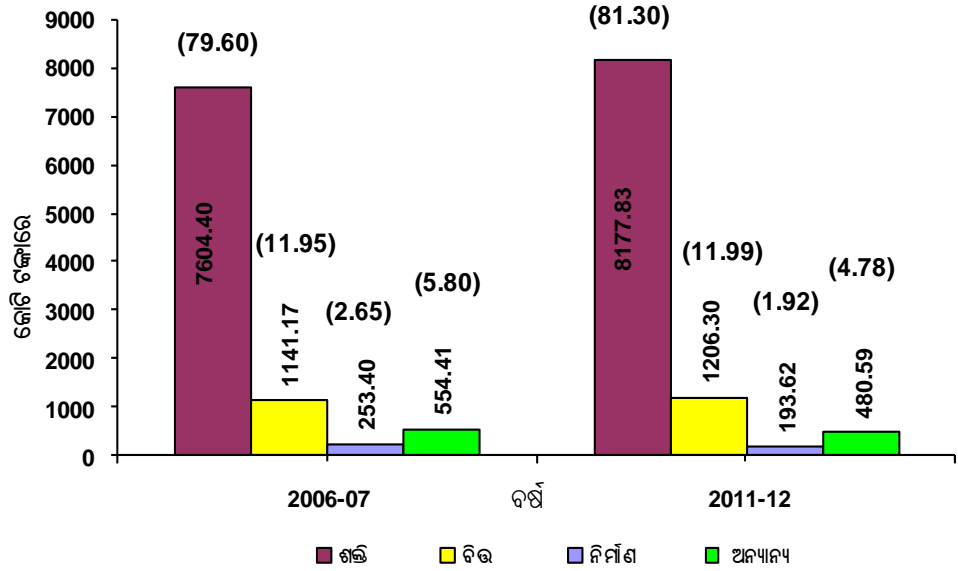
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ଏକ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 1 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

1.7 ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଥିବା ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 98.83 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 1.17 ପ୍ରତିଶତ ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସମୁଦାୟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 25.74 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟଧନ ଏବଂ 74.26 ପ୍ରତିଶତ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ ଥିଲା। 2006-07 ରେ ଥିବା 9,553.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 5.29 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2011-12 ରେ 10,058.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ

ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପୁଞ୍ଜିନିବେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଳଧନ ଏବଂ ରଶର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା ।

1.8 ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ହାର ନିମ୍ନ ବାର୍ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ପ୍ରତିଶତକୁ ସୂଚାଏ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବିଗତ ଛଅ ବର୍ଷରେ ପିଏସୟୁରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । 2006-07 ରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 79.60 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ସାମାନ୍ୟ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2011-12 ରେ 81.30 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିଭଳି ବିଭି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ 11.99 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ ଯାହା 2006-07 ରେ 11.95 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । 2006-07 ରେ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 2.65 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା 2011-12 ରେ 1.92 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 2006-07 ରେ ଥିବା 5.80 ପ୍ରତିଶତ ରୁ 2011-12 ରେ 4.78 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।

ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ, ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଓ ରଣ

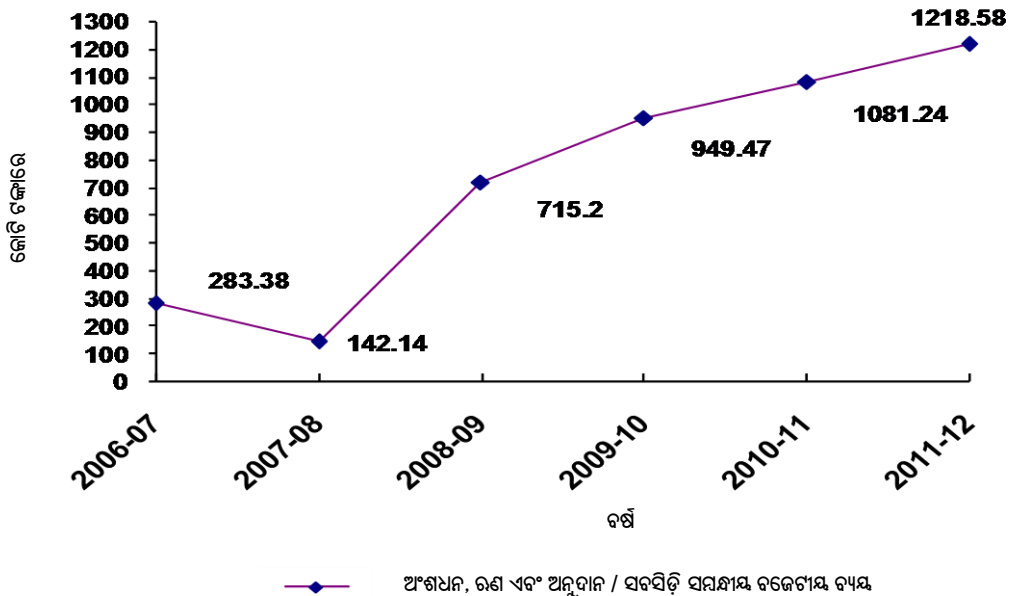
1.9 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ସମନ୍ଧ୍ୟାୟ ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ, ରଣ, ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ଦେୟ ଛାଡ ଏବଂ ରଣକୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବା ଏବଂ ସୁଧ ଛାଡ଼ ସମନ୍ଧ୍ୟାୟ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ନିମ୍ନରେ 2011-12 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ତିନି ବର୍ଷର ସବିଶେଷ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2009-10		2010-11		2011-12	
		ପିଏସୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ବଜେଟରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ବ୍ୟୟ	4	12.56	4	73.00	1	43.00

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	2009-10		2010-11		2011-12	
		ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
2.	ବଜେଟରୁ ରଣ ପ୍ରଦାନ	1	47.22	2	48.03	1	163.23
3.	ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଗ୍ରହଣ	12	889.69	11	960.21	11	1012.35
4.	ମୋଟ ବ୍ୟୟ (1+2+3)	16 ⁴	949.47	16 ⁴	1,081.24	13 ⁴	1218.58
5.	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ରୂପେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା ରଣ	1	0.04	--	-	--	--
6.	ରଣ ଛାଡ	--	--	2	180.65	2	1.80
7.	ସୁଧ/ ଦଣ୍ଡନାୟ ସୁଧ ଛାଡ	--	--	--	--	--	--
8.	ମୋଟ ଛାଡ (6+7)	--	--	2	180.65	2	1.80
9.	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ	--	--	1	1,600.00	1	290.00
10.	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧି	8	795.48	5	2,357.53	4	2373.41

1.10 ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ଧୀୟ ବିଗତ ଛଅ ବର୍ଷର ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହା ଦେଖାଯାଇ ପାରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ଅଂଶଧନ, ରଣ, ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ଧୀୟ ରାଜ୍ୟର ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ 2007-08 ପରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2011-12 ରେ ସର୍ବାଧିକ 1,218.58 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ 971.15 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧି, 163.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଣ ଏବଂ 43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଂଶଧନ ଯଥାକ୍ରମେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଦେବା ଫଳରେ ହୋଇଥିଲା ।

⁴ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ/ରଣ/ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଜମ୍ମା/ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ସଂଖ୍ୟା ।

1.11 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ନଭେମ୍ବର 2002) ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ ଉପଲକ୍ଷ ରଣ କିମ୍ବା ତତ୍ତ୍ୱନିତ ବକେୟା ନିର୍ବିଶେଷରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଉପରେ ରଣ ପରିଶୋଧ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମିଶନ୍ (ଜିସି) ପୈଠ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିଥିଲେ। ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ଼କୁ 2011-12 ରେ 290 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଦ୍ୟ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଋରିଟି 2011-12 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପିଏସୟୁକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ବାବଦକୁ ପ୍ରତିଶୁତି 2,373.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ବର୍ଷ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ଡିନିଟି ପିଏସୟୁ ଜିସି ବାବଦକୁ ସରକାରଙ୍କୁ 0.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ବେଳେ ଛଅଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର 45.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜିସି ବକେୟା ଥିଲା।

ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ନିର୍ଭୁଲ ପରିମାଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି

1.12 ରାଜ୍ୟର ଆର୍ଥିକ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ସହ ରାଜ୍ୟ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେୟର ପରିମାଣ ମେଳ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପରିମାଣର ତାରତମ୍ୟ ରହିଲେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟର ମିଳାମିଶା କରିବା ଉଚିତ୍ । ନିମ୍ନରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସମନ୍ୱୟ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କେଉଁ ସମନ୍ୱୟ ବକେୟା	ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପାର୍ଥକ୍ୟ
ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	2,393.19	2,159.50	233.69
ରଣ	2,176.09	3,740.55	1,564.46
ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି	2,454.51	2,373.41	81.10

1.13 ଆମେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲୁ ଯେ 40ଟି⁵ ପିଏସୟୁର ହିସାବରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବହୁବର୍ଷରୁ ମିଳାମିଶା ହେବାକୁ ବାକି ରହିଥିଲା। ଡିସେମ୍ବର 2009 ଠାରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2012 ମଧ୍ୟରେ ମହାଲେଖାକାର (ଏଜି) ଅଫିସ୍ ଋରିଟି⁶ ପିଏସୟୁର ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ସହ ଡିନିଟି ବୈଠକ କରିଥିଲେ। ବହୁ ପୂର୍ବର ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଭୃତ ମିଳାମିଶା ପାଇଁ ଏଜି ଅଫିସ୍ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀଙ୍କର ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପିଏସୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବମାନଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2011/ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ପତ୍ର ଲେଖା ଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଗତି ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା। ସରକାର ଏବଂ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ, ପାର୍ଥକ୍ୟର ମିଳାମିଶା ପାଇଁ ସମୟ ସାମା ଭିତ୍ତିରେ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ ।

ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

1.14 ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପରିମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ ଯଥାକ୍ରମେ **ପରିଶିଷ୍ଟ 2, 5 ଓ 6** ରେ ଦିଆଯାଇଛି। କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜିଡିପି ର ଅନୁପାତ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ। ନିମ୍ନ ସାରଣୀ, 2006-07 ରୁ 2011-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ

⁵ 14 ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ପିଏସୟୁକୁ ମିଶାଇ।

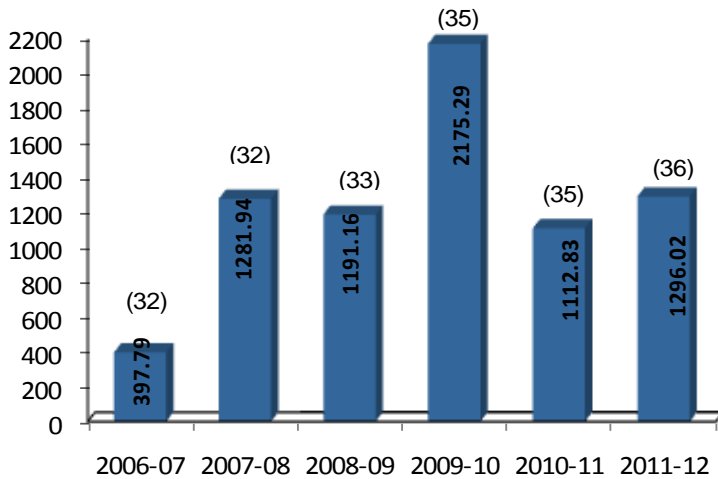
⁶ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼, ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ଼, ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼।

କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ⁷	5,772.26	7,257.81	8,093.78	8,573.26	9,320.78	11,450.16
ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି	93,374	1,06,466	1,22,165	1,50,946.38	1,86,356	2,26,236.14
କାରବାର ତୁଳନାରେ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି ର ପ୍ରତିଶତ	6.18	6.82	6.63	5.68	5.00	5.06

1.15 କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ 2006-12 ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲାଭ ନିମ୍ନ ବାର୍ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

■ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ଲାଭ / କ୍ଷତି
(ବନ୍ଧନା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସୂଚ୍ୟ)

ଉପରୋକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ସାମଗ୍ରିକ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ, ଯାହା 397.79 କୋଟି ଟଙ୍କା (2006-07) ରୁ 2,175.29 କୋଟି ଟଙ୍କା (2009-10) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2011-12 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 36 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ 23 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 2,305.81 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସାତଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 1,009.79 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଯଥା: ଓଡିଶା ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, 'ବିନା ଲାଭ କ୍ଷତିରେ' ଏହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ସ୍ତଳେ ପାଞ୍ଚଟି⁸ କମ୍ପାନୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରିୟାକଳାପ/ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି । ଲାଭରେ ପ୍ରମୁଖ ଅବଦାନ ଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1,880.59 କୋଟି

⁷ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ।

⁸ ବୈତରଣୀ ଷ୍ଟେଟ୍ କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ମହାଜନା ବି କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡିଶା ଡାଏମଣ୍ଡ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଲାଞ୍ଜିଗଡ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଏରିଆ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍, ନୂଆଗାଁ କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ପରିଶିଷ୍ଟ- 2 ର କ୍ର.ସଂ.-କ- 16, 20, 23, 28 ଏବଂ 30)

ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (206.29 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (95.61 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (40.02 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ବୃହତ୍ କ୍ଷତି ସହିଥିବା ପିଏସସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (936.81 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (12.73 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଇଡ଼ଜଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ୍ଵାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (27.03 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (31.71 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନ୍ୟତମ ।

1.16 ମୁଖ୍ୟତଃ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା, ଯୋଜନା, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, କର୍ମ ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ପିଏସସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି । ସିଏଜିଙ୍କ ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବିଲୋକନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ପିଏସସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ 6,485.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ ଏବଂ 7.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକୁ ଉନ୍ନତ ପରିଚ୍ଛଳନା ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକରୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିବା ବର୍ଷ-ଓ୍ଵାରା ବିଶଦ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12	ମୋଟ
ନିର୍.ଲାଭ	2,175.29	1,112.83	1296.02	4584.14
ସି.ଏ.ଜି.ଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ କ୍ଷତି	1,062.95	929.60	4492.46	6,485.01
ନିଷ୍ପଳ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ	5.15	--	2.44	7.59

1.17 ସିଏଜିଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ କ୍ଷତିଗୁଡ଼ିକ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ପ୍ରକୃତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ କ୍ଷତି ଆହୁରି ଅଧିକ ହୋଇଥିବା ଯଦି ପିଏସସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଳ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାରେ ଦାୟାଦୁବୋଧତା ଓ ବୃତ୍ତିଗତ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଏ, ତାହାହେଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିପାରିବେ ।

1.18 ରାଜ୍ୟ ପିଏସସ୍ତୁ ସମନ୍ଧାୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ପରିସରଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ସର୍ବିଶେଷ ବିବରଣ	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ (ପ୍ରତିଶତରେ)	10.94	18.59	15.14	20.21	9.78	15.80
କରଜ	7,495.60	5,929.23	5,573.22	5,549.32	7,588.39	7469.11
କାରବାର ^୯	5,772.26	7,257.81	8,093.78	8,573.26	9,320.78	11450.16
କରଜ/କାରବାର ଅନୁପାତ	1.30:1	0.82:1	0.69:1	0.65:1	0.81:1	0.65:1
ସୁଧ ପୈଠ	580.45	478.85	402.59	358.19	361.09	970.85
ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ/ (କ୍ଷତି)	(1,441.03)	(17.36)	1,269.44	2,135.60	2,339.35	2254.85

^୯ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବିଶେଷ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ।

1.19 ଉପରୋକ୍ତ ପରିସରଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଳନର ମିଶ୍ରିତ ଧାରା ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଅଛି । ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ 9.78 (2010-11) ରୁ 20.21 (2009-10) ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ପୂର୍ବ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି (2007 ରୁ 2012) ମଧ୍ୟରେ 2010-11 ରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ ସବୁଠାରୁ କମ୍ 9.78 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ 15.80 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର 30.55 ପ୍ରତିଶତ (2006-07) ରୁ 36.01 ପ୍ରତିଶତ (2011-12) କୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହି ଅଭିବୃଦ୍ଧି 2011-12 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଲାଭରେ 791.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା । କରଜ କାରବାରର ଅନୁପାତରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇ 2006-07 ରେ 1.30:1 ରୁ 2011-12 ରେ 0.65:1 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଉନ୍ନତି 2010-11 ରେ ଥିବା କାରବାର 9320.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର 2011-12 ରେ 11,450.16 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା । ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି 2006-07 ରେ 1,441.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିବା ବେଳେ, ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ 2011-12 ରେ 2,254.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସେଗୁଡ଼ିକର କର୍ମ ସମ୍ପାଦନାରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2011-12 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର 2,439.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

1.20 ଦଶମ ଅର୍ଥ କମିଶନ୍‌ର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ, ପ୍ରୋସାହନ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଓ ପ୍ରୋସାହନ ସମ୍ପର୍କିତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଉପରେ ପରିମିତ ପ୍ରତିଫଳ ଯଥାକ୍ରମେ ଛଅ ପ୍ରତିଶତ, ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଋଷି ପ୍ରତିଶତ ଭାବରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭାଂଶ ଆକାରରେ ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସେଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବଶେଷ ରୂଡାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 23¹⁰ ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ମୋଟ 2305.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ପାଞ୍ଚୋଟି¹¹ ପିଏସ୍‌ୟୁ 304.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା ବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2011-12 ରେ 1880.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କୌଣସି ଲାଭାଂଶ ଘୋଷଣା କରିନାହିଁ ।

ହିସାବ ରୂଡାନ୍ତରେ ବକେୟା

1.21 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 166, 210, 230, 619 ଓ 619 (ବି) ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ହିସାବ ସେହି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବା ପର ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ରୂଡାନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହିପରି ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ରୂଡାନ୍ତ, ସମାକ୍ଷିତ ଏବଂ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ରୂଡାନ୍ତ ପ୍ରଗତିର ସର୍ବଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

କ୍ର.ସଂ.	ସର୍ବଶେଷ ବିବରଣୀ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
1.	କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	32	33	35	35	36
2.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	35	34	46	39	30
3.	ବକେୟା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	62	54	43	39	45
4.	ଉଦ୍ୟୋଗ ପିଛା ହାରାହାରି ବକେୟା ହିସାବ (3/1)	1.94	1.64	1.23	1.11	1.25

¹⁰ ଅକ୍ଟୋବର 2011 ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମସି) ର ରୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା 2 ଟି ହିସାବ (2010-11 ଓ 2011-12) ମଧ୍ୟରୁ 2011-12 କୁ ଛାଡ଼ି ।

¹¹ ଓଏମସି (285 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (19.42 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (0.33 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (0.16 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (0.01 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

କ୍ର.ସଂ.	ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
5.	ହିସାବ ବକେୟା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସୟୁ ସଂଖ୍ୟା	29	28	27	25	29
6.	ବକେୟା ହିସାବର ଅବଧି	1 ରୁ 7 ବର୍ଷ	1 ରୁ 5 ବର୍ଷ	1 ରୁ 5 ବର୍ଷ	1 ରୁ 5 ବର୍ଷ	1 ରୁ 4 ବର୍ଷ

1.22 ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଯଦିଓ ଉଦ୍ୟୋଗ ପିଛା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ହାରାହାରି ବକେୟା କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ 2010-11 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହ୍ରାସ ହେଉଥିବା ଦର୍ଶାଉଥିଲା, ତଥା 2011-12 ରେ 1.25 କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା 29 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର 45 ଟି ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା । ଏଣୁ ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁବନ୍ଧ ଭାବରେ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ସହ ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରଣ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ ।

1.23 ଏହା ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ମଧ୍ୟ ବକେୟା ଥିଲା । ମୋଟ 28 ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସୟୁ ମଧ୍ୟରୁ 17¹² ଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ 11 ଟି ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକରେ 11 ରୁ 41 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା ।

1.24 ପରିଶିଷ୍ଟ 4 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 11 ଟି ପିଏସୟୁରେ 2,321.02 କୋଟି ଟଙ୍କା (ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ: 43 କୋଟି ଟଙ୍କା, ରଣ: 310.47 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଅନୁଦାନ/ସହଯୋଗ : 1967.55 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ କରିଥିଲେ, ଯାହାର ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

1.25 ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବିହିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ଗୃହୀତ ହୋଇଛି ବୋଲି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ମହାଲେଖାକାର (ଏଜି) ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ବକେୟା ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତ୍ରୁଟ୍ୟାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ଅବଗତ କରାଇଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବକେୟା ହିସାବ ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ମହାଲେଖାକାର, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଥିଲେ (ଜୁନ 2012) । ଏହି ଦିଗରେ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଗତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆମେ ଏହି ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିପାରି ନଥିଲୁ ।

1.26 ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ଯେ ସରକାର ବକେୟା ହିସାବକୁ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ କଂପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ପ୍ରାବଧାନ ଭିତ୍ତିରେ ସମୟାନୁଯାୟୀ ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ

1.27 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 28 ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସୟୁ ଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ । ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ନିଶ୍ଚିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
ନିଶ୍ଚିତ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	31	33	33	30	28

ଯେହେତୁ ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ

¹² ପରିଶିଷ୍ଟ- 2 ର କ୍ର.ସଂ.-ଗ- 1,3,4,5,6,7,9,10,12,14,15,18,19,20, 24, 25 ଏବଂ 26 ।

ସେଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଦୁଇଟି¹³ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ 2010-11 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଦରମା ଇତ୍ୟାଦି ବାବଦକୁ 0.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ। ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନ ଆକାରରେ ବହନ କରାଯାଇଥିଲା।

1.28 ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେବାର ସ୍ତର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି।

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା
1.	ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା	28
2.	ଉପର (1) ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ	
(କ)	କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ	10 ¹⁴
(ଖ)	ସେକ୍ସାକୃତ ଭାବରେ ସମାପନ	7 ¹⁵
(ଗ)	ବନ୍ଦ ଯଥା: ରହିତାଦେଶ/ନିଦେଶ ଜାରୀ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ।	11

1.29 ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ କୋର୍ଟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ପଥ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ 5 ରୁ 20 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଅଛନ୍ତି। କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶୀଳ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଅର୍ଜିକାର/ଅନୁସରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ସରକାର 11 ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ତୁରନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ମତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା

1.30 ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012, 25 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ 30 ଟି ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ। ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ହିସାବ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ମାନ ବହୁମାତ୍ରାରେ ଉନ୍ନତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ସିଏଜି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିଗତ 3 ବର୍ଷର ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	2009-10		2010-11		2011-12	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	17	161.61	14	1,145.50	6	616.09
2.	କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି	5	68.53	3	65.22	6	969.20
3.	ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା	8	48.00	12	192.71	11	515.03
4.	ହିସାବର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନରେ ତ୍ରୁଟି	5	36.50	7	291.35	4	6.75

¹³ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତତନ୍ତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍।

¹⁴ ପରିଶିଷ୍ଟ- 2 ର କ୍ର.ସଂ.-ଗ- 3,5,6,7,9, 18, 19,20,25 ଏବଂ 26 ।

¹⁵ ପରିଶିଷ୍ଟ- 2 ର କ୍ର.ସଂ.-ଗ- 1,4,10,12,14,15, ଏବଂ 24 ।

1.31 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନେ ପାଇଥିବା ସମସ୍ତ 30 ଟି ହିସାବ ପାଇଁ ମନ୍ତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁପାଳନ ନିମ୍ନମାନର ହୋଇଥିଲା ଯେହେତୁ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁପାଳନର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 11 ଟି ହିସାବରେ 32 ଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

1.32 କେତେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2011-12)

- କଂପାନୀ 2007-08 ଓ 2008-09 ମଧ୍ୟରେ ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ କ- ବ୍ଲକ୍ ଲୁହାପଥର ଖଣିରୁ 24.65 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ ଟନ ଲୁହାପଥରର ବେଆଇନ ଉତ୍ତୋଳନ / ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ କେନ୍ଦୁଝର ଖଣି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ଥାପିତ 208.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବିକୁ ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ଚଳନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ବାବଦକୁ 208.08 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଏବଂ ଏହି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଭ ବାବଦକୁ 208.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦର୍ଶା ଯାଇଥିଲା ।
- ଜବତ ହୋଇଥିବା କ୍ରୋମ ପଥରର ମାଲିକାନାର ଦୃଢ଼ୀକରଣ ବାକି ଥାଇ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୀ ବାବଦକୁ ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚଳନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ବାବଦକୁ 50.83 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍, ଏ ବର୍ଷର ଲାଭ ଓ ସାଧାରଣ ଆରକ୍ଷଣ ବାବଦକୁ 50.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦର୍ଶା ଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2009-10)

- ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାର ମିଲ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା 49.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ସବସିଡି ପୂର୍ବରୁ କ୍ଷତି ବାବଦକୁ ଓ ଚଳନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ (ମିଲରଙ୍କ ଦାବିର ଦେୟ) ବାବଦକୁ 49.09 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଇଡ଼କଲ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ ୱାର୍କସ ଲିମିଟେଡ୍ (2010-11)

- ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ବିମା ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଦାବି ଅନୁଯାୟୀ 10.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରାଭୁଇଟି ଏବଂ 6.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବ୍ୟବହୃତ ଛୁଟି ଦରମା ବାବଦରେ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ଚଳନ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ଏ ବର୍ଷର କ୍ଷତି ବାବଦକୁ 16.60 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (2010-11)

- କଂପାନୀ 191.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ ଅସୁରକ୍ଷିତ ରକ୍ଷାରେ ପରିଣତ ହେବା ପରେ, ଏହାକୁ ହିସାବକୁ ନ ନେବା ଫଳରେ ଅସୁରକ୍ଷିତ ରକ୍ଷା ବାବଦକୁ 191.17 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯିବା ସହିତ ରକ୍ଷା ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ ଓ ଯଥୋଚିତ ସୁଧ ଏବଂ ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାବଦକୁ 124.18 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2010-11)

- ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅଣଜଙ୍ଗଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀ ଦାବି କରିଥିବା ଭେଦାତ୍ମକ ବାସ୍ତବିକ ଉପସ୍ଥାପିତ ମୂଲ୍ୟ ର ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ସହ ନିର୍ମାଣାଧିନ ସ୍ଥାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ 9.37 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2010-11)

- ଘରୋଇ ଓ ସରକାରୀ ଭାଗିଦାରୀରେ ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତି ଓ ପରିଚ୍ଛଳନା ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରାମ ଭାବରେ ପାଇଥିବା 4.90 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ ବଦଳରେ ଦେୟ ଭଳି ହିସାବ କରିବା ଫଳରେ ଏ ବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ ଓ ଲାଭ ପ୍ରତ୍ୟେକ 4.90 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

1.33 ସେହିପରି ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି¹⁶ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସେମାନଙ୍କର ଚାରୋଟି ହିସାବ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମର ଗୋଟିଏ ହିସାବ କେବଳ ସିଏଜିଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପରିସର ଭୁକ୍ତ । ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ହିସାବ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ଚୟନ ହୋଇଥିଲା । ସିଏଜି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷର ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2009-10		2010-11		2011-12	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	3	2.47	2	4.52	4	17.99
2.	ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା	2	26.62	1	113.22	1	0.35

ଚଳିତ ବର୍ଷ ସମସ୍ତ ଚାରୋଟି ଯାକ ହିସାବକୁ ମତ୍ତବ୍ୟଭୁକ୍ତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1.34 ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ସମ୍ପର୍କିତ କେତେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମତ୍ତବ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ (2010-11)

- ଗୋାଦାମ ଓ ପଣ୍ୟାଗାର ଗୁଡ଼ିକର ଅବକ୍ଷୟ ମୂଲ୍ୟ ସାଧାରଣ ଘର ଦର ବଦଳରେ କାରଖାନା ଘରର ଦର ହିସାବରେ ପ୍ରାକ୍ଷୟନ କରାଯିବା ଫଳରେ ଏକତ୍ରାକୃତ ଅବକ୍ଷୟ 5.77 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଚଳିତ ବର୍ଷର ଅବକ୍ଷୟ 0.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ) ଅଧିକ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ଆସି ଓ ଏକତ୍ରାକୃତ ଲାଭ ପ୍ରତ୍ୟେକ 5.77 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ (2011-12)

- ଅଂଶଧନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରଣ ଉପରେ 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଯାହାକୁ ଛାଡ଼ କରିବାକୁ ସିଡ଼ିବି ମନା କରିଥିଲା, ତାହା ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆସି ଏବଂ ଏ ବର୍ଷର ଲାଭ ପ୍ରତ୍ୟେକ 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

¹⁶ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ ।

1.35 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619(3)(କ) ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନେ (ରୁଗାର୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ) କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ/ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ସମନ୍ୱିତ ସବିଶେଷ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ ଉନ୍ନତିକରଣ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା/ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉନ୍ନତିକରଣ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2010-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ 21 ଟି¹⁷ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ 17¹⁸ଟି କମ୍ପାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

କ୍ର.ସଂ.	ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର	ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିଶିଷ୍ଟ 2 ରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାର ସୂଚନା
1.	ଭଣ୍ଡାର ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟୁନତମ/ଅଧିକତମ ସୀମା ସ୍ଥିର ନକରିବା	7	କ-2,3, 11, 14, 21,25 ଏବଂ 26
2.	କମ୍ପାନୀ କାରବାର ଆକାର ଓ ପ୍ରକାର ଅନୁରୂପ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିର ଅନୁପସ୍ଥିତି	11	କ-2,3, 6,7,9,10,11,18,21, 28 ଏବଂ 30
3.	'ମୂଲ୍ୟ' ନଥିପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରିବା	3	କ-3,7 ଏବଂ 21
4.	ଆର୍ଥିକ ପରିମାଣ ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟ, ଅବସ୍ଥା, ଚିହ୍ନଟ ସଂଖ୍ୟା, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ତାରିଖ, ସ୍ତାୟୀ ଆସ୍ତର ହ୍ରାସ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଠିକଣା ସମନ୍ୱୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ଦର୍ଶାଉଥିବା ସଠିକ୍ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରିବା ।	10	କ-2,3,9,10,11,14,15,18, 30 ଏବଂ 32

ସମୀକ୍ଷାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଆଦାୟ

1.36 ବର୍ଷ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 0.12 କୋଟି ଟଙ୍କା, ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପୃଥକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନାର ସ୍ଥିତି

1.37 ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରୀ ପୃଥକ୍ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ (ଏସ୍ଏଆର୍) ଗୁଡ଼ିକର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବାର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

କ୍ର.ସଂ.	ବୈଧାନିକ ନିଗମର ନାମ	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍ଏଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା	କେଉଁ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍ଏଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନଥିଲା		
			ଏସ୍ଏଆର୍ ବର୍ଷ	ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜାରୀ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ	ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ
1.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2011-12	--	--	--

¹⁷ ପରିଶିଷ୍ଟ- 2 ର କ୍ର.ସଂ.-କ- 1,2,3,4,5,6,9,11,12,13,14,15,17,19,20,23,24,26,28,29 ଏବଂ ଗ-3 ।

¹⁸ ପରିଶିଷ୍ଟ- 2 ର କ୍ର.ସଂ.-କ- 2,3, 6,7,9,10,11,14,15,18,19,21,25,26,28,30 ଏବଂ 32 ।

କ୍ର.ସଂ.	ବୈଧାନିକ ନିଗମର ନାମ	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ଏଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା	କେଉଁ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନଥିଲା		
			ଏସ୍‌ଏଆର୍ ବର୍ଷ	ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜାରୀ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ	ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଶ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2009-10	2010-11	31.07.2012	ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ / ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା
3.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ	2009-10	-	-	-

ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବରେ ଉପସ୍ଥାପନ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଧାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଦୁର୍ବଳିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର (ନିଗମ) ଆର୍ଥିକ ଦାୟିତ୍ୱାଧିକତାକୁ କୋହଳ କରେ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଶ୍ୟାଗାର ନିଗମର ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ର ବିଧାନ ସଭାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସରକାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଘରୋଇକରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ଗଠନ

1.38 ରାଜ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ 34 ଟି ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର (ପିଏସ୍‌ୟୁ) ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର/ ଘରୋଇକରଣ/ ପୁନର୍ଗଠନ/ ସମାପନ ପାଇଁ ଗଠିତ (ଅକ୍ଟୋବର 1995) କ୍ୟାବିନେଟ୍ ସର୍ଭିସ୍ କମିଟିର ସୁପାରିଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 1996) । କିନ୍ତୁ ଘରୋଇ ନିବେଶକମାନେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ନକରିବାରୁ ସଂସ୍କାରରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାର ପାଇଁ ଆଲୋଚନା (15 ଅପ୍ରେଲ 1999) ଅନୁସାରେ କେତେକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଏବଂ ପୁନର୍ଗଠନ ପାଇଁ ସମୟଭିତ୍ତିକ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେବାର ଥିଲା । ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକର ସଂସ୍କାର ନିମିତ୍ତ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ନୀତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଏକ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ୍ ଗଠନ (10 ଅକ୍ଟୋବର 2000) କରାଯାଇଥିଲା । ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ୍‌ର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ରାଜସ୍ୱ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ରାଜସ୍ୱ ସମନ୍ୱୟ ପୋଷଣାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ବ୍ୟୟ ବିଭାଗ ଏକ ରୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ (11 ଅକ୍ଟୋବର 2001); ଯେଉଁଥିରେ ସାର୍ବଜନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁନର୍ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ (ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ 2002-2005 ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ 2005-2007) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବର୍ତ୍ତମାନ (ଅପ୍ରେଲ 2012) ର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	କେଉଁ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ	ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଧ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ¹⁹	ହିସାବ ରୁତାନ୍ତରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ ପୂର୍ବ ମାଲିକ ଦ୍ୱାରା ମାନନୀୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରୁଜୁ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଅମିତାସିତ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଘରୋଇକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସୁଗତ ରହିଥିଲା ।

¹⁹ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ଗୃହଣ କରିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	କେଉଁ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ	ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି
କାନ୍ଥ ଶର୍ମା ରିଫ୍ରାକ୍ଟୋରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ¹⁹	ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ବନ୍ଦ କରିବା ପିଟିସନ୍ ମାନନୀୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ 29 ମାର୍ଚ୍ଚ 2008 ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ¹⁹	କମ୍ପାନୀ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବଦଳେଷପ ନିଆଯାଇଥିଲା । ବନ୍ଦ କରିବା ପିଟିସନ୍ ମାନନୀୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।
ଏଲ୍‌ମାକ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ¹⁹	ସେକ୍ସାକୃତ ଅବସର ଯୋଜନା ଜରିଆରେ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଝକିରାଗୁ ଭାରମୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ସହଜ ପ୍ରସ୍ତାନ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ବନ୍ଦ କରିବା ପଥ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ¹⁹	କମ୍ପାନୀର ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କରିବା ପରେ କମ୍ପାନୀ ମାନନୀୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିକଟରେ ବନ୍ଦ ପିଟିସନ୍ ରଜୁ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଥିଲା ।
ନିୟୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍‌ସଟାଇଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2000 ¹⁹	କମ୍ପାନୀର ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କରିବା ପରେ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଥିଲା ।
ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ରମ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଘରୋଇକରଣ	ଅକ୍ଟୋବର 1999 ¹⁹	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଇଡକଲ୍) ସହ ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ୍ ଡ୍ରାକ୍ଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ରମ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ମିଶିଯିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଇଡକଲ୍ ଗୋଟିଏ କୁଶଳୀ ଭାଗାଦାର ଖୋଜିବାର ଥିଲା ।
କଲିଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟୁଡିଓଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଘରୋଇକରଣ	2002-05	ଶିଳ୍ପ ସମନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଛଟେଇ କରିଥିଲା ଏବଂ ବନ୍ୟ ଭୂମୀର ସ୍ଥିତି ବଦଳାଇବା ଏବଂ ଯୁନିଟ୍‌ର ଘରୋଇକରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ।
କୋଣାର୍କ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	2002-05	କମ୍ପାନୀଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧିନ ଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ଟେକ୍‌ସଟାଇଲ୍ସ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	2002-05	କମ୍ପାନୀଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧିନ ଥିଲା ।
କୋଣାର୍କ ଟୋଟାଲ ଲିମିଟେଡ୍	ଘରୋଇକରଣ	2002-05	ଘରୋଇକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚଳୁରହିଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	ମାନବ ସମ୍ବଳ ପୁନର୍ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପୁନର୍ଗଠନ ସ୍ଥାପକ ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	ରାଜ୍ୟ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପୁନର୍ଗଠନ ସ୍ଥାପକ ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	ପୁନର୍ଗଠନ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧିନ ଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	- ସମ-
ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	- ସମ-
ଓଡ଼ିଶା ପୋଲ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	- ସମ-

ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ଗୃହଣ କରିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	କେଉଁ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ	ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତତନ୍ତ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	2002-05	କମ୍ପାନୀଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧିନ ଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରମେଣ୍ଟ୍ସ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	2002-05	ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ ପରେ ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯିବ ।
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଚର୍ମ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦ	2002-05	ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାକ୍ଷା ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	ପୁନର୍ଗଠନ	2002-05	ପୁନର୍ଗଠନ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧିନ ଥିଲା । ଖୋଲା ବଜାର ଚୟନ ପ୍ରଣାଳୀ ଜରିଆରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଚୟନ ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା ଜଣେ ବୈଷୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କର ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା ।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର

1.39 ରାଜ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ସୁସଂଗତ କରିବା, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ, ସଂଚରଣ ଓ ବିତରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଦେଶ ଦେବା ଏବଂ ଲାଭସେଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1995 ଅନୁଯାୟୀ ଅଗଷ୍ଟ 1996 ରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମାବଳୀ ଆୟୋଗ (ଓଇଆର୍‌ସି) ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ଓଇଆର୍‌ସି 123 ଟି (ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ଵ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ 19 ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପରେ 104 ଟି) ଆବେଦନ ଜାରି କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003ର ଧାରା 104 ଅନୁଯାୟୀ ଓ.ଇ.ଆର୍.ସି. ବର୍ଷ 2009-10 ପାଇଁ ତା'ର ହିସାବ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 104(2) ସହିତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାଲକ୍ଷ୍ୟାସମାକ୍ଷକଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବାସର୍ତ୍ତ (ଡି.ପି.ସି.) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19(3) ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୋଗର ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

1.40 ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମିଳିତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆଧାରରେ ରାଜିନାମା ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ (ଜୁନ୍ 2001) ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରଗତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ଉପଲବ୍ଧି
1.	ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଶତପ୍ରତିଶତ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ 83.17 ପ୍ରତିଶତ ଗ୍ରାମରେ ହୋଇଥିଲା ।
2.	ସମସ୍ତ ବିତରଣ ଫିଡରଗୁଡ଼ିକରେ ଶତପ୍ରତିଶତ ମିଟର ବସାଇବା	ମାର୍ଚ୍ଚ 2009	ମିଟର କାମ 60.14 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଯାଇଛି ।
3.	ସମସ୍ତ ଖାଉଟିଙ୍କୁ ଶତପ୍ରତିଶତ ମିଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା	ଡିସେମ୍ବର 2005	97.93 ପ୍ରତିଶତ ଖାଉଟିଙ୍କୁ ମିଟର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।
4.	ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିତରଣରେ କ୍ଷତି 34 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା 20 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।	2009-10	ବର୍ଷ 2011-12 ରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିତରଣ ଜନିତ ମୋଟ 59.09 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଷତି ହୋଇଛି ।
5.	ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମାବଳୀ ଆୟୋଗର ପ୍ରତିଷ୍ଠା	ଅପ୍ରେଲ 1996	ଅଗଷ୍ଟ 1996 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ଅଧ୍ୟାୟ II

2. ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମୀକ୍ଷା

2.1 ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ସରବରାହ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ

ବିଦ୍ୟୁତ ସରବରାହ ଓ ଗ୍ରାହ ପରିଚ୍ଛେଦନା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2004 ରେ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ କଂପାନୀ ହିସାବରେ ଏହି କଂପାନୀ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ଉଚ୍ଚ ସରବରାହ (ଏଚ୍ଟି) ନେଟୱାର୍କ ଯଥା 400 କେ.ଭି ରୁ 132 କେ.ଭି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସରଞ୍ଚେସନ (ଏମଏସ) ଓ ଲାଇନ ର ନିର୍ମାଣ ଓ ପରିଚ୍ଛେଦନ ଅର୍ଥଭୁକ୍ତ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀର 10262.50 ଏମଭିଏ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ 100 ଟି ସରଞ୍ଚେସନ ଓ 11295.963 ସିକେଏମ ସରବରାହ ଲାଇନ ଥିଲା । କଂପାନୀ ପରିଚ୍ଛେଦନରେ ଦକ୍ଷତା, ମିତବ୍ୟୟତା, ପାରଦର୍ଶିତା ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ 2007-08 ରୁ 2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି

କଂପାନୀ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 33 ଟି ଇଏଚ୍ଟି ସରଞ୍ଚେସନ, 6227.50 ଏମଭିଏ ଗ୍ରାହକର୍ମର କ୍ଷମତା ଏବଂ 2987.768 ସିକେଏମ ଇଏଚ୍ଟି ଲାଇନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଯୋଜନା କରିଥିବା ବେଳେ ଏହି ସମୟରେ 19 ଟି ଇଏଚ୍ଟି ସରଞ୍ଚେସନ, 3105 ଏମଭିଏ ଗ୍ରାହକର୍ମର କ୍ଷମତା ଏବଂ 1809.121 ସିକେଏମ ଇଏଚ୍ଟି ଲାଇନ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିଥିଲା । କଂପାନୀର ସଫଳତା ଯଥାକ୍ରମେ 57.58, 49.86 ଏବଂ 60.55 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହି କମ୍ପାନୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ସୂଚିତ ଦିନ ଠାରୁ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରୁ ଘଟିଥିଲା । ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନର ବିଳମ୍ବ ଫଳରେ 165.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି, 328.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବରୋଧ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ପରିଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା 650.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ମିଳିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରକୃତ ପରିଚ୍ଛେଦନା

ମୂଳ ସୂଚିତ ଦିନ ହିସାବରେ କଂପାନୀ ତାର ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ଶେଷ କରିପାରିନଥିଲା । 22 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ 15 ରୁ 154 ମାସ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପଦ୍ଧତିରେ ଅସମାନତା ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ଆଇପିପି ଓ 2 ଟି ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ 4067.68 ଏମୟୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଉପରେ ସରବରାହ ଗର୍ଭ ବାବଦରେ 97.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଭୋଲଟେଜ ଲେଭୁଲରେ ସରଞ୍ଚେସନ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ମାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଭୋଲଟେଜ ହ୍ରାସ ବୃଦ୍ଧି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ତାର ସରଞ୍ଚେସନଗୁଡ଼ିକରେ ଅପ୍ଟରୁର କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟୟ କଂପାନୀ ମାନକୁ ରିଆକଟିଭ ଏନର୍ଜି ବାବଦରେ ବିଲ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଫଟୱେର ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଗ୍ରାହ ପରିଚ୍ଛେଦନା

108.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ଲାଗଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ସବୁ ସରଞ୍ଚେସନ ଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ୱାଡ୍ରା/ଆରିଟିୟୁ ସଂଯୋଗ ନ ଥିବାରୁ ଏସଏଲଡିସିର କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ହୋଇନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ସରବରାହ ପଦ୍ଧତିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିଲା । ଏସଏଲଡିସି ଏଚ୍ଟି ପରିଚ୍ଛେଦନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାହ ଶୃଙ୍ଖଳା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିନଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟୟ କଂପାନୀ ମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ସୂଚି ଠାରୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟୁତ ଉଠାଇ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ସରକାରୀ କ୍ଷତି

ସରକାରୀ କ୍ଷତି 2007-08 ରେ 4.82 ପ୍ରତିଶତରୁ 2011-12 ରେ 3.97 ପ୍ରତିଶତକୁ କମି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଓକିଆରୀର ଅନୁମୋଦିତ ମାନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହି କ୍ଷତିର କାରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଏବଂ ଏହାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

2007-11 ସବୁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ କଂପାନୀର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି 181.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀର ରଣ 818.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଭୁଲ ଏଆରଆର ଦାୟର କରିବାକୁ କଂପାନୀ ତାରିଫ ମାଧ୍ୟମରେ 77.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରି ପାରି ନ ଥିଲା ।

ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚ୍ଛଳନା

କଂପାନୀର ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ 13 ରୁ 40 ମାସର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ନିକାଶ ପାଇଁ 38.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଚୁର ବଳକା ଷ୍ଟୋର / ଅବ୍ୟବହୃତ ଷ୍ଟୋର ଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀରେ ଥିବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଥିଲା ।

ଉପସଂହାର ଓ ସୁପାରିଶ

କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରକୃତ ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିଥାଆନ୍ତା, ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି ରୋକି ପାରିଥାଆନ୍ତା, ସ୍ଥିର ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା, ସରକାରୀ କ୍ଷତି କମ କରି ଲାଭ ପାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ପାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାରେ ଆଠୋଟି ସୁପାରିଶ ରହିଛି । ଯଥା-ଏନଇପି ଅନୁସାରେ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା; ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ପାଦନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଭାଗ ଶକ୍ତି ନିର୍ଭୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ ଲାଭନ ସୁବିଧା କରିବା; ଶକ୍ତି ମହାଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଟୀକା ଫୋର୍ସ ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା; ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଓ ସରକାରୀ ନେଗୋସିଏଟିଭ ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏମଟିପିସି/ ଗ୍ରୀଡ଼ ସଂହିତା ମାନକୁ ଆନୁଗତ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା; ଲାଭନ ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର କାପାସିଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ବସ ବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ ସ୍ଥାପନା କରିବା; କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବରେ ଗ୍ରୀଡ଼ ଶୁଦ୍ଧି ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଏଡିଟି ପରିଚ୍ଛଳନା କରିବା; ବିଦ୍ୟୁତ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରଚାରଣ କରି ସରକାରୀ କ୍ଷତି କମ କରି ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ରୋଜଗାର କରିବା ଏବଂ ପାଣ୍ଡିର ଅବରୋଧକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚ୍ଛଳନାକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ।

ଉପକ୍ରମଣିକା

2.1.1 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭରସାଯୋଗ୍ୟ ଓ ଗୁଣବତ୍ତା ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର (ଜିଓଆଇ) ଫେବୃୟାରୀ 2005 ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନୀତି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିଥିଲେ । ଏହି ନୀତି ଅନୁସାରେ ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ବିକାଶ କରିବାକୁ ସରକାରୀ ପଦ୍ଧତି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ସମୟାନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ ବ୍ୟତିତ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ସମ୍ମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ଏହା ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରିୟ/ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା (ଏସ୍‌ଟି.ସୁ.)ମାନଙ୍କ ସମନ୍ୱୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରୀଡ଼ ବିକାଶର ଦରକାର ବିଷୟରେ ସାକାର କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରକାରୀ ଓ ଗ୍ରୀଡ଼ ପରିଚ୍ଛଳନା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ) ପରିଚ୍ଛଳନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିଲା । ଏହା ଦକ୍ଷ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ଉଚିତ୍ ସମ୍ମନ୍ୱିତ ଗ୍ରୀଡ଼ ପରିଚ୍ଛଳନା ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ପାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍ଥାର (ସରକାରୀ ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତର) 2005 ଅନୁସାରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ଗ୍ରୀଡ଼କୋ)²⁰ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ପରେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ଅନୁସାରେ

²⁰ ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଶକ୍ତି କାରବାରରେ ଜଡ଼ିତ ।

29 ମାର୍ଚ୍ଚ 2004 ରେ ଏହି କମ୍ପାନୀ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏସ୍ଟିମ୍ପୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ କମ୍ପାନୀକୁ ରାଜ୍ୟ ଭାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତକରାଯାଇଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁ ଅଛି । କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନା ଦାୟାଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ଏଗାର ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ପରିଚାଳନା ବୋର୍ଡ଼ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନର ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଯାନ୍ତ୍ରିକ), ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ମାନବ ସମ୍ବଳ), ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଅର୍ଥ) ଓ କମ୍ପାନୀ ସଚିବଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ସିଏମ୍ଡି) କରିଆସାନ୍ତି ।

2.1.2 କମ୍ପାନୀ 2007-08 ରେ 19,407.66 ମିଲିଅନ୍ ଯୁନିଟ୍ (ଏମ୍.ୟୁ) ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରିବହନ କରିଥିଲା, ଯାହା 2011-12 ରେ 21,824.08 ଏମ୍.ୟୁ କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ 12.45 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କମ୍ପାନୀର 11,295.963 କୁଣ୍ଡଳୀ କିଲୋମିଟର (ସିକେଏମ୍) ସରବରାହ ନେଟ୍ୱାର୍କ ଏବଂ 10,262.50 ମେଗା ଭୋଲ୍ଟ ଆମ୍ପିୟର୍ (ଏମ୍.ଭି.ଏ) କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ 100 ସର୍କ୍ଟ୍ରେସନ୍ (ଏସ୍.ଏସ୍) ଥିଲା, ଯାହାର 220 ଓ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଭୋଲ୍ଟରେ ବାର୍ଷିକ 54,538.23 ଏମ୍.ୟୁ ସରବରାହ କରିବାର କ୍ଷମତା ଥିଲା । 2011-12 ରେ କମ୍ପାନୀର କାରବାର 591.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହାକି ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦନର (2,26,236 କୋଟି ଟଙ୍କା) 0.26 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 3,482 କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତ ଦେଇଥିଲା ।

ଗ୍ରାମସଫର୍ମରଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହଣ, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା, ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ମହାଲେଖାନିୟନ୍ତ୍ରିତ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜିକ)ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ପ୍ରତିବେଦନଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି (କୋପୁ)ରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଆଲୋଚନା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଓ ପଦ୍ଧତି

2.1.3 ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା (ପିଏ) ଫେବୃୟାରୀରୁ ଜୁଲାଇ 2012 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ 2007-08 ରୁ 2011-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ, ରାଜ୍ୟ ଭାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର (ଏସ୍.ଏଲ୍.ଡି.ସି), 7 ଟି ନିର୍ମାଣ ତ୍ରିଭିଜନ ମଧ୍ୟରୁ 6²¹ ଟି ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ତ୍ରିଭିଜନ ଗୁଡ଼ିକର ରେକର୍ଡ଼ ଯାଞ୍ଚ ସାମିଲ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ତ୍ରିଭିଜନଏକ ସହାୟକ ମୁଖ୍ୟ ପରିଚାଳକ (ଯାନ୍ତ୍ରିକ) ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ନିର୍ମାଣ ତ୍ରିଭିଜନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀ 19²² ଟି ଏସ୍.ଏସ୍ (1,062.5 ଏମ୍.ଭି.ଏ) ଏବଂ 48²³ ଟି ଲାଇନ (1,809.121 ସିକେଏମ୍) ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା ସେଥିରୁ 5 ଟି ଏସ୍.ଏସ୍ (140 ଏମ୍.ଭି.ଏ) ଏବଂ 13 ଟି ଲାଇନ (889.870 ସିକେଏମ୍) କାର୍ଯ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତିତ ନିର୍ମାଣଧିନ 6 ଟି ସର୍କ୍ଟ୍ରେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ (150 ଏମ୍.ଭି.ଏ) ଏବଂ 5 ଟି ଲାଇନ୍ (759.798 ସିକେଏମ୍) ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଚଳୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ତ୍ରିଭିଜନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସିମିତ ଥିଲା ।

²¹ ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, କଟକ ଏବଂ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ।

²² 10 ଟି ସୁଇଚିଂ ଷ୍ଟେସନ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

²³ ସର୍କ୍ଟ୍ରେସନ୍ 7 ଟି ସଂଯୁକ୍ତ ଲାଇନ୍ ଏବଂ 26 ଟି ଜମା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

2.1.4 କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା କରାଯିବାର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ:

- ପରିଚ୍ଛେଷ୍ଟା ଯୋଜନା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନୀତି/ଯୋଜନା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମକ ଆୟୋଗର (ଓଇଆରସି) ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ଯୋଜନାର ବିଫଳତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ;
- ସରବରାହ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ବିକାଶ ମିତବ୍ୟୟିତା, ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପେ କରାଯାଇଥିଲା ;
- ସରବରାହ ପ୍ରଣାଳୀର ପରିଚ୍ଛେଦନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମିତବ୍ୟୟିତା, ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପେ କରାଯାଇଥିଲା ;
- ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପରିଚ୍ଛେଦନା ପଛତା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ବ୍ୟାପୀତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହାର କର୍ମ ସଂପାଦନକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ;
- ବିଫଳତା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଦକ୍ଷତା ରୂପେ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ;
- ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛେଦନା ପ୍ରଣାଳୀ ଦକ୍ଷ ଥିଲା ଏବଂ ସମୟାନୁସାରେ ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଓ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଏବଂ ତାରିଫ୍‌ର ପୁନରାକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦାଖଲ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିଲା ;
- ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଉତ୍ସାରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ରମଣ ପଛତା ଦକ୍ଷ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ;
- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନା (ଏନ୍‌ଇପି) ଅନୁସାରେ ଦକ୍ଷ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂରକ୍ଷଣ ଉପାୟ ନିଆଯାଇ ଥିଲା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ; ଏବଂ
- ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ନିର୍ମାଣାଧିନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ତୃତୀୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସଂଗୋଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏବଂ ସମାକ୍ଷା/ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷାରୁ ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ୍ ପାଇଁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଛତା ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

2.1.5 ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା :

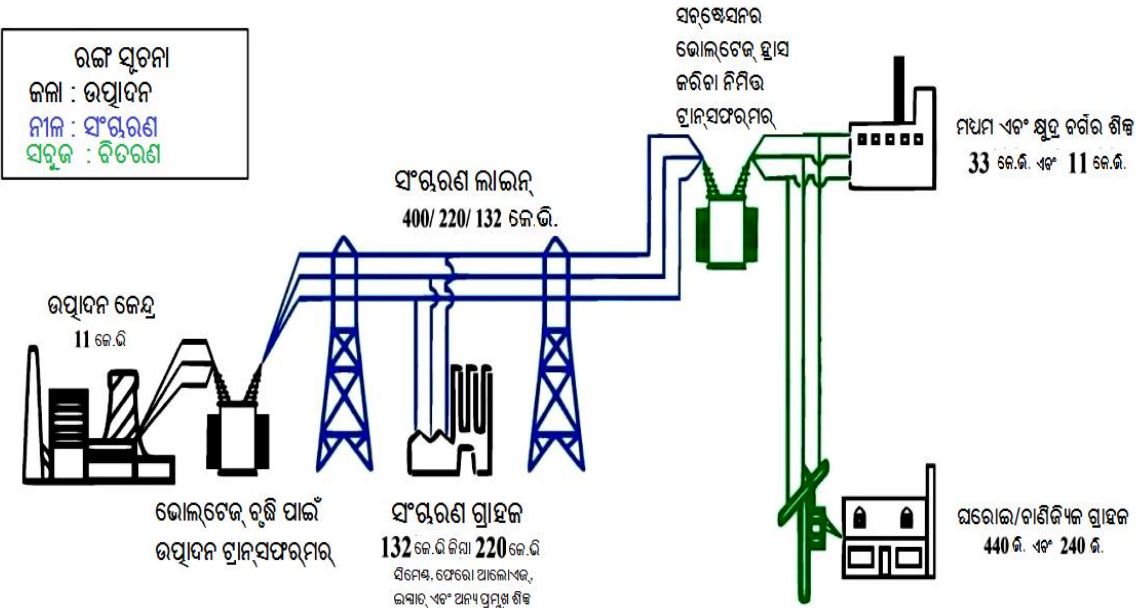
- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନୀତି / ଯୋଜନା ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ତାରିଫ୍ ନୀତିର ପ୍ରାବଧାନ ;
- ପରିଚ୍ଛେଷ୍ଟା ଯୋଜନା ଓ କଂପାନୀର ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ;
- ମିତବ୍ୟୟିତା, ଦକ୍ଷତା, ପ୍ରଭାବୀ, ନ୍ୟାୟ ଓ ସଦାଚର ନୀତି ଅନୁସାରେ ଠିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ;
- ତାରିଫ୍ ସ୍ଥିରକରଣ ପାଇଁ ଓଇଆରସିରେ ଏଆରଆର ଦାଖଲ କରିବା, ପରିପତ୍ର, ମାନୁଆଲ୍ ଏବଂ ଏମଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟ ;
- ସଂଚାଳନ ଯୋଜନା ମାନଦଣ୍ଡ ମାନୁଆଲ୍ (ଏମଟିପିସି)

- ଯୋଜନା, କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ଓ ସଂଯୁକ୍ତ କରିବା ବିଧି ସମ୍ପର୍କିତ ବୈଷୟିକ ଇନଟରଫେସ ବିଧି (ସିଟିଆଇ)/ଗ୍ରାଡ଼ କୋଡ଼ ;
- ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମ୍‌ଓପି) ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ;
- ଓଇଆରସି/କେନ୍ଦ୍ରିୟ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରାଧିକରଣ (ସିଇଏ) ଜାରି କରିଥିବା ନିତ୍ୟା/ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା;
- ଏମ୍‌ଓପି ଦ୍ୱାରା ସଂସ୍ଥାପିତ ସମିତି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନ ବିଷୟରେ ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା ସର୍ବୋତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି;
- ସଂଗଠନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଥିବା ସଂକଟମୟ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓପି ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସର ରିପୋର୍ଟ; ଏବଂ
- ଆଞ୍ଚଳିକ ଶକ୍ତି ସମିତି (ଆରପିସି)/ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର (ଆଇଏଲଡିସି) ର ରିପୋର୍ଟ ।

ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ

2.1.6 ସାଧାରଣତଃ 132 କେଭି ଏବଂ ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ଭୋଲ୍ଟରେ ଶକ୍ତିକୁ ଦୀର୍ଘ ପସ୍ତାନାନ୍ତରିତ କରିବାକୁ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଚାରଣ କୁହାଯାଏ । ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି କମ ଭୋଲ୍ଟରେ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଏ ଏବଂ ସଂଚାରଣ କ୍ଷତି କମାଇବାକୁ ଓ ଗ୍ରାଡ଼ ମାନକର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଏହାକୁ ଅଧିକ ଭୋଲ୍ଟକୁ ବଦାଯାଇଥାଏ । ଅଧିକ ଭୋଲ୍ଟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଭୋଲ୍ଟରେଜକୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ତରରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ତରକୁ ବଦାଇବା / କମାଇବା, ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିତରେ ଓ ବାହାରେ ଥିବା ସୁଇଚ୍, ଯନ୍ତ୍ରପାତି କୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ସୁବିଧା ସବିଷ୍ଟସନରେ ଥାଏ ।

ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଗଢ଼ିତ କରି ରଖାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଋହିଦା ସହ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବେ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନର ସମତୁଲ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଗଠନ ପଦ୍ଧତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ ଜଟିଳ ପଦ୍ଧତି ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯାହାକୁ ଗ୍ରାଡ଼ ପରିଚାଳନା କୁହାଯାଏ । ସଂଗଠନ ପଦ୍ଧତିର ଏକ ଚିତ୍ର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ

2.1.7 07 ଜୁନ 2012 ରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀରେ କଂପାନୀକୁ ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ, ପରିସର ଏବଂ ପଇତି ବିଷୟରେ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ କଂପାନୀକୁ ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 19 ଅକ୍ଟୋବର 2012 ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ସଚିବ ଓ କଂପାନୀର ସିଏମଡ଼ି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କଂପାନୀ / ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଉପରେ ତାଙ୍କର ମତାମତ ଜଣାଇଥିଲେ । ରିପୋର୍ଟ ରୂପାନ୍ତ କଲା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ମତାମତ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି:

ଯୋଜନା ଓ ବିକାଶ

ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନୀତି / ଯୋଜନା

2.1.8 ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଜନା (ଏନଇପି) ଅନୁସାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂରଚଣା ସଂସ୍ଥା (ସିଟିସ୍କୁ) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସଂରଚଣା ସଂସ୍ଥା (ଏସ୍‌ଟିସ୍କୁ) ଅନ୍ୟ ସଂପୃକ୍ତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ସମନ୍ୱୟରେ ନେଟୱାର୍କ ଯୋଜନା ଓ ବିକାଶ କରିବା ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ । ଦଶମ ଯୋଜନା ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ସୁଦ୍ଧା 765/ଏଚ୍‌ଭିଡ଼ିସି/400/230/220 କେଭିରେ ଦେଶର ସରବରାହ ଲାଇନ 1.98 ଲକ୍ଷ ସିକେଏମ ଥିଲା ଯାହାକି, ଏକାଦଶ ଯୋଜନା ଶେଷ ବେଳକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 2.93 ଲକ୍ଷ ସିକେଏମ କୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଯୋଜନା ଥିଲା । ଏନଇପି 2006-07 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ତ - ଆଞ୍ଚଳିକ ସରବରାହ କ୍ଷମତା ମୋଟ 14,100 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ପାଇଁ ଆକଳନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏକାଦଶ ଯୋଜନାରେ 23,600 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଯୋଗ କରି ସମୁଦାୟ ଅନ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ କ୍ଷମତାକୁ 37,700 ଏମ ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁକୁ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା କରିଥିଲା ।

କଂପାନୀର ସରବରାହ ନେଟୱାର୍କ 2007-08 ଆରମ୍ଭରେ 7,157.5 ଏମଭିଏ ସଂରଚଣା କ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ 81 ଟି ଅତି ଉଚ୍ଚ ଟେନସନ (ଇଏଚ୍‌ଟି) ସବଷ୍ଟେସନ ଓ 9,486.842 ସିକେଏମ ସରବରାହ ଲାଇନ ଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସରବରାହ ନେଟୱାର୍କରେ 10262.5 ଏମଭିଏ ସଂରଚଣା କ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ 100 ଟି ଇଏଚ୍‌ଟି ସବଷ୍ଟେସନ ଏବଂ 11295.963 ସିକେଏମ ଇଏଚ୍‌ଟି ସରବରାହ ଲାଇନ ଥିଲା ।

ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଭାରର ପୂର୍ବାନୁମାନ

2.1.9 ଆନ୍ତଃ-ରାଜ୍ୟ ସରବରାହ ପଇତିର ଯୋଜନା ଓ ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଏସ୍‌ଟିସ୍କୁ ଦାୟୀ । କ୍ଷମତା ଯୋଜନା ବୃଦ୍ଧିର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଲା ଋହିତା ଆକଳନ କରିବା । ଓଡ଼ିଶା ସଂରଚଣା ଓ ବନ୍ଧ ସମ୍ପାଦନ ଲାଇସେନ୍ସ, 1997 ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦଶ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଏବଂ ଆକଳନ ସହିତ ଏକ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଲୋଡ୍ ପୂର୍ବାନୁମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଓଇଆରସିକୁ ପଠାଇ କରିବାର ଥିଲା । ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଲୋଡ୍ ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଆକଳିତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋହିତା ଭିତ୍ତିରେ ସଂରଚଣା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣା ଯୋଜନା କରାଯିବାର ଥିଲା ।

କ୍ଷମତା ସଂଯୋଗିକରଣ ଯୋଜନା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦାବି ପାଇଁ ଲୋଡ୍ ପୂର୍ବାନୁମାନର ଅନୁମୋଦନ ବିନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ କଂପାନୀ 2007-12, ଅବଧିର 5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ଭାରର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରୁ ଜୁଲାଇ 2012) । କିନ୍ତୁ ଓଇଆରସି କେବଳ 2009-10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) । ଅନ୍ୟ ଋରିବର୍ଷ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ନ ଲୋଡ଼ିବାର କାରଣ ରେକର୍ଡ଼ିଭୁକ୍ତ ନ ଥିଲା । ଋରିବର୍ଷର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାର

ଅଭାବ ଫଳରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋହିତା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ସଂଯୋଗିକରଣର ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଭାରତ ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥିଲା ।

ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା

2.1.10 ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରୀଡ଼ ସଂହିତା (ଓଜିସି) ନିୟମ, 2006 ଅନୁସାରେ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ଭାରତ ପୂର୍ବାନୁମାନ ଆକଳନ ଆଧାରରେ ସରକାରୀ ପଦବିର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଓ ଓଇଆରସି ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଏସବୁ ଦାୟା ଥିଲା । ଶକ୍ତି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ବିକାଶ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ଼ (ପିଆରଡିସି) କୁ ପରାମର୍ଶଦାତା ନିଯୁକ୍ତ କରି କଂପାନୀ 2007-12 ଅବଧି ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା (ଏପ୍ରିଲ 2011) । ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ସିଦ୍ଧ ପରିଯୋଜନା କରିଥିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋହିତା 4459 ଏମଡ଼କୁ ଆଧାରରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା । ବିଳମ୍ବରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିବାରୁ ଏବଂ 2007-08 ବର୍ଷ ଯାହାର କୌଣସି ପ୍ରାସଂଗିକତା ନ ଥିଲା, ସେହି ବର୍ଷକୁ ମୂଳ ବର୍ଷ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଓଇଆରସି ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହା କଂପାନୀକୁ 2010-11 କୁ ମୂଳ ବର୍ଷ ରୂପେ ଧରି 2012-17 ପାଇଁ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ମଇ 2011) ଦେଇଥିଲା । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନା ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା ।

ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ **134.10** ଏମଡ଼କୁ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାହା ଫଳରେ **54.14** କୋଟି

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ, 2007-12 ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁମୋଦିତ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ବିନା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଏଆରଆର ମାଧ୍ୟମରେ ଓଇଆରସି ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ନେଇ କାମଚଳା ଉପାୟରେ ସରକାରୀ ପଦବିର ସଂଯୋଗିକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ଆଇପିପି/ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଜନାରୁ ମିଳୁଥିବା ରାଜ୍ୟର ଭାଗ ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚାସିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପସ୍ଥିତ ଓ ବୃଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ ସମୀକ୍ଷାରେ ନମୁନା ଯାଂଚ କରାଯାଇଥିବା 20 ଟି ନୂତନ ଇଏଟି ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 8 ଟି ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ 134.10 ଏମଡ଼କୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 54.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ଏକାଦଶ ଯୋଜନା ଅବଧି ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ବିଳମ୍ବରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଓଇଆରସି ର ମତ୍ରତ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଜନା ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି ।

ସରକାରୀ ନେଟୱାର୍କ ଓ ତାର ବୃଦ୍ଧି

2.1.11 ସରକାରୀ ନେଟୱାର୍କ ସବଷ୍ଟେସନ, ସବଷ୍ଟେସନରେ ଥିବା ଗ୍ରାନସଫର୍ମର ଏବଂ ସରକାରୀ ଲାଇନ କୁ ନେଇ ଗଠିତ । ପିଏ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଇଏଟି ସ୍ତରରେ କଂପାନୀର ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

କ୍ର.ସଂ.	ବର୍ଣ୍ଣନା	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	ମୋଟ
କ. ସବଷ୍ଟେସନ ସଂଖ୍ୟା							
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	81	86	87	95	97	
2	ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୋଗ	8	4	11	13	17	53 ²⁴

²⁴ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରୁ ଆସିଥିବା 20 ଟି ସବଷ୍ଟେସନ, 12,230 ଏମଭିଏ ଗ୍ରାନସଫର୍ମର କ୍ଷମତା ଏବଂ 5,412.30 ସିକେଏମ ଲାଇନ ଅର୍ଡ଼ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ।

କ୍ର.ସଂ.	ବର୍ଣ୍ଣନା	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	ମୋଟ
3	ବର୍ଷରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୋଗ	5	1	8	2	3	19
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ସମୁଦାୟ ସବିଷ୍ଟସନ ସଂଖ୍ୟା (1 + 3)	86	87	95	97	100	
5	ସଂଯୋଗରେ କମ୍ପୂ (2-3)	3	3	3	11	14	34
ଖ. ଗ୍ରାହ୍ୟତା ଉପରେ (ଏମ.ଭି.ଏ)							
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ଥିବା ଉପରେ	7157.5	7537.5	7805	8832.5	9595	
2	ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୋଗ/ ବୃଦ୍ଧିକରଣ	2512.5	3732.5	4495	3927.5	3790	18457.5 ²⁴
3	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଉପରେ	380	267.5	1027.5	762.5	667.5	3105
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ଉପରେ (1+3)	7537.5	7805	8832.5	9595	10262.5	
5	ସଂଯୋଗ/ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	2132.5	3465	3467.5	3165	3122.5	15352.5
ଗ. ସରକାରୀ ଲାଭ (ସି.କେ.ଏମ)							
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	9486.842	10064.852	10310.258	10545.038	11152.586	
2	ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୋଗ	2146.55	1584.017	1553.914	1793.469	1322.024	8399.974 ²⁴
3	ବର୍ଷରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୋଗ	578.01	245.406	234.78	607.548	143.377	1809.121
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ମୋଟ ଲାଭ (1+3)	10064.852	10310.258	10545.038	11152.586	11295.963	
5	ସଂଯୋଗରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	1568.540	1338.611	1319.134	1185.921	1178.647	6590.853

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା 53 ଟି ସବିଷ୍ଟସନ, 18,457.5 ଏମଭିଏ, ଗ୍ରାହ୍ୟତା ଉପରେ ଓ 8,399.974 ସିକେଏମ ସରକାରୀ ଲାଭ ଭୁକ୍ତନାରେ କଂପାନୀ 19 ଟି ସବିଷ୍ଟସନ, 3105 ଏମଭିଏ ଗ୍ରାହ୍ୟତା ଉପରେ ଓ 1809.121 ସିକେଏମ ସରକାରୀ ଲାଭ ସଂଯୋଗ କରିଥିଲା ।

ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ 4459 ଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗୃହିତା ପୁରଣ କରିବା ପାଇଁ ସବିଷ୍ଟସନ ଉପରେ 15.43 ରୁ 97.53 ପ୍ରତିଶତ ଲୋଡ଼ ଦେବା ଏବଂ 132/220 କେଭି ସବିଷ୍ଟସନ ପାଇଁ ଭୋଲଟେଜ 128.44 ରୁ 228.1 କେଭି ରଖିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ ପରାମର୍ଶଦାତା ପିଆରଡ଼ିସି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ସରକାରୀ ନେଗୋସିଆସନରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 2011-12 ରେ ପ୍ରକୃତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗୃହିତା 3511 ଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ରେ ସମିତି ରହିଥିଲା । ଏପରିକି ଏହି କମ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗୃହିତାରେ ମଧ୍ୟ ସବିଷ୍ଟସନର ଲୋଡ଼ ଓ ଭୋଲଟେଜ ଯଥାକ୍ରମେ 18.66 ରୁ 102.21 ପ୍ରତିଶତ ଓ 134 ରୁ 254 କେଭି ଥିଲା ଯାହାକି ପିଆରଡ଼ିସିର ସୁପାରିସ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହା ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ନେଗୋସିଆସନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିବା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ।

ସରକାରୀ ଉପରେ ସଂଯୋଗକରଣ କମି ଯିବା ଫଳରେ ଲାଭନର ଭାର ଓ ଭୋଲଟେଜ ଅଧିକ ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା ।

ଭୋଲଟେଜ ଅନୁସାରେ ଉପରେ ବୃଦ୍ଧିର ଯୋଜନା, ପ୍ରକୃତ ସଂଯୋଗକରଣ ଉପରେ ନିଅଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 7 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ନେଗୋସିଆସନ ନିଅଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ଥାନ ମିଳିବାରେ ସମସ୍ୟା (ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁ), ସ୍ଥାନ ବ୍ୟବହାରରେ ବିଳମ୍ବ, କଂଗଲ ଓ ରେଲ ବିଭାଗରୁ ନିକାସ ନ ପାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସରକାରୀ ପ୍ରଶାସନ ସଂଯୋଗାକରଣର ନିଅଣ୍ଟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ନ ହେବା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଆରଓଡ଼ବ୍ଲୁ ସମସ୍ୟା, ସ୍ଥାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଳମ୍ବ, ଜଂଗଲ ଓ ରେଲ ବିଭାଗରୁ ନିକାସ ନ ପାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁଁ ନିଅଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସହ ସମ୍ମନ୍ବୟ ରଖିଥିଲେ ଏହି ନିଅଣ୍ଟ କମି ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ସରକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା

2.1.12 ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଠାରୁ ସ୍ଥାପନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅର୍ଚ୍ଚିତ ହୁଏ । ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା, ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବା, ଅନୁମୋଦନ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା । ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ପରିଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଥିବା ସଂକଟମୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା, ସିଟିଝୁ / ଏସିଟିଝୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରଥା କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଏବଂ 24 ମାସ ଅବଧି ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଆଦର୍ଶ ସରକାରୀ ପରିଯୋଜନା ଅନୁସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବାକୁ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅବଧିକୁ କମ କରିବା ପାଇଁ ଫେବୃୟାରୀ 2005 ରେ ଏକ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ ସମିତି (ଟିଏଫସି) ଗଠନ କରିଥିଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା ସର୍ତ୍ତ, ତ୍ରିଜାଇନ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା, ବୈଧାନିକ ନିକାସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଚେଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ଆଗରୁ କିମ୍ବା ପରିଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ସହ ଏକ ସମୟରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସରକାରୀ ଲାଭନ ପରିଯୋଜନା ମଂଜୁରୀ / ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା କ୍ଷତି ନିର୍ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ଟିଏଫସି ଜୁଲାଇ 2005 ରେ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ସରକାରୀ ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ୟାକେଜରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପୃଥକ କରିଲେ ଏହା ସର୍ବନିମ୍ନ ବ୍ୟାପ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ବୋଲି ଟିଏଫସି ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ

2.1.13 କଂପାନୀ 2007-12 ରେ ସବିଷ୍ଟସନ ଓ ଲାଭନ ନିର୍ମୂଳକ ଅର୍ଚ୍ଚିତ ଥିବା 53 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରୁ 24 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 29 ଟି ନିର୍ମୂଳକ ଥିଲା । 29 ଟି ନମୁନା ଯାଂଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ବିଳମ୍ବ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରିବା ଏବଂ ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ସମୟ / ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ନିମ୍ନସ୍ଥ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା ।

କ୍ଷମତା (କେଭିରେ)	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରାଯାଇଥିବା ସମୁଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା		ସମାକ୍ଷରେ ନମୁନା ଯାଂଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା		ନିର୍ମୂଳକ ହୋଇଥିବା ବିଳମ୍ବ (ସଂଖ୍ୟାରେ)		ସମୟ ବୃଦ୍ଧି (ମାସରେ)		ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	
	ସବିଷ୍ଟସନ	ଲାଭନ	ସବିଷ୍ଟସନ	ଲାଭନ	ସବିଷ୍ଟସନ	ଲାଭନ	ସବିଷ୍ଟସନ	ଲାଭନ	ସବିଷ୍ଟସନ	ଲାଭନ
400	2	3	-	3	-	3	-	24-126	-	96.56
220	8	8	1	6	1	6	20	45-153	5.22	61.28
132	20	12	10	9	10	9	1-18	72-154	1.05	1.45
ମୋଟ	30	23	11	18	11	18			6.27	159.29

(ଉତ୍ସ : ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ଓ ସ୍କୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରିପୋର୍ଟ)

କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ସବିଷ୍ଟସନ ତଥ୍ୟ ପରିଶିଷ୍ଟ - 8 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

22 ଟି ପରିଯୋଜନାର
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ 154 ମାସ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ୟାକେଜରେ ପୃଥକୀକରଣ କରିବାକୁ ଟିଏଫସିର ସୁପାରିଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରା ଯାଇଥିଲା । ପୁନଃ, 22 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପ୍ତି / କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ 15 ରୁ 154 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବତା ମୁଖ୍ୟତଃ ଆରଡ଼ିରୁ ସମସ୍ୟା, ବୈଧାନିକ ନିକାସ ପାଇବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ, ସ୍ଥାନ ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ସମସ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଆରୋପ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଦୃଷ୍ଟିତା ସମସ୍ୟା ପରିହାର କରିବାକୁ ଏବଂ ପରିଯୋଜନାର ସହଜ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଏକକ ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଉତ୍ତର କରିବାକୁ ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀ ଟିଏଫସି ର ସୁପାରିଶ ମାନି ନ ଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ।

ବୈଧାନିକ ନିକାସ ଯୋଗୁ ବିଳମ୍ବ

2.1.14 ସଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଟିଏଫସିର ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀ ଆରଡ଼ିରୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ଏବଂ ଜଂଗଲ, ଶକ୍ତି ଓ ଟେଲି ଯୋଗାଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମିତି (ପିଟିସିସି)ର ବୈଧାନିକ ନିକାସ ପାଇବା ସହ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା, ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 11 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ କଂପାନୀ ଆରଡ଼ିରୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ଏବଂ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଟେଲି ଯୋଗାଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମିତି / ଜଂଗଲ ନିକାସ ପାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଃ 7 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେଉଁଠାରେ ସବଷ୍ଟେସନ ଓ ଲାଇନ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଥିଲା ସେଗୁଡ଼ିକର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 8 ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗ / ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମନ୍ୱୟ ଅଭାବ ଫଳରେ କଂପାନୀ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରି ନ ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ସମୟ ସଂରକ୍ଷ କରିବାକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ସ୍ଥାନ ଦଖଲ ଓ ଜଂଗଲ ନିକାସ କୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣାୟ ନ ଥିଲା କାରଣ ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଓ ବୈଧାନିକ ନିକାସ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ଯୋଜନା ହେବାର ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ

2.1.15 ଟିଏଫସିର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ / ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପରେ, କଂପାନୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ କଂପାନୀ 3 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ / ଅନୁମୋଦନ ଠାରୁ 24 ରୁ 28 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ବିଳମ୍ବ ମୁଖ୍ୟତଃ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସରରେ ପରବର୍ତ୍ତନ ହେବାରୁ, ସ୍ଥାନ ରୂପାନ୍ତ ନ କରିବାରୁ ଏବଂ ବିଳମ୍ବରେ ଠିକାଦାର ବାଛିବାରୁ ଘଟିଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ବିଳମ୍ବକୁ ପରିହାର କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ।

କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁ ବିଳମ୍ବ

2.1.16 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି କୁ ଭୁବିତ କରିବା ପାଇଁ ଟିଏଫସି ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା ସର୍ତ୍ତେ, ଡିଜାଇନ ଇତ୍ୟାଦି ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ମାଟି ଓ ସ୍ଥାନ ସର୍ତ୍ତେ ନ କରି 14 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ସାମଗ୍ରୀ ପରିମାଣରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ, ଅତିରିକ୍ତ ବାଲି

ଭର୍ତ୍ତି, ପ୍ରବେଶ ମାର୍ଗ ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା, ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକୁ ବିଳମ୍ବିତ କରିଥିଲା ।

ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚାର ଯୋଗାଣରେ ବିଳମ୍ବ

2.1.17 ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମାର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ସବିଷ୍ଟସନଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ ଠିକ ସମୟରେ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚାର ଯୋଗାଣ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କଂପାନୀ କ୍ରୟ କରିବା କିମ୍ବା ଉପଲବ୍ଧ ତୃତୀୟ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚାର ଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି କରି ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚାର ଯୋଗାଣଥିଲା । 4 ଟି ପରିଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲାବେଳେ, ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚାର କ୍ରୟ କରି / ତୃତୀୟ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚାର ମରାମତି କରି ଠିକ ସମୟରେ ଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମକାଳିନ ନ କରିପାରିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ।

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବ

2.1.18 ଠିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରିବା ବେଳେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଦରକାର ଥିଲା । ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ ଠିକାଦାର ମାନେ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାରୁ ଏବଂ ତା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟକୁ ପାଳନ ନ କରିବାରୁ 10 ଟି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଦଣ୍ଡବିଧାନ ନ କରି କଂପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଠିକା ଅବଧିକୁ ସମ୍ପର୍କରେ କରିଥିଲେ ।

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ଫଳରେ କଂପାନୀ ଏହାର ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଫାଇଦା ଯଥା: ଭୋଲେଟେଜ ପ୍ରେମାଣରେ ଉନ୍ନତି, ସରବରାହ ପଦ୍ଧତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଣ, ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣରେ ବାଧାକୁ କମ କରିବା, ବିକଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ଲଭ୍ୟ କରାଇବା, ସରବରାହ କ୍ଷତି କମ କରିବା ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଯୋଜନା ବିବରଣୀ (ଡ଼ିପିଆର) ଅନୁସାରେ ସିଷ୍ଟମରେ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରବାହକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିନଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ଫାଇଦା ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବା

2.1.19 ଗ୍ରାମାଣ ବିଦ୍ୟୁତକରଣ କରପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ଼ (ଆରଇସି) / ପାଣ୍ଡାର ଫାଇନାନ୍ସ କରପୋରେସନ ଲିମିଟେଡ଼ (ପିଏଫସି)/ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅଂଶଧନ ନେଇ ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଡ଼ିପିଆରରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଆର୍ଥିକ ଫାଇଦା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ହେବା ଏବଂ ସମୟ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଠିକ ସମୟରେ ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ କଂପାନୀର ବିଫଳତା ଫଳରେ 988.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ମିଳିପାରିଲା ନାହିଁ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜିଲଗଣ

2.1.20 ସବିଷ୍ଟସନ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ତାହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭନ ଗୁଡ଼ିକ ତା ସହ ସମକାଳୀନ ହୁଏ । ଏଥିପାଇଁ ସବିଷ୍ଟସନ ସମାପ୍ତ ହେବାର ସମୟ ତାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭନର ସମାପ୍ତି ସହ ମିଶିବା ଦରକାର । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀ 168.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ 6 ଟି ସବିଷ୍ଟସନ ନିର୍ମାଣ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2005 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2008) କରିଥିଲେ । ଅଂଶାଦାର ଲାଭନ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମାପ୍ତିରେ 18 ରୁ 72 ମାସ ଡେରି ହେବାରୁ ସବିଷ୍ଟସନ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଆମେ ପୁଣି ଦେଖୁଲୁ ଯେ 11 ଟି ଅନ୍ୟ ଲାଭନ ଓ ସବିଷ୍ଟସନ କାର୍ଯ୍ୟ 36 ରୁ 60 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

17 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ 328.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜିଲଗଣ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 127.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ହେଲା ।

ଯେଉଁଥିରେ କଂପାନୀ (159.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ଲାଭନ /ସବିଷୟନ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ 328.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା 127.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ହେଲା ।

ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି

21 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ / ସମାପ୍ତି ନ ହେବାରୁ **165.56** କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ।

2.1.21 ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ 12 ଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର 139.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ 91.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା, ଯାହା 9.05 ରୁ 126 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ପୁଣି 9 ଟି ନିର୍ମାଣାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ ଏହାର ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ 132.57 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 73.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟର 2.36 ରୁ 85.30 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ତେଣୁ ସୂଚିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ/କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ନ ହେବାରୁ 165.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

14 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ **650.18** କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିକଳ୍ପିତ ଆର୍ଥିକ ଫାଇଦା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା ।

2.1.22 ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିଯୋଜନାର ଡିପିଆରରେ ସିଷ୍ଟମ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରସାବିତ ଅତିରିକ୍ତ ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି କମିବା ବାବଦରେ ଆର୍ଥିକ ଫାଇଦା ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥାଏ । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 14 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର (5 ଟି ସମାପ୍ତ ଓ 9 ଟି ନିର୍ମାଣାଧୀନ) ବିଳମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଯୋଗୁ କଂପାନୀକୁ ପରିକଳ୍ପିତ 650.18 ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ (ସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ 41.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ନିର୍ମାଣାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟ 608.53 କୋଟି ଟଙ୍କା) ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ପରିହାର୍ଯ୍ୟ / ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ

10.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ଫାଇଦା ଉପଲବ୍ଧ ହେଲା ନାହିଁ ।

2.1.23 ଯଦି କୌଣସି ଉତ୍ସରୁ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରେସ୍ତାବନ ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ଅଛି ତା ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ କଂପାନୀ ମିତବ୍ୟୟିତା ହାସଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 4 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ, ଠିକାଦାର ବୁଦ୍ଧିଗତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଯୋଗାଣ ଓ ନିର୍ମାଣ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ରିହାତି ନ ଦେବା ଫଳରେ କଂପାନୀ 2.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ପାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ପୁଣି 9 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କର ପାଣ୍ଟି ଦେବାର ବୈଧ ସମୟର ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଯିବାରୁ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ 0.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିବେଚିତ ରପ୍ତାନି ଫାଇଦା ପାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆମେ ପୁଣି ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ମୂଳ ଲାଭନ ସମାପ୍ତିର ଅନିଶ୍ଚିତତା ଯୋଗୁ ଅଲଗା ଲାଭନ ନିର୍ମାଣ (1.64 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଆରଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଥିବା ଗୋଟିଏ ଲାଭନକୁ ପୁନଃ ମାର୍ଗ ନ କରିବା (0.98 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଠିକାଦାର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ହେବାକୁ ଥିବା ଏକ ଲାଭନର ପୁନର୍ଗୁଞ୍ଜାର ନିଜସ୍ୱ ଉତ୍ସରୁ କରିବା (4.82 କୋଟି) ଯୋଗୁ କଂପାନୀ ମଧ୍ୟ 7.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ / ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଫିସ୍ ପ୍ରଦାନ

2.1.24 ସରବରାହ ପରିଯୋଜନା ନିଷ୍ପାଦନ କରିବାରେ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ପାଇଁ ଆରଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଂପାନୀ ପରିଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟର 12 ରୁ 15 ପ୍ରତିଶତ ପରାମର୍ଶ ଫିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ଭାରତର ପାଞ୍ଚାଶ ଗ୍ରାହକ ନିଗମ (ପିଜିସିଆଇଏଲ) ମାଧ୍ୟମରେ 7 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2005) । ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ଆରଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବାରେ ପିଜିସିଆଇଏଲ ର ଦାୟିତ୍ୱ ବିଷୟରେ

ପରାମର୍ଶ ଫିସ ବାବଦରେ
କମ୍ପାନୀ 34.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର
ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

କମ୍ପାନୀ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ରଖୁନଥିଲା । ଆରଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ଦାୟିତ୍ୱ କମ୍ପାନୀ ନିଜେ ସଂପାଦନ କରୁଥିଲା । ପୁଣି ପିଜିସିଆଇଏଲ ର ବିଶେଷଜ୍ଞତାର ଲାଭ କମ୍ପାନୀକୁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ ଜୁଲାଇ 2012 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ଥିଲାବେଳେ ପିଜିସିଆଇଏଲ ମାତ୍ର 10 ପ୍ରତିଶତ ଟାଣ୍ଡର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ 2 ପ୍ରତିଶତ ତାର ଟାଣିବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର ପୁନଃ ନିରକ୍ଷଣ କଲା ବେଳେ, ପରାମର୍ଶ ଫିସ ପ୍ରଦାନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବୋଧ ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପିଜିସିଆଇଏଲ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରି ନିଜ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମୂଳକ ନିଲାମ ଡାକି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଓଇଆରସି ମଇ 2011 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ତେଣୁ ପିଜିସିଆଇଏଲ କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା । ପୁଣି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ କମ୍ପାନୀ ଠିକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ତୃଟି ପାଇଁ ପିଜିସିଆଇଏଲ କୁ ଦାୟୀ କରିନ ଥିଲା । ତେଣୁ ପିଜିସିଆଇଏଲ କୁ ଦେବା / ଦେବାକୁ ଥିବା ପରାମର୍ଶ ଫିସ ବାବଦରେ 34.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଉତ୍ତମ ସମ୍ମନ୍ଦ୍ୟ, ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଲାଭ କରିବା ଓ ଉତ୍ପୁରି ଖର୍ଚ୍ଚ ବଂଚାଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ପିଜିସିଆଇଏଲ କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ବିଶେଷଜ୍ଞତାରୁ କମ୍ପାନୀକୁ କୌଣସି ଲାଭ ମିଳି ନ ଥିଲା, ଯେହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଶେଷଜ୍ଞ ନିୟୁକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଏବଂ ସରବରାହ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ ଅସମାନତା

2.1.25 ନୂତନ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତାର ଯୋଜନା କୁ ନେଇ ସରବରାହ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଓ ସରବରାହ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ ଅସମାନତାକୁ ପରିହାର କରିବା ବିଷୟ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନୀତିରେ କଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ରେକର୍ଡ଼ ଯାଂଚ ରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଜୁନ 2006 ରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2011 ମଧ୍ୟରେ 40,620 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 29 ଟି ଆଇପିପି ସହ ଏମଓୟୁ ସାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ 10,653 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଥିଲା । 29 ଟି ଆଇପିପି ମଧ୍ୟରୁ 2²⁵ ଟି ମାର୍ଚ୍ଚ /ଅଗଷ୍ଟ 2010 ରେ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଆଇପିପି ଓ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଇଥିବା ରାଜ୍ୟର ଭାଗ ଶକ୍ତି କୁ ନିଷ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ କମ୍ପାନୀକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସରବରାହ ପଦ୍ଧତି ବିକାଶ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, କମ୍ପାନୀ ଗୋଟିଏ ଆଇପିପି (ଏସଇଏଲ) ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ଷେତ୍ର (ଏମଏଚଇପି) ରୁ ରାଜ୍ୟର ଭାଗ ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସିଇଏ ର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ବିଏଚଇପି) ର ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସରବରାହ ନେଟୱାର୍କ କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇନ ଥିଲା । ଏହି 3 ଟି ଶକ୍ତି ପରିଯୋଜନା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ନିଷ୍ପନ୍ନ ଯୋଜନା ର ଅସମାନତା ନିମ୍ନ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଗଲା :

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପରିଯୋଜନା	ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀର ଯୋଜନା	କମ୍ପାନୀର ଯୋଜନା	ଅସମାନତାର ଫଳ
1.	ଝରଲାଇଟ ଏନିଜି ଲିମିଟେଡ଼ (ଏସଇଏଲ)	ଡ଼ିସେମ୍ବର 2011 ସୁଦ୍ଧା 4 ଟି ଯୁନିଟରେ ଥିବା 768 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ କୁ ସମକାଳିନ କରିବା	ନଭେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ଇବ-ମେରାମୁଣ୍ଡଳୀ 400 କେଜି ଡ଼ିସି ଲାଇନର ନିର୍ମାଣ	ଶକ୍ତିର ନିଷ୍ପନ୍ନ ପାଇଁ ସରବରାହ ପ୍ରଣାଳୀ ଠିକ ସମୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ।
2.	ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏମଏଚଇପି)	ରାଜ୍ୟର ଭାଗ 57 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଶକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ଯାହା ପୁାଣ୍ଡର ପରିକଳ୍ପିତ ଶକ୍ତିର 50 ପ୍ରତିଶତ	ରାଜ୍ୟର ପୂରା ଭାଗ ପାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଜନା ନ ଥିଲା	ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଶସ୍ତ୍ରୀ ଶକ୍ତି ଉଠାଯାଇ ପାରିନଥିଲା

²⁵ ଝରଲାଇଟ ଏନିଜି ଲିମିଟେଡ଼ (ଏସଇଏଲ) ଏବ ଆରଟି ଝିଲ ଲିମିଟେଡ଼ ।

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ପରିଯୋଜନା	ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା କଂପାନୀର ଯୋଜନା	କଂପାନୀର ଯୋଜନା	ଅସମାପନତାର ଫଳ
3	ବାଲିମେଳା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ବିଏଚଇପି)	150 ଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ର ଦୁଇଟି ନୂତନ ଯୁନିଟ ସ୍ଥାପନ କରିବା	ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ବାଲିମେଳା – ଜୟନଗର 220 କେଭି ଏସସି ଲାଇନକୁ ବହୁ କୁଣ୍ଡଳିର ଲାଇନରେ ପରବର୍ତ୍ତନ କରିବା	ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସରବରାହ ପାଇଁ ଥିବା ଅଭାବ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ପାଦିତ ଶକ୍ତିକୁ ନିଷ୍ପାତନ କରାଯାଇ ପାରି ନ ଥିଲା ।

ଝରଲାଇଟ୍ ଏନର୍ଜି ଲିମିଟେଡ୍

2.1.26 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏସଇଏଲ୍ ସହ ଏକ ଏମ୍‌ଓୟୁ ଦସ୍ତଖତ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006) ଯେଉଁଥିରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ, ଶକ୍ତି ବ୍ୟାପାର କରୁଥିବା ଏକ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁ, ଏସଇଏଲର 2,400 ଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ (600 ଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ହିସାବରେ 4 ଟି ଯୁନିଟ୍) ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତାର 25 ପ୍ରତିଶତ (ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରୁ 32 ପ୍ରତିଶତକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଥିଲା) ଯାହାକି ପ୍ରଥମ ଯୁନିଟ୍‌ର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି (600 ଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ଓ ଅନ୍ୟ 3 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର 7 ପ୍ରତିଶତ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ରାଜ୍ୟର ଶକ୍ତି ଭାଗ ପାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଏସଇଏଲ୍ ସହ ଏକ ପିପିଏ କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006) । ଏମ୍‌ଓୟୁ ଓ ପିପିଏର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ ଏହି ଶକ୍ତିର ନିଷ୍ପାତନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଥିଲା । ଋରୋଟି ଯୁନିଟ୍‌ରୁ ପ୍ରଥମ ଯୁନିଟ୍‌ଟି ବେଦାନ୍ତ ଆଲ୍‌ଫିନିୟମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଭିଏଏଲ୍)ର ମାଲିକାନାରେ ଥିବା 220 କେଭି ଡିସି ଲାଇନ୍ ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀର ଗ୍ରୀଡ଼ ସର୍ଭିସ୍‌ସନ୍ ସହ ସମକାଳୀନ ହୋଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2010) । ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ଏସଇଏଲ୍‌ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁନିଟ୍ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ଗ୍ରୀଡ଼ ସହ ସମକାଳୀନ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟର 7 ପ୍ରତିଶତ ଭାଗକୁ କମ୍ପାନୀ ଏହାର ସରବରାହ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାତନ କରିବାର ଥିଲା । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପାତନ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଏହାର ସରବରାହ ଲାଇନ୍ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଯୋଜନା କରି ନଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କମ୍ପାନୀକୁ ଭିଏଏଲ୍ ଓ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ଲାଇନ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ପୁଣି କମ୍ପାନୀ ବିଳମ୍ବରେ ନଭେମ୍ବର 2010 ରେ 400 କେଭି ଡିସି ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ କରି କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା, ଯାହାକି ଏବେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2012) । ଉଭୟ ଯୁନିଟ୍‌ର ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପାତନ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ସରବରାହ ଲାଇନ୍‌ର ଅପ୍ରଚୁରତା ଯୋଗୁଁ ଏସଇଏଲ୍ ତାର ଶକ୍ତିର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ଭିଏଏଲ୍‌କୁ ଦେବାକୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲା, ଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ଭାଗରୁ 3,983.09 ଏମ୍‌ସୁ କମ୍ ଉଠାଇଥିଲା ଏବଂ ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ କମ୍ପାନୀର ସରବରାହ ଋଜୁ ବାବଦରେ 96.84 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହେଲା । ଯଦି ଏହି ଶକ୍ତି ଗ୍ରୀଡ଼କୋ କୁ ମିଳିଥାଆନ୍ତା, ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଏହାକୁ ଅନସିଡୁଲ ଇଣ୍ଟରଡେଞ୍ଜ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଅଧିକ ଦରରେ ବିକ୍ରି କରିପାରିଥାନ୍ତା ଓ 742.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବାଧିକ ରାଜସ୍ୱ ପାଇପାରିଥାଆନ୍ତା ।

ଏସଇଏଲ ର 3983.09 ଏମ୍‌ସୁ ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପାତନ ପାଇଁ ସରବରାହ ନେଟୱାର୍କ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ କଂପାନୀର ବିଫଳତା ଫଳରେ ସରବରାହ ଋଜୁ ବାବଦରେ 96.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 742.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହେଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣର ପ୍ରଗତି ଆଧାରରେ ସରବରାହ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ କରିବା ବିଜ୍ଞ ହେବ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଇନ୍-ମେରାମୁଣ୍ଡଳୀ ଲାଇନ୍‌ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ 2010 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏମ୍‌ଓୟୁ ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ ଶକ୍ତି ନିଷ୍ପାତନ ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2010 ସୁଦ୍ଧା 400 କେଭି ଡିସି ଲାଇନ୍‌ର ସମାପ୍ତି ଯୋଜନା କରିବାର ଥିଲା ।

ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏମଏଚଇପି)

2.1.27 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଆନ୍ଧ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସଂଯୁକ୍ତ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଜନାରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତର 50 ପ୍ରତିଶତ (262 ଏମ୍‌ସୁ) ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପାଇବାର ହକଦାର ଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷରେ ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ମହାସମାକ୍ଷକ

ଏମଏଚପି ରୁ ରାଜ୍ୟ ଭାଗ ଶକ୍ତି
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ହୋଇ ପାରିବା
ଫଳରେ 1.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର
ସରବରାହ ଋଜ୍ ଓ 16.36
କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି
ହେଲା ।

ରିପୋର୍ଟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କଂପାନୀର ପଛତି ବାଧ୍ୟତା ଯୋଗୁଁ 2003-07 ମଧ୍ୟରେ 168.6845 ଏମୟୁ କମ ଶକ୍ତି ଉଠାଇଥିବା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଶକ୍ତି ଭାଗର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ କଂପାନୀ ଏହାର ସ୍ଥାପିତ ସରବରାହ ପ୍ରଣାଳୀର ଉନ୍ନତି କରିନଥିଲା । 2007-12 ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀ ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଶକ୍ତି ଭାଗର 84.59 ଏମୟୁ କମ ଉଠାଇ ଥିଲା ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା 1.14 କୋଟି ସଂରକ୍ଷଣ ଋଜ୍ ପରିହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ପୁଣି କମ୍ ମୂଲ୍ୟ ଶକ୍ତିର ରାଜ୍ୟ ଭାଗ ନ ପାଇବାରୁ, ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଶକ୍ତି କ୍ରୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଉପରେ 16.36 କୋଟି ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚର ବୋଧ ପଡ଼ିଥିଲା ଯାହାକି ଶେଷରେ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଳିଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ରାଜ୍ୟର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗର କ୍ଷେତ୍ର ଭାର କେବେ ଏମଏଚପିରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଭାଗ ସହ ମିଶ୍ର ନ ଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା କାରଣ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ପଛତି ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କଂପାନୀ ଏମଏଚପି ରେ ଥିବା ରାଜ୍ୟର ଶକ୍ତି ଭାଗ ଉଠାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ବାଲିମେଳା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ବିଏଚଇପି)

2.1.28 ବାଲିମେଳା ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 75 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇଟି ଯୁନିଟ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ସିଦ୍ଧ ଏ ପ୍ରୟତ୍ନ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ନିକାସ ମଂଜୁରୀ ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2001) । ଏଥିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ (ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ) ପୂର୍ବରୁ ଥିବା 6 ଟି ଯୁନିଟ ର 360 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଶକ୍ତି ସହିତ ସମୁଦାୟ ଉତ୍ପାଦିତ 510 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଶକ୍ତିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ବାଲିମେଳା ଠାରୁ ଜୟନଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଅଲଗା 220 କେଭି ଏସି ଲାଇନ କିମ୍ବା ପୂର୍ବସ୍ଥିତ 220 କେଭି ଡିସି ଲାଇନର ପୁନଃ ଲାଇନ୍ ଟାଣି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସରବରାହ ସାମର୍ଥ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଥିଲା । ତଦ୍ ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ (ଡିସେମ୍ବର 2003) ରେ ଏକ ବୈଷୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅଧ୍ୟୟନ କରି ସ୍ଥିର କରିଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ପରିଯୋଜନାଟି ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସାଧନ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସରବରାହ ଯୋଜନା ଓ ସୁରକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା । କାରଣ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ସର୍କିଟ୍ ବନ୍ଦ ହେଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ଲାଇନ ଅଧିକ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କଂପାନୀ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ନ ଥିବା ସ୍ଥିତି ସମୀକ୍ଷା କରିବା ବେଳେ (ମେ 2006) ପୁରା ଶକ୍ତିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ର ସୁବିଧା କରିବା ପାଇଁ ସିଦ୍ଧ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ପୁନର୍ବାର ମତ ରଖିଥିଲା । ତଦ୍ ଅନୁସାରେ କଂପାନୀର ବୋର୍ଡ଼ 119 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପୂର୍ବସ୍ଥିତ ଲାଇନ୍ ମାନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ନୀତିଗତ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2008) ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଯଦିଓ ଉଭୟ ଯୁନିଟ ଗୁଡ଼ିକ ଡିସେମ୍ବର 2008 / ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ନ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଲାଇନର ମାନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନଭେମ୍ବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ତେଣୁ ସରବରାହ ଯୋଜନା ଓ ସୁରକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ପାଦିତ ଶକ୍ତିକୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ଉପଯୁକ୍ତ ସରବରାହ କ୍ଷମତା ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ବର୍ଷାଋତୁରେ ବିଏଚଇପି ର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ 406 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଥିଲା, ଯାହାକି ପ୍ରତ୍ୟେକ 200 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ଶକ୍ତି ବନ୍ଦନ କରୁଥିବା ତିନୋଟି ପୂର୍ବସ୍ଥିତ ଲାଇନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଏପରିକି ଗୋଟିଏ ଲାଇନ୍ ଅଚଳ ହୋଇଗଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଲାଇନ୍ ଶକ୍ତି ବନ୍ଦନ କରିପାରିବେ । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା କାରଣ କଂପାନୀ ପୂର୍ବସ୍ଥିତ ଲାଇନ୍ ମାନବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସିଦ୍ଧ ଏ ସର୍ବାବଳୀକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲା ।

ସରକାରୀ ପ୍ରଶାଳାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

2.1.29 କଂପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ମୁଖ୍ୟତଃ କମ ବାଧାରେ ଗୁଣବତ୍ତା ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ଇଏଚ୍‌ଟି ସରକାରୀ ନେଟ୍‌ୱାର୍କର ଦକ୍ଷତ୍ୱର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସରକାରୀ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ପରିବର୍ତ୍ତା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ସରକାରୀ କ୍ଷମତା

2.1.30 ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନୀତି ସରକାରୀ ସିଷ୍ଟମରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପାର୍ଯ୍ୟକ ରଖିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲା । ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ଉଭୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ସ୍ତର ଓ ଆର୍ଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରିୟ ମାନକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଯୋଜନା ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ହେବାର ଥିଲା । ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଭରଣା କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅକ୍ତର ରଖିବା ପାଇଁ ଭରସା ଯୋଗ୍ୟ ଓ ପରିଚ୍ଛଳନା ଅକ୍ତର ସରକାରୀ କ୍ଷମତାର ସାଧାରଣତଃ 25 ରୁ 30 ପ୍ରତିଶତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ସରକାରୀ କ୍ଷମତା (220 କେ.ଭି) ତୁଳନାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା 5 ବର୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା (ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋଦ୍ଧିଦା ଭରଣା କରାଯାଇଥିବା) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ସରକାରୀ କ୍ଷମତା (ଏମଭିଏ ରେ)					
ବର୍ଷ	ସ୍ଥାପିତ	ଅକ୍ତର ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ଛାଡ଼ି	ଆକସ୍ମିକ ଦାମୀ ସହ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋଦ୍ଧିଦା (ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ରେ)	ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋଦ୍ଧିଦା ସମତୁଲ୍ୟ	ଅଧିକ (କମ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(3)-(5)
2007-08	4050	2835	2906	3059	(224)
2008-09	4290	3003	3021	3180	(117)
2009-10	5120	3584	3150	3316	268
2010-11	5320	3724	3347	3523	201
2011-12	5620	3934	3511	3696	238

ନୂ୍ୟନ ଯୋଜନା ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ କ୍ଷମତା 238 ଏମଭିଏ ଅଧିକ ଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 8.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମୋଟ ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ଶେଷ 3 ବର୍ଷରେ ଦରକାର ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । 30 ପ୍ରତିଶତ ଅତିରିକ୍ତତା କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 238 ଏମଭିଏ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 8.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା (ପ୍ରତି 160 ଏମଭିଏ ଅଟେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଏହି ବୋଧ୍ୟ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲା । ସରକାରୀ ନେଟ୍‌ୱାର୍କରେ ଅଧିକ ନିରର୍ଥକ କ୍ଷମତାର ବିଦ୍ୟମାନତା, ପ୍ରଚଳିତ ଅତିବୋଧ୍ୟ, କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଉଚ୍ଚ ଭୋଲଟେଜ, ସରକାରୀ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ନିର୍ମାଣରେ ଅବୈଜ୍ଞାନିକ ଯୋଜନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ପାଞ୍ଚାଳ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ବିଦ୍ୟୁତ ଅଟେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ସେହିପରି ଅଟେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ବିଦ୍ୟୁତ ଇନଟର କନେକଟିଂଗ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିଲା । ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପାକ୍ରମ ହାର ନେଇ ସମାନ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରତି ସ୍ତରରେ ସଂଯୋଗ ହୋଇଯାଉ ଥିଲା । ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା, କାରଣ କଂପାନୀର ନୂ୍ୟନ ଯୋଜନା ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିଲା ।

ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ

ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା

2.1.31 ସରକାରୀ ଯୋଜନା ମାନଦଣ୍ଡ ମାନୁଆଲ ବିଭିନ୍ନ ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ଅନୁମୋଦନୀୟ ସର୍ବୋଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଅଛି । ଯଥା : 220 କେଭି ଓ 132 କେଭି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇଁ ଏହି କ୍ଷମତା ଯଥାକ୍ରମେ 320 ଏମଭିଏ ଏବଂ 150 ଏମଭିଏ । 100 ଟି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ସର୍ବୋଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ଯାଂଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 6 ଟି 220 କେଭି ଓ ଗୋଟିଏ 132 କେଭି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଅନୁମୋଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏନଇପି ଅନୁସାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ 132 କେଭି ଏବଂ ଡବ୍ଲୁ କ୍ଷମତାର ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତି କମରେ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦରକାର ଥିଲା । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ 100 ଟି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟିରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି । ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିବା ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଓ ସୁରକ୍ଷା ମାନ ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଆୟତନ ଏପରି ଯୋଜନା ହୋଇଥିବା ଦରକାର ଯେପରିକି ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ଥିବା ସମୟରେ ବାକି ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଭାରର 80 ପ୍ରତିଶତ ଯୋଗାଇ ପାରୁଥିବ । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ 100 ରୁ 28 ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ଥିବା ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଭାର (ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗଠିତ) 80 ପ୍ରତିଶତ ଯୋଗାଇ ପାରୁନଥିଲା ।

80 ପ୍ରତିଶତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦାବା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ 28 ଟି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟକୁ ସିଦ୍ଧି କରି ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ 2013-14 ସୁଦ୍ଧା ତୃତୀୟ ଗ୍ରାନ୍ଥପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାପନା / ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରି ଏହା ଭରଣା କରାଯିବ ।

ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡ ର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା

2.1.32 ଏମଟିପିସି ଅନୁସାରେ ଯେ କୌଣସି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ବିଦାରଣ କ୍ଷମତା (କେଏ) ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେଉଥିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତୃଟିର 125 ପ୍ରତିଶତ ରୁ କମ ହେବ ନାହିଁ । କଂପାନୀ କରିଥିବା ସର୍ଜିଟ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ ରୁ ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 100 ରୁ ଗୋଟିଏ ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ (ମେରାମୁଖ୍ୟତା) ରେ ବିଦ୍ୟୁତ ତୃଟି 40.08 କେଏ ଥିଲା । ସିଦ୍ଧି ର ବିଦାରଣ କ୍ଷମତା 50 କେଏ ଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏମଟିପିସି ର ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡ ବିଦାରଣ କ୍ଷମତା 40 କେଏ ଥିଲା । ପୂଣି 132 କେଭି, 220 କେଭି ଓ 400 କେଭି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡର ବିଦାରଣ କ୍ଷମତା ଯଥାକ୍ରମେ 25 ବା 31 କେଏ, 31 ବା 40 କେଏ ଏବଂ 40 କେଏ ଥିଲା । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 100 ରୁ 23 ଟି ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ବିଦାରଣ କ୍ଷମତା 25 କେଏ ନ ଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତୃଟିକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ନ ଥିଲା ।

ଅପ୍ରକୃତ ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡ ଯୋଗୁଁ ସବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତୃଟିକୁ ସହ୍ୟ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କୁହାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେଉଁଠାରେ ତୃଟି ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇ ସବୁ ସର୍ଜିଟ୍ ରେକର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଏସଏଫ 6 ରେକର୍ଡ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଆଗାମୀ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାହାର କରିଦିଆ ଯିବ ।

ଭୋଲଟେଜ୍ ପରିଚାଳନା

2.1.33 ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥା ଯେଉଁ ମାନେ ଆଡ଼ଃ-ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ସିଷ୍ଟମ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ସେମାନେ ଗ୍ରୀଡ଼ ଭୋଲଟେଜ୍‌କୁ ସାମାନ୍ୟତା ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର । ଭାରତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂହିତା (ଆଇଇଜିସି) ଅନୁସାରେ, ଏସଟିସୁ ଗୁଡ଼ିକ 220 କେଭି ଓ 132

କେଉଁ ଲାଭନରେ ଭୋଲଟେଜ ଯଥାକ୍ରମେ 198-245 କେଭି ଓ 119-145 କେଭି ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ।

2007-2012 ମଧ୍ୟରେ 220 କେ.ଭି ସିଷ୍ଟମରେ ଥିବା 20 ରୁ 17 ଟିର ବସ୍ ଭୋଲଟେଜର ଯାଂଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 5 ଟି ସବଷ୍ଟେସନର 245 କେଭି ଅନୁମୋଦିତ ସାମା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସର୍ବାଧିକ ଭୋଲଟେଜ 250 ରୁ 270 କେଭି ରେକର୍ଡ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 12 ଟି ସବଷ୍ଟେସନରେ 198 କେଭି ମାନ ତୁଳନାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଭୋଲଟେଜ 157 ରୁ 195 କେଭି ଥିଲା । ସେହିପରି 132 କେଭି ବସ୍ ଭୋଲଟେଜରେ ଥିବା 2 ଟି ସବଷ୍ଟେସନରେ 145 କେଭି ମାନ ତୁଳନାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭୋଲଟେଜ 146 ରୁ 148 କେଭି ଥିଲା ଏବଂ 6 ଟି ସବଷ୍ଟେସନରେ 119 କେଭି ଅନୁମୋଦିତ ମାନ ତୁଳନାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଭୋଲଟେଜ 90 ରୁ 108 କେଭି ଥିଲା । କଂପାନୀ ମାନ ଅନୁସାରେ ସର୍ବାଧିକ ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ଭୋଲଟେଜ ରଖି ପାରି ନ ଥିଲା ଏବଂ ତା ଦ୍ୱାରା ଗୁଣବତ୍ତା ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ସରବରାହ କ୍ଷତିକୁ କମ୍ କରିପାରିନଥିଲା ।

କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ

2.1.34 ଆଇଜିସି / ଓଜିସିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ ଏସଟିମ୍‌ସୁ ହିସାବରେ ଭୋଲଟେଜ ପ୍ରୋଫାଇଲକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଭୋଲଟେଜରୁ ± 3 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ଦରକାର ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଭୋଲଟେଜ ଓ ରିଆକ୍ଟିଭ ପାୱାର ମଧ୍ୟରେ ନିବିଡ୍ ସଂପର୍କ ରହିଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ରିଆକ୍ଟର / କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୋଲଟ ଆମ୍ପ୍ଲିଟୁଡ୍ ରିଆକ୍ଟିଭ (ଭିଏଆର) ଯୋଗାଇ ଓ ଅବଶୋଷଣ କରି ପାୱାର ସିଷ୍ଟମର ଭୋଲଟେଜକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା । ତଦଅନୁସାରେ ସିଷ୍ଟମ ଭୋଲଟେଜ ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି କମ୍ କରିବା ପାଇଁ 23 ଟି ଗ୍ରୀଡ୍ ସବଷ୍ଟେସନରେ 275 ଏମଭିଏଆର ସମ୍ମାନିତ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ 33 କେଭି କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଓଇଆରସି 18.59 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ମଇ 2010) । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ଜୁଲାଇ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀ କୌଣସି ଚିହ୍ନିତ ସବଷ୍ଟେସନ ଗୁଡ଼ିକରେ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ଥାପନା କରିନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସିଷ୍ଟମ ଭୋଲଟେଜ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବା ସହିତ 22.672 ଏମଡିଏସି ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି କମ୍ ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ବାର୍ଷିକ 1.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଚୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

23 ଟି ସବଷ୍ଟେସନରେ ଭୋଲଟେଜ ପ୍ରୋଫାଇଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବର୍ଷକୁ 1.36

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ବିଳମ୍ବରେ ସ୍ଥାପନ ହେବା ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯଦିଓ ଓଇଆରସିର ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଲାଗିଲା, ପରନ୍ତୁ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତାହା 2012-13 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ପରନ୍ତୁ କଂପାନୀ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ଥାପନା ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସିଷ୍ଟମ ଭୋଲଟେଜ ହାସଲ ନ କରିପାରିବା ସହିତ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତିକୁ କମ୍ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

2.1.35 ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନୀତି ସମକ୍ଷରେ ଓଜିସିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହିତାଧିକାରୀ / ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟନ କଂପାନୀ ମାନେ ଗ୍ରୀଡ୍‌ରେ କମ୍ ଫ୍ଲୁକ୍ସନସି ଥିବାବେଳେ ଯଥା ଭୋଲଟେଜ 97 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିବା ସମୟରେ ରିଆକ୍ଟିଭ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଉଠାଇବା ପାଇଁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । କମ୍ ଫ୍ଲୁକ୍ସନସି ସମୟରେ ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତି ଉଠାଇଲେ 14 ଜୁନ 2006 ରୁ ସେମାନଙ୍କୁ 5 ପଇସା /କେଭିଏଆରଟ ରେ ବିଲ କରାଯିବ ଏବଂ ଓଇଆରସି ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ପ୍ରତିବର୍ଷ 0.25 ପଇସା / କେଭିଏଆରଟ ରୂପେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ରିଆକ୍ଟିଭ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି କୁ ବିଲ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ହାଡ଼ଫ୍ଲ୍ୟାୟର ଓ ସଫ୍ଟଫ୍ଲ୍ୟାୟର ସ୍ଥାପନା କରିବା ଦରକାର ଥିଲା । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ଓଇଆରସି ର ବାରମ୍ବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ହାଡ଼ଫ୍ଲ୍ୟାୟର ଓ ସଫ୍ଟଫ୍ଲ୍ୟାୟର ସ୍ଥାପନା ନ କରିବାରୁ କଂପାନୀ ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତି

ନୀତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତି ବିଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ଫଳତଃ କମ୍ ଫ୍ରାକ୍ସନ୍ସ ସମୟରେ ରିଆକ୍ଟିଭ ବିଦ୍ୟୁତ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷାଗୋପ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତି ବିଲ ନ କରିବା ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ରିଆକ୍ଟିଭ ଶକ୍ତି ବିଲ କରିବା ପାଇଁ ଦରକାରୀ ସଫ୍ଟୱେର ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଭାବେ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଇଏଚଟି ଲାଇନ

2.1.36 ଏମଟିପିସିର ମାନ ଅନୁସାରେ ଅନୁମୋଦିତ ଲାଇନ ଭାର ସାଧାରଣତଃ ତାପଜ ଭାର ସୀମା (ଟିଏଲଏଲ)ରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଟିଏଲଏଲ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରବାହିତ ତାରର ତାପମାତ୍ରା ସିମାତ କରିବା, ତାର ଝୁଲିପଡ଼ିବା ଓ ଟେନସାଇଲ ଶକ୍ତିକୁ ସିମିତ କରେ । ଟିଏଲଏଲ ଲାଇନରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଶକ୍ତି କୁ ସିମିତ କରେ । ଏମଟିପିସି ଅନୁସାରେ ଏସିଏସଆର²⁶ କେବ୍ରା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଯୁକ୍ତ - 220 କେଭି ଲାଇନ ଓ ଏସିଏସଆର ପାନ୍ଥର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଯୁକ୍ତ 132 କେଭି ଲାଇନର ଟିଏଲଏଲ ଯଥାକ୍ରମେ 540 ଆମ୍ପିୟର (180 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ) ଓ 400 ଆମ୍ପିୟର (80 ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ) । 2011-12 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଶେଷ 3 ବର୍ଷର ଲାଇନ ଭାରର ଯାଂଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 22 ଟି ରୁ 17 ଟି 220 କେଭି ଲାଇନ ଓ 20 ରୁ 15 ଟି 132 କେଭି ଲାଇନ ଗୁଡ଼ିକର ଭାର ଯଥାକ୍ରମେ 540 ଆମ୍ପିୟର ଏବଂ 400 ଆମ୍ପିୟର ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଲାଇନ ଗୁଡ଼ିକର ଭାର ଏହାର କ୍ଷମତା ବର୍ଦ୍ଧିତ ଥିବାରୁ ଭୋଲଟେଜ ହ୍ରାସ ବୃଦ୍ଧି, ଅଧିକ ସରବରାହ କ୍ଷତି ଏବଂ ବାରମ୍ବାର ବାଧା / ଯାନ୍ତ୍ରିକ ତ୍ରୁଟି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ।

220 କେଭି ଲାଇନର 17 ଟି ମେଗାମେଟ୍ରି ଓ 132 କେଭି ଲାଇନର 15 ଟି ସେଗମେଟ୍ରି ଅତ୍ୟାଧିକ ଭାର ଯୁକ୍ତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଫଳରେ ଭୋଲଟେଜ

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଲାଇନ ର ଭାର ଟିଏଲଏଲ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଅଧିକାଂଶ ବିଦ୍ୱିତ 132/220 କେଭି ଲାଇନରେ ଆମ୍ପିୟର / ଏମଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭାର ସମୟରେ ଜରୁରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲା । ତେଣୁ କଂପାନୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭାରର ଜରୁରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଇଏଚଟି ଲାଇନର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନ ଥିଲା ।

ବସ ବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ

2.1.37 ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟୁତ ସରଞ୍ଚେସନରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରୁଥିବା ସରବରାହ ଲାଇନ ଓ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ପରସ୍ପର ସହ ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ବସ ବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ (ବିବିପିପି) ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଞ୍ଜାର ନେଟୱାର୍କ ଉପରେ ପଡ଼ୁଥିବା ବସ ବାର ତ୍ରୁଟି କୁ ସିମିତ କରିବା ପାଇଁ ବସ ବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ ଦରକାର । ଏହା ଅନାବଶ୍ୟକ ବନ୍ଦକୁ ନିବାରଣ କରେ ଏବଂ ସେହି ଭେକରକୁ ବନ୍ଦ କରେ ଯାହା ବସ ବାର ତ୍ରୁଟିକୁ ଠିକ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ଼ ମାନ ଏବଂ ସରବରାହ ସିଷ୍ଟମରେ ପ୍ରଚଳିତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ, ଗ୍ରୀଡ଼ ଗୋଳମାଳ ସମୟରେ ସିଷ୍ଟମ ସୁରତା ପାଇଁ ସବୁ 400 କେ.ଭି. ସିଷ୍ଟମରେ ଏବଂ 220/400 କେଭି ବସରେ ଶୀଘ୍ର ତ୍ରୁଟି ଠିକ କରିବା ପାଇଁ ବିବିପିପି ପ୍ୟାନେଲର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । କଂପାନୀ ଏହାର 220/400 କେଭିର 22 ଟି ସରଞ୍ଚେସନରେ ବିବିପିପି ସ୍ଥାପନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 22 ଟି ସରଞ୍ଚେସନରୁ 21 ଟି ରେ କଂପାନୀ ବିବିପିପି ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରୁ 8 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ 13 ଟି ପୁରୁଣା ହୋଇଯିବା ଯୋଗୁଁ କିମ୍ବା ସୁଇଚିଂ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯିବା ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ନଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଥିବା ସିଷ୍ଟମର ରୂପାନ୍ତର / ଉନ୍ନତିକରଣ ଦରକାର ।

²⁶ ଷ୍ଟିଲ ଦ୍ୱାରା ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ଆଲୁମିନିୟମ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ

ସରକାର / ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 13 ଟି ସବିଷୟରେ ବିବିଧି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ପ୍ୟାନେଲ ସହ ସାଂଖ୍ୟିକ ବସବାର ସୁରକ୍ଷା ରିଲେ ର ସଂଗ୍ରହଣ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି ।

ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା

2.1.38 ଭବିଷ୍ୟତର ଲୋଡ଼ ବୃଦ୍ଧି କୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବା ପାଇଁ, ଅତିରିକ୍ତ ପାଞ୍ଚାଳ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ, ବିନା ବାଧାରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ, ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମରର ଜୀବନ କାଳ ବୃଦ୍ଧି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ନ କରି ନିବାରଣ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ କଂପାନୀର ମାଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରୀଡ଼ ସବିଷୟରେ ତୃତୀୟ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସହ ତୃତୀୟ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ବେ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ସ୍ଥିର କଲେ (ଜୁନ 2008) । ତତ୍ପରେ 2008-10 ରେ 48 ଟି ଗ୍ରୀଡ଼ ସବିଷୟରେ 278.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ବେ ସହ ତୃତୀୟ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କଂପାନୀ ଓଇଆରସି ର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2008) ।

କଂପାନୀ 48 ଟି ସବିଷୟରେ ତୃତୀୟ ବେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରି ନ ଥିଲା ଏବଂ ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି କମ୍ପାଣି ବାବଦରେ 4.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ହରାଇଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲୁ ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 19 ରୁ 34 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ 20 ଟି ଗ୍ରୀଡ଼ ସବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସବିଷୟରେ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦେଇଥିବାରୁ 24 ରୁ 36 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ତେଣୁ ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ / ପରିଚ୍ଛଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (ଓ ଏବଂ ଏମ) କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ନ ହେବାରୁ, ବିଦ୍ୟୁତ କାଟ ନ କରି ନିବାରଣ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ବିନା ବାଧାରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ 4.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି କମ୍ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର/ ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଅସମାପ୍ତ ସବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଅଛି ଏବଂ ତାହା ଅଗଷ୍ଟ 2013 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ମାତ୍ର ଯୁକ୍ତିଟି ଏହା ଯେ ବିଳମ୍ବ / ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହେବାରୁ ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତିରେ କମ୍ପାଣି ହାସଲ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଅଟୋ/ପାଞ୍ଚାଳ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ

2.1.39 ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ନେଟୱାର୍କରେ ଅଟୋ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର (ଏଟି) ଓ ପାଞ୍ଚାଳ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର (ପିଟି) ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବହୁତ ଦାମୀ ଉପାଦାନ । ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ କରି ସେଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାଭାବିକ ଜୀବନକାଳ 35 ବର୍ଷକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ବଢ଼ାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କଂପାନୀ ଗୋଟିଏ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2009) ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ସରଞ୍ଜାମ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସାମୟିକ ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷା / ବିଶ୍ଳେଷଣ ଯେପରିକି ମାନକ ତେଲ ଡିଜଲଭଡ଼ ଗ୍ୟାସ ଆନାଲିସିସ (ଡିଜିଏ) କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୂଚୀକୁ ଆନୁଗତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନ କଲେ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ଗୁଡ଼ିକର ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅସଫଳ ହେବା କଥା ଆଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀ 2007-08 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ଏଟି/ପିଟିଗୁଡ଼ିକର ବିଫଳତା ସମ୍ପର୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

ବର୍ଷ	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ଥିବା ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସଂଖ୍ୟା	ଅସଫଳ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସଂଖ୍ୟା	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଡି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱାଭାବିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧିରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର ସଂଖ୍ୟା	ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
2007-08	160	5	0	4	6.55
2008-09	170	3	0	3	4.20

ବର୍ଷ	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ଥିବା ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ସଂଖ୍ୟା	ଅସଫଳ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ସଂଖ୍ୟା	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱାଭାବିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧୂରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ସଂଖ୍ୟା	ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
2009-10	180	2	0	1	ମରାମତି ହୋଇନାହିଁ
2010-11	194	0	0	0	ପ୍ରୟୋଗ ନୁହେଁ
2011-12	221	2	0	2	ମରାମତି ହୋଇନାହିଁ
ମୋଟ		12	କିଛିନାହିଁ	10	10.75

ଡିନୋଟି ଅସଫଳ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ମରାମତି ନ ହେବାରୁ 4.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ ହେଲା ।

ଉପର ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ 2007-08 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ 10 ଟି ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର 35 ବର୍ଷର ସ୍ୱାଭାବିକ ଜୀବନକାଳ ତୁଳନାରେ 8 ରୁ 31 ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି କଂପାନୀ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନ ନେବା ଫଳରେ 7 ଟି ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ମଧ୍ୟରୁ 6 ଟି ର ମରାମତି 10.75 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅସଫଳ ହେବାର 6 ରୁ 55 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ହୋଇଥିଲା । ମରାମତିରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ଯାହା 31 ବର୍ଷ କାମ କରିଥିଲା ତାହାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ଋରୋଟି ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ଯାହା ମାତ୍ର 13 ରୁ 15 ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମରାମତି ନ ହେବା ଫଳରେ ପ୍ରାୟ 4.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏଗୁଡ଼ିକର ଅବଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ଅବରୋଧ ହେଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଡିଜିଟାଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷା ପରି ବଡ଼ ନିଦାନ ପରୀକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମାନୁଆଲରେ ଥିବା ନୀତି ଅନୁସାରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସେଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ ମିଳିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅସଫଳ ଗ୍ରାନ୍ଥଚର୍ଚ୍ଚର ଗୁଡ଼ିକର ତୁରନ୍ତ ମରାମତି ପାଇଁ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଂକ୍ଳିଷ୍ଟ ଏବଂ ଭିତ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା କାରଣ ପିଟି ଗୁଡ଼ିକର ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଅସଫଳତାକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ବନ୍ଦ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଠିକ ରୂପେ ଅନୁସୂଚିତ କରି ନିଦାନ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ପୁଣି ଉତ୍ତରଟି ସାଧାରଣ ଧରଣର ଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିନଥିଲା ।

ହଟଲାଇନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

2.1.40 ବିନା ବାଧାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ହେବା ପାଇଁ ସରବରାହ ସିଷ୍ଟମର ନିୟମିତ ଓ ସାମୟିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଲାଇନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରହରା ଦେବା ବ୍ୟତିତ ସରବରାହରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଅଭ୍ୟାସକୁ ଅଧିକାରୀ କରିବା ଏବଂ ସୁଇଚ୍ ବନ୍ଦ ନ କରି ଲାଇନର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ହଟଲାଇନ କୌଶଳକୁ (ଏଟଏଲଟି) ଶକ୍ତି ମହାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ସମିତି ବିହିତ କରିଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2001) ।

ପରନ୍ତୁ କଂପାନୀ ସରବରାହ ସିଷ୍ଟମ ର ନିୟମିତ ଓ ସାମୟିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏଟଏଲଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିନଥିଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରବାହ ବନ୍ଦ କରି କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଲାଇନ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠାର ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି କଂପାନୀ ଲାଇନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ହଟଲାଇନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଉପରେ 15 ଟି ଓ ଏବଂ ଏମ ଡିଭିଜନ ମଧ୍ୟରୁ 4 ଟି ରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ 2007-12 ରେ 2 ଟି ଡିଭିଜନରେ ହଟ ଲାଇନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ କଂପାନୀର 0.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ସରବରାହ ଋଜ୍ ବାବଦରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଡିଭିଜନ ଅନ୍ୟ ଲାଇନ ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ହଟ ଲାଇନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ନ କରିବା ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କଂପାନୀ କିମ୍ବା ତାର ମୂଲ୍ୟ ଧାରକ ଫାର୍ମ ମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶନା ନ ଥିଲା। କଂପାନୀ ନିବାରଣ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୂଚି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏବଂ ଏଲଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ପାଇଁ ପରକ୍ଷେପ ନେଉଛି ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବନ୍ଦ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି କମ୍ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା।

ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନାଦେୟ

2.1.41 କଂପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବିଭିନ୍ନ ସର୍ବ୍ଵେକ୍ଷଣରୁ 74ଟି ଉତ୍ପାଦନା କ୍ଷେତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଉଥିଲା । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ 22ଟି ଫିଡ଼ର ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଏବଂ 52 ଟି କଂପାନୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରୁଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ନିଜେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରୁଥିବା ତେଡିକେଟର ଫିଡ଼ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓ ଏବଂ ଏମ୍ ଟର୍ଜି ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଥିଲା । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ କଂପାନୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରୁଥିବା 52 ଟି ଉତ୍ପାଦନା କ୍ଷେତ୍ର ଫିଡ଼ର ମଧ୍ୟରୁ ଯଦିଓ କମ୍ପାନୀ ଆଠଟି ଫିଡ଼ରର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଠାରୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲା ତେବେ, 44 ଟି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଦାବି ନ କରିବାକୁ ବା ସେମାନେ କଂପାନୀ ଦାବିର ଜବାବ ନ ଦେବାରୁ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 3.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଓ ଏବଂ ଏମ୍ ଟର୍ଜି ଆଦାୟ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ କଂପାନୀ ଓ ଏବଂ ଏମ୍ ଟର୍ଜି ଏଆର୍ଆର୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଦାବି କରିଥିଲା । ଯାହା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଉପରେ ବୋଧ ଥିଲା ।

44 ଟି ଇଏଚ୍‌ଟି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ
3.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର
ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଦାୟ
କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଜମା କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ତ୍ତଗତ ନିର୍ମିତ ଏହି ଲାଇନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା କମ୍ପାନୀ ସହିତ ଥିବାରୁ ଏହି ଲାଇନ ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରତିପୂରଣ ପାଇଁ ଇଏଚ୍‌ଟି ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦାବି କରିବା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କମ୍ପାନୀ 8 ଟି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲା ଏବଂ ତତ୍ସଦୃଶ୍ୟ ଅନ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅସୁଲ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି

2.1.42 ଯେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିତରଣ (ଟିଏବଂଡ଼ି) ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାଯାଏ କିଛି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଅପଚୟ ଘଟିଥାଏ ଯାହାକୁ ଟି ଏବଂ ଡି କ୍ଷତି କୁହାଯାଏ । ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରୀଡ଼ରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏବଂ ଡି ସ୍କେଲକୁ ପଠାଯାଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଟେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନେଟ୍‌ୱାର୍କରେ ନିବେଶ/ଅନ୍ତଃକ୍ଷେପ କରାଯାଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ରୁ ଡି ସ୍କେଲକୁ ପଠାଯାଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିୟୋଗ କରି କମ୍ପାନୀର ନେଟ୍‌ୱାର୍କରେ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ଆକଳନ କରାଯାଉଛି । 2007-08 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ବିବରଣୀ	ଏକକ	ବର୍ଷ					ମୋଟ
		2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	
ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ଶକ୍ତି	ଏମ୍.ୟୁ.	20389.83	20190.50	20896.33	22930.18	22726.91	107133.75
ନିର୍ ସଂରକ୍ଷଣ ଶକ୍ତି	ଏମ୍.ୟୁ.	19407.66	19277.67	20036.48	22004.35	21824.08	102550.24
ପ୍ରକୃତ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି	ଏମ୍.ୟୁ.	982.17	912.83	859.85	925.83	902.83	4583.51
	ଶତକଡ଼ା	4.82	4.52	4.11	4.04	3.97	
ସି.ଇ.ଏ. ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି	ଶତକଡ଼ା	4	4	4	4	4	

ବିବରଣୀ	ଏକକ	ବର୍ଷ					ମୋଟ
		2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	
ଓ.ଇ.ଆର୍.ସି. ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି	ଶତକଡ଼ା	5.00	4.50	4.00	4.00	3.90	
ଓ.ଇ.ଆର୍.ସି.ର ମାନଦଣ୍ଡ ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି (ଓ.ଇ.ଆର୍.ସି. ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଚାରିଫ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାୟନ)	ଏମ୍.ୟୁ. ମୁନିଟ ପ୍ରତି ଦର (ଟଙ୍କାରେ)	--	4.04	22.99	9.17	15.91	52.11
ମୁନିଟ ପ୍ରତି କ୍ଷତି ହାରାହାରି ଯୋଗାଣ ଦରରେ କ୍ଷତିର ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	କୋଟି ଟଙ୍କାରେ	--	0.08	0.47	0.22	0.40	1.17

କର୍ମଚାରୀ 52.11 ଏମ୍.ୟୁ. ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ହୋଇଛି ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 10.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟେ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି 2011-12 ବ୍ୟତିତ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସିଲଭ୍ ମାନଦଣ୍ଡ 4 ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ 2007-08 ବର୍ଷ ବ୍ୟତିତ ଓଇଆର୍ସିର ମାନଦଣ୍ଡ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଥିଲା । 2008-12 ମଧ୍ୟରେ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ଓଇଆର୍ସି ମାନଦଣ୍ଡ ଠାରୁ 52.11 ଏମ୍.ୟୁ. ଅଧିକ ଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 10.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହା ଗ୍ରୀଡ଼କୋକୁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦିଆଯାଇଥିଲା । କର୍ମଚାରୀ 1.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଂରକ୍ଷଣ ଦେୟ ମଧ୍ୟ ଉପାର୍ଜନ କରି ପାରିନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କଂପାନୀ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି 3 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସିମିତ ରଖିପାରି ନଥିଲା ଯାହା ଶକ୍ତି ସଂସ୍କାର କ୍ଷେତ୍ର ସମିତି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଏକ ବୈଷୟିକ କ୍ଷତି ଯାହା ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଉପାଦାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯାହା ଉପରେ କର୍ମଚାରୀ କୌଣସି ବିଶେଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଏହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମୀକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତିର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ / କମାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ନିଜସ୍ୱ ଯୁକ୍ତିକୁ ବିରୁଦ୍ଧ କରୁଛି ।

ଗ୍ରୀଡ଼ ପରିଚାଳନା

ଗ୍ରୀଡ଼ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

2.1.43 ଉପାଦାନ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଡିସକମ୍/ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସହଜରେ ଶକ୍ତି ନିସ୍ତମଣ ପାଇଁ ସରବରାହ ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ଼ ପରିଚାଳନା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଅନ୍ତଃସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି ପଦ୍ଧତିର ଭରସା, ସୁରକ୍ଷା, ମିତବ୍ୟୟତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଡ଼ ପରିଚାଳନା ଅନ୍ତଃସଂଯୁକ୍ତ ଶକ୍ତି ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରତିକ୍ଷଣର ଶକ୍ତି ସବୁଜନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟ ଭାର ପ୍ରାକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର (ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି) ଯାହା ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର (ଇଆର୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି) ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ତାହା ଶକ୍ତି ପଦ୍ଧତିର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପରିଚାଳନା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ । ଗ୍ରୀଡ଼ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ଥିବା ତୃଟି ଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ଭାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଭିଡି ଭୁମି

2.1.44 ରିମୋଟ୍ ଟର୍ମିନାଲ୍ ଯୁନିଟ୍ (ଆରଟିୟୁ), ସୁପରଭାଇଜରି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଏବଂ ତାଟା ଆକ୍ଟିଭିସନ୍ (ସ୍କାଡା)/ସର୍ଭେସନ୍ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି (ଏସଏମଏସ)ର ଏକ ଉପାଦାନ ଅଟେ । ଗ୍ରୀଡ୍ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସବୁ ସର୍ଭେସନ୍ ପାଇଁ ଭାର ପ୍ରାକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜରୁରୀ ସମୟରେ ସଂଚାରଣ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଲୋଡ୍‌ର ଦକ୍ଷତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଆରଟିୟୁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ କମ୍ପାନୀ ସମସ୍ତ 9 ଟି ଉପାଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ 49 ଟି ଗ୍ରୀଡ୍ ସର୍ଭେସନ୍‌ରେ 2005-06 ରେ 108.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆରଟିୟୁ ଯୋଗାଇଦେଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ସୁଦ୍ଧା 77 ଟି ସର୍ଭେସନ୍ (ସିଜିପି/ଇଏଚ୍‌ଟି ଗ୍ରୀଡ୍‌କଙ୍କର 33 ଟି ସର୍ଭେସନ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର 44 ଟି ସର୍ଭେସନ୍) ରେ ଆରଟିୟୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇନଥିଲା । ଯାହାହେଉ, କଂପାନୀ ତାହାର 35 ଟି ସର୍ଭେସନ୍‌ରେ 31.67 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଆରଟିୟୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ସ୍କାଡା ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର 2009 ରେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତି ସାକ୍ଷର କରିଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ରେ ଶେଷ ହେବା କଥା ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ । ତଥାପି ସିଜିପି /ଇଏଚ୍‌ଟି ଗ୍ରୀଡ୍‌କଙ୍କର 33 ଟି ସର୍ଭେସନ୍ ଏବଂ କଂପାନୀର ଅବଶିଷ୍ଟ ନଅଟି ସର୍ଭେସନ୍‌ରେ ସ୍କାଡା / ଆରଟିୟୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନାହିଁ ।

ଯେହେତୁ ସବୁ ସର୍ଭେସନ୍ ଗୁଡିକରେ ଆରଟିୟୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ସହିତ ଗ୍ରୀଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ସମୟ ତଥ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଫଳପ୍ରଦ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରି ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 108.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ 49 ଟି ସର୍ଭେସନ୍‌ରେ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ସ୍କାଡା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2005 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିଲା । ପୁଣି 35 ଟି ସର୍ଭେସନ୍‌ରେ ସ୍କାଡା ସ୍ଥାପନାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ ବାର୍ଷିକ 4.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଫାଇଦା ମିଳି ପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉଚ୍ଚ ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଅତିରିକ୍ତ 35 ଟି ସର୍ଭେସନ୍‌ରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ସୁଦ୍ଧା ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ସହିତ ସ୍କାଡା ସଂଯୋଗ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଟି ସିଜିପି/ଇଏଚ୍‌ଟି ଗ୍ରୀଡ୍‌କଙ୍କର 46 ଟି ସର୍ଭେସନ୍ ର ଆରଟିୟୁ ସଂଯୋଗ ବିଷୟରେ ନିରବ ଥିଲା ।

ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରୀଡ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା

2.1.45 ଗ୍ରୀଡ୍ କୋଡ୍ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରୀଡ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବା ଦରକାର । ଗ୍ରୀଡ୍‌ର ସବୁ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଶା କରାଯାଏ ଯେ ସେମାନେ ସିଷ୍ଟମ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି 49 (2010-11 ରୁ 49.5) ରୁ 50.5 ହର୍ଟଜ୍ (2009-10 ରେ 50.3 ହର୍ଟଜ୍ ଏବଂ 2010-11 ରେ 50.2 ହର୍ଟଜ୍ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବେ) । ଗ୍ରୀଡ୍ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ କାରଣରୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସିର ଉପରକୁ ବା ତଳକୁ ଯାଇଥାଏ ଯଥା, ଉପାଦାନ କ୍ଷମତା ର ନିଅଣ୍ଟ, ଅଧିକ ଚାହିଦା, ଭାର ଉପାଦାନ ସନ୍ତୁଳନରେ ଗ୍ରୀଡ୍ ବିଶୃଙ୍ଖଳା, ଅପ୍ରଚାର ଭାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପରିଚାଳନା । ଗ୍ରୀଡ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ, ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ଉଲ୍ଲଂଘନ ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଇବାର ଥିଲା ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ଗ୍ରୀଡ୍ 6.56, 11.22, 125.37, 606.54 ଏବଂ 217.10 ଘଣ୍ଟା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ସିମା ଉପରେ ଏବଂ 823, 583.10, 740.20, 1045.74 ଏବଂ 656.22 ଧାର୍ଯ୍ୟ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ସିମା ତଳେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ତଥାପି ଡିସକମକୁ କୌଣସି ଉଲ୍ଲଂଘନ ବାର୍ତ୍ତା

ଗ୍ରାହକଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମା
ଉପରେ / ତଳେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା
ସତ୍ତ୍ୱେ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦକ / ଡିସକମ୍
ଗୁଡ଼ିକୁ କୌଣସି ବାର୍ତ୍ତା
ଦିଆଯାଇନଥିଲା ।

ପଠାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା । କାରଣ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଉଠାଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ପରିମାଣ ନଥିବାରୁ କରିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ସେହିଭଳି କଂପାନୀ ଗ୍ରାହକ ଶୃଙ୍ଖଳା
ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଇଆର୍ଏଲ୍‌ଡିସି ଠାରୁ 118 ଟି ବାର୍ତ୍ତା ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ
ଇଆର୍ଏଲ୍‌ଡିସି କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିନଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ଏବିଟି ବାଣିଜ୍ୟିକ
ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନାହିଁ ତେଣୁ ଡିସକମ୍ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
ଉତ୍ତରଟି ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରଣ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲା ।

ବ୍ୟାକିଙ୍ଗ୍ ଡାଉନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

2.1.46 ଯେତେବେଳେ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ଆଦର୍ଶ ସିମାକୁ ଲଂଘନ କରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ପାଦନ ଅଧିକ
ଏବଂ ଆହରଣ କମ୍ (ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି 50.2 / 50.5 ହର୍ଟଜ୍ ରୁ ଅଧିକ) ସେତେବେଳେ ଏସ୍ଏଲ୍‌ଡିସି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ
ଗ୍ରାହକ ପରିଚାଳନାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଶକ୍ତି ପଦ୍ଧତିର ପରିଚାଳନାରେ ସର୍ବାଧିକ
ମିତ୍ରତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀକୁ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାକିଙ୍ଗ୍ ଡାଉନ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ବିଡ଼ିଆଇ) ଦେବା ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥାଏ । ଏସ୍ଏଲ୍‌ଡିସି ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କୁ ଯଦି ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦକ
ମାନେ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ତାହା ଗ୍ରାହକ କୋଡ଼ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବୋଲି ମାନାଯାଏ ଏବଂ ସେମାନେ
ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ବିବେଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରାହକ ଗୁଡ଼ିକ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ
966.79 ଘଣ୍ଟା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 50.2/50.5 ହର୍ଟଜ୍ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଏସ୍ଏଲ୍‌ଡିସି କେବଳ ଗୋଟିଏ
ଉତ୍ପାଦକ କଂପାନୀକୁ 7.30 ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଗ୍ରାହକ କୋଡ଼ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ର ବିଡ଼ିଆଇ ଜାରି କରିଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଅଧିକ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏସ୍ଏଲ୍‌ଡିସି
ଲିଖିତ ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଇବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାକିଙ୍ଗ୍
ଡାଉନ ପାଇଁ ମୌଖିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ ବିଡ଼ିଆଇ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାହକ କୋଡ଼ରେ ସ୍ୱଳ୍ପ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ କଂପାନୀ ଏହାକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲା ।

ଉପଲବ୍ଧ ଆଧାରିତ ଟାରିଫ୍ ସମ୍ପାଦନା

2.1.47 ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନୀତି ଏବଂ ଟାରିଫ୍ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାହକ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବଂ ସଠିକ ଭାବ ପରିଚାଳନା
କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଆଧାରିତ ଟାରିଫ୍ (ଏବିଟି) ଅପ୍ରେଲ 2006 ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାପନ
ହେବାର ଥିଲା । ଓଇଆରସି ରାଜ୍ୟରେ ଏସ୍ଏଲ୍‌ଡିସି ଦ୍ୱାରା ଜାନୁୟାରୀ 2008 ରୁ ଏବିଟିର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ
ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର 2007 ରେ ଏକ ନିୟମାବଳୀ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏବିଟି ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ଡିସକମ୍
ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନିକ/ମାସିକ/ବାର୍ଷିକ ଅନୁସୂଚିତ ଉତ୍ପାଦନ/ ଆହରଣ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା
ଦରକାର ଥିଲା । ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ ବା ଆହରଣରେ ଯଦି କୌଣସି ବିଚ୍ୟୁତି ହୁଏ ଏହା ଅଣସୂଚିତ
ଅବଳବଦଳ (ୟୁଆଇ) ମାଧ୍ୟମରେ ସଂପାଦନ କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ବିଚ୍ୟୁତି ପାଇଁ ସିଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦରରେ ପ୍ରତି 15 ମିନିଟ୍‌ର ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ହିସାବରେ ଦେୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ ଏବିଟି ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କଂପାନୀ ମାସିକ ବିଦ୍ୟୁତ ହିସାବ ଏବଂ ସାପ୍ତାହିକ୍ ଯୁଆଇର
ରେକର୍ଡ଼ କରିବା ଏବଂ ମାମାଂସା କରିବାକୁ ବିଦ୍ୟୁତ ହିସାବ ଲେଖା ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପଦ୍ଧତି କେନ୍ଦ୍ର (ଇଏ ଏସ୍
ଏସ୍ ସି) ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା । କଂପାନୀ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉଠାଣ ଏବଂ ଆନୁସଂଗିକ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବାକୁ
ଡିସକମ୍‌ଙ୍କର ବିତରଣ ପଦ୍ଧତି ପରିଚାଳନା ନିୟମକ୍ରମ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ (ଡିଏସ୍‌ସିସି) ତୃତୀୟ ଚରମିନାଲ
ସ୍ଥାପନା କରିବାର ଥିଲା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଇଆରସି 2008-10 ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ଟାରିଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ 8.80

କୋଟି ଟଙ୍କା ମଂଜୁର କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ଇଏସ୍‌ଏସ୍‌ସି/ ଡିଏସ୍‌ଓସିସି ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏହା ଅନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଏବିଟି ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିପାରି ନ ଥିଲା । ଏବିଟି ର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କଂପାନୀ ଡିସକମ୍ ଦ୍ୱାରା ଆହରଣ କରାଯାଇଥିବା ଶକ୍ତି ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରି ନ ଥିଲା । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ 2008-11 ମଧ୍ୟରେ ଡିସକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 45433.82 ଏମ୍‌ସ୍କୁ ବଦଳରେ 3274.71 ଏମ୍‌ସ୍କୁ ଅଧିକ ଆହରଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ଏହି ଅଧିକ ଆହରଣ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଦରରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର/ ଯୁଆଇ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ 622.96 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କିଣାଯାଇ ଭରଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିକ ଟଙ୍କାର ଅସୁଲ ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ଯେହେତୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଏହା ବଦଳ କୌଣସି ପ୍ରତିଭୂତି ରଖି ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏବିଟି ର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କଂପାନୀ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଡିସକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ସାପ୍ରାହିକ ବିଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଅସୁଲ କରି ପାରି ନ ଥିଲା ।

ଏବିଟି ସଂପାଦନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଡିସକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ 622.96 କୋଟି ଟଙ୍କାମୂଲ୍ୟରେ 3274.71 ଏମ୍‌ସ୍କୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଆହରଣର ସମାଧାନ କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କହିଲେ ଯେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିଡିଭୁମି ର ଅଭାବ ଏବଂ ଡିସକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଅପ୍ରସ୍ତୁତି ଯୋଗୁ ଏବିଟି ବିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କଂପାନୀ ଓଇଆରସିର ଅଧିସୂଚନା କୁ ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲା ।

ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ର ଅପ୍ରଚୁର ଅନୁସୂଚିତ

2.1.48 ଓଜସି ଅନୁସାରେ, ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁସୂଚିତ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ଦାୟୀ ଯାହା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଏବଂ ଡିସକମ୍ ପରାମର୍ଶରେ କରିଥାଏ । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଜୁନ 2010 ରୁ ଜୁନ 2011 ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁସୂଚିତ ପାଇଁ 221.45 ଏମ୍‌ସ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଶସ୍ତା ଦରରେ 35 ପଇସା ରୁ 62.5 ପଇସା ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ଅନୁସୂଚିତ କରାଇ ନ ଥିଲା କାରଣ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ସିଜିପି ଏବଂ ଜାଦିୟ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା । ଫଳରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସିଜିପି ଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଯାହା 2.75 ଟଙ୍କାରୁ 3.25 ଟଙ୍କା ଦେଇ କିଣିଥିଲା ଏବଂ 57.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଜୋର୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି 221.45 ଏମ୍‌ସ୍କୁ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତର ଅନୁସୂଚିତ କରିପାରିବା ଫଳରେ 57.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା

2.1.49 ସମ୍ଭାବିତ ସଙ୍କ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଚଳତା ର ପ୍ରଭାବ କୁ ହ୍ରାସ କରିବା ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା (ଡିଏମ) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ସର୍ବୋତକୃଷ୍ଣ ଅଭ୍ୟାସ ଅନୁସାରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଚଳତା ବେଳେ ସଂରକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତି ର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଏସ୍‌ଟିସ୍କୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଡିଏମ ସ୍ଥାପନା କରିବାର ଥିଲା । ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ସ୍ଥିତ ଜାତୀୟ ଭାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା କେନ୍ଦ୍ର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଭାରତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଗ୍ରାହ କୋଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାହ କୋଡ୍ ର ଡିଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ଛଅ ମାସରେ ଥରେ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ଲକ୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ²⁷ ସମୟରେ ଜିପରି ଚଳା ଯାଇପାରିବ ତାର ନକଲ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ, ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନିତ ଆଠଟି ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର 10 ଟି ରେ କେବଳ 2 ରେ ବ୍ଲକ୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ବଦଳରେ ମାତ୍ର ପାଠଥର ନକଲ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଇଥିଲା । ଡିଜି ସେଟ ଏବଂ ସିନ୍‌କ୍ରେ ନୋସ୍ଟାପ²⁸, ଇଏଟି ଏସ୍‌ଏସ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଡିଏମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉପାଦାନ ଅଟେ । କଂପାନୀର 100 ଟି ଗ୍ରାହ ସର୍ବସର୍ବ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 9 ଟି ଏସ୍‌ଏସ୍ ରେ ଡିଜି ସେଟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ 7 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କେବଳ 13 ଟି ଗ୍ରାହ

²⁷ ଯେଉଁ ପ୍ରକିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଂଶିକ ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ଲକ୍ ଆଉଟ ପୁନଃ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇ ପାରିବ ।
²⁸ ଏସି ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ର ଏହା ଏକ ଉପକରଣ ଯାହା ଦୁଇଟି ଜେନେରେଟର ବା ପାୱାର ନେଟୱାର୍କ ପଦ୍ଧତି ର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଏକକାକରଣ କୁ ସୂଚାଏ ।

ସରକାରରେ ସିନକ୍ଲୋନୋସୋପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କଂପାନୀ ମେଟାଲ୍ ଡିଭିଜନ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆଡକ୍ସବାଦୀ ଆକ୍ରମଣ, ଅର୍ଡ଼ରାଡି, ବୋମା ଭୟ ପାଇଁ ନିରାପତ୍ତା ବାହାନକୁ ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଏଥିରୁ ସୂଚାତ ହେଉଥିଲା ଡିଏମ୍ ପାଇଁ ଲବଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଡିଜି ସେଟ୍ ଭଡ଼ାରେ ନିଆଯାଇଥିଲା। ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ଥିଲା ଯେ ଜରୁରୀକାରୀମାନଙ୍କ ପରିସ୍ଥିତିର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଅଟଳ ଡିଜି ସେଟର ମରାମତି କରାଯିବ । ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ ସିନକ୍ଲୋନୋସୋପ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଏସଏସ 440 କେ.ଭି. ଗ୍ରାଡ଼ ଏସଏସ ଏବଂ କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ 220 କେଭି ଗ୍ରାଡ଼ ଏସଏସ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ଯଦିଓ ଉପଲବ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉତ୍ତର ଡିଏମ୍ରେ ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉପରେ ନିରବ ଥିଲା ।

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ହିସାବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା

2.1.50 ସଂଚାରଣ କ୍ଷତି ର ନିରୂପଣ ଏବଂ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ହିସାବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ଜରୁରୀ ଅଟେ। ମିଟର ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ (ଏମ୍ ଆର ଆଇ) ରୁ ସଂଚାରଣ କ୍ଷତି ହିସାବ କରାଯାଏ । ଉତ୍ପାଦନ ରୁ ସଂଚାରଣ (ଜିଟି) ଏବଂ ସଂଚାରଣ ରୁ ବିତରଣ (ଟିଡି) ସାମା ର ମିଟର ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ନିଆଯାଏ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀ ର ସଂଚାରଣ ପଦ୍ଧତି ରେ 437 ଟି ଇଣ୍ଟରମିଡ଼ିଏଟ ବାଉଣ୍ଡେରି ମିଟରିଙ୍ଗ୍ ପଏଣ୍ଟ (ଟିଡି 372 ଏବଂ ଜି.ଟି 65) ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟି.ଡି ଏବଂ ଜି.ଟି ମିଟରିଙ୍ଗ୍ ପଏଣ୍ଟରେ 0.2 ଆକ୍ସିରେସି କ୍ଲସ୍ ମିଟର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିତରଣ ନେଟୱାର୍କକୁ ପଠାଯାଉଥିବା ଶକ୍ତିର ରେକର୍ଡ୍ କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ହିସାବ ପାଇଁ ଟିଡି ଗୁଡ଼ିକରେ ମିଟର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ସୁଲ୍ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ କଂପାନୀ ତାର ସଂଚାରଣ କ୍ଷତି ହିସାବ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ପାଦନ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୋଗ କରାଯାଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ରୁ ବିତରଣ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍କୁ ବିୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏସଏସ/ଫିଡ଼ର ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୟୁତର ମିଟରିଙ୍ଗ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା। ଯାହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରବାହ ପଦ୍ଧତିରେ ସଂଚାରଣ କ୍ଷତିକୁ ତୁଳନା କରିବାରେ ସହାୟ ହୋଇଥାନ୍ତା। ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମୀକ୍ଷା ମିଟର ର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଗ୍ରାଡ଼ ସେକ୍ସନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର, ଗ୍ରାନ୍ଥ୍‌ଫର୍ମର ଏବଂ ଫିଡ଼ର ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଦ୍ୟୁତର କ୍ଷତି ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମୀକ୍ଷାର ଅଭାବ ନିରୂପଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା ଯାହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମୀକ୍ଷାର ଚୁଟି ଦର୍ଶାଉଥିଲା ।

କଂପାନୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କରିନାହିଁ ।

ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉଚ୍ଚ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଏବିଟି ଅନୁପାଳନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ମିଟରର ସ୍ଥାପନା କାର୍ଯ୍ୟ ଖଲୁଅଛି ଯାହା କ୍ଷତିର ନିରୂପଣ ଚିହ୍ନରେ ସହାୟକ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତିଷେଧକ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇପାରିବ ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

2.1.51 ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରର ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବୁଦ୍ଧି ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନୀତି, 2005 ର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । 2011-12 ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା :

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିବରଣୀ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12 (ସାମୟିକ)
କ. ଦାୟିତ୍ୱ					
ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି	60.07	83.13	88.13	160.07	203.07
ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା	536.84	553.17	682.47	707.45	843.23
ରଣ (ରଣ ପାଣ୍ଠି)	1415.29	1311.66	1030.90	918.86	818.63
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଣ୍ଠି (ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତି ଜମା)	0.01	0.01	0.04	0.79	
ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ପ୍ରାବଧାନ (ସିଏଲ୍)	335.97	730.40	821.37	842.35	939.81

ବିବରଣୀ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12 (ସାମୟିକ)
ମୋଟ	2348.18	2678.37	2622.91	2629.52	2804.74
ଖ. ଆସି					
ମୋଟ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି	2272.54	2415.26	2603.75	2793.54	2929.13
କମ୍: ଅବକ୍ଷୟତା	1034.01	1143.75	1251.98	1375.87	1505.11
ନିଟ୍ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି	1238.53	1271.51	1351.77	1417.67	1424.02
ସ୍ଥାୟୀ ନିର୍ମାଣାଧୁନ କାର୍ଯ୍ୟ (ସିଡ଼ିଫୁଆଇପି)	722.14	671.10	576.07	556.25	626.28
ବିନିଯୋଗ	27.06	27.06	27.06	27.06	27.06
ଚଳନ୍ତି ସଂପତ୍ତି, ରକ୍ଷା ଓ ଅଗ୍ରମ (ସିଏ)	310.61	630.63	507.94	443.85	545.40
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯାହା ଛାଡ଼ି କରାଯାଇ ନାହିଁ	0.61	0.30	--	--	--
ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି	49.23	77.77	160.07	184.69	181.98
ମୋଟ	2348.18	2678.37	2622.91	2629.52	2804.74
ରକ୍ଷା ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ	23.56:1	15.78:1	11.70:1	5.74:1	4.03:1
କର ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ/ (କ୍ଷତି)	(3.64)	(18.30)	(71.37)	(12.73)	27.64
ସୁଧ (ନିଟ୍ ସୁଧ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ପୁଞ୍ଜିକରଣ)	110.66	97.25	54.16	42.44	50.39
ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ (ରକ୍ଷା ପାଣ୍ଠି ଉପରେ ସୁଧ ଯୁକ୍ତ ନିଟ୍ ଲାଭ / କ୍ଷତି)	107.01	78.95	(-)17.21	29.71	78.03
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି (ଏନବି + ସିଡ଼ିଫୁ ଆଇ ପି + ସିଏ - ସିଏଲ୍)	1935.31	1842.84	1614.41	1575.42	1655.89
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	5.53	4.28	--	1.89	4.71

(ଉତ୍ସ - ବାର୍ଷିକ ହିସାବ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2007-08 ରେ କ୍ଷତିର ପରିମାଣ 3.64 କୋଟିରୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2009-10 ରେ 71.37 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସଂରକ୍ଷଣ ଚାରିଫ ଯୋଗୁ ତାହା 2010-11 ରେ 12.73 କୋଟି ଟଙ୍କା କୁ କମିଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2011-12 ରେ କଂପାନୀ 27.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲା । ରକ୍ଷାରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ରକ୍ଷା ଓ ଅଂଶଧନ ର ଅନୁପାତ 2007-08 ରେ 23.56:1 ରୁ 2011-12 ରେ 4.03:1 ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ 2007-08 ରେ 5.53 ପ୍ରତିଶତ ରୁ 2010-11 ରେ 1.89 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ସ୍ଥାୟୀ ନିର୍ମାଣାଧୁନ କାର୍ଯ୍ୟ 722.14 କୋଟି ଟଙ୍କା (2007-08) ରୁ 556.25 କୋଟି ଟଙ୍କା (2010-11) କୁ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା 2011-12 ରେ ଲାଭ ହୋଇଥିବାର 4.71 ପ୍ରତିଶତ କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

2.1.52 କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଯଥା ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ, ନିଟ୍ ବଳକା/କ୍ଷତି ଏବଂ ଆୟ ଏବଂ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି ସଂରକ୍ଷଣ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିବରଣୀ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
1	ଆୟ					
	ରାଜସ୍ୱ (ସଂରକ୍ଷଣ ଋଜ୍ ଏବଂ ଏସଏଲଡିସି ଋଜ୍)	399.76	413.15	438.05	538.08	570.54
	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ (ସୁଧ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଋଜ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ଅଟେ)	28.21	302.62	3.73	(107.38)	21.44
	ମୋଟ ଆୟ	427.97	715.77	441.78	430.70	591.98

କ୍ର.ସଂ.	ବିବରଣୀ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
2	ସଂଗ୍ରହ					
(କ)	ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତା (ଏମ୍.ଡି.ସ୍କ୍ୟୁ)	3918.475	3918.475	4048.475	4048.475	4048.475
(ଖ)	ରାଜ୍ୟ ଉପାଦାନ ସୂଚିତ ଗୁଡ଼ିକରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଶକ୍ତି (ଏମ୍.ସ୍କ୍ୟୁ) ²⁹	13422.84	13883.95	13394.06	15846.48	15725.22
(ଗ)	ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାଡୁ ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଶକ୍ତି (ଏମ୍.ସ୍କ୍ୟୁ)	6966.99	6306.55	7502.27	7083.7	7001.69
	ମୋଟ	20389.83	20190.50	20896.33	22930.18	22726.91
(ଘ)	ସଂଗ୍ରହରେ କ୍ଷତି (ଏମ୍.ସ୍କ୍ୟୁ)	982.17	912.83	859.85	925.83	902.83
	ନିଟ୍ ସଂଗ୍ରହ ଶକ୍ତି (ଖ) + (ଗ) - (ଘ) (ଏମ୍.ସ୍କ୍ୟୁ)	19407.66	19277.67	20036.48	22004.35	21824.08
3	ବ୍ୟୟ					
(କ)	ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟୟ					
(i)	କର୍ମଚାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ	210.66	500.27	302.71	219.55	286.59
(ii)	ପ୍ରଶାସନିକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ	17.92	18.25	26.68	33.82	90.47
(iii)	ଅବକ୍ଷୟ	108.55	109.82	108.03	122.34	125.68
(iv)	ସୁଧ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଦେୟ (ପୁଞ୍ଜିକରଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଟ୍)	110.66	97.25	54.16	42.44	50.39
	ମୋଟ ସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟୟ	447.79	725.59	491.58	418.15	553.13
(ଖ)	ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ - (ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ମରାମତି)	16.52	16.92	26.14	28.32	45.70
(ଗ)	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ 3 (କ) + (ଖ)	464.31	742.51	517.72	446.47	598.83
4	ଆଦାୟ (ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ)	0.22	0.37	0.22	0.20	0.27
5	ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ (ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ)	0.23	0.38	0.26	0.19	0.25
6	ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ)	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
7	ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ (ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ) (5+6)	0.24	0.39	0.27	0.20	0.27
8	ଅବଦାନ (ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ) (4-6)	0.21	0.36	0.21	0.19	0.02
9	ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-) (4-7) (ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ)	-0.02	-0.02	-0.05	0.00	0.00

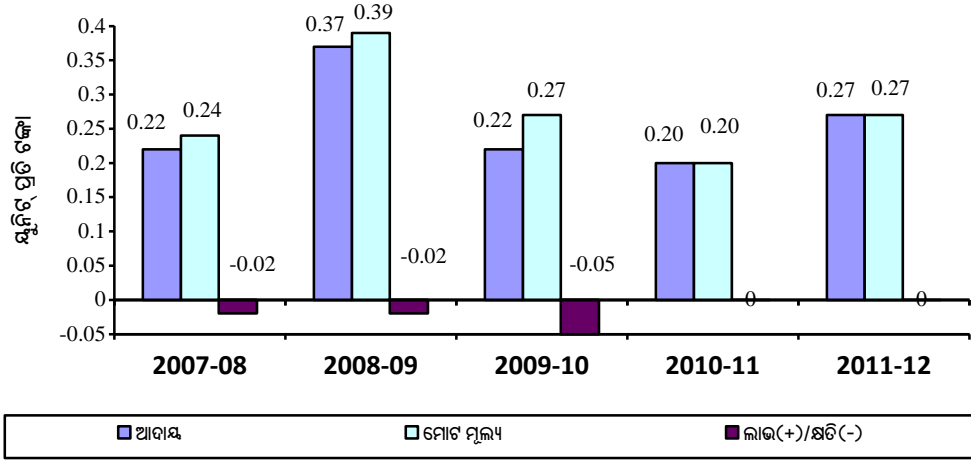
(ଉତ୍ସ - ବାର୍ଷିକ ଲେଖା)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖା ଯିବ ଯେ ସମୀକ୍ଷା ଅବଧିରେ ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଆଦାୟ 20 ପଇସା (2010-11) ରୁ 37 ପଇସା (2008-09) ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । 2008-09 ରେ ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ଆଦାୟ 265.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିୟମାବଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆୟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରିବା ହେତୁ ସର୍ବାଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ଓଲଟାପଲଟ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ତିନୋଟି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅସୁଲ ହେବାର ଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ସୁଧ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଚଳିତ ର ହ୍ରାସ ଯୋଗୁ ସୁନିର୍ମ ପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟ ସେହି ସମୟରେ 20 ପଇସାରୁ 39 ପଇସା ରହିଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2011-12 ରେ କର୍ମଚାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଅବକ୍ଷୟ ଓ ସୁଧ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଚଳିତ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଥିଲା । ଯାହା ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚର ଯଥାକ୍ରମେ 48, 21 ଏବଂ 8 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ 2011-12 ରେ ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି ଚଳିତ ରାଜସ୍ୱର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଥିଲା ଯାହାକି ମୋଟ ରାଜସ୍ୱର 96 ପ୍ରତିଶତ ।

²⁹ ଉପରୋକ୍ତ ଉପାଦାନ ସହିତ

ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚର ଆଦାୟ

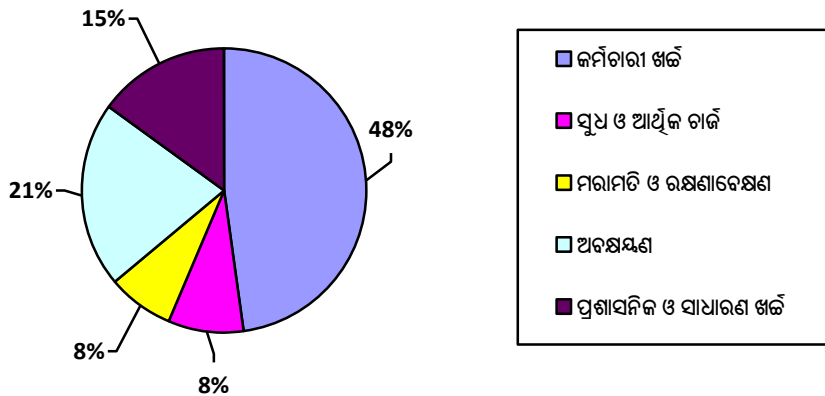
2.1.53 2011-12 ରେ ସମାପ୍ତ ପାଠ ବର୍ଷରେ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି କ୍ଷତି 2010-12 ବର୍ଷ ବ୍ୟତିତ 0.02 ପଇସାରୁ 05 ପଇସା ଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ଚାର୍ଟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :

ଉପରୋକ୍ତ ଚାର୍ଟରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ କଂପାନୀ କେବଳ 2010-12 ଦୁଇ ବର୍ଷ ରେ ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଦାୟ କରିପାରିଥିଲା ।

ଖର୍ଚ୍ଚର ଉପାଦାନ

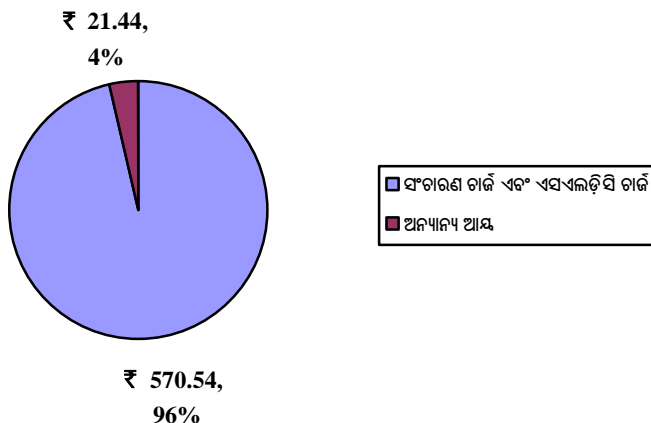
2.1.54 2011-12 ଖର୍ଚ୍ଚର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା :

କର୍ମଚାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୁଖ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚର ମୁଖ୍ୟାଂଶ ଥିଲା ।

ରାଜସ୍ୱର ଉପାଦାନ

2.1.55 ସଂଗ୍ରହଣ ଋଜୁ ଏବଂ ଏସଏଲଡିସି ଋଜୁ ରାଜସ୍ୱର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଅଟନ୍ତି । ନିମ୍ନ ପାଇଁ ଋଜୁରେ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ଉପାଦାନର ଶତକଡ଼ାରେ ଦିଆଗଲା ।

ସଂଗ୍ରହଣ ଋଜୁ ଏବଂ ଏସଏଲଡିସି ଋଜୁ କଂପାନୀର ମୋଟ ରାଜସ୍ୱର 96 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ତୃତୀୟ ଦେୟ ଅବଧି ପରେ ଦାବି ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତି

2.1.56 କଂପାନୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1998 ରେ ଟାଟା ପ୍ଲୋଜେକ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ (ଟିପିଲ) କୁ ପ୍ରଶାଳନା ଉନ୍ନତି ପରିଯୋଜନାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଠିକା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଦେୟ ର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ତୁରନ୍ତ ମୂଲ୍ୟର 90 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୈଠ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 10 ପ୍ରତିଶତ କାମଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ 12 ମାସ ତୃତୀୟ ଦେୟ ଅବଧି ପରେ ପୈଠ କରିବାର ଥିଲା । କାମଟି ସଫଳ ରୂପେ ସମ୍ପାଦନ କଲା ପରେ ଟିପିଏଲ 2.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଲ ଜୁଲାଇ 2002 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2005 ମଧ୍ୟରେ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂପାଦନା ବିଭାଗ ଲାଭନ ର ଦୈନିକ କମ ଥିବା, କାମର ପରିମାଣ କମ ଥିବା ଏବଂ ତୃତୀୟ ଦେୟ ଅବଧି ପରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଡାକ ଟୋର ହୋଇଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ 1.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ଦର୍ଶାଇ ବିଲ୍‌ଟିକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲା (ମଇ 2007) । ଟିପିଏଲ ଅପ୍ରେଲ 2008 ରେ ବୈଧ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆର୍ବିଟ୍ରେଟର ରେ କଂପାନୀକୁ ରାୟ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ 9 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ 2.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2010) ଏବଂ ଏଥିରୁ କେବଳ 0.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଛାଡ଼ି ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ଆଲୋଚନା ଦ୍ୱାରା ଟିପିଏଲ 0.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ସହ 2.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ନେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2010) । ତୃତୀୟ ଦେୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଦାବି କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀର 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 0.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ କ୍ଷତି କେବଳ ଟୋରୀ ଯୋଗୁଁ ହେଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ ତୃତୀୟ ଦେୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ଅସୁଲ୍ କରି କ୍ଷତି ପରିହାର କରିପାରିନାହାନ୍ତି ।

ଏସଏଲଡିସି ଦେୟତା ସଂଗ୍ରହ

2.1.57 ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଟି ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 32 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉପଧାରା 3 ଅନୁସାରେ ବିଦ୍ୟୁତର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଉତ୍ପାଦନ କଂପାନୀ ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସିଂଗ୍ ଠାରୁ ଏସଏଲଡିସି ଦେୟତା ସଂଗ୍ରହ କରିବା କଥା । ଏସଏଲଡିସି ସାଧୁ ଭାବେ ଅପ୍ରେଲ 2008 ଶୁକ୍ଳ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଦେୟତା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2007 ରେ ଓଇଆରସି ପଥ ଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଏସଏଲଡିସି ର କାର୍ଯ୍ୟ କଂପାନୀଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ଓଇଆରସି ଏହାର ବାର୍ଷିକ ଚାରିଫ ଆଦେଶରେ ଏସଏଲଡିସି ଚାର୍ଜକୁ 2008-09 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଂପାନୀ ଏଆରଆରରେ ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ତା ପରେ ଏସଏଲଡିସିର ଏଆରଆର ଓଇଆରସି ପୃଥକ ଭାବେ ନିରୂପଣ କରିଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ 2010-11 ରୁ ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ପକ୍ଷତ ପରିଚାଳନା ଚାର୍ଜ (ଏସଓସି) ଏବଂ ମାର୍କେଟ ପରିଚାଳନା ଚାର୍ଜ (ଏମଓସି) ପାଇଁ ଏସଏଲଡିସି 2010-11 ଏବଂ 2011-12 ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 7.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 8.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ର ବିଲ ଜାରି କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ସୁଦ୍ଧା 0.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ଡିସିକମଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବାକି ରହିଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ଯେ ବାକି ଥିବା ରାଶିର ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି । କିନ୍ତୁ ନଭେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ବାକି ଥିବା ରାଶି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଏଲଟିଓଏ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜର ସଂଗ୍ରହ

2.1.58 କଂପାନୀ ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣ ପକ୍ଷରେ ଛଅଟି³⁰ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଉନ୍ନତ ପ୍ରବେଶ (ଏଲଟିଓଏ) ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ କରେ ଏବଂ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଚାରିଫ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜ ବିଲ ଜାରି କରିଥାଏ । ଜୁନ 2011 ରେ ଇମ୍ପିଫା ବ୍ୟତିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଏଲଟିଓଏ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ କଂପାନୀ ସଂରକ୍ଷଣ ରୁକ୍ଷ କରିନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ଏଲଟିଓଏ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ଗ୍ରାଡୁକୋ ର ରୁକ୍ଷ ଅନୁସାରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜ ଦାବି / ଆଦାୟ କରୁଥିଲା । ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜ ସଂଗ୍ରହରେ ତୃଟି ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

ଡିସକମଗୁଡ଼ିକର ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜ

2.1.59 ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଡିସକମ କ୍ଷେତ୍ରରେ, 2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଂପାନୀ ଗ୍ରାଡୁକୋ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂରକ୍ଷଣ ଦେୟତା ଅସୁଲ କରୁଥିଲା ଏବଂ ପରେ ଓଇଆରସି ଆଦେଶ (20 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010) ଅନୁସାରେ ଡିସକମଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା । ଆଦାୟ 2010-11 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିକ୍ ସମୟରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଚାରିଫ ଯୋଗୁ 2011-12 ରେ 18.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ଜୁଲାଇ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନାଦେୟ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଡିସକମଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କୌଣସି ସତ୍ୟ ରୁକ୍ଷ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାଡୁକୋର ଡିସକମଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ହୋଇଥିବା ରୁକ୍ଷ ଉପରେ କଂପାନୀର ସବୁ ହକ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଓଇଆରସି ର ଜୁନ 2005 ର ଉନ୍ନତ ପ୍ରବେଶ ନିୟମକ ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ ସବୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ରୁକ୍ଷ ସମ୍ପାଦନା କରିବାର ଥିଲା ।

ଡିସକମଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ରୁକ୍ଷର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କଂପାନୀ 18.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାକିଆ ସଂରକ୍ଷଣ ଚାର୍ଜ ଅସୁଲ କରି ପାରିନଥିଲା ।

³⁰ ଡିସକମଗୁଡ଼ିକ (ସେସୁ, ନେସୋ, ଷ୍ଟେସୋ, ସାଉଥକୋ) ନାଲକୋ ଏବଂ ଇମ୍ପି ।

ନାଲକୋ ଓ ଇମ୍ପା ର ସଂଗଠନ ଗର୍ଭ ବିଲ

ସଂଗଠନ ବିଲ ମାମାଂଗାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ 0.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

2.1.60 ରାଜିନାମା ଏବଂ ଅନୁପସ୍ଥିତି, ସଂଗଠନ ଗର୍ଭ ଆଦାୟ ଓ ବିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟ ସୀମାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ନାଲକୋ /ଇମ୍ପାକୁ 63.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଲ୍ 1 ରୁ 140³¹ ଦିନ ପରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 14.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଦାୟ ପୈଠ ପାଇଁ 30 ଦିନ ସମୟ ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ 1 ରୁ 87 ଦିନ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 0.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ 2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମାମାଂଗା କରାଯାଇଥିଲା 2010-11 ପରଠାରୁ, ଯଦିଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବିଲ୍ ଜାରି କରାଯାଇଛି ତଥାପି ବିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ତଥ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ବିଦ୍ୟୁତ ବିଲ୍ କେନ୍ଦ୍ର (ଇବିସି) ରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରୁଥିଲା । ଏହା ପୁଣି କହିଲେ ଯେ ଇଆରପିର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ଉଚ୍ଚ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ । ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସଂଗଠନ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୃଥକ ବିଲ୍ କରିବା କେନ୍ଦ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିନଥିବା ବିଷୟରେ କଂପାନୀର ଉତ୍ତର ନାମକ ଥିଲା ।

ପାଞ୍ଚାଳ ଫ୍ୟାକ୍ଟର ଜୋରିମାନା

ଚୁକ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ନାଲକୋ ଉପରେ ପାଞ୍ଚାଳ ଫ୍ୟାକ୍ଟର ପାଇଁ ଜୋରିମାନା କରାଯାଇ ନ ଥିଲା ।

2.1.61 ସିଦ୍ଧି ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ, ପାଞ୍ଚାଳ ଫ୍ୟାକ୍ଟର (ପିଏଫ)³² 0.95 ହେବା ଉଚିତ । ଓଇଆରସି ଟାରିଫ୍ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପିଏଫ 0.92 ରୁ କମ ହେବା କଥା ନୁହଁ ଏବଂ 0.60 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତି ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଁ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଜୋରିମାନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଅପ୍ରେଲ 2010 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଲକୋର ମାସିକ ବିଲ୍ ର ନମୁନା ଯାଂଚ ରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଯଦିଓ ପିଏଫ 0.74 ରୁ 0.86 ରହିଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ପାଇଁ 24.88 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା କଂପାନୀ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଜୋରିମାନା ଦାବି କରିନଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ନାଲକୋ ସହିତ ସଦ୍ୟ ଚୁକ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପିଏଫ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହଁ ଯେହେତୁ ସିଦ୍ଧି / ଓଇଆରସି ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ନାଲକୋ ଠାରୁ ପିଏଫ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ଟାରିଫ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

2.1.62 କଂପାନୀର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏହାର ପରିଚଳନାକୁ ଉତ୍ତମ ବଳକା (ଭଲ ପ୍ରତିଫଳ ସହିତ) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ବିଜ୍ଞ ଆର୍ଥିକ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ ଏହାର ପରିଚଳନା ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ଥାୟୀ ସଂପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ପାରିବ । ସଂଗଠନ ଏବଂ ଏସଏଲଡିସି ଗର୍ଭ ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ କଂପାନୀ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଉତ୍ପାଦନର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ଥିଲା । ଟାରିଫ୍ ସମନ୍ୱୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

କଂପାନୀର ଟାରିଫ୍ ସଂରଚନା ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓଇଆରସି ର ଅନୁମୋଦନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯଦି ଏଆରଆର ସଂପର୍କରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ବିବାଦ ନ ଥାଏ । 2011-12 ରେ ସମାପ୍ତ ଗତ ପାଞ୍ଚ

³¹ ନଅଦିନର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟକୁ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇଛି ।
³² ପାଞ୍ଚାଳ ଫ୍ୟାକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଶକ୍ତି ଅର୍ଥାତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ କ୍ଷମତା, ଯାହା ଯୋଗାଣକାରୀ ଦ୍ୱାରା, କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଶକ୍ତିର ନିଶ୍ଚିତ ଯୋଗାଣ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକୁ ସୂଚଏ ।

ବର୍ଷରେ, କଂପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ନଭେମ୍ବର 30 ରେ ଏଆରଆର ଫାଇଲ କରିଛି ଏବଂ ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଛି । କଂପାନୀର ଏଆରଆର ପ୍ରସ୍ତାବ ଯାହା ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି ତାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା :

ସଂଗ୍ରହ ଟାରିଫ୍						
ବର୍ଷ	କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ			ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ		
	ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ମୋଟ କ୍ଷମତା (ଏମଡ୍‌ଟୁଏ)	ଆବଶ୍ୟକତା ରାଜସ୍ୱ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଟାରିଫ୍ /କେଡ୍‌ଟୁ/ମାସ (ଟଙ୍କାରେ)	ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ମୋଟ କ୍ଷମତା	ଆବଶ୍ୟକତା ରାଜସ୍ୱ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଟାରିଫ୍ କେଡ୍‌ଟୁ/ ମାସ (ଟଙ୍କାରେ)
2007-08	1862	675.34	298.11	1936	373.72	156
2008-09	2194	655.78	245.64	2047	376.57	148
2009-10	2173	1092.8	408.54	2195	403.81	151
2010-11	2398	1443.5	300.40	2336	480.93	169
2011-12	2616	1573.69	494.46	2612	572.5	180

ପୁନଶ୍ଚ ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଯେତେବେଳେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଆଇଟମ (ଓ ଆଣ୍ଡ ଏମ୍, ବିନିୟୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ, ଅବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଅଣଶୁଦ୍ଧ ରାଜସ୍ୱ) ରେ କିଛି ଲାଭ/କ୍ଷତି, (ବଳକା / ନିଅଣ୍ଟ) ହୁଏ କଂପାନୀ ଏହା ଓଇଆରସି ରେ ଦାଖଲ କରେ, ଯାହାକୁ ସେ ପୁନର୍ବିଲୋକନ କରେ ଏବଂ ଦରକାର ଅନୁସାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରେ । 2007-11 ମଧ୍ୟରେ 1939.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟୟ ତୁଳନାରେ ଓଇଆରସି ଏଆରଆର ମାଧ୍ୟମରେ 1625.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । ଏଆରଆର ଫାଇଲ କରିବାରେ ଥିବା ତୃଟି ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

ଭିଡିଓମି ରଣ ର ଅନିୟମିତ ଉପଲବ୍ଧ

2.1.63 କଂପାନୀ ଆସୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଛଅ ପ୍ରତିଶତ ବାର୍ଷିକ ସୁଧରେ ଭିଡିଓମି ରଣ ଲାଭ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏଆରଆରରେ ନଗଦ ଆଡ଼କ୍ଷପ୍ରବାହ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥାଏ । ଓଇଆରସି ଖାତାଟି ମାନଙ୍କଠାରୁ ଲବ୍ଧ ଏହି ରଣକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲା କାରଣ ସର୍ବଶ୍ରେୟ ଭଳି ଭିଡିଓମିର ନିର୍ମାଣ କଂପାନୀର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଖାତାଟିମାନଙ୍କୁ ରଣ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା କଂପାନୀ ପାଇଁ ପ୍ରତିକୂଳ ହେଲା ଏବଂ କଂପାନୀ ଟାରିଫ୍‌ରେ 27.39³³ କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଅସ୍ତୁଳ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଓଇଆରସି ର ବିନା ଅନୁମୋଦନରେ ଫଳରେ 27.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଶୁଦ୍ଧ ର ଅଣ-ଅସ୍ତୁଳି କରଣ ।

ଆଡ଼କ୍ଷରାଜ୍ୟ ହିଲିଙ୍ଗ ଚାର୍ଜର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ

2.1.64 କଂପାନୀ 2005-06 ରେ ସିଇଆରସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିବା ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 3.5 ପଇସା ବଦଳରେ ଭାବେ ଆଡ଼କ୍ଷରାଜ୍ୟ ହିଲିଙ୍ଗ ଚାର୍ଜ କୁ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 10 ପଇସାରେ ହିସାବ କରିଥିଲା । ପରେ ସିଇଆରସି ଆଡ଼କ୍ଷରାଜ୍ୟ ହିଲିଙ୍ଗ ଚାର୍ଜ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ କରିନଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ କଂପାନୀ ଏଆରଆରରେ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 6.5 ପଇସା ଅଧିକ ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ଅଧିକ ଆୟ ହିସାବକୁ ନେବା ଫଳରେ 20.66 ଏମ୍‌ସୁ ହିଲିଙ୍ଗ ପାଇଁ କଂପାନୀର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ରାଜସ୍ୱର 13.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିଲା । ପରିଣାମ ସବୁଠାରୁ କଂପାନୀ ଟାରିଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ 13.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

ଆଡ଼କ୍ଷରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଚାର୍ଜର ହିସାବ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 3.5 ପଇସା ପରିବର୍ତ୍ତେ 10 ପଇସା କରିବାରୁ 13.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏଆରଆର ର ହ୍ରାସ ।

³³ ବିଗତ ଦିନର 9.06 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି 2009-10 ପାଇଁ ଏବଂ 2010-11 ରେ 18.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସତ୍ତ୍ୱ ଅନୁମୋଦନ ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 3.5 ପଇସା ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା ଯେହେତୁ ଏହା 2001-02 ରୁ 2003-04 ଅବଧିର ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଦରରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନଥିଲା କାରଣ ଏହା ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରଚଳିତ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 3.5 ପଇସା ଦରରେ ପାର୍ଟିମାନେ ହିଲିଙ୍ଗ ଚାର୍ଜ ମାମାଣା କରିଥିଲେ ।

ଆକର୍ଷକ ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଟିର ଅବିନିଯୋଗ

ଆକର୍ଷକ ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଟିରେ ଅବିନିଯୋଗ ଯୋଗୁ 36.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ହରାଇଲେ ।

2.1.65 ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ଅଧିନିୟମ 1948 ଅନୁସାରେ ଅଜଣା ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କଂପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ³⁴ ଆକର୍ଷକ ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଟିରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ରାଜସ୍ୱରୁ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ବିନିଯୋଗକୁ କଂପାନୀର ହିସାବ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମ, 1882 ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ସଂସ୍ଥାରେ ନିବେଶ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ବିନିଯୋଗ ଏଆରଆର ମାଧ୍ୟମରେ ଦାବି କରାଯାଏ । 2009-12 ମଧ୍ୟରେ ଓଇଆରସି 36.45³⁵ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକର୍ଷକ ଆରକ୍ଷଣର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଥିଲେ କାରଣ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ପାଣ୍ଟିର ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା । କଂପାନୀ ଏହାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇନଥିଲେ ।

ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିବା ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ

କଂପାନୀ ଟାରିଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ 195.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର ଏଣ୍ଡ ଏମ୍ ପାଣ୍ଟି ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

2.1.66 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ଏଆରଆରରେ ଆର ଏଣ୍ଡ ଏମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କଂପାନୀର ପ୍ରସ୍ତାବିତ 358.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଓଇଆରସି 283.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ କଂପାନୀ କେବଳ 87.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ଆର ଏଣ୍ଡ ଏମ୍ରେ କମ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗୁ କଂପାନୀ ଦରକାର ମୁତାବକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲା ଫଳରେ ସଂଗ୍ରହଣ ପଦ୍ଧତିରେ 1277.34 ଘଣ୍ଟାରେ 757 ଥର ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିଥିଲା ।

ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅଭାବରୁ ପୁରୁଣା ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ର ବଦଳ କଷ୍ଟକର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନେଟୱାର୍କର ସଂପ୍ରସାରଣ କରି ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ କମାଯାଇ ପାରିବ । ଏ ଉତ୍ତରଟି ପୁରୁଣା ଯନ୍ତ୍ରାଂଶର ଟିହ୍ନଟ କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଓଇଆରସି ଦେଇଥିବା ପାଣ୍ଟିର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ନୀରବ ଥିଲା ।

ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା

2.1.67 ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା ର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଦ୍ରବ୍ୟ ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନୀତି, ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ଏବଂ ଅଦରକାରି ପଦାର୍ଥର ବିକ୍ରୟ ମିତବ୍ୟୟ କ୍ରୟ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ କଂପାନୀ କୌଣସି କ୍ରୟ ନୀତି ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ଳିୟା କରିନଥିଲା । 35 ଟି ଏରିଆ ଷ୍ଟୋର ମଧ୍ୟରୁ 25 ଟି ର 2007-08 ରୁ 2011-12 ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଷ୍ଟକ, କ୍ରୟ, ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକର ବିଶେଷ ବିବରଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା :

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭ ଷ୍ଟକ	କ୍ରୟ	ବ୍ୟବହାର (ବାର୍ଷିକ)	ବ୍ୟବହାର (ମାସିକ)	ନିଟ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ (ବାଲାନ୍ସ ସିଟ୍ ଅନୁସାରେ)	ମାସିକ ବ୍ୟବହାର ତୁଳନାରେ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ
2007-08	118.71	37.69	36.11	3.01	120.29	40

³⁴ ସ୍ଥାୟୀ ଆସ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ 0.25 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ 0.5 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାୟୀ ଆସ୍ତିର ମୂଲ୍ୟର ସର୍ବାଧିକ 5 ପ୍ରତିଶତ ।

³⁵ କଂପାନୀର ଦାବି 69.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିପୁଲ ଓଇଆରସିର ଅନୁମୋଦନ 32.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭ ଷ୍ଟକ	କ୍ରୟ	ବ୍ୟବହାର (ବାର୍ଷିକ)	ବ୍ୟବହାର (ମାସିକ)	ନିଟ ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ (ବାଲାନ୍ସ ସିଟ ଅନୁସାରେ)	ମାସିକ ବ୍ୟବହାର ତୁଳନାରେ ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ
2008-09	120.29	53.18	46.73	3.89	126.74	33
2009-10	126.74	71.28	56.30	4.69	141.72	30
2010-11	141.72	158.03	143.33	11.94	156.42	13
2011-12	156.42	142.61	142.78	11.90	156.25	13

କଂପାନୀର 25 ଟି ଷ୍ଟୋରର ନମୁନା ଯାଂଚ ରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ ଯଦିଓ କଂପାନୀ 2011-12 ରେ ଏହାର ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ କୁ 13 ମାସର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟରେ ସିମିତ ରଖିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ଏବିସି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହାର ସାମଗ୍ରୀ ଆବଶ୍ୟକତାର କୌଣସି ମାନକ, ନ୍ୟୁନତମ ବା ପୁନଃଆଦେଶ ସ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା, ଯାହା ଅବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା ସୂଚାଇଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଷ୍ଟକ ଅବସ୍ଥା ଯାହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ତାହା ହାରାହାରି ଷ୍ଟକ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ ବର୍ଷ ଶେଷର ପ୍ରକୃତ ଷ୍ଟକ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ହାରାହାରି ଷ୍ଟକ ନୁହେଁ ।

ଷ୍ଟୋରରେ ଥିବା ଷ୍ଟକର ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ

2.1.68 କଂପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ 35 ଟି ଏରିଆ ଷ୍ଟୋର ଥିଲା । କେବଳ ଗୋଟିଏ ଏରିଆ ଷ୍ଟୋର ରେ ପଡ଼ିରହିଥିବା ଟାଣ୍ଡାର ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟତୀତ ସବୁ ଷ୍ଟୋର ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଚଳ, ବଳକା, ଅପ୍ରଚଳିତ, ଅବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ରଦ୍ଦ ପଦାର୍ଥର ବିଗତ ପାଂଚ ବର୍ଷର ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :
(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିବରଣୀ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
ବଳକା/ ଅପ୍ରଚଳିତ ଅବ୍ୟବହୃତ / ରଦ୍ଦ	8.65	12.66	12.8	20.55	22.19
ଅଚଳ	16.48	16.7	16.77	16.77	16.74
ମୋଟ	25.13	29.36	29.57	37.32	38.93

38.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ବଳକା / ଅଚଳ ଷ୍ଟୋର ବିକ୍ରିରେ ବିଫଳ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ରୁ ଏହା ଦେଖା ଯାଇ ପାରେ ଯେ ରଦ୍ଦ, ଅପ୍ରଚଳିତ ଏବଂ ଅଚଳ ଷ୍ଟକ ଗୁଡ଼ିକ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ରମରେ ରହିଥିଲା । ଏହି ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ରମ ସତ୍ତ୍ୱେ କଂପାନୀ ଏହି ସାମଗ୍ରୀ ର ବିକ୍ରି କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲା ।

ସରକାର/ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଅଚଳ ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ କଣ୍ଟ୍ରିଭର ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ ରଦ୍ଦ ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ସମୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ରଦ୍ଦ ତଥା ଅଚଳ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ କଂପାନୀର କୌଣସି ପ୍ରଭାବୀ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ନ ଥିଲା ।

କମ ପରିବହନ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କଣ୍ଟ୍ରିଭର ଉଚ୍ଚ ଦରରେ କ୍ରୟ

2.1.69 ଗୁଆ ପାଣ୍ଡାର ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଲିମିଟେଡ଼ କୁ 250 କିଲୋମିଟର ଏଏଏସି କଣ୍ଟ୍ରିଭର କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ଫେବୃୟାରୀ 2009 ରେ ଏକ କ୍ରୟାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏହାର ମୂଲ୍ୟ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି 2.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହି କଣ୍ଟ୍ରିଭରଗୁଡ଼ିକ 220 କେଡି ରୁଡିପଦର-ବଲାଂଗିର ଡ୍ରିସି ଲାଇନର ପୁର୍ନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ସେହି ମାସରେ, ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚି କି କଣ୍ଟ୍ରିଭରକୁ ଏକେ ଦାସ କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 220

କଣ୍ଟ୍ରିଭର କ୍ରୟରେ 0.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ।

କେଉଁ ବିଭାଗୀୟ - କଟକ ଡିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲାଇନ ପାଇଁ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି 3.69 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ 60.35 କିଲୋମିଟର ଏସିଏସଆର ଜେରା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଥିଲା । ଏସିଏସଆର ଜେରା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଏସିଏସି ଜେରା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ତୁଳନା ରେ କମ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରିବହନ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ନିମ୍ନ ମାନର ଏସିଏସଆର ଜେରା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ (60.35 କିମି) କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ଅଧିକମ 1.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ କ୍ରୟ କର 0.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଟର୍ଣ୍ଣ କି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ସହିତ ଏକକ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟର ତୁଳନା କରାଯାଇ ପାରେ କାରଣ ଏ ଦୁଇଟିଙ୍କର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଓ ପୈଠ ସର୍ତ୍ତାବଳି ଅଲଗା ଅଟେ । ଉତ୍ତରୀ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ ନିମ୍ନ ଗୁଣବତ୍ତା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ଏକ ସମୟରେ କିଣିଥିଲା ।

କଣ୍ଟ୍ରୋଲ କ୍ରୟରେ ତ୍ରୁଟି

2.1.70 କଂପାନୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007 ରେ ଡିନୋଟି ଲାଇନ ପାଇଁ 559 କିଲୋମିଟରର ଏସିଏସି ଜେରା କଣ୍ଟ୍ରୋଲ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ଜାରି କରିଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ ଷ୍ଟେରଲାଇଟ ଲିମିଟେଡ୍, ପୁନେ (ଏସିଏଲ) ସର୍ବନିମ୍ନ ବିଡ଼ର ଥିଲା । କଣ୍ଟ୍ରୋଲର ମୂଲ୍ୟ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି 1,98,561 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅର୍ଥ 5 ଫେବୃଆରୀ 2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଏହି ସମୟ ପରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଲାଇନ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ କରି ଆବଶ୍ୟକତା 584 କିଲୋମିଟର କୁ ବଢ଼ାଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଡ଼ର ମାନକୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଫରର ସମୟ ସାମା 15 ମଇ 2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । କେବଳ ଟେରାକମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଟିସିଏଲ) ଯିଏକି ଚତୁର୍ଥ ନୂନତମ ବିଡ଼ର ଥିଲା, ସେ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଣକାରୀ ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମଇ 2008 ରେ କେବଳ 55 କିଲୋମିଟର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ପାଇଁ ଟିସିଏଲ କୁ କ୍ରୟାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା କାରଣ 529 କିଲୋମିଟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଲାଇନ୍‌ର ପୁନର୍ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଆକଳିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଚତୁର୍ଥ ହୋଇନଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ପରେ କଂପାନୀ ଅକ୍ଟୋବର 2008 ରେ ଅନ୍ୟ ଟେଣ୍ଡରରେ ପୂର୍ବରୁ ବାଦ୍‌ଦେଇଥିବା 529 କିଲୋମିଟର ଲାଇନ୍ ପାଇଁ 500 କିଲୋମିଟର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦର ଥିବା ଏସିଏଲ ଏବଂ ଏସିଏସଆର ଥିବା ଗୁପ୍ତା ପାଞ୍ଚା ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଲିମିଟେଡ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଠାରୁ 250 କିଲୋମିଟର ହିସାବରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦର କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି 2.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ କ୍ରୟ କରିଥିଲା ।

ବୈଧ ସମୟ ପରେ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ କ୍ରୟ ଯୋଗୁ 2.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ।

ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ ଗୋଟିଏ ଲାଇନର 529 କିଲୋମିଟର ପୁନର୍ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ନ ହେବାରୁ କଂପାନୀ ଆକଳିତ ପରିମାଣ 584 କିମିରୁ କେବଳ 55 କିଲୋମିଟର ପାଇଁ ଏସିଏଲର ସର୍ବନିମ୍ନ ବିଡ଼ର ମୂଲ୍ୟ (198561 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି କିଲୋମିଟର ପିଛା) ଟିସିଏଲ ଠାରୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 500 କିଲୋମିଟର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ (କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି 2,43,086 ଟଙ୍କାରେ) ଅନ୍ୟ ଏକ ଟେଣ୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ କିଣାଗଲା ଯାହାଫଳରେ 2.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

- ଯଦିଓ ଟିସିଏଲ ଯୋଗାଣକାରୀ 55 କିଲୋମିଟର କଣ୍ଟ୍ରୋଲର ପ୍ରେରଣା ପୂର୍ବର ନୀରିକ୍ଷଣ ସମୟରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଦେଖାଯାଇନଥିଲା, କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଟାଣିବା ସମୟରେ କଂପାନୀ ଦେଖିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2009) ଯେ 46.032 କିଲୋମିଟର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ମାନକ ଆକାରରୁ କମ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଟିସିଏଲକୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନ କରି ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି (10.92 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) କୁ ଡରବରିଆ ଭାବେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ରେ ଆବାହନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଟିସିଏଲ କୁ କଳା ଡାଲିକା ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନେକ ପତ୍ରାଳାପ, ଦାବି, ପ୍ରତି ଦାବି ପରେ ଟିସିଏଲ ନଭେମ୍ବର 2011 ରେ 46.032 କିଲୋମିଟର ନିମ୍ନ ମାନର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ର ବଦଳ କରି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀ ଟିସିଏଲ କୁ ଆରୋପ କରାଯାଇଥିବା କଳା ଡାଲିକା ଉଠାଇ ଦେଇଥିଲା । କଳା ଡାଲିକା ହାଟାଇବା ର କାରଣ ହେଲା ଟିସିଏଲ ବୈଧ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବାର ଭୟ ଦେଖାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଅନୁଚିତ ସାମଗ୍ରୀ

ଅନୁଚିତ ପଦାର୍ଥ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ 46.032 କିଲୋମିଟର ନଷ୍ଟ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 0.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ କଷ୍ଟକୃର 0.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 46.032 କିଲୋମିଟର ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ଅବଶିଷ୍ଟ କଷ୍ଟକୃର ଯାହା ଷ୍ଟୋରରେ ଅଛି ଆରଡ଼୍‌ରୁ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁ ଶେଷ ହୋଇନଥିବା ମେଷ୍ଟାଗାଳ - ବିଡ଼ାନାସି ଡ୍ରିସି ଲାଇନରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଉତ୍ତରଟି କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣକାରୀ କୁ ଜଳା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚଦରରେ କଷ୍ଟକୃର କିଣାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ ନ ଥିଲା

ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟରେ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ

2.1.71 କଂପାନୀ ନଭେମ୍ବର 2010 ରେ 400 କିଲୋମିଟର ଇଭ୍- ମେରାମୁଣ୍ଡାଳି ଡ୍ରିସି ଲାଇନ ର ପୁର୍ନରୁଦ୍ଧାର କାମ ପାଇଁ ଷ୍ଟୋରଲାଭର୍ ଏନର୍ଜି ଲିମିଟେଡ଼ (ଏସଇଏଲ) କୁ 103 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦେଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କଂପାନୀ ପାଖରେ ଥିବା ବଳକା ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଜିଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ ହୋଇସାରିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନବେଳେ ଷ୍ଟୋରରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ଉଠାଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଥିଲା ବୁଝି ଅନୁସାରେ ଏସଇଏଲ ଉଠାଣ ସମୟରେ ଏସଇଏଲ 5.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାମଗ୍ରୀର ନିଅଣ୍ଟୁଥିବା ଜଣାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ କଂପାନୀର ବିଓଡ଼ି ସିଇଏଲ କୁ ସେହି ନିଅଣ୍ଟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସମାକ୍ଷା ଯାଂଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 3.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀ ଉଠାଣ ପୂର୍ବରୁ ଷ୍ଟୋରରେ ଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନଥିଲା । କଂପାନୀ କଷ୍ଟକୃର ନିଅଣ୍ଟ ପାଇଁ ଏସଇଏଲ ଦାବି ର ସତ୍ୟାପନ କରିନଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ ସମାଗ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପୂରଣ ବାବଦରେ 3.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ନିଅଣ୍ଟର କାରଣ ନିରୂପଣ ନ କରି ଅନିୟମିତତା ଭାବେ 3.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫେରସ୍ତ

ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ କହିଲେ ଯେ 3.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ପଦାର୍ଥର ନିଅଣ୍ଟ ଉପରେ ଯାଂଚ କରିଲା ପରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇପାରିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.1.72 ବସଷ୍ଟେସନ ଏବଂ ଲାଇନ ର ମିତବ୍ୟୟିତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଦ୍ଧତି ଜରୁରି ଅଟେ । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଦ୍ଧତିର ତୃଟି ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା :

- କଂପାନୀ ଓଇଆରସି ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିର୍ମାଣାଧୁନ ସଂରକ୍ଷଣ ପରିଯୋଜନା ର ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ପରିଯୋଜନା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କକ୍ଷ ନିର୍ମାଣ ଗଠନ କରିନଥିଲା ।

ସରକାର/ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି କଂପାନୀର ରହିଅଛି । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ପ୍ରୟତ୍ନ ନୁହେଁ କାରଣ ଓଇଆରସି ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ ସମର୍ପିତ ପରିଯୋଜନା ପରିଚାଳନା କକ୍ଷ ଅବିରତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଗଠନ କରିନଥିଲା ।

- ବିଭିନ୍ନ ସରଷ୍ଟେସନ ଏବଂ ଲାଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନର ମାନଦଣ୍ଡର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥାପନାର ନିଶ୍ଚିତତା କରାଯାଇନଥିଲା । ଲାଇନ ଓ ସରଷ୍ଟେସନର ସମସ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଏକତ୍ରୀକରଣ କରାଯିବା ଫଳରେ ସବୁ ମାନଦଣ୍ଡର ଦକ୍ଷତା ମଧ୍ୟ ମପା ଯାଇପାରିନଥିଲା ।
- ଓଇଆରସି ର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓ ଏଣ୍ଡ ଏମ ଡ୍ରିଭିଜନର ଅନ୍ତତଃ ତିନିମାସରେ ଥରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍କଲ ଦ୍ୱାରା ପୁନର୍ବିଲୋକନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ସେହି ପୁର୍ନବିଲୋକନ ରିପୋର୍ଟ ସହିତ ଯଦି

କିଛି ପ୍ରସ୍ତାବ /ଉପରର ଥାଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କଂପାନୀର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ସର୍ଜନାଳ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ତ୍ରୁଟ୍ୟାସିକ ପୁନର୍ବିଲୋକନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ 10.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଇଆରପି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇନଥିଲା ।

- ଦୁର୍ବଳ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ନିୟମିତ /ସାମୟିକ ଭାବେ ହୋଇଥିବା ପହରା ଉପରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା ଯାହା ଦିର୍ଘକାଳୀନ ବାଧାର ଦୂର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପାଦନ ଅଟେ । ଏହା ଓଇଆରସି ର ସୁପାରିସ ରୁ ବିଚ୍ୟୁତି ଅଟେ ।
- କଂପାନୀ 2007-08 ରେ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମ୍ପଲ ଯୋଜନା (ଇଆରପି) ର ଅଂଶ ଭାବେ ତଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଓଡ଼ିଶା ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟ ସୂଚନା ପଦ୍ଧତିର ଜରୁରି ଭିତ୍ତିଭୂମି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ତାରିଖ ମାଧ୍ୟମରେ 2009-10 ରେ 10.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଓଇଆରସିର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର 1.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଇଆରପି ପଦ୍ଧତି ସ୍ଥାପନା କରି ପାରିନଥିଲା ଫଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା ।

ସଂଗ୍ରହଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ପରିକଳ୍ପିତ ଫାଇଦାର ପୁନର୍ବିଲୋକନ

ସଂଗ୍ରହଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ପରିକଳ୍ପିତ ଫାଇଦାର ଆକଳନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

2.1.73 କଂପାନୀ ସମୀକ୍ଷା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁଇଡିଂଗ ଷ୍ଟେସନ ସମେତ 19 ଇଏଚଟି ସବଷ୍ଟେସନ ଏବଂ 1809.21 ସିକେମ ଦୈନିକ ବିଶିଷ୍ଟ ଇଏଚଟି ଲାଭନ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା । ସରବରାହ ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁମୋଦନ କଲା ବେଳେ କଂପାନୀ ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି କମ୍ କରିବା, ଭୋଲଟେଜ ସ୍ତରରେ ଉନ୍ନତି କରଣ ଏବଂ ଭାର ବୃଦ୍ଧିରେ ସଫଳତା ହେବ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । କଂପାନୀ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଲାଭ ସହ ସରବରାହ ପରିଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରକୃତ ଲାଭ ଆକଳନ କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉତ୍ତରରେ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ପରିଯୋଜନାର ପ୍ରାୟକୃତ କରିବା ପରେ ନେଟୱାର୍କରେ ସହଜାୟ କ୍ଷତି କମ୍ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟକୃତ ପରିଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକର କମାଣ୍ଡ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଭୋଲଟେଜରେ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତର କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର ଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀ ପରିକଳ୍ପିତ ଫାଇଦା ତୁଳନାରେ ପ୍ରତି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ମିଳିଥିବା ଲାଭର ଆକଳନ କରିନଥିଲା ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

2.1.74 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ଦକ୍ଷ ପରିଚାଳନାର ନିଶ୍ଚିତତା କରିଥାଏ, ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଭରସାଯୋଗ୍ୟ ବିବରଣୀ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ନିୟମ ଓ ସମିଧାନର ଅନୁପାଳନ କରିଥାଏ । ଏହି ନିୟମ ଓ ସମିଧାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା, ପ୍ରଭାବି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଭୁଲ ଓ ଠକାମି ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ ଅଟେ । କଂପାନୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

- କଂପାନୀର ନିଜସ୍ୱ କ୍ରୟ ନିୟମାବଳି ପୁସ୍ତିକା ନ ଥିଲା ଯାହା କ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ସଠିକ୍ ମାନଦଣ୍ଡର ପ୍ରର୍ବତନ ପାଇଁ ଜରୁରୀ ଅଟେ । କଂପାନୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଗତ ଦିନର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଗ୍ରୀଡ଼କୋର ପରିପତ୍ର କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଛି ।
- କଂପାନୀ ସମୟାନୁସାରେ ଅପ୍ରଚଳିତ, ଅବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ଅଚଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କିଛି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନ ଥିଲା ।

- କଂପାନୀର ନିଜସ୍ୱ ବିଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଗ୍ରହଣ କୋ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଉଥିବା ଏନର୍ଜି ବିଲିଙ୍ଗ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ସଂରକ୍ଷଣ ବିଲ କରିବାରେ ଦେରି ହେଉଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀ ସୁଧ ହରାଉଥିଲା ।
- ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସମାକ୍ଷା ମିଟର ର ଅନୁପସ୍ଥିତି ରେ କଂପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ହେଉଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତିକୁ ନିରୂପଣ କରିପାରୁନଥିଲା । ଫଳରେ ସିଷ୍ଟମରେ ହେଉଥିବା ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ଉପରେ କଂପାନୀର କୌଣସି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହୁନଥିଲା ।
- କଂପାନୀ ରିଅଲ ଟାଇମ୍ ତଥ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ, ଗ୍ରାହ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା । ଏବିଟି ର ଅଭାବ ଏବଂ ସବୁ ସବଷ୍ଟେସନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆରଟିସ୍ଟୁ ସ୍ଥାପନା ନ ହେବା ଫଳରେ ରିଆକ୍ଟିଭ୍ ଏନର୍ଜି ପ୍ରବାହ ଯାହା ବିଲ କରିବା ପାଇଁ ଜରୁରୀ ଅଟେ, ତାହା କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଯେଉଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପନା କରାଯାଉଛି ତାହା ଭଲଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଆଶାକରୁଥିବା ଫଳ ମିଳୁଛି । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଉତ୍ତର ଅଟେ ଏବଂ ସମାକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଉଥିବା ସତ୍ୟ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଉତ୍ତରଟି ନିରବ ଥିଲା ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା

2.1.75 କଂପାନୀ ଓଏସଇବି ଠାରୁ ଏପ୍ରିଲ 2005 ରେ ଅଲଗା ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ସମୟର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକା କୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରୁଛି । ଯଦିଓ କଂପାନୀର ନିଜସ୍ୱ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ସେଲି ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିଭିଜନ ଓ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ବାହାର ଚାଟାଡ଼ି ଆକାଉଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ ନିଆଯାଉଛି । କଂପାନୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ସ୍ଥାପନା ଖର୍ଚ୍ଚର ସମାକ୍ଷା, ଲାଭନ ଓ ସବଷ୍ଟେସନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଓ ଏଣ୍ଡ ଏମ୍ ବାବଦରେ ହେଉଥିବା ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଓ ଅସ୍ୱାୟତ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସାମିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟ ଏରିଆ ଯେପରି ସଂରକ୍ଷଣ ରୁ ମିଳୁଥିବା ରାଜସ୍ୱ, ଏସଏଲଡିସି ଦେୟ, ଏଆରଆର ଫାଇଲ କରିବା, ଓଇଆରସି ଆଦେଶ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷାର ଅର୍ତ୍ତଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ । ଏହା କଂପାନୀର ଅପରିପକ୍ୱ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି କୁ ସୂଚଏ ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକା ର ଅନୁପସ୍ଥିତି କୁ ସାକାର କରି ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାକୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟସାମା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡ଼ିକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷାର ଅର୍ତ୍ତଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ।

ସମାକ୍ଷା ସମିତି

2.1.76 କଂପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 292 କ ଅନୁସାରେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳିର ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ କଂପାନୀ ଡିସେମ୍ବର 2005 ରେ ସମାକ୍ଷା ସମିତି (ଏସି) ଗଠନ କରିଛି । ଏସିର ଚର୍ଚ୍ଚା ଅଫ ରେଫରନ୍ସ (ଟିଓଆର) ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଦରକାର ଅନୁସାରେ 15 ଥର ବୈଠକ ବସିଥିଲା । କଂପାନୀ ନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 292 କ (5) ଅନୁସାରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ସବୁ ବୈଠକ ରେ ଯୋଗଦେବା କଥା କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁଣି କଂପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 292 କ (6) ଅନୁସାରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିର ସମସ୍ୟା ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବା କଥା । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ବୋଲି ବାରମ୍ବାର ଦର୍ଶାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏସି ଏହାର ଦୃଢ଼ୀକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ ।

ସରକାର / ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ସବୁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଏହି ବୈଠକରେ ଡାକିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ପାଇଁ ବୈଧାୟକ ସମୀକ୍ଷକ ସହ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା କଂପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 କୁ ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି

ଆମ୍ଭେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା, ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ କଂପାନୀର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ ।

ଉପସଂହାର

- ସଂଗ୍ରହକ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କଂପାନୀ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନା (ଏନଇପି) ଅନୁସାରେ ଯୋଜନା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, ଫଳରେ ଏନଇପି ପରିକଳ୍ପିତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଋଦ୍ଧିବା ପୁରଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।
- ସଂଗ୍ରହ ନେଟୱାର୍କ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିବାରୁ କଂପାନୀ ରାଜ୍ୟର ଭାଗ 4067.68 ଏମସ୍କୁ ଶକ୍ତି, ଉତ୍ପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ନିଷ୍ପନ୍ନ କରିପାରିନଥିଲା ଫଳରେ 97.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଂଗ୍ରହ ଦେୟ ପାଇ ପାରି ନଥିଲା ।
- ଡୂଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅସାଧାରଣ ଭାବେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ଏହା ଫଳରେ 15 ରୁ 154 ମାସର ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ 165.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତିର କ୍ଷତି ସହିତ 650.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଷ୍ଟମ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।
- ସଂଗ୍ରହ ନେଟୱାର୍କର ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏମଟିପିସି / ଗ୍ରୀଡ଼କୋଡ଼ ର ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଅନୁଯାଜନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ଲାଭନ ଓ ସବଷ୍ଟେସନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅସାଧାରଣ ଭାବେ ଅତିରିକ୍ତ ବୋଧ ପ୍ରତିବାଦ ଦ୍ୱାରା ଭୋଲଟେଜରେ ଅସ୍ଥିରତା, ଅଧିକ ସଂଗ୍ରହ କ୍ଷତି ଏବଂ ବାରମ୍ବାର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରବାହରେ ବାଧା ବିପ୍ଳ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।
- କଂପାନୀ ଭୋଲଟେଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ରିଆକ୍ଟିଭ ଏନର୍ଜି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ, ଯୋଗାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ସିଷ୍ଟମର ସ୍ଥିରତା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିବିପିପି ନ ଥିଲା ।
- ଏସଏଲଡିସି ଗ୍ରୀଡ଼ ଶୁଖିଲା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ଫଳରେ ଯେତେବେଳେ ଏବିଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା ଏବଂ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ତଳେ ରହିଥିଲା ସେତେବେଳେ ଡ୍ରିସକମ ମାନେ ଶକ୍ତି ଆହରଣ କରିଥିଲେ ।
- ସଂଗ୍ରହ ବିଲ ପଇଠରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଓଇଆରସି ପାଖରେ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ରାଜସ୍ୱ ଆକଳନ ସଠିକ ଭାବେ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- କଂପାନୀର ପ୍ରଭାବୀ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ଅବଳ ପଦାର୍ଥ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଠୁଳ ହୋଇଥିଲା ।
- ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବୃଦ୍ଧି ଅନୁସାରେ ସମାନୁପାତ ନ ଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

କଂପାନୀ

- ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନୀତି ଅନୁସାରେ କ୍ଷମତା ସଂପ୍ରସାରଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ;
- ଉତ୍ପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଭାଗ ଶକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ;
- ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ମହାଶାଳୟ ଅଧିନସ୍ଥ ଟାଙ୍କ ଫୋର୍ସ ସମିତି ର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ଉଚିତ;
- ସଂରକ୍ଷଣ ନେଗୋସିଆଟର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏମିଟିପିସି ଓ ଗ୍ରୀଡ୍ କୋଡ୍ ମାନଦଣ୍ଡ ର ଅନୁପାଳନ କରିବା ଉଚିତ ;
- ଲାଲନ ଏବଂ ସବିଷ୍ଟସନଗୁଡ଼ିକ ର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟକ କାପାସିଟର ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ବସ୍ତାର ପ୍ରେଗ୍ରେଜ୍‌ସନ ପ୍ୟାନେଲ ସ୍ଥାପନା କରିବା ଉଚିତ;
- ଗ୍ରିଡ୍ ଶୁଦ୍ଧି ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆକ୍ରମଣର ଏବିଟିର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଉଚିତ ;
- ବିଦ୍ୟୁତ ସମାକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷତି ର ହ୍ରାସ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବା ଉଚିତ; ଏବଂ
- ପାଣ୍ଠିର ଅବରୋଧକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୃଢ଼ୀକରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

2.2 ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ

କଂପାନୀ ମେ 1962 ମସିହାରେ ବନ୍ଧ, ଆନିକଟ, ଜଳଭଣ୍ଡାର, ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର, କେନାଲ ନିର୍ମାଣର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । ସାଂପ୍ରତିକ ସମୀକ୍ଷା 2007-08 ରୁ 2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜନା, ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା, ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚାଳନା, ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିର ମିତ୍ରବ୍ୟୟୀ, ପାରଦର୍ଶୀ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ଯୋଜନା

ଯଦିଓ କଂପାନୀ ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ଦଶନ୍ଧି ଧରି ବିଦ୍ୟମାନ, ଏହା କେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ କୌଣସି ଦୀର୍ଘମିଆଦି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣା ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିଲା । କଂପାନୀ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣାତ୍ମକ ଥିଲା । ଏହା କେବେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣା ଯୋଜନା ବିଷୟ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା କରିନଥିଲା, ବଜେଟ୍‌ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା; ଯେହେତୁ ବଜେଟ୍‌ର ଅବକଳ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ତଥ୍ୟ ବିନା ଏବଂ ଭୌତିକ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନ କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା । କଂପାନୀ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 654.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିପାରିଥିଲା, ଯାହା ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟର କେବଳ 45 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି

କଂପାନୀ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳନ ଉଚିତ୍ ବଜାର ଦର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ପରିଯୋଜନା ସ୍ତରୀୟ ବୈଷୟିକ କମିଟି ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରେ । ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଦୁର୍ବଳତା ଯଥା:- ଯଦ୍‌ପାତ୍ର ଉଡ଼ା ଦେୟ ବାବଦକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରାବଧାନ, ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କର / ସେବା କର / ସେସର ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ, ତୃତୀୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂରତା ବ୍ୟବଧାନର ପ୍ରାବଧାନ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଣାକର କମ୍ ପ୍ରାବଧାନ ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ 19.41 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଉଚ୍ଚତରରେ କଂପାନୀର

ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ହେତୁ 49.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

କଂପାନୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ସୁଦ୍ଧା 397.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର 93 ଟି ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିବାକୁ ଥିଲା ଏବଂ 2007 ରୁ 2012 ମଧ୍ୟରେ 185 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । କଂପାନୀ 157 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା / 121 ଟି ନିର୍ମାଣାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 777.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲା । ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 93 ଟି ଏବଂ 57 ଟି ଉଲ୍ଲୁଥିବା କାମରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ସମୟ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । 15 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ବିଳମ୍ବିତ ସମାପନ ପାଇଁ 161.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ 141.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଭାର ସହ କଂପାନୀକୁ 17.88 କୋଟିର ପରିଶ୍ରାମୀ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ କ୍ଷତିର ଭରଣା ବାବଦକୁ 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାକଟ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀର ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅଧିକା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ 6.11 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନ କରି ଭଲ ସ୍ତରରେ ଉପଠିକାଦାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାନରେ 27.61 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ ଅନୁଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଠିକାଦାର ନିୟୋଜନ

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ନିୟୋଜନରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତ ଉପଠିକାଦାରିତା କୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲା ଯାହା କଂପାନୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନର ସର୍ତ୍ତକୁ ଖୁଲାପ କରୁଥିଲା । ପୁନଃ ଏହି ନିୟୋଜନରେ ସ୍ପଷ୍ଟତା ନ ଥିଲା । କଂପାନୀ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଆକଳନର ଉଲ୍ଲେଖ କରି ବିନା ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଠି ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇଥିବା ଠିକାଦାର ନିୟୁତ୍ତ କରୁଥିବାରୁ କଂପାନୀ ନିକଟରେ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଠି ବାବଦକୁ 14.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ ଗଢିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା

କଂପାନୀ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ ପ୍ରକରଣ ପୁଞ୍ଜିକା ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟେକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେକଳର 60 ରୁ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ମାଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଥିଲା । କଂପାନୀ ଅଧିକା ପରିମାଣର ସିମେଣ୍ଟ ଓ ଇସ୍ପାତ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ କରିବା ହେତୁ 2.15 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । 8.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନୂତନ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପକରଣ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାରେ ତାକୁ ଲାଭଦାୟକ ରୂପେ ଉପଯୋଗ କରି ପାରିନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ଭଡ଼ା ବାବଦରେ 13.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

କଂପାନୀ ମିଶ୍ରିତ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଭ୍ୟାଙ୍ଗ ବାବଦକୁ ଅଧିକା 2.19 କୋଟି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଚଳୁଖାତା ପ୍ରଚଳନ, ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ କମା ଏବଂ ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତ ରାଶିର ଦୁର୍ବଳ ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ 1.53 କୋଟିର କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

କଂପାନୀର ଦୁର୍ବଳ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟର ଠୁଳ, ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାମ ବାବଦକୁ ଅନାଦେୟ ରାଶି ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରାଧାନ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିଲା ।

ଉପସଂହାର ଏବଂ ସୁପାରିଶ

କଂପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳିତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧି ସମାପନ ଚାରିଖ ଆଧାରରେ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା /ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁନଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚୁର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଥିଲା, କଂପାନୀର ଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି, କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଓ ସଂପାଦନାରେ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ, ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ବିଳମ୍ବିତ ନିୟୋଜନ, ଦୁର୍ବଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ଏବଂ ଅନିୟମିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଭୃତ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ଦେଇ ବୁଦ୍ଧି ସମାପନ ଚାରିଖ ଆଧାରରେ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ଓ ସରକାରଙ୍କ ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟଭାଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳିତା ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଖୋଲା ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା; କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଓ ବିଭାଗ ସହ ବୁଦ୍ଧି ସମୟରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ପରିସରକୁ ନେବା; ଉପଠିକାଦାରୀ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାରୁ ନିବୃତ୍ତି ରହିବା ଏବଂ ଠିକାଦାର ନିୟୋଜନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା; ଉପଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ନୀତି ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ପଲ ଆବଶ୍ୟକତାର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ; ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା; ପ୍ରଣୀତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତାବର ବିଶ୍ଳେଷଣ; କଂପାନୀ ପାଖରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରାମ ରାଶିର ଠୁଳକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରାମ ରାଶି ପ୍ରଦାନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧାନର ପ୍ରଣୟନ; ଏବଂ ସମସ୍ତାନ୍ୱୟାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ।

ଉପକ୍ରମଣିକା

2.2.1 ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (କଂପାନୀ) 22 ମଇ 1962 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ)ଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣମାଲିକାନାସତ୍ତ୍ୱ ଥିବା କମ୍ପାନୀ ଭାବେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହ ରାଜ୍ୟରେ ବନ୍ଧ, ଆନିକଟ, ଜଳଭଣ୍ଡାର, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର, କେନାଲ ଇତ୍ୟାଦିର ନିର୍ମାଣ/ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଆବେଦନ ଭିତ୍ତିରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ (ଡ଼ିଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁଆର) ଓ ଡ଼ିଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁଆର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ / କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସହିତ ଜିଓଓର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଆରେ ପ୍ରାପ୍ତ ନିର୍ମାଣ ଜନିତ ଠିକାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଆସୁଛି ।

2.2.2 କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ପଦପ୍ରୟୁକ୍ତ ସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ

ଆଠଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଉପରେ କର୍ମଚାରୀ ପରିଚାଳନା ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ହୋଇଥିବାରୁ କର୍ମଚାରୀ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରନ୍ତି ଏବଂ ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଯାନ୍ତ୍ରିକ), ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ ପରିଚାଳକ (ପୂର୍ବ), ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ ପରିଚାଳକ (ଯାନ୍ତ୍ରିକ), ଜଣେ ଆର୍ଥିକ ଉପଦେଷ୍ଟା ତଥା ମୁଖ୍ୟ ହିସାବ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ସଚିବ ଏଥିରେ ସହାୟତା କରନ୍ତି । କଂପାନୀର ଉପରୋକ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ 41 ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା) ଯଥାକ୍ରମେ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ମୁଖ୍ୟ ପରିଚାଳକ ଏବଂ ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଅଛି ।

2.2.3 ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟିକ) 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2006 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିବେଦନରେ କର୍ମଚାରୀ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ପ୍ରତିବେଦନଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ କମିଟି (କୋପୁ)ରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଲୋଚନା ହୋଇନାହିଁ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ଆଗରୁ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଯଥା- ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରତା, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିରାକରଣ ନ କରିବା, ଠିକାଦାର ପ୍ରବରଣ/ନିୟୋଜନରେ ଅନିୟମିତତା, ଅପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ପରି ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଯଦିଓ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ତଥାପି ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଲାଗିରହିଛି ଯାହାକି ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ସମୀକ୍ଷା ପରିସର

2.2.4 ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଏପ୍ରିଲ 2012 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ଓ 2007-08 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ କର୍ମଚାରୀ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ କର୍ମଚାରୀ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଏବଂ 227³⁶ ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (1617.53 କୋଟି ଟଙ୍କା) ମଧ୍ୟରୁ 70ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (1155.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହା 70 ପ୍ରତିଶତ)କୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସ୍ତରୀୟ ଅନିୟତ ନମୁନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ତୁଚ୍ଛଗତ ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ବଛା ଯାଇଥିଲା, ଯାହା କଂପାନୀର 41ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 15 ଟି ଦ୍ୱାରା ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

2.2.5 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କାର୍ଯ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା:

- କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯୋଜନାର ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାନ୍ତରାଳୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା;
- କର୍ମଚାରୀ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ସମୟାନୁଯାୟୀ ପ୍ରବାହ ଏବଂ ସୁବନିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା;
- ପରିଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ମିତବ୍ୟୟିତା, ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ କୁଶଳତାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା;
- ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗିତାରେ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା;
- ମାନବ ସଂବଳର ମୁତୟନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିୟମ/ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା; ଏବଂ

³⁶ 51 ଟି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନା (ପିଏମଜିଏସଓଇ) କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସିଷ୍ଟମ ବିଜିନେସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଛି ।

- ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

2.2.6 କମ୍ପାନୀର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପର୍କିତ କ୍ରିୟାକଳାପର ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

- କମ୍ପାନୀର ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା, ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିବା ମାନାଦର୍ଶୀ/ଲକ୍ଷ୍ୟ;
- ସାଧାରଣରେ ଗୃହୀତ ବ୍ୟବସାୟିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା;
- ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ/କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିମିତ୍ତ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର/ଆଦେଶ, ବୈଷୟିକ ବିବରଣୀ, ଅନୁମୋଦିତ ନକ୍ସା, ରୁକ୍ଷନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଓଡିଶା ପୁର୍ବ ବିଭାଗର ବିଧି (ଓପିଡ୍‌ସୁଡ୍‌);
- ଶ୍ରମ ସମନ୍ଧାୟ ବିନିୟମ ଯଥା: ଭବନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଓ ନିୟୋଜନ ବିନିୟମ) ଅଧିନିୟମ, 1996, ଭବନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ଉପକର ଅଧିନିୟମ, 1996 ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରୀ ଅଧିନିୟମ, 1948 ଇତ୍ୟାଦି;
- ସଂଗ୍ରହଣ ନୀତି/ନିର୍ମାଣ ସମନ୍ଧାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା; ଏବଂ
- କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ/ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର/ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଗତିବିଧି ସକାଶେ ଓଡିଶା ସରକାର ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିତୀ/ଅନୁଦେଶ ।

ସମାକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି

2.2.7 ସମାକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନିମ୍ନ ପଦ୍ଧତିମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ, ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ³⁷ଙ୍କ ସହ ପତ୍ର ବିନିୟମର ପରୀକ୍ଷଣ;
- ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତାବ, ରୁକ୍ଷପତ୍ର, ଟେଣ୍ଡରିଂ ଏବଂ ରୁକ୍ଷପୂର୍ବ ଆଲୋଚନା ଦସ୍ତାବିଜ୍, ମାପପୁସ୍ତିକା, ସୁଟାଭୁକ୍ତ ଏବଂ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିବା ଠିକାଦାର୍, ଚଳନ୍ତି ହିସାବ ବିଲ୍ ଓ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟର ଅନୁଧ୍ୟାନ;
- ଭାରତ ସରକାର, ଓଡିଶା ସରକାର, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସମନ୍ଧାୟ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିତୀ/ଅନୁଦେଶର ଅନୁଧ୍ୟାନ;
- ସରକାରୀ ନୀତି, ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା, ପରିଯୋଜନା ରିପୋର୍ଟ, ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମ୍ପର୍କିତ ଅଭିଲେଖର ପରୀକ୍ଷା; ଏବଂ
- ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ଓ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ।

³⁷ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ / କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ।

ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ

2.2.8 ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ 24 ଏପ୍ରିଲ 2012 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମେଳନରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ସରକାର ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ 29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ସହ 17 ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମେଳନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକ ମାନେ ଉଭୟ ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମେଳନରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମତକୁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପ୍ରତିବେଦନ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଅଛି । କର୍ମଚାରୀ ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳର ଆଂଶିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ

2.2.9 କର୍ମଚାରୀ 2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୁଡାନ୍ତ କରିଛି ଏବଂ 2010-11 ଓ 2011-12 ପାଇଁ ସାମୟିକ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି ।

ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି

2.2.10 2011-12 ରେ ସମାପ୍ତ ଶେଷ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11 (ସାମୟିକ)	2011-12 (ସାମୟିକ)
ପାଣ୍ଡିର ଉତ୍ସ					
ଅଂଶଧନ	11.50	14.50	16.50	17.50	17.50
ଆରକ୍ଷିତ ପୁଞ୍ଜି	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29
ସାଧାରଣ ଆରକ୍ଷିତ	4.91	5.98	6.65	7.31	10.02
ସୁରକ୍ଷିତ ରଣ	3.56	1.30	1.32	7.52	6.82
ଅସୁରକ୍ଷିତ ରଣ	202.09	213.68	240.17	287.24	391.14
ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ପ୍ରାବଧାନ	84.62	109.23	122.14	124.74	157.60
ମୋଟ	306.97	344.98	387.07	444.60	583.37
ପାଣ୍ଡିର ବିନିଯୋଗ					
ମୋଟ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି	19.77	26.81	27.97	28.12	28.37
କମ୍ପ: ଅବକ୍ଷୟଣ	12.75	13.11	14.32	15.82	17.07
ନିର୍ମ ସ୍ଥାପନା ସମ୍ପତ୍ତି	7.02	13.70	13.65	12.30	11.30
ନିର୍ମାଣାଧୁନ ସ୍ଥାପନା କାର୍ଯ୍ୟ	0.31	0.43	0.18	0.18	0.39
ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ବିଲମିତ କର ସଂପତ୍ତି	1.28	0.66	0.80	0.80	0.00
ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମ	298.20	329.60	372.44	431.32	571.68
ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ	0.16	0.59	0	0.00	0.00
ମୋଟ	306.97	344.98	387.07	444.60	583.37
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ³⁸	217.64	234.51	260.67	315.48	422.17
ନିର୍ମ ମୂଲ୍ୟ ³⁹	16.25	19.89	23.15	24.81	27.52

(ଉତ୍ସ: ବାର୍ଷିକ ହିସାବ/ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)

³⁸ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି : ନିର୍ମ ସ୍ଥାପନା ସମ୍ପତ୍ତି + ନିର୍ମାଣାଧୁନ ସ୍ଥାପନା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଞ୍ଜି (ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି - ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ)

³⁹ ନିର୍ମ ମୂଲ୍ୟ : ସମାବେଦ ପୁଞ୍ଜି + ସାଧାରଣ ଆରକ୍ଷଣ ବିନିଯୁକ୍ତ ଅମୂର୍ତ୍ତ ଆସି

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅସୁରକ୍ଷିତ ରଣ (କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମିଳୁଥିବା ଅଗ୍ରାମ) ଏବଂ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମର ଧାରା 2007-12 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟି ଯଥାକ୍ରମେ 202.09 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 391.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 298.20 କୋଟି ରୁ 571.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଛି । ଏହି ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଧାରା ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଳମ୍ବିତକାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା, କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୋଧରେ ଅଗ୍ରାମ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନର ଅଭାବ ହେତୁ ଘଟିଛି । ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ପ୍ରାବଧାନ ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାତ୍ର ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେତୁ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରାମର ଅବ୍ୟବସ୍ଥାପନା ପାଇଁ 84.62 କୋଟି (2007-08) ରୁ 157.60 କୋଟି ଟଙ୍କା (2011-12) ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । କାମଚଳା ପୁଞ୍ଜି, ସାଧାରଣ ଆରକ୍ଷିତ ଏବଂ ଅଂଶଧନର ସଞ୍ଚରଣ ପାଇଁ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଏବଂ ନିର୍ମୂଲ୍ୟ ଯଥାକ୍ରମେ 217.64 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 422.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 16.25 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 27.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବିଚଳ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପରିଣାମ

2.2.11 2011-12 ରେ ସମାପ୍ତ ଶେଷ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପରିଣାମ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11 (ସାମୟିକ)	2011-12 (ସାମୟିକ)
କ. ଆୟ					
ଠିକାରୁ ମିଳୁଥିବା ଆୟ	100.26	139.63	160.74	145.27	208.58
ମୋଟ	100.26	139.63	160.74	145.27	208.58
ଖ. ବ୍ୟୟ					
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନାୟ ବ୍ୟୟ	89.19	122.39	146.42	132.89	187.78
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟୟ	13.58	22.74	19.96	19.85	25.44
ମୋଟ	102.77	145.13	166.38	152.74	213.22
ଗ. କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ଆୟ/ବ୍ୟୟ (କ-ଖ)	(-) 2.51	(-) 5.50	(-) 5.64	(-)7.47	(-) 4.64
ଘ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି (ସାଧାରଣ)	4.36	7.39	7.60	8.78	7.41
ଙ. ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଭ (ଗ+ଘ)	1.85	1.89	1.96	1.31	2.77
ପୂର୍ବ ସମୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା	(-) 1.14	0.29	(-) 0.33	(-) 0.46	(-) 0.27
ବିୟୁତ: କରପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ	0.28	0.77	0.57	0.19	0.81
ବିୟୁତ: ଲାଭାଂଶ ଏବଂ ଲାଭାଂଶ ଉପରେ କର ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ	0.00	0.34	0.39	0.00	0.00
ସାଧାରଣ ଆରକ୍ଷିତକୁ ଅଗ୍ରେନୀତ ଲାଭ	0.43	1.07	0.67	0.66	1.69

(ଉତ୍ସ: ବାର୍ଷିକ ହିସାବ/ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)

କମ୍ପାନୀର କର୍ମ ସଂପାଦନା ଆୟର ଧାରା 2007-08 ଓ 2009-10 ବର୍ଷରେ (100.26 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 160.74 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା ଏବଂ 2010-11 ରେ କର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ହେତୁ ଆୟ 145.27 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ କମି ଯାଇଥିଲା । ତେବେ 2011-12 ରେ ମୁଖ୍ୟତଃ 42.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବନ୍ୟା କ୍ଷୟକ୍ଷତି ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ଯୋଗୁଁ ଆୟ 208.58 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ତେବେ ଏହି ସବୁ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା କାରଣରୁ 2.51 କୋଟି ରୁ 7.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । କର୍ମ ସଂପାଦନାରେ କ୍ଷତି ସତ୍ତ୍ୱେ କମ୍ପାନୀର ସାମଗ୍ରିକ ଲାଭ 1.85 କୋଟିରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ (2007-08) 2.77 କୋଟି ଟଙ୍କା (2011-12) ହୋଇଥିଲା ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ଉପରେ ମିଳୁଥିବା ସୁଧ ବାବଦରେ ଅଣକର୍ମସମ୍ପାଦନା ଆୟ (2.95 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 5.25 କୋଟି ଟଙ୍କା) ସକାଶେ ଘଟିଥିଲା ।

ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି

2.2.12 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ବିନା ଚେଷ୍ଟରରେ କଂପାନୀକୁ ବାର୍ଷିକ 100 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ (ଜୁନ 2002) ଏବଂ ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର 15 ପ୍ରତିଶତ ଉପରି ଦେୟ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ (ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ଏପ୍ରିଲ 2011 ରୁ) । ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସୁବିଧା ମୁତାବକ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାମା ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀକୁ ପ୍ରଦାନ କରି ପାରିବେ। ପୁନଶ୍ଚ, ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ସହ 2010-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାନକ (ଏମ୍‌ଓୟୁ) ଅନୁସାରେ 225 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାରର ସଫଳତାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପ୍ରତି ବର୍ଷ 250 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ କଂପାନୀକୁ ଆବେଦନ କରିବାର ଥିଲା। ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ କମ୍ପାନୀ ଚେଷ୍ଟରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ସମେତ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା।

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ସମାପ୍ତ ଶେଷ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀ ଆବେଦନ ଓ ଚେଷ୍ଟରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ହାସଲ କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣ		2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	ମୋଟ
ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ	ସଂଖ୍ୟା	15	08	38	08	62	131
	ମୂଲ୍ୟ	148.80	64.11	255.40	34.03	304.54	806.88
ଚେଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ	ସଂଖ୍ୟା	11	32	07	03	01	54
	ମୂଲ୍ୟ	183.67	129.09	10.26	17.89	7.42	348.33
ମୋଟ	ସଂଖ୍ୟା	26	40	45	11	63	185
	ମୂଲ୍ୟ	332.47	193.20	265.66	51.92	311.96	1155.21
ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିଶତ		44.75	33.18	96.14	65.54	97.62	69.85
ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଚେଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିଶତ		55.25	66.82	3.86	34.46	2.38	30.15

(ଉତ୍ସ: ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ/ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)

ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ

2.2.13 ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 806.88 କୋଟି ଟଙ୍କା (70 ପ୍ରତିଶତ) ମୂଲ୍ୟର 131 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ନିୟମାନୁଯାୟୀ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ବାର୍ଷିକ 100 କୋଟି ଟଙ୍କା ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନ କରିବାର ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଆବେଦନ ବା ଚେଷ୍ଟର ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନର ବିଭାଗୀୟତା ପାଇଁ କୌଣସି ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିଲା । ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ 2007-10 ମଧ୍ୟରେ 64.11 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 255.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏମ୍‌ଓୟୁ ପରେ 2010-11 ଏବଂ 2011-12 ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 34.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏବଂ 304.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ସବୁ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଡ଼ିଓଡ଼ରୁଆର ଦ୍ୱାରା ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହାର ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଏମ୍‌ଓୟୁ ମୁତାବକ ହୋଇନଥିଲା ।

ଚେଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ

2.2.14 କମ୍ପାନୀ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 1,618.27 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ ଥିବା 206 ଟି ଚେଷ୍ଟରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ କେବଳ 54ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (26 ପ୍ରତିଶତ) ଯାହାର ନିଲାମି ମୂଲ୍ୟ 357.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ 348.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ ହାସଲ କରିଥିଲା ।

ଟେଣ୍ଡରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ପାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ ଅତିସଙ୍କୁ ଥିଲା, ଏପରିକି ବର୍ଷ 2011-12 ରେ ପାଇଥିବା ସମୁଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟର 2.38 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଏବଂ 2007-12 ରେ ହାରାହାରି 30.15 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଯଦିଓ ଟେଣ୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ପ୍ରତିଶତ କମ ଥିଲା, ତାହା ବିଓଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ଣ୍ଣବିଲୋକନ କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 100 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏବଂ ଏପରିକି ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଡିଓଡ଼ିରୁଆର ନିଷ୍ପତ୍ତି କଂପାନୀକୁ ଆବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ନିର୍ଭରଶୀଳ କରାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଟେଣ୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ କଂପାନୀକୁ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି

2.2.15 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିବା ସଂପାଦିତ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ		ସଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ସଂଶୋଧନ (+/-) ମୂଲ୍ୟ	ମୋଟ		ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ/ ଉଲ୍ଲୁରହିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ	ଆଗାମୀ ବର୍ଷକୁ ବଳି ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ	
	ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ	ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ		ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ			ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ
2007-08	93	397.47	26	332.47	16.61	119	746.55	27	124.81 (17)	92	621.74
2008-09	92	621.74	40	193.20	21.66	132	836.60	16	149.22 (18)	116	687.38
2009-10	116	687.38	45	265.66	4.19	161	957.23	27	160.19 (17)	134	797.04
2010-11	134	797.04	11	51.92	-24.03	145	824.93	56	136.00 (16)	89	688.93
2011-12	89	688.93	63	311.96	66.35	152	1067.24	31	205.91 (19)	121	861.33
ମୂଲ୍ୟ			185	1155.21	84.78			157	776.13⁴⁰		

(ବନ୍ଧନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ୱରୂପରେ)

(ଉତ୍ସ: ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ/ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ କଂପାନୀ 776.13 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିଥିଲା ଯାହାକି ସଂପାଦନା କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ପାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର 16 ରୁ 19 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କଂପାନୀ 278ଟି⁴¹ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 157 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିଥିଲା । ବର୍ଷ ଶେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେବା, କାର୍ଯ୍ୟର ଅବଧି ଏକ ବର୍ଷରୁ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରହିବା, ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନ କରିବା ଯୋଗୁ 2007-08 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ବଳକା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ 621.74 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 861.33 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ବର୍ଷ 2011-12 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବଳକା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 235.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ 1991-92 ରୁ 2006-07 ମସିହାରୁ ଅସମ୍ପାଦିତ ଥିଲା ଏବଂ ବାକି 626.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଯୋଜନା

2.2.16 କମ୍ପାନୀ ପାଞ୍ଚ ଦଶନ୍ଧିରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ସମ୍ବଳର ସୁବିନିଯୋଗ ପାଇଁ କୌଣସି ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ନିର୍ମାଣାଧିନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମାପ୍ତି ଏବଂ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଏକ ପାଞ୍ଚବର୍ଷିଆ (2009-14) ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2009) । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଦୀର୍ଘ ସୂତ୍ରୀ ଯୋଜନାରେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ କଂପାନୀ

କଂପାନୀ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଯୋଜନା ଏବଂ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ନେଇ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

⁴⁰ 1.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଂସମ ବିଜିନେସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତିତ ।

⁴¹ ବଳକା 93 କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ହସ୍ତଗତ କାର୍ଯ୍ୟ 185

ଦ୍ୱାରା ସଂପାଦିତ କରାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥିଲା । ଯଦିଓ କମ୍ପାନୀ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ବିଷୟରେ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ଏକ ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ ସୂତ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲା ।

କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟର ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ନେଇ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଯୋଜନାରେ କାର୍ଯ୍ୟର ରୁଚ୍ଛିଗତ ସମାପନ ଅବଧି ଏବଂ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇନଥିଲା ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଧାର୍ଯ୍ୟଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧି

2.2.17 କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଧାରରେ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ଶେଷ ହେଉଥିବା ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତଥା ଆବଶ୍ୟକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ତତ୍ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଉପଲବ୍ଧି ନିମ୍ନସ୍ଥ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ସମାହାର	ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଉପଲବ୍ଧ	ବିନାଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ	ସର୍ବୋପରି ଉପଲବ୍ଧ	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିଶତ	ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିଶତ
1	2	3	4 (2+3)	5	6	7 (5+6)	8 (5/2*100)	9 (7/4*100)
2007-08	250.00	54.50	304.50	108.45	16.81	125.26	43	41
2008-09	353.30	69.31	422.60	146.43	3.70	150.13	41	36
2009-10	300.00	31.55	331.55	136.74	23.50	160.24	46	48
2010-11	336.84	12.00	348.84	129.39	6.95	136.34	38	39
2011-12	225.00	70.99	295.99	133.84	72.18	206.02	59	70
ମୋଟ	1465.14	238.35	1703.48	654.85	123.14	777.99	45	46

(ଉତ୍ସ: ବଜେଟିୟ ଦସ୍ତାବିଜ/ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ କମ୍ପାନୀ 2007-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କଂପାନୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟର ସାମା 225 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 353.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ କମ୍ପାନୀ 41 ରୁ 62 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ଉପଲବ୍ଧି ସହିତ ମାତ୍ର 108.45 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 146.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । କମ୍ପାନୀ 2007-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 238.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ କମ୍ପାନୀ 2007-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 123.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ, କମ୍ପାନୀ 2007-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ 30 ରୁ 64 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ଉପଲବ୍ଧି ସହିତ 125.26 କୋଟିରୁ 206.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରିକ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥିଲା । ଏହା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିମ୍ନମାନର ଯୋଜନା ଏବଂ ଆବଧିକ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳର ଅନୁପଲବ୍ଧତା, ପୁନର୍ବାସ ଓ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ସମସ୍ୟା, ଅନୁମୋଦିତ ତ୍ରୁଟି ଓ ତିଜାଇନର ଆପୁର୍ଣ୍ଣରେ ବିଳମ୍ବ, ବନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରର ମଞ୍ଜୁରିରେ ବିଳମ୍ବ ଇତ୍ୟାଦି ଉପଲବ୍ଧିର ହ୍ରାସ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ।

କଂପାନୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର 41 ରୁ 62 ପ୍ରତିଶତ ଉପଲବ୍ଧି କରିନଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷାକରି ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ଯୋଜନା କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, କମ୍ପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଉଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧିକୁ ନେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ଅଟକଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.2.18 ଅଟକଳ ତୁଳନାରେ ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରାପ୍ତି, ବ୍ୟୟ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିବର୍ତ୍ତନରୁ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସମୟାନୁକୂଳ ସୁଧରାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଅଟକଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଧାରରେ କମ୍ପାନୀ 2007-10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା । ଏହାପରେ 2010-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଆକଳନକୁ ନେଇ ବାର୍ଷିକ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ।

2007-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଟକଳ ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ତୁଳନାରେ ବାସ୍ତବିକ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ/ହ୍ରାସ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନସ୍ଥ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ତାରିଖ	ଆୟ		ବ୍ୟୟ		ଅତିରିକ୍ତ (+)/ହ୍ରାସ (-) (ପ୍ରତିଶତ)	
		ଅଟକଳ	ବାସ୍ତବିକ	ଅଟକଳ	ବାସ୍ତବିକ	ପ୍ରାପ୍ତି	ବ୍ୟୟ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)-(3)	(8)=(6)-(5)
2007-08	04 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007	185.71	104.62	180.39	102.77	(-) 81.09 (44)	(-) 77.62 (43)
2008-09	20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008	369.34	147.02	340.63	145.13	(-) 222.32 (60)	(-) 195.50 (57)
2009-10	31 ଡିସେମ୍ବର 2009	368.83	168.34	362.29	166.38	(-) 200.49 (54)	(-) 195.91 (54)
2010-11	ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ	343.34	154.05	320.53	152.74	(-) 189.29 (55)	(-) 167.79 (52)
2011-12	21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011	231.40	216.00	228.46	213.22	(-) 15.40 (7)	(-) 15.24 (7)

(ଉତ୍ସ: ବଜେଟିୟ ବସ୍ତାବିକ, ବାର୍ଷିକ ହିସାବ/ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, 2007-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଟକଳ ଆୟରେ 44 ଏବଂ 60 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଅଟକଳ ବ୍ୟୟରେ 43 ରୁ 57 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି, 2011-12 ବର୍ଷରେ ଅଟକଳ ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ତୁଳନାରେ କମ୍ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏହି ହ୍ରାସ 7 ପ୍ରତିଶତକୁ କମି ଆସିଥିଲା ।

ବାର୍ଷିକ ଅଟକଳଗୁଡ଼ିକର ଅନୁମୋଦନରେ ପାଂଚରୁ ନଅ ମାସ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବାର୍ଷିକ ଅଟକଳ ଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପ୍ରାରମ୍ଭର ପାଞ୍ଚରୁ ନଅ ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2010-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅଟକଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ ନଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ନିଜର ବାର୍ଷିକ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ଅଟକଳରୁ ତଥ୍ୟ ନେଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଅଟକଳ ଏବଂ ବାସ୍ତବିକତାରେ ବହୁଳ ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିନଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କାରବାର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସକାଶେ ଏବଂ ଅତିକମ୍ରେ 60 ରୁ 70 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରସାରିତ କାରବାର ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚ ଅଟକଳ ପ୍ରାବଧାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉତ୍ତର ଏହା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛି ଯେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାସ୍ତବତା ନଥିଲା । କଂପାନୀ ଏକ ବାସ୍ତବତା ଅଟକଳ ଜରିଆରେ ଏକ ବିବେକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟକଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା । ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ଳେଷଣ ନକରିବା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ/ଅପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗରୁ ତଥ୍ୟର ଅପ୍ରାପ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ କର୍ମଚାରୀର ଉତ୍ତର ନୀରବ ଥିଲା ।

ପରିଯୋଜନା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି

2.2.19 କର୍ମଚାରୀ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବଣ୍ଟିତ ଏବଂ ଟେଣ୍ଡରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ପାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନ କରିଥାଏ । ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବଣ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସୁଧମୁକ୍ତ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରାମର 75 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ ପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରାମ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥାଏ । ଟେଣ୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀ ଯେଉଁଠି ରାଜିନାମା ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଅଗ୍ରାମ ପାଇ ନଥାଏ, ତାପାଇଁ ନିଜସ୍ୱ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଏ । 2007-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବଣ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରାମ ତୁଳନାରେ ଅଗ୍ରାମର ସମାୟୋଜନ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ଅଗ୍ରାମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ	ପ୍ରାପ୍ତ ଅଗ୍ରାମ	ସମୁଦାୟ ଅଗ୍ରାମ	ଅଗ୍ରାମ ସମାୟୋଜନ	ସମୁଦାୟ ଅଗ୍ରାମ ତୁଳନାରେ ଅଗ୍ରାମ ସମାୟୋଜନର ପ୍ରତିଶତ	ଅଗ୍ରାମର ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ ତୁଳନାରେ ସମାୟୋଜନର ନିଅଣ୍ଟର ପ୍ରତିଶତ
2007-08	107.95	126.99	234.94	44.95	19	189.99	58
2008-09	189.99	60.24	250.23	46.13	18	204.10	76
2009-10	204.10	97.20	301.30	72.33	24	228.97	65
2010-11	228.97	102.92	331.89	59.91	18	271.98	74
2011-12	271.98	208.30	480.28	106.18	22	374.10	61

(ଉତ୍ସ: ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

2007-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରାମର କେବଳ 18 ରୁ 24 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ / ସମାୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କର୍ମଚାରୀ 2007-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ଅଗ୍ରାମର କେବଳ 18 ରୁ 24 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ କରିପାରି ଥିଲା । କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଥିବା ଅବଶେଷ ଅଗ୍ରାମର 58 ରୁ 76 ପ୍ରତିଶତ ସମାୟୋଜନ କରିପାରି ନଥିଲା । ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନରେ ପରିଚାଳିତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗରେ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ

ଅଟକଳ ଅବୈଧତାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗରେ 268.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

2.2.20 ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଆବଣ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସୁଧରହିତ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ 96 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ 591.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ତା ମଧ୍ୟରୁ 65 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 268.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର (45 ପ୍ରତିଶତ) ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରତି ବର୍ଷର ଶେଷଭାଗରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାକି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ଅନୁସୂଚୀ ଭିତ୍ତିରେ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ଅଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକ ଅଟକଳର

ଅବୈଧତାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ବର୍ଷର ଶେଷଭାଗରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ / ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଯୋଜନା କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବର୍ଷରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା ।

ପ୍ରାରମ୍ଭ ହୋଇନଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅସମାଧାନ ଅଗ୍ରମ

କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇନଥିବା ନଅଟି କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ବିଆଯାଇଥିବା 20.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରମ ଅସମାଧାନ ଥିଲା ।

2.2.21 କଂପାନୀ ପାଉଥିବା ଅଗ୍ରମକୁ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରିବାରଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରେ ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ ନଅଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀକୁ 2004-05 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ 20.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରିନାହିଁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ଯୋଜନାର ଅଭାବକୁ ପରିଲକ୍ଷିତ କରୁଛି ଯାହାକି ଅଗ୍ରମର ଅସମାଧାନର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଅଟେ ।

ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନରେ ଅନିୟମିତତା

2.2.22 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ ଦେବାକୁ ଥିବା ଅଗ୍ରମର ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରମର 75 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ ପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବରୁ 248.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା ।

70 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଲ୍ୟର 5 ରୁ 77 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତି ବାବଦରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନରେ କୌଣସି ନୀତି ନ ଥିବା ସୂଚୁଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ କଂପାନୀକୁ 245.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର 25 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଅବଧି ପରେ ଏବଂ ସମୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ମାନ୍ଦୁରୀ ବିନା 125.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରମ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରମର 75 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗର ସୁନିଶ୍ଚିତ ନ କରି ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ କଂପାନୀକୁ 24 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ 122.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ ଏବଂ ଅଗ୍ରମ ରାଶି ଗୁଡ଼ିକର ଅତ୍ୟୁତମ ବିନିଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତତାର ଅଭାବରୁ କଂପାନୀ ପାଖରେ ଅସମାଧାନ ଅଗ୍ରମର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ଅବ୍ୟବହୃତ ଅଗ୍ରମ ଉପରେ ଅର୍ଜିତ ସୁଧ ପାଇଁ ନୀତିର ଅନୁପସ୍ଥିତି

2.2.23 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅବ୍ୟବହୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ଉପରେ ଅର୍ଜିତ ସୁଧର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା କିମ୍ବା ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲେ । କଂପାନୀ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିବା ଅଗ୍ରମକୁ ମିଆଦି ଜମାରେ ନିବେଶ କରୁଥିଲା, ଯାହାକି 45.27 କୋଟି ଟଙ୍କା (2007-08) ରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 81.03 କୋଟି ଟଙ୍କା (2011-12) ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀ ସ୍ତାୟୀ ଜମାରୁ ସୁଧ ବାବଦରେ 20.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଜନ କରି ଏହାକୁ ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଏବଂ 3.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆୟକର ଦେଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ସୁଧର ବିନିଯୋଗକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା /ନୀତି ଅଭାବରୁ କଂପାନୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଠିକ ସମୟରେ ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା ।

ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ

2.2.24 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭାଗର ଆଦେଶ (ଜୁନ 2002) କ୍ରମେ କଂପାନୀ ଉଚିତ ବଜାର ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଭିତ୍ତିରେ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା । ଏହି ଆକଳନ ଗୁଡ଼ିକ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ତରୀୟ ବୈଷୟିକ କମିଟି (ପିଏଲଟିସି) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଟେଣ୍ଡର କମିଟି (ଟିସି) ଦ୍ୱାରା ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ତାହା ପରେ

କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଠିକା ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ଏଫ୍ 2⁴² ଫର୍ମରେ କଂପାନୀ ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର କରୁଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କଂପାନୀକୁ ପ୍ରକୃତ ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର 15 ପ୍ରତିଶତ ଉପରିଦେୟ (ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ 10 ପ୍ରତିଶତକୁ ସଂଶୋଧିତ) ପାଇବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ଟେକ୍ସର କାର୍ଯ୍ୟରେ କଂପାନୀ ବିତ୍ ଦସ୍ୟାବିଜର ସର୍ଭ ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର ପ୍ରସାବ ଉପସ୍ଥାପନା କରେ । ନମୁନା ଯାଂଚରେ 70⁴³ ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଥିବା ବ୍ୟତିକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଆକଳନରେ ଉପୁରିଦେୟର ଅଧିକ ପ୍ରାବଧାନ

2.2.25 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁସୂଚୀତ ଦର ଭିତ୍ତିରେ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ଅର୍ତ୍ତନିହିତ ଉପୁରି ଦେୟର ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି (ଶ୍ରମ ଉପାଦାନ ଉପରେ 15 ପ୍ରତିଶତ ମଇ 2006 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ଯଥା : ଦ୍ରବ୍ୟ, ଶ୍ରମ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶର ଭଡ଼ା ଦେୟ) । ଏହି ଆକଳନକୁ ଭିତ୍ତିକରି ପିଏଲଟିସି କଂପାନୀର ପ୍ରସାବକୁ ଯାଂଚ କରି ପ୍ରସାବର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ନିରୂପଣ କରେ । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା (ଜୁନ 2002) ଅନୁଯାୟୀ, ପିଏଲଟିସି କଂପାନୀର ପ୍ରସାବକୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ଆକଳନରୁ ଅର୍ତ୍ତନିହିତ ଉପୁରିଦେୟକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ତାହା ସହିତ ଯାଂଚ କରିବାର ଥିଲା ।

51 ଟି ଆବଣ୍ଟିତ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 20 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ନମୁନା ଯାଂଚରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 17 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ 23.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପୁରିଦେୟ ସହିତ 257.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କଂପାନୀର 280.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସାବକୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସାକାର କରିଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ 2004-05 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ କଂପାନୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ କଂପାନୀର ପ୍ରସାବିତ ଦରକୁ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ବେଳେ ପିଏଲଟିସି ଡ଼ିଓଡ଼ବ୍ୟୁଆର ଆକଳନରୁ ଅର୍ତ୍ତନିହିତ ଉପୁରି ଦେୟକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ତୁଳନା କରିନଥିଲେ । ଏହାର ପରିଣାମ ସରୁପ 46.37 କୋଟି⁴⁴ ଟଙ୍କାର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କଂପାନୀକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୁନ 2002 ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାର ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ସମୀକ୍ଷା କରିନାହିଁ ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଏହି ବିଷୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଉଚିତ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରୀ କରିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ।

କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ଦେୟ ରାଶିର ପ୍ରାବଧାନ

2.2.26 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ଆକଳନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଚଳିତ ଦର ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କି ଶ୍ରମ ଅଂଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟ-ସମୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ନ୍ୟୁନତମ ମଜୁରୀକୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟୁନତମ ମଜୁରୀ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି (ଇପିଏଫ୍) ଦେୟ ରାଶି ଅର୍ତ୍ତଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ କଂପାନୀ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟର⁴⁵ ପ୍ରସାବରେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) 13.61 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 3.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଇପିଏଫ୍ ରାଶି ଦେୟକୁ ଅଲଗା ଭାବରେ ସାମିଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜଳ ସଂପଦ

⁴² କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାକ୍ଷରିତ ଠିକା ପାଇଁ ମାନକ ଫର୍ମ ।
⁴³ ସାତୋଟି ଟେକ୍ସର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ 63 ଟି ଆବଣ୍ଟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ତ୍ତଭୁକ୍ତ (ସିଭିଲ: 51 ଏବଂ ଯାନ୍ତ୍ରିକ : 12)
⁴⁴ 23.23 କୋଟି ଟଙ୍କା + (280.33 କୋଟି ଟଙ୍କା - 257.19 କୋଟି ଟଙ୍କା)
⁴⁵ ଲୋୟର ସୁକ୍ତେଲ ସିଲ ଷ୍ଟ୍ରେ ନିର୍ମାଣ

ବିଭାଗ ଏହାକୁ ସାକାର କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2011) । ଯେହେତୁ ଶ୍ରମଦରରେ ଇପିଏଫ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଏ ତେଣୁ କଂପାନୀକୁ ଅଲଗା ଭାବରେ ଅତିରିକ୍ତ ଇପିଏଫ୍ ଦେୟ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଅନୁଚିତ୍ ଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟରେ 3.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଶ୍ରମ ଦରର ବଜାର ଦରରେ ଇପିଏଫ୍ ଦେୟ ସାମିଲ ନ ଥିଲା ତେଣୁ ଏହା ଅଲଗା ଭାବରେ ଯୋଡ଼ା ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ / ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଲଗା ଭାବରେ ଇପିଏଫ୍ ଦେୟର ପ୍ରାବଧାନ ପାଇଁ ସିକୃତି ଦେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଉଡ଼ା ମୂଲ୍ୟରେ କମ ପ୍ରାବଧାନ

2.2.27 ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ ଯୋଜନାର ସିଲ୍‌ସ୍ତେ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଏହାର ପ୍ରସ୍ତାବରେ (ଜୁନ 2011) ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ୍ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 76 ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ରଖିଥିଲା । କଂପାନୀକୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 194363 ସିୟୁଏମ୍ କାମ କରିବାର ଥିଲା ଯାହାକି 182832 ସିୟୁଏମ୍ କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦରର ପ୍ରକୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସୂଚୀରେ ପ୍ରକୃତ ଉଡ଼ାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ୍ ପାଇଁ 122 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ତେଣୁ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଉଡ଼ାରେ ସିୟୁଏମ୍ ପ୍ରତି 46 ଟଙ୍କାର କମ ପ୍ରାବଧାନ ହେତୁ 182832 ସିୟୁଏମ୍ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀ 0.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭରଣା କରି ପାରିନଥିଲା ।

ସେସ୍ କୁ ସାମିଲ କରି ଆକଳନ ଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୋଧନ ନ କରିବା

2.2.28 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (15 ଡିସେମ୍ବର 2008) ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ, ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବଂ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲରୁ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଶ୍ରମ ସେସ୍ ବାବଦକୁ କାଟି ଓଡ଼ିଶା ଭବନ ଓ ଅନ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ବୋର୍ଡ଼ରେ ଜମା କରିବାର ଥିଲା । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଜୁନ 2010 ରେ ଏହା ସ୍ୱୀକୃତି କରିଥିଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ିକ 15 ଡିସେମ୍ବର 2008 ପୂର୍ବରୁ ସାକ୍ଷର ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ମୋଟ ବିଲ ଉପରୁ ଶ୍ରମ ସେସ୍ କଟାଯାଇ ଆକଳନଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ ଓ ଗୃହିତ କରି ଫେରସ୍ତ କରିବାର ଥିଲା ।

15 ଡିସେମ୍ବର 2008 ପୂର୍ବରୁ ସାକ୍ଷରିତ 29 ଟି ରାଜିନାମାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ 10 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀର ଚଳନ୍ତା ହିସାବ ବିଲରୁ 0.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ସେସ୍ ବାବଦରେ କାଟିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆକଳନଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୋଧନ କରି ସେହି 0.98 କୋଟି ଟଙ୍କା କଂପାନୀକୁ ଫେରସ୍ତ କରିନଥିଲେ । ତିନିବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀ ସେହି ଟଙ୍କା ଫେରିପାଇବା ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରଭାବୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ 19 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ/ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା 0.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଶ୍ରମ ସେସ୍ କଟା ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ଭବନ ଓ ଅନ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ବୋର୍ଡ଼ରେ ଜମା ହୋଇନଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଡିଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁଆର ଠାରୁ ଶ୍ରମ ସେସ୍ ବାବଦରେ କଟାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ଆକଳନରେ ସାମିଲ ନ ଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ (ଭାବ୍)

2.2.29 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହ ଏଫ୍ 2 ରାଜିନାମାର ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କଂପାନୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁ ପାଇଁ କର ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ 47.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର

ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ⁴⁶ ପାଇଁ ଏହାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2006 ର ପ୍ରସାରରେ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ (ଭାଗ୍) ସାମିଲ କରି ନ ଥିଲା । ତା ବଦଳରେ କଂପାନୀ ବିକ୍ରୟ କର ପ୍ରଦାନର ପ୍ରମାଣ ଦେଲା ପରେ ତାହାର ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରସାରରେ କହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥାଇ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି କଂପାନୀକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ 2006) । କଂପାନୀ ମଇ 2011 ରେ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ 41.72 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ଭାଗ୍ ବାବଦରେ 1.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ଚଳନ୍ତା ହିସାବ ବିଲକୁ କାଟିଥିଲେ । ତେଣୁ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବେଳେ ଏଫ୍ 2 ରାଜିନାମାର ପ୍ରାବଧାନକୁ ଅନୁପାଳନ କରି ନ ଥିବାରୁ କଂପାନୀକୁ 1.40 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ବିକ୍ରୟ କର ଅସୁଲ ପାଇଁ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗକୁ ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କଂପାନୀ ଏ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଅର୍ଥ ଅସୁଲ କରିପାରି ନାହିଁ ।

ସେବାକରକୁ ଆକଳନରେ ସାମିଲ ନ କରିବା

2.2.30 କଂପାନୀ ପ୍ରସାରରେ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ସହ ସେବା କର କୁ ସାମିଲ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଡ୍ରେଜିଂଗ କାର୍ଯ୍ୟ ସେବା କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀ ଦୟା ଓ ଲୁଣା ନଦୀରେ ଡ୍ରେଜିଂଗ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରସାରରେ କିମ୍ବା ମାର୍ଚ୍ଚ 2008 ରେ ସାକ୍ଷରିତ ରାଜିନାମାରେ 0.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସେବା କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ (ଅଗଷ୍ଟ 2007) କରିନଥିଲା । ଏହା ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀକୁ ସେବା କର ବାବଦରେ ଜୁଲାଇ 2011 ସୁଦ୍ଧା 0.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରୂଡ୍ରାକ୍ତ ବିଲ୍ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାମାଂଗା ହୋଇନାହିଁ (ଅଗଷ୍ଟ 2012) ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରସାରରେ ସେବା କର ସାମିଲ କରିନଥିବା ସାକାର କରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ସେବା କର ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କଂପାନୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଇଠ କରିଥିବା ସେବା କର ଫେରସ୍ତ ପାଇ ନାହିଁ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ।

ଆକଳନରେ ଦୂରତା ପାଇଁ ଚୈତ୍ତୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାବଧାନ

2.2.31 କଂପାନୀ ଭାରତୀୟ ଇସ୍ପାତ ପ୍ରାଧିକରଣ ଲିମିଟେଡ଼ (ଏସଏଆଇଏଲ) ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଇସ୍ପାତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ (ଆରଆଇଏନଏଲ) ର ଭୂବନେଶ୍ୱର ଏବଂ କଟକ ଷ୍ଟଲ୍‌ସ୍‌ହାଉସ୍ ରୁ ଇସ୍ପାତ କ୍ରୟ କରୁଥିଲା । ଯାହା କି କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳ ଠାରୁ 300 ରୁ 500 କି.ମି. ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ପାଞ୍ଚୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 5604 ଟନ୍ ଇସ୍ପାତ କ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ କଂପାନୀ ଏହାର ପ୍ରସାରରେ ଦୂରତା 9 ରୁ 125 କିମି ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆକଳନରେ କମ୍ ଦୂରତାର ପ୍ରାବଧାନ ହେତୁ କଂପାନୀକୁ ପରିବହନ ବାବଦରେ 1.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ବିଭାଗୀୟ ଆକଳନରେ ଥିବା ଦୂରତାକୁ ବିଚାର କରି ଏହା ପ୍ରସାରରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ ପ୍ରକୃତ ଦୂରତାକୁ ସଂଗ୍ରହଣର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରସାରରେ ସାମିଲ କରିନଥିବାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଆକଳନରେ ଦୂରତାର ଭୁଲ ପ୍ରାବଧାନ ହେତୁ 1.06 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା

⁴⁶ ଆର୍ଡ଼ି 31.50 କିମିରୁ ଆର୍ଡ଼ି 33 କିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଙ୍ଗାଲି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବଶିଷ୍ଟ ଏଲ୍‌ବିସି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ।

ଚେଷ୍ଟର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସିମେଣ୍ଟ ଗୁଣାଙ୍କର କମ ପ୍ରାବଧାନ

2.2.32 କଂପାନୀ ଚେଷ୍ଟର ଜରିଆରେ କାନୁପୁର ସ୍ଥିଳଓ଼ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ 135.67 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2007) । ନିଲାମ ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ର ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ସିମେଣ୍ଟ ଗୁଣାଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମେ 3.21 ରୁ 5.71 କିଣ୍ଟାଲ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଡିଜାଇନ୍ ମିଶ୍ରଣ ଠାରୁ କମ୍ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ହେଲେ ଏହା କଂପାନୀ ଠାରୁ ଭରଣା ହେବାର ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କଂପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ଦର ସୂଚୀ (ଏଓଆର) ଅନୁସାରେ ବଜୁରା ଓ ବାଲିର ଗୁଣାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆକଳନରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଗଲା ।

- କଂପାନୀ ନିଲାମ ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ କିସମର 384678 ସିୟୁଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁଣାଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମେ 3.21 ରୁ 5.71 କିଣ୍ଟାଲ ସିମେଣ୍ଟ ବଦଳରେ ଗୁଣାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ 2.59 ରୁ 3.99 କିଣ୍ଟାଲ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ କଂପାନୀର ପ୍ରସ୍ତାବରେ 12.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର (ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାୟୀ 449.50 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି କିଣ୍ଟାଲ) 281052 କିଣ୍ଟାଲ ସିମେଣ୍ଟର କମ ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।
- କଂପାନୀ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବଜୁରା ଏବଂ ବାଲିର ଗୁଣାଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ଦର ସୂଚୀରେ କରିବା ବଦଳରେ ନିମ୍ନ ହାରରେ କରିଥିଲା । ତେଣୁ କଂପାନୀ 3,13,628 ସି.ୟୁ.ଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ 1.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରି ପାରି ନ ଥିଲା ।

ସିମେଣ୍ଟ ଗୁଣାଙ୍କର କମ ଆକଳନ ହେତୁ 12.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିମେଣ୍ଟର କମ ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାରର ଅଧିକତମ ବୈଷୟିକ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶନ ଓ ଭରଣା ଅଧିକାରର କୌଣସି ସଂପର୍କ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଟକା ଯାଇଥିବା ଅର୍ଥର ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗକୁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ନିଲାମ ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁସାରେ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରଭେଦ ମୂଲ୍ୟକୁ କଂପାନୀର ବିଲ୍‌ରୁ କାଟିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଫେରସ୍ତ ଅନିଶ୍ଚିତ ଅଟେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

2.2.33 କଂପାନୀ 2007-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ନିଲାମ ଜରିଆରେ 1155.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର 185 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତିତ 397.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର 93 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ 2007-08 ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଅବଧାରିତ ଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 157 ଟି ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 141 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ 3 ରୁ 180 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀ 9 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଓ ସଂପାଦନ ତାରିଖ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଥିଲା । କଂପାନୀ କେବଳ 7 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିଥିଲା । ସେହିପରି ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ 151⁴⁷ ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 81 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 1 ରୁ 192 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀ 29 ଟି ନିର୍ମାଣାଧିନ

141 ଟି ସମ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ 81 ଟି ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ଯଥାକ୍ରମେ 180 ରୁ 192 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

⁴⁷ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଖଣ୍ଡନ ଯୋଗୁଁ ଅତିରିକ୍ତ 30 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଓ ସଂପାଦନ ତାରିଖ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିନଥିଲା ଏବଂ 41 ଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମାପନ ତାରିଖ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ପରେ ଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନସ୍ଥ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଗଲା ;

କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ପାଇଁ ଅବଧାରିତ ସମୟ (ମାସରେ)	ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ସମୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ	ବିଳମ୍ବ (ମାସରେ)				
				3-6	7-12	13-18	19-24	25-180
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ								
6 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	32	1		3	12	-	5	11
7-12	68	3		1	2	8	4	50
13-18	25	-		1	5	3	1	15
19-24	12	-		-	-	1	1	10
24 ଠାରୁ ଅଧିକ	11	3		1	-	-	-	7
ମୋଟ	148	7		6	19	12	11	93
ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ				1-6	7-12	13-18	19-24	25-192
6 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	9	-		2	-	2	1	4
7-12	31	-		2	3	4	2	20
13-18	19	-		2	-	1	-	16
19-24	11	-		1	-	1	-	9
24 ଠାରୁ ଅଧିକ	11	-		-	-	-	3	8
ମୋଟ	81	-		7	3	8	6	57

70 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ବିଳମ୍ବର ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା :

- 23 କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର ବିଳମ୍ବ ସ୍ଥାନୀୟ ସମସ୍ୟା (9), କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳର ଅନୁପସ୍ଥିତି (3) ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ (ଆର ଏଣ୍ଡ ଆର) ସମସ୍ୟା (5), ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ସମସ୍ୟା (5) ଏବଂ ତ୍ରୁଟି ଏବଂ ତ୍ରୁଟିଜାଲନ ର ଅପ୍ରାପ୍ତି / ବିଳମ୍ବ (1) ଯୋଗୁ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।
- 43 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଠିକା ଶ୍ରମିକ ଯୋଗାଡ଼ କରିବାରେ / ନିୟୋଜନରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ଅବଧାରିତ ସମୟର 3 ରୁ 632 ଦିନ ଅତିକ୍ରମ ହେବା ପରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ପାଇଁ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କର ନିୟୋଜନରେ 632 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯଥା ଜଳ ସେଚନ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା, ଉତ୍ତମ ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା ଏବଂ ଉନ୍ନତ ରାସ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ହାସଲ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଅର୍ଥାଗମ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବିତ ହେଲା କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହେଉନଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀକୁ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସ୍ଥାୟୀ ଉପରିଦେୟ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ /ନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି

2.2.34 କଂପାନୀ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟରେ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପନ ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦରେ ସମୁଦାୟ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚର ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲା ।

ଆମେ 63 ଟି ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖିଲୁ ଯେ 15 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ : 4 ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ:11) 13 ରୁ 98 ମାସର ଅଧିକତର ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହେବା ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଯାହାର ରାଜିନାମା ମୂଲ୍ୟ 393.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ସେହିଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ 555.10 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହି 161.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ବାବଦରୁ ଜଳ

କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ 161.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସଂପଦ ବିଭାଗକୁ 141.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାର ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀକୁ 17.88 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଆର ଏଣ୍ଡ ଆର ସମସ୍ୟା, ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ତ୍ରୁଟିଗୁଣ ଡିଜାଇନ ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ଅଟେ । ଏହି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଦାୟୀ ନ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ସହ ସୁସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବକୁ ହ୍ରାସ ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ସଂପାଦନ / ସମାପନକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିଥିଲେ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ରୋକା ଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ରାଜିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା

2.2.35 ଏଫ୍ 2 ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂପାଦନରେ ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ତାରିଖରୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାଙ୍କ ଠାରୁ ସମୟ ସାମା ସଂପ୍ରସାରଣ (ଇଓଟି) ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । କଂପାନୀ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଇଓଟି ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ତାକୁ ନିରୂପଣ କରି ଉଚିତ ସମୟରେ ଇଓଟି ର ଆବେଦନ ପାଇଁ ଏକ ଉଚିତ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ସଂପ୍ରସାରଣର ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଆମେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ 106 ଟି ନିର୍ମାଣାଧିନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 38 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ତାରିଖଠାରୁ 2 ରୁ 36 ମାସ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଇଓଟି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇନଥିଲା । ବାକି 68 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଇଓଟି ଆବେଦନର 3 ରୁ 88 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଇଓଟି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଇଓଟି ଅନୁମୋଦନ ନ ଥିବାରୁ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 20 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦରେ ଡିଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁଆର 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା (ବିଲ ମୂଲ୍ୟର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ) ସ୍ଥଗିତ ରଖିଥିଲେ ।

ଏହା କଂପାନୀର ଉଚିତ୍ ସମୟରେ ଇଓଟି ଆବେଦନ ପାଇଁ ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚୀତ କରୁଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ମତବ୍ୟକୁ ସାକାର କରି (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଠିକ୍ ସମୟରେ ସକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଇଓଟିର ମଂଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ।

ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ସୁବିଧାର ସୁଯୋଗ ନ ନେବା

2.2.36 ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ସମାୟୋଜନ ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଅବଧି ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥାଇ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ତା ପାଇଁ ବସ୍ତୁ, ଶ୍ରମ ଏବଂ ଇନ୍ଦନର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟକୁ ଭରଣା କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।

ଚୟନ ହୋଇଥିବା 70 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅବଧି ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ସମାୟୋଜନ ଧାରାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିବା 22 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 14 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀ ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧିର ଆକଳନ କିମ୍ବା ଦାବି କରିନଥିଲା । ବାକି ଆଠଟି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ 2 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀର 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଜନିତ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରି ସମୟ ସାମା ସଂପ୍ରସାରଣ କରିଥିଲା । ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ରାଜିନାମାରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଧାରାର ପ୍ରାବଧାନ ନ ଥିଲା ଏବଂ ପାଞ୍ଚୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 4.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ଭରଣା ଆଦାୟ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ଏହା ଏକ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କଂପାନୀର ବିଭିନ୍ନ ହିତର ସୁରକ୍ଷା ଅଭାବକୁ ଇଙ୍ଗିତ କରୁଥିଲା ।

ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ବିନା କାର୍ଯ୍ୟଅବଧି ସଂପ୍ରସାରଣ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଧାରାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀର 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ମୁଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ଦାବି ଓ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଉଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ପୁନର୍ବିଚାର କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଥିଲେ ।

ନିର୍ମୂଳକ ସାମଗ୍ରୀର ଅଧିକ ବିନିଯୋଗ

2.2.37 ତେଲେଙ୍ଗିରି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ ନିର୍ମୂଳକ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଅକ୍ଟୋବର 2003 ରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା । କଂପାନୀର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦର ସୁଚୀ ଅନୁସାରେ ନିର୍ମୂଳକ ସାମଗ୍ରୀର ଗୁଣାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବଜୁରି ଓ ବାଲିର ଗୁଣାଙ୍କ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 0.80 ରୁ 0.88 ଏବଂ 0.35 ରୁ 0.41 ରଖାଯାଇଥିଲା । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଏହି ନିର୍ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟଟି 63.55 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କଂପାନୀକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2004) ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମ୍ପାଦନ ଅବଧି 5 ଫେବୃୟାରୀ 2006 ରଖାଯାଇଥିଲା । ପୁନର୍ବିଷ ଓ ପୁନସ୍ଥାପନା ସମସ୍ୟାର ଅସମାଧାନ ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀ ଜୁନ 2012 ସୁଦ୍ଧା କେବଳ 7.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିଥିଲା ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ 31 ଡିସେମ୍ବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଓଟି ସାକ୍ଷତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ନିର୍ମୂଳକ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର ହେତୁ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ।

ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ପ୍ରତି ସି.ୟୁ.ଏମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଥିବା ଗୁଣାଙ୍କ ବଦଳରେ ଏହାର ପ୍ରଥମ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନରେ (ଫେବୃୟାରୀ 2010) 2,20,936 ସିୟୁଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପାଇଁ ବଜୁରି ଓ ବାଲିର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଗୁଣାଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମେ 0.90 ଓ 0.45 କୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା । ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ଗଣାଙ୍କରେ ବଜୁରୀ ଓ ବାଲିର ବ୍ୟବହାରକୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଭରଣା କରିନଥାଏ । କଂପାନୀ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଗୁଣାଙ୍କରେ ବଜୁରୀ ଓ ବାଲିର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ହେତୁ କଂପାନୀକୁ 2.16⁴⁸ କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଜୁଲାଇ / ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ପ୍ରଥମ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ (ଫେବୃୟାରୀ 2010) ପ୍ରଚଳିତ ଏସଓଆର, 2008 ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ଗୁଣାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା, ତଦନୁସାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀକୁ କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯଦିଓ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଏସଓଆର 2008 ଅନୁସାରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଅଧିକା ଉପଯୋଗ ବାବଦକୁ ଅର୍ଥର ଭରଣା ନ ଥିବା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଚ୍ଚ ଗୁଣାଙ୍କ ହାରରେ ବଜୁରୀ, ବାଲିର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ପ୍ରାମାଣିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ସଂଶୋଧିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆକଳନରେ ଗୁଣାଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ସଂପର୍କରେ ନୀରବ ଥିଲା ।

ରାଜିନାମାରେ ସୁରକ୍ଷା ଧାରା ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ କ୍ଷତି

2.2.38 କଂପାନୀ ମହେନ୍ଦ୍ରପଟ୍ଟନୟମ ନଦୀ ଉପରେ ବ୍ୟାରେଜ ଏବଂ ତେଲେଙ୍ଗିରି ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ ର ନିର୍ମୂଳକ ପାଇଁ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର କରିଥିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2004 / ନଭେମ୍ବର 2008) । କଂପାନୀ ଟେଣ୍ଡର/ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ପାଇଁ ସିମେଣ୍ଟ ଉପଯୋଗରେ 2.59 ରୁ 4.03 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାରର ଗୁଣାଙ୍କ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଏଥିରେ ରାଜି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ବେଳେ କଂପାନୀ ପ୍ରତି ସି.ୟୁ.ଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ଡିଜାଇନ ମିଶ୍ରଣ ହାରରେ 2.65 ରୁ 4.40 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଅଧିକ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା । ସାଧାରଣତଃ ଡିଜାଇନ ମିଶ୍ରଣରେ କମ୍ / ଅଧିକ ସିମେଣ୍ଟ ଉପଯୋଗର

⁴⁸ 20,585 ସିୟୁଏମ ପାଇଁ 0.21 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇସାରିଛି ଓ ବାକି 200351 ସିୟୁଏମ ପାଇଁ 1.95 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିବାର ଅଛି ।

ଭରଣା ପାଇ ଏକ ସୁରକ୍ଷା ଧାରା ଥାଏ ଏବଂ ତଦ୍‌ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ କିସମ ପାଇଁ କଂକ୍ରିଟ୍ ଦରର ସମାଯୋଜନ ହୋଇଥାଏ ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ଧାରାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀକୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଧିକ ହାରରେ ସିମେଣ୍ଟର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ 1.80⁴⁹ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ରାଜିନାମାରେ ସୁରକ୍ଷା ଧାରାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ସିମେଣ୍ଟର ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ 1.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ।

ତେଣୁ ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର ବେଳେ ସୁରକ୍ଷା ଧାରାର ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯାଞ୍ଚର ଅଭାବ ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ 1.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ତେଲେଙ୍ଗିର କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ପରିଷ୍କଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାନିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଏବଂ ମହେନ୍ଦ୍ରତନୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସାଧାରଣତଃ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସିମେଣ୍ଟର ଉପଯୋଗରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୋଇଥାଏ ଓ ଏହାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସୁରକ୍ଷା ଧାରା ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ କଂପାନୀକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଭରଣା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇନଥିଲା ।

ବିନାନ୍ତମୋଦନରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

2.2.39 ଏଫ 2 ରାଜିନାମାର ସର୍ଭାଇକା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରଭାବୀ ଯନ୍ତ୍ରାଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅନୁବନ୍ଧ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରି କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ନ ଥିଲା ।

କଂପାନୀ ବିନାନ୍ତମୋଦନରେ 1.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଦୁଇଟି⁵⁰ କାର୍ଯ୍ୟରେ କଂପାନୀ 78,747 ସିୟୁଏମ ଖନନ, ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଏବଂ ମାଟି ଭରଣା ପାଇଁ 0.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ତା ବଦଳରେ କଂପାନୀ ବିନା ଅନୁମୋଦନରେ 1,28,093 ସିୟୁଏମ କାମକୁ 2.17 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ବିନାନ୍ତମୋଦନରେ କରିଥିବା 493444 ସିୟୁଏମ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ କୌଣସି ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା । ତେଣୁ ଅନୁମୋଦନର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ 1.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଷ୍କଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରଭାବୀ ଯନ୍ତ୍ରାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ବିବରଣୀର ଅନୁମୋଦନ ପରେ କଟା ଯାଇଥିବା ପ୍ରାପ୍ୟ ମିଳି ପାରିବ ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଗୁଡ଼ିକର ଭରଣା ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା ।

ଉପରିଦେୟ ହରାଇବା

2.2.40 କଂପାନୀ ଦୟା ଓ ଲୁଣା ନଦୀର 498573 ସିୟୁଏମ ଡ୍ରେଜିଂ କାର୍ଯ୍ୟ 15 ପ୍ରତିଶତ ଉପରିଦେୟ ବାଦ୍ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ପାଇଁ 132 ଟଙ୍କା ହାରରେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2008) । ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରେ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କଂପାନୀ 3,47,393 ସିୟୁଏମ ଏବଂ 1,51,180 ସିୟୁଏମ ଡ୍ରେଜିଂ କାର୍ଯ୍ୟ

⁴⁹ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇସାରିଛି 0.29 କୋଟି ଟଙ୍କା (4726.387 ଲକ୍ଷାଲ ସିମେଣ୍ଟ) ଏବଂ 24791.455 ଲକ୍ଷାଲ ସିମେଣ୍ଟ ପାଇଁ 1.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ବାକିଅଛି ।

⁵⁰ “ଅପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ରାଇଟ୍ କେନାଲର କ୍ରସ୍ ଡ୍ରେନେଜ୍ (ଅଣ୍ଡର ଟନେଲ୍) ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ” ଏବଂ “ରେଡ୍ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସିଲଡ୍ରେ ”

ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହେତୁ କଂପାନୀ 0.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପୁରିଦେୟ ହରାଇଲା ।

ଯଥାକ୍ରମେ 150 ଟଙ୍କା ଓ 151.80 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ହାରରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦର ହାର ଠାରୁ ଅଧିକ ଦରରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ କରିବା ହେତୁ କଂପାନୀକୁ 0.92⁵¹ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପରିଦେୟ ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ 15 ପ୍ରତିଶତ ଉପୁରିଦେୟକୁ ମିଶାଇ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଦର 151.80 ଟଙ୍କା ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିବା ହେତୁ କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ ଉଚିତ୍ ବଜାର ଦରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା । ଫଳସରୂପ ଉପୁରିଦେୟକୁ ହରାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

2.2.41 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖଣ୍ଡକାର୍ଯ୍ୟ (ପ୍ରିସ୍ୱାଫର୍କ) ବ୍ୟତୀତ ଉପ ଠିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲା, ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଂଶ ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ବା ଶ୍ରମ ଠିକା ଭିତ୍ତିରେ କଂପାନୀ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରୁଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ 2011-12 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ନିର୍ବାହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଶତକଡ଼ା 49 ରୁ 75 ଭାଗ ଠିକା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ / ନିୟୋଜନ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ପରିବର୍ତ୍ତା ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ କରିବା

2.2.42 ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ ସହିତ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନିଧି (ଇପିଏଫ), ଭାର୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ, ଆର୍ଥିକ ସହଜତା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ପୂର୍ବର ଅନୁଭବ ଇତ୍ୟାଦି ସଂଲଗ୍ନ କରି ଆବେଦନ ଆହ୍ୱାନ କରିଥାଏ । କଂପାନୀ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ (ପୁର୍ତ୍ତ / ଯାନ୍ତ୍ରିକ / ବୈଦ୍ୟୁତିକ) ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ଅନୁସାରେ ଗୁରୋଟି ବର୍ଗରେ ସୁଚାରୁତ୍ୱ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ତିନିବର୍ଷ ପାଇଁ ବୈଧ ଥାଏ ।

2010-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ ହୋଇଥିବା 306 ଟି ଆବେଦନ ମଧ୍ୟରୁ 74 ଟିର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- କଂପାନୀ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (59), ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଆର୍ଥିକ ସହଜତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର(19), ଅନୁଭବ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (12) ଏବଂ ବିକ୍ରୟକର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (12) ର ଅଭାବ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ କରାଯାଇଥିଲା ।
- କଂପାନୀ ସୁପରବର୍ଗ (8) ବିଶେଷ ବର୍ଗ (14) କ ବର୍ଗ (14) ଖ ବର୍ଗ (3) ଗ ବର୍ଗ(5) ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ କରିଥିଲା ଏବଂ 30 ଜଣ ସୁଚାରୁତ୍ୱ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସ୍ଥିତି ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲା ।
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ (ଡିସେମ୍ବର 2006) ରେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କର ପ୍ରଦର୍ଶନର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ କମିଟି ଗଠନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ରେ ଗଠନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ଯାଏଁ କୌଣସି ବୈଠକ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ କମିଟି ଗଠନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲକ୍ଷ ସାଧନ ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୈଳୀର ପାରଦର୍ଶିତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟ ହାସଲ ନ କରି କଂପାନୀ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ସୁଚାରୁତ୍ୱ କରିଥିଲା ।

⁵¹ $\{(150 \text{ ଟଙ୍କା} - 132 \text{ ଟଙ୍କା}) \times 3,47,393 \text{ ସିୟୁଏମ}\} + \{(151.80 \text{ ଟଙ୍କା} - 132 \text{ ଟଙ୍କା}) \times 1,51,180 \text{ ଟଙ୍କା}\} = 9246438 \text{ ଟଙ୍କା}$

ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କର ପ୍ରଦର୍ଶନ ର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅସୁବିଧାଜନକ କରାଯିବ କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଟି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସୁବିଧାଜନକ କରିବାରେ ଥିବା ଅଭାବ ବିଷୟରେ ନାମକ ଥିଲା ।

ଠିକାଦାରଙ୍କ ନିୟୋଜନ

2.2.43 ଠିକାଦାରଙ୍କ ନିୟୋଜନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁସାରେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) 5 ରୁ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୋଟେସନ କଲ ନୋଟିସ ଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନୀୟ ଖବରକାଗଜ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଷ୍ଟେସାଇଟରେ ଦର୍ଶାଇବାର ଥିଲା । ଏହା ସହିତ 10 ଲକ୍ଷରୁ 1 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀ ଖବର କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଆମ୍ଭେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲୁ ।

- କଂପାନୀ 2007-08 ରୁ 2011-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୋଟେସନ କଲ ନୋଟିସ ଖବର କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲା ।

ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କର ଚୟନ ଏବଂ ନିୟୋଜନ ସର୍ତ୍ତ କୋଟେସନ କଲ ଜରିଆରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚଳନର ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲା । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କଂପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲା ।

- ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ ପ୍ରଦାନ ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଏକ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନୀୟ ସାକ୍ଷୁତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2007-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ 103.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 21 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକୁ କ୍ଷମତାପତ୍ର ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରଶାସନୀୟ ସାକ୍ଷୁତି ବିନା 3 ରୁ 26 ଭାଗରେ ବିଭାଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି 1.17 କୋଟି ରୁ 9.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ 1 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ ମୂଲ୍ୟରେ ବିଭାଜନ କରି ପାଂଚ ଜଣ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ ପ୍ରଦାନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ସାକ୍ଷୁତି ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତାର ଅବମାନନା କରି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଜନ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଜନକୁ ମାନିଥିଲେ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଯତ୍ନପାତ୍ରି ମୁତୟନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏକା ସଙ୍ଗରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହାଦ୍ୱାରା ବୈଧ ପ୍ରାବଧାନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

କର୍ମଚରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ଦେୟ ରାଶିର ଅପ୍ରଦାନ

2.2.44 କର୍ମଚରୀ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନିୟମ, 1952 ର ଭାଗ-6 ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ଯୋଜନା, 1952 ର ଅନୁକ୍ଷେପ 38 ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମଚରୀ ଏବଂ ନିୟୋଜକଙ୍କର ଅଂଶଦେୟ ମାସ ଶେଷ ହେବାର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜମା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏହାର ଖୁଲାପ ହେଲେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 (ବି) ଅନୁସାରେ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏତଦ୍ୱ ସହିତ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ରାଜିନାମାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚଳନ୍ତା ବିଲରୁ 2 ପ୍ରତିଶତ ବୈଧାନିକ ଦେୟ ରାଶି ବାବଦରେ କଟାଯିବା ଏବଂ ଏହି ରାଶିର ପ୍ରଦାନର ପ୍ରମାଣ ବିଭାୟ ବର୍ଷର 3 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦେଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଭରଣା କରାଯିବ । ଏହି ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନ ପାରିଲେ, କଂପାନୀ କଟା ଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରେ ଜମା ଦେବାର ଥିଲା ।

ଠିକାଦାର ମାନେ କର୍ମଚାରୀ
ଭବିଷ୍ୟତ ଯୋଜନାରେ
ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବାରୁ 14.47
କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ କଂପାନୀ
ପାଖରେ ଠୁଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 20 ଟି କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ 1.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଇପିଏଫ୍ ଦେୟ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଚଳତା ହିସାବ ବିଲରୁ କଟାଯାଇ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଜମା ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ଏହାର କାରଣ ସେହି ଠିକାଦାର ଗୁଡ଼ିକ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇନଥିଲେ । ଯଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ ପାଖରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 14.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଇପିଏଫ୍ ଦେୟ ଠୁଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ କଟା ଯାଉଥିବା ଅର୍ଥ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ନିକାସି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଆଣି କଂପାନୀ ପାଖରେ ପଠାଇ କଟା ଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ଫେରସ୍ତ ପାଇବାରେ ପ୍ରେରଣା ଦେବ ।

କର୍ମଚାରୀ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଠୁଳ ହୋଇଥିବା ରାଶିର ଅବ୍ୟବଧାନ, ଜୋରିମାନା ଆକର୍ଷିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଉପଠିକା

2.2.45 ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା (ଜୁନ 2002) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଖଣ୍ଡକାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଉପଠିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ କରିବା ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ।

ଆମେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖୁଲୁ :

- ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ଏଫ 2 ରାଜିନାମା ସଦୃଶ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସୁଗଠୁକ୍ତ କରିବାରେ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ ପାଇଁ ଡିପ୍ଲୋମା/ଡ଼ିଗ୍ରୀ ଯତ୍ନ ଥିବା ଦରକାର ।
- କଂପାନୀ ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମାରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ ଠିକାଦାରମାନେ କଂପାନୀପାଖରୁ ପାଉଥିବା ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଗମନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ତଥ୍ୟର ହିସାବ ରଖିବେ ଏବଂ ଏହାର ପରିବହନ ଓ ଭଣ୍ଡାରଣ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।
- ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ଏଫ 2 ରାଜିନାମା ସଦୃଶ୍ୟ କଂପାନୀ ଉପଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ଆଇଟମ ଦରରେ ଶ୍ରମ, ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଭଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ସଂପୃକ୍ତ କରିଥିଲା ।

ଏଫ 2 ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ
ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ
ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ରାଜିନାମା
ଉପଠିକା ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ସଂପାଦନାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
କରୁଥିଲା ।

ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପଠିକା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିବା ପୃଷ୍ଠ କରୁଛି ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଠିକାଦାର ନିୟୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଉପଠିକା ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଖଣ୍ଡକାର୍ଯ୍ୟ (ପିସ ଡ୍ୱାର୍କ) ଭିତ୍ତିରେ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ନିୟୋଜନରେ ପାରଦର୍ଶିତା ନ ଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ସହିତ ରାଜିନାମା ଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଏଫ 2 ରାଜିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସଦୃଶ୍ୟ ଥିଲା ଯାହା କି ଉପଠିକା ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ ।

ଉପଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ

2.2.46 କାନୁପୁର ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ କଂପାନୀ ଏସଇଡ୍‌ବ୍ଲ୍ୟୁ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଲିମିଟେଡ୍ (ଏସଆଇଏଲ) କୁ 106.95 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2010)। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିଲା । ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଋରୋଟି ବର୍ଗର 4,03,131 ସିୟୁଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ 97.58 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କରିବାର ଥିଲା । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଠାରୁ କଂପାନୀକୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦରରେ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପ୍ରତି 449.50 ଟଙ୍କା ହାରରେ ସିମେଣ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏସଆଇଏଲକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦରରେ ସିମେଣ୍ଟର ମୂଲ୍ୟ ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ନ ଥିଲା ଯେହେତୁ ଏହା କଂପାନୀ ଯୋଗାଇବାର ଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଋରୋଟି ବର୍ଗ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଡିନୋଟି ବର୍ଗର ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 2329 ଟଙ୍କା, 2624 ଟଙ୍କା ଏବଂ 2624 ଟଙ୍କା ଦରରେ ଏସଆଇଏଲ କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ବାବଦରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 1541 ଟଙ୍କା, 1886 ଟଙ୍କା ଏବଂ 2091 ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ୟ ଦର (ସିମେଣ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା) ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପାଇଁ କଂପାନୀ ପ୍ରତି ସିୟୁଏମ ପାଇଁ 788 ଟଙ୍କା, 738 ଟଙ୍କା ଏବଂ 533 ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦରରେ ଏସଆଇଏଲ କୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଦେଇଥିଲା । 3,70,446 ସିୟୁଏମ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ 27.61 କୋଟି ଟଙ୍କା⁵² ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତେଣୁ ଏସଆଇଏଲ କୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟର ସଠିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀକୁ 27.61 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଅଧିକ ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟର
ଉପଠିକା ଯୋଗୁଁ 27.61 କୋଟି
ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦର ଏସଆଇଏଲ କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦର ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବାରୁ କଂପାନୀକୁ କୌଣସି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏସଆଇଏଲ କୁ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ଦର ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ଦର ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ଭରଣାକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ଉଚିତ ନ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇପାରି ନ ଥିବାରୁ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ଭରଣା ପାଇବାର ଆଶା କରା ଥିଲା ।

ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା

2.2.47 ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳନ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉପାଦାନ ସାଧାରଣତଃ 60 ରୁ 70 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅନୁକୂଳତମ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଏକ ଦକ୍ଷ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚ୍ଛଳନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । କଂପାନୀ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ଇତ୍ୟାଦି ଖ୍ୟାତି ସଂପନ୍ନ ନିର୍ମାତା ମାନଙ୍କ ଠାରୁ କ୍ରୟ କରିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଇସ୍ପାତ ଗୁଡ଼ିକ ଏସଆଇଏଲ ଏବଂ ଆରଆଇଏନଏଲ ଠାରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଦରରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥାଏ । ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ ପାଇଁ କଂପାନୀ ସିମେଣ୍ଟ ନିର୍ମାତା ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମୟ ସମୟରେ କୋଟେସନ୍ ଆହ୍ୱାନ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ନିମ୍ନ କୋଟେସନ୍ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାପାଇଁ ସିମେଣ୍ଟର ଦର ଅନୁମୋଦନ କରିଥାଏ (ଶୁକ୍ଳ ଏବଂ ପରିବହନ ଦର ସହିତ) । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ସଂଗ୍ରହଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କ୍ରୟ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଭୂମି ଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଗଲା ।

⁵² ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯାଇଛି 4.45 କୋଟି ଟଙ୍କା : 57,806 ସିୟୁଏମ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ବାକି ଅଛି 23.16 କୋଟି ଟଙ୍କା : 3,12,640 ସିୟୁଏମ ।

ଇସ୍ତଫା କ୍ରମ

ଭାରତୀୟ ଇସ୍ତଫା ପ୍ରାଧିକରଣ ଲିମିଟେଡ୍ ସହିତ ଏମ୍‌ପ୍ଲୟ

2.2.48 କଂପାନୀ ଏବଂ ଏସଏଆଇଏଲ ସହିତ ହୋଇଥିବା (ଅପ୍ରିଲ 2011) ଏମ୍‌ପ୍ଲୟ ଅନୁଯାୟୀ ମାସିକ 100 ଏମ୍‌ପ୍ଲୟ ଅଧିକ ଇସ୍ତଫା ଉତ୍ତୋଳନ କଲେ 15 ଦିନ ପାଇଁ ସୁଧ ରହିତ ବକେୟା (ଆଇଏଫସି) ପ୍ରାଧିକାର ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ ଏସଏଆଇଏଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଦ୍ୱାରା ସୁଧ ରହିତ ବକେୟା 60 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

ଆଇଏଫସି ନିୟମିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଏସଏଆଇଏଲର ଆଇଏଫସି ସୁଚିଧାର ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଏହାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀ (ସିଡ଼ିବ୍ଲୁଏସ) ପାଇଁ 11.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 2490.190⁵³ ଏମ୍‌ପ୍ଲୟ ଇସ୍ତଫା (ପ୍ରତିମାସ ପିଛା 115.45 ରୁ 634.920 ଏମ୍‌ପ୍ଲୟ) କ୍ରୟ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସୁଧ ରହିତ ବକେୟା ପାଇଁ ଏସଏଆଇଏଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରିନଥିଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣକୁ 105 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରାମ ପଇଠ କରି କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସୁଧ ରହିତ ବକେୟାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ନ ଥିବାରୁ କଂପାନୀକୁ 3.92 ଲକ୍ଷ ଏବଂ 15.69 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା (ବାର୍ଷିକ 8 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ) ଯଥାକ୍ରମେ 15 ଓ 60 ଦିନ ବକେୟା ପାଇଁ ସୁଧର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଆଇଏଫସି ର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ଏସଏଆଇଏଲ କୁ ସମପରିମାଣର ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି (ବିଜି) ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ଏବଂ କଂପାନୀକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ଦେୟ ବହୁତ କମ ହୋଇଥାଏ ତେଣୁ ପରିବ୍ୟୟ ହିତର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯିବ ।

ଅଧିକ ଦରରେ ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ

ଅଧିକ ଦରରେ ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ ହେତୁ 0.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

2.2.49 କଂପାନୀ କାନୁପୁରୁ ସିଲଭେ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1,60,000 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ କ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ସିମେଣ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସିଏଲ) (20000 ବ୍ୟାଗ) ଏବଂ ଆସୋସିଏଟସ ସିମେଣ୍ଟ କଂପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏସିସିଏଲ) (140000 ବ୍ୟାଗ) କୁ 3.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର (210 ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଗପ୍ରତି) ଛଅଟି କ୍ରୟ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2011) । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ କ୍ରୟ ଆଦେଶରେ ବିତରଣର ଦିନାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଦରଗୁଡ଼ିକ 31 ଡିସେମ୍ବର 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧିମାନ ଥିଲା । ସମାପ୍ତି ଯାଂଚରେ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅଗଷ୍ଟ 2011 ରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2012 ମଧ୍ୟରେ ଏସିସିଏଲ କେବଳ 57,595 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବାକିଥିବା 82,405 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଓସିଏଲ ସମଗ୍ର 20000 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଇ ନ ଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ କଂପାନୀ ବାକିଥିବା ସିମେଣ୍ଟକୁ ଅଧିକ ଦରରେ (275 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବ୍ୟାଗ) କ୍ରୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା (ଜାନୁୟାରୀ ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) । ତେଣୁ କ୍ରୟ ଆଦେଶରେ ବିତରଣ ଦିନାଙ୍କ ଏବଂ ପୁରା ପରିମାଣ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସର୍ତ୍ତ କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟର ପ୍ରାଧିକାର ନ ଥିବାରୁ କଂପାନୀକୁ 0.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ସିମେଣ୍ଟ ଦରର ଅନ୍ତରକୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଭରଣା କରିବ ତେଣୁ କଂପାନୀର କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନାହିଁ ।

⁵³ ଜୁଲାଇ 2011 ରେ 52.390 ଏମ୍‌ପ୍ଲୟ କ୍ରୟକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ମାସରେ କୌଣସି କ୍ରୟ ହୋଇନଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କଂପାନୀ ସିମେଣ୍ଟ ବିତରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ ଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷରୁ ସମପରିମାଣର ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସିମେଣ୍ଟ ଓ ଇସ୍ପାତର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର

2.2.50 ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସିମେଣ୍ଟ ଓ ଇସ୍ପାତ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ପରିବହନ ଓ ଭଣ୍ଡାରଣ ଠିକାଦାରଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ର ବାମପଟର ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର 1.00 କି.ମି ରୁ 20.04 କି.ମି କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ 37151.326 ସିୟୁଏମ ବିଭିନ୍ନ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟରୁ 34213.231 (ମେ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ସିୟୁଏମ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ସମ୍ମତ ଗୁଣାଙ୍କ ଅନୁସାରେ 1,80,284 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଥିଲା କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ତା ବଦଳରେ 1,95,429 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ତିନୋଟି⁵⁴ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କଂପାନୀ 2564.243 ଏମଟି ଇସ୍ପାତ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ମାପରେ ଏହା 2262.291 ଏମ.ଟି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସିମେଣ୍ଟ (15145 ବ୍ୟାଗ : 0.27 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଇସ୍ପାତ (301.952 ଏମ.ଟି : 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ହେତୁ କଂପାନୀକୁ 1.48 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଅଧିକ ସିମେଣ୍ଟ ଓ ଇସ୍ପାତର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀର 1.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା ।

ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାରରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ

2.2.51 ରେଙ୍ଗାଲି ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନାର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ କେନାଲ 31.50 କି.ମି. ରୁ 33.00 କି.ମି. ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମେ 2011 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ କଂପାନୀ 364313 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ 5069.751 ଏମଟି ଇସ୍ପାତ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ମାପରେ (13 ତମ ଚଳନ୍ତ ବିଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଏହା ଯଥାକ୍ରମେ 380095 ବ୍ୟାଗ ଏବଂ 5323.200 ଏମଟି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସିମେଣ୍ଟ ପରିବହନ ଏବଂ ଭଣ୍ଡାରଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଦେବା ଦ୍ୱାରା 1.11⁵⁵ କୋଟି ଟଙ୍କାର 15782 ବ୍ୟାଗ ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ 253.45 ଏମଟି ଇସ୍ପାତ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀ ଏହି ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟର ସମାଧାନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ସଂଗ୍ରହଣ

2.2.52 ବର୍ଦ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଯଥା ବ୍ୟାଚିଙ୍ଗ ପ୍ଲାଣ୍ଟ, ଗ୍ରୀନଜିଟ ମିଳସଚର ଇତ୍ୟାଦି 10.06 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହାୟତାରେ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ 8.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଂଶ ଧନ ପୁଞ୍ଜି ସହାୟତା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ (ଡ଼ିସେମ୍ବର 2007) କରିଥିଲା ଏବଂ ବାକିଆ 1.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଉତ୍ସ / ରୁଣ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜନ କରିବାର ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାତ୍ୟାଶା ମଞ୍ଜୁରରେ କଂପାନୀ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମିଳୁଥିବା ସୁଧ ରହିତ କାର୍ଯ୍ୟଅଗ୍ରାମକୁ ଉପଯୋଗ କରି 39 ବର୍ଗର 824 ପ୍ରକାର ଯନ୍ତ୍ରପାତି 8.50 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କ୍ରୟ (ଜୁନ 2008 ରୁ ଜୁନ 2009) କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା ବଦଳରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ କେବଳ ଅଂଶ ଧନ ବାବଦରେ 6 କୋଟି ଟଙ୍କା 2009-12 ମଧ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିଥିଲା । ଏହି ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ,

⁵⁴ ବାମ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର 1 କିମି ରୁ 20.04 କିମି ପାଇଁ ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଖନନ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ, ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ସିଲଡ଼େ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଟିଟିଲାଗଡ଼ ସିଲଡ଼େ ପ୍ରକଳ୍ପ ।

⁵⁵ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ସିମେଣ୍ଟର ହାରାହାରି ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ ହିସାବ, ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟାଗ ପ୍ରତି 203.98 ଟଙ୍କା ଓ ଷ୍ଟିଲ ଟନ ପ୍ରତି 30959.67 ଏମଟି ।

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ ବିଲ ଜାରି କରିବା ଏବଂ ଆଦାୟ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଏକ ନୂଆ ଡ୍ରିଭିଙ୍ଗିନ୍ ଅର୍ଡ଼ିଂ (ମେସିନାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ) ଖୋଲିଥିଲା (ଜୁନ 2008) । ଯାହିକ ଉପକରଣ ଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ବଳ ଉପଯୋଗିତା ଏବଂ ମେସିନାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

ଯାହିକ ଉପକରଣର ଦୁର୍ବଳ ଉପଯୋଗିତା

2.2.53 କଂପାନୀ ମନନ କରିଥିଲା ଯେ ଯାହିକ ଉପକରଣର ସମୁଚିତ ଉପଯୋଗିତା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଅନୁନ୍ୟ 2000 ଘଣ୍ଟାର ଉପଯୋଗ ମେସିନାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ । ଆମ୍ଭେ 7.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 12 ଟି ବର୍ଗର 52 ଟି ପ୍ରମୁଖ ଯାହିକ ଉପକରଣର ଉପଯୋଗର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖିଲୁ ଯେ :

କଂପାନୀ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ଯାହିକ ସମସ୍ତର 9.51 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା ।

ଯତ୍ନଶୀଳ ଦୁର୍ବଳ ଉପଯୋଗିତା ପାଇଁ 13.53 କୋଟିଟଙ୍କାର ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ ଦେୟ ଆଦାୟ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

- ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ 343200 ଯାହିକ ଘଣ୍ଟାର ଉପଲବ୍ଧି ତୁଳନାରେ କଂପାନୀ 47 ଟି ଯାହିକ ଉପକରଣର ମାତ୍ର 32635 ଘଣ୍ଟା (9.51 ପ୍ରତିଶତ) ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା । 47 ଟି ଯାହିକ ଉପକରଣର 43 ରୁ 1380 ଘଣ୍ଟା (1 ରୁ 21 ପ୍ରତିଶତ) ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହା ବାଦ 5 ଟି ଉପକରଣ ଯାହା ଜୁନ 2008 ରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2009 ମଧ୍ୟରେ 0.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ କିଣାଯାଇଥିଲା ଓ ତାହା ବିନା ଉପଯୋଗିତାରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।
- ଯଦିଓ କଂପାନୀ ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ ଏହି 52 ଟି ମେସିନ୍ ପାଇଁ ଯାହିକ ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ 15.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲକ୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା, ଯତ୍ନଶୀଳ ଦୁର୍ବଳ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ କେବଳ 1.57 କୋଟି ଟଙ୍କା (10 ପ୍ରତିଶତ) ଆଦାୟ କରିପାରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ 13.53 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଯତ୍ନଶୀଳ ଦୁର୍ବଳ ଉପଯୋଗ ମୁଖ୍ୟତଃ ମେସିନାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କର ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକଙ୍କର ସମୁଚିତ ଉପଯୋଗର ବିଫଳତା ପାଇଁ ଘଟିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କଂପାନୀ କେବେ ଯତ୍ନଶୀଳ ଗୁଡ଼ିକର ସଞ୍ଚ ଉପଯୋଗ ବା ଉପଯୋଗ ନ ହେବାର କାରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନଥିଲା । ଯାହାଦ୍ୱାରା 8.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ଯାହିକ ଉପକରଣ ଲାଭଦାୟକ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ଦେୟ ବାବଦରେ ଅପଚୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯାହିକର ଦୁର୍ବଳ ଉପଯୋଗ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ କଂପାନୀ ପାଖରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ଯତ୍ନଶୀଳ ନ ଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କଂପାନୀ ସଞ୍ଚ ଉପଯୋଗର କାରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନାହିଁ । ତା ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ ଯତ୍ନଶୀଳ କ୍ରୟରେ ଦୁର୍ବଳ ପରିଚାଳନା, ସଞ୍ଚ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଅନୁପଯୋଗ ସହିତ ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ କମ ଦେୟ ଆଦାୟ ହେଉଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଉତ୍ତରରେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ଭଡ଼ା ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ କଂପାନୀର ଉପଠିକାଦାର ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରୁଛି ।

ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ

2.2.54 ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ ଚ୍ଚରିଗୋଟି⁵⁶ କାମର 109262 ସିୟୁଏମ୍ ର ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାମ ନିଷ୍ପାଦନରେ ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେ 7284 ଏବଂ 18210 ଘଣ୍ଟାର ଆବଶ୍ୟକତା ପରିବର୍ତ୍ତେ କଂପାନୀ ପାଠୋଟି ବ୍ୟାଟିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ ଆଠୋଟି ଟ୍ରାନ୍ଜିଟ୍ ମିକ୍ଟର ଯଥାକ୍ରମେ 1241 ଏବଂ 4112 ଘଣ୍ଟା

⁵⁶ ଜାନୁୟାରୀ ସିଲଭେରେ, ମହେନ୍ଦ୍ରନୟା ବ୍ୟାରେଜ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ, ତେଲେଙ୍ଗିରି ସିଲଭେ ଏବଂ ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ସିଲଭେ ।

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ଯତ୍ନପାତ୍ର ଭଡ଼ା ଆଣିବା ଏବଂ ନିଜ ଯତ୍ନପାତ୍ର ଉପଯୋଗ ନ କରିବା ଫଳରେ 1.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା । କଂପାନୀ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଯତ୍ନପାତ୍ର ଭଡ଼ା ବାବଦରେ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ 1.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ବେଳେ ନିଜ ଯତ୍ନପାତ୍ର ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ 0.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିଥିଲା । ତେଣୁ ନିଜ ଯତ୍ନପାତ୍ର ଉପଯୋଗ ନ କରି ଏବଂ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଯତ୍ନପାତ୍ର ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଯୋଗୁ କଂପାନୀ ଭେଦାତ୍ମକ ଯତ୍ନପାତ୍ର ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ 1.37⁵⁷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

2.2.55 ଦକ୍ଷ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା, ଉପଲବ୍ଧ ସମ୍ବଳର ସୁବିନିଯୋଗ ଏବଂ ଠିକଣା ସମୟରେ ଧାର ଗ୍ରହଣର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ମାଧ୍ୟମ । ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗରୁ ମିଳୁଥିବା ସୁଧ ରହିତ ଅଗ୍ରାମ, ସଙ୍କ୍ରମିତା ସଂରକ୍ଷଣ ମିଳୁଥିବା ସୁଧ, ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତିଭୂ ଅମାନତ ବାବଦରେ ରଖା ଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ କଂପାନୀ ର ମୁଖ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଉତ୍ସ ଥିଲା । ଆମେ କଂପାନୀର ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନିୟମିତତା / ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ଦେଖୁଲୁ ।

ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଚାଳୁଖାତା ପରିଚ୍ଛଳନାରେ ଅନିୟମିତତା

2.2.56 କଂପାନୀ ଦୁଇ କିସମର ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ପରିଚ୍ଛଳନା କରେ ଯଥା ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ । କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ପରିଚ୍ଛଳନା କରନ୍ତି (ଗୋଟିକରେ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକରୁ ମିଳୁଥିବା ଅର୍ଥ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଓ ଅନ୍ୟଟିରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପଠାଉଥିବା ପାଇଁ) । ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର 11 ଟି ବ୍ୟାଙ୍କରେ 21 ଟି ଖାତା ଥିବା ବାଦ୍ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ସୁଦ୍ଧା 29 ଟି ଜମା ଖାତା ସହିତ 97 ଟି ଚାଳୁଖାତା ପରିଚ୍ଛଳନା କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କଂପାନୀ ପାଖରେ ବିଭାଗ ପାଖରୁ ମିଳୁଥିବା ପାଣ୍ଡିର ନିୟମିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ପଛଟି ନାହିଁ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ଜମା ରଖିବାର ସାମା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନାହିଁ । 2008-11 ମଧ୍ୟରେ 0.05 ଲକ୍ଷ ଠାରୁ 7 କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଡି 8 ରୁ 648 ଦିନ ବିନା ଉପଯୋଗରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ 0.58 କୋଟିର ସୁଧ (ବାର୍ଷିକ 5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ) କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ପରିମାଣର ପାଣ୍ଡି ଠୁଳ ହେବା ପରେ ତାହା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଡ଼ିମାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଫ୍ଟ କରିଆରେ ପଠାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ପଦ୍ଧତିର ଅନୁସରଣ ପରେ ପାଣ୍ଡି ମିଆଦି ଜମାରେ ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କଂପାନୀ ପାଣ୍ଡି ଠୁଳ ହେବା ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ସୁଧ କ୍ଷତିକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ସର୍ବନିମ୍ନ ଅବଶେଷ ଧାରଣା ସ୍ଥିର କରିନାହିଁ ।

ସଙ୍କ୍ରମିତା ଜମାରେ ବିନିଧାନ

2.2.57 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗ ନଭେମ୍ବର 1996 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ବଳକା ରାଶିର ବିନିଧାନ ପାଇଁ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ ଦର୍ଶନାକାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିନିଧାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବିବେଚନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବ ଏବଂ ବିନିଧାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଯିବ । କଂପାନୀକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ଅନୁମୋଦିତ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଧାନ କ୍ରିୟାବିଧି ପ୍ରଣୟନ କରିବାର ଥିଲା ।

⁵⁷ 1.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିୟୁତ 0.20 କୋଟି ଟଙ୍କା (କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ବାବଦକୁ ଆଦାୟ)

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କଂପାନୀ ପାଣ୍ଡିର ମିଆଦି କିମ୍ବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁମୋଦିତ କୌଣସି ନୀତି / ବିଧି ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ବିନିଧାନ ର ସ୍ଥିତି ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କଂପାନୀ 2007-11 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରେ 16 ରୁ 371 ଦିନ ଅବଧିର 0.25 ରୁ 1.50 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ସୁଧ ହାରରେ 66.97 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲା ଯଦିଓ ସେହି ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ସୁଧ ହାର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । 2011-12 ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଧାନ ଯଦିଓ ମଗା ଯାଇଥିଲା, ତାହା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସୁଧ ହାର ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ବିନା ସକ୍ଷମ ମିଆଦୀ ଜମାରେ ବିନିଧାନ ଯୋଗୁ 0.28 କୋଟିର ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉତ୍ତରରେ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ସିମାତ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସାରା ଶହେରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ଶାଖାକୁ ନିଜର ରଖିବା ଦୁସାଧ୍ୟ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଟି ଉଚ୍ଚ ହାର ସୁଧରେ ବଳକା ପାଣ୍ଡିର ବିନିଧାନ ଉପରେ ଥିବା ସମୀକ୍ଷା ମତବ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନ ଥିଲା ।

ଚିଡ଼ିଏସ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଅସୀକାର

ଚିଡ଼ିଏସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସୀକାର କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ଅପିଲ୍ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ 5.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚିଡ଼ିଏସ୍ ଆଦାୟ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

2.2.58 ରୁଡ୍ରାକ୍ତ ହିସାବ ସଠିକ୍ ସମୟରେ ହୋଇପାରୁ ନ ଥିବା ହେତୁ କଂପାନୀ ଆୟକର ବିବରଣୀ ସାମୟିକ ଭାବରେ ପଇଠ କରୁଛି ଏବଂ ହିସାବ ରୁଡ୍ରାକ୍ତ ଓ ସମୀକ୍ଷା ହେଲା ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବିବରଣୀ ପଇଠ କରୁଛି । 2008-09 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ କଂପାନୀର ଆୟକର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଡିସେମ୍ବର 2011 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ବିଲରୁ 6.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ତର କଟା ଯାଉଥିବା କର (ଚିଡ଼ିଏସ୍) ଉପରେ 1 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 5.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚିଡ଼ିଏସ୍କୁ ସମାୟୋଜନ କରିନାହାନ୍ତି କଂପାନୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅପିଲ୍ କରିନାହିଁ । ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆୟକର ଧାରା 154 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚିଡ଼ିଏସ୍ ସଂଶୋଧନ କରି ଫେରସ୍ତ ପାଇବାର ଆଦେଶ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଛି, ଯଦ୍ୱାରା 5.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚିଡ଼ିଏସ୍ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ଫେରସ୍ତ ପାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯଦି ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଚିଡ଼ିଏସ୍ ସଂଶୋଧନ କରି ଫେରସ୍ତ ଦେବାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରନ୍ତି ତେବେ ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ କଂପାନୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିଡ଼ିଏସ୍ ଫେରସ୍ତ ପାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଅପିଲ୍ କରିନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁ କ୍ଷତି

2.2.59 ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ (ଓଭିଏଟି) ନିୟମକ 2005 ର ନିୟମ 8 ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀ 14 ଜୁଲାଇ 2008 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ରୁକ୍ତି ଉପରେ ମିଶ୍ରଣ ଆକାରରେ ଭାଗ୍ ଏକ ବର୍ଷରେ ପାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପାଇଥିବା ବା ପାଇବାକୁ ଥିବା ମୂଲ୍ୟର 60 ପ୍ରତିଶତର 4 ପ୍ରତିଶତ (2.4 ପ୍ରତିଶତ) କର ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପାଇଥିଲା । କଂପାନୀର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ କର (ଭାଗ୍) 2.4 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କାଟିବା ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରେ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏହାକୁ ଦୋହରାଇଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ 1115 ଟି ଆରଏ ବିଲ ମଧ୍ୟରୁ 262 ବିଲରେ 2.19 କୋଟି ର ଭାଗ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 2.4 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉଚ୍ଚହାରରେ 2.41 ପ୍ରତିଶତରୁ 22.29 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ କାଟି ଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକ ମାନେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ କାରୁ ଥିବା ଭାଗ୍କୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଯାଂଚ ନ କରି ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଭିଏଟି କଟା ଯାଇଥିବା ଯାଂଚ କରାଯିବା ହେତୁ କଂପାନୀ କୁ ଅଧିକ 2.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭିଏଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ବିଲକୁ ସାକ୍ଷୁତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ମିଶ୍ରୀତ ଯୋଜନାରେ କର ବିବରଣୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ କଟାଯାଇଥିବା ଭିଏଟିର ଯାଂଚ ଅଭାବରୁ ଭାଗ୍ ବାବଦକୁ 2.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କହିଲେ ଯେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ବିଲ ପାସ ସମୟରେ ଜାଗ୍ରତ ରହିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ହାରରେ ଭାଗ୍ କଟାକୁ କମାଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଉକ୍ତ ହାରରେ କଟାଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ଫେରସ୍ତ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯିବ ।

ଉତ୍ତରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଫେରସ୍ତ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ମିଶ୍ରୀତ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଭିଏଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତକୁ ସୁଧବହନ କାରୀ ଜମାରେ ରୁପାନ୍ତର ନ କରିବା

କଂପାନୀର ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବରୁ 4.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତକୁ ସୁଧ ବହନକାରୀ ଅମାନତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇନଥିଲା

2.2.60 ଡିଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁଆର, କଂପାନୀର ସମସ୍ତ ଚଳନ୍ତ ଠିକା ଜନିତ ବିଲରୁ କାଟିଥିବା ସଂପାଦନା ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତକୁ ସୁଧ ବହନ କାରୀ ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତରେ ରୁପାନ୍ତରୀତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଜାନୁୟାରୀ 1998) ଉକ୍ତ ସୁଧ ବହନ କାରୀ ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତ ଗୁଡ଼ିକ କଂପାନୀ ନାମରେ ରହିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଡିଓଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁଆର ପାଖରେ ଚଳବନ୍ଧକ ରୂପରେ ରହିବାର ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା କଂପାନୀର ବିଲରୁ 29.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂପାଦନା ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତ ଭାବରେ କଟାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭେ ଦେଖୁଲୁ ଯେ 38 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଠିକା ବାବଦରେ 5.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତକୁ ସୁଧ ବହନ କାରୀ ଅମାନତରେ ରୁପାନ୍ତରୀତ କରାଯାଇନଥିଲା ତେଣୁ କଂପାନୀର ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଅଭାବରୁ 0.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ (ବାର୍ଷିକ ଛଅ ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ହାରରେ) ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ 0.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତକୁ ସୁଧ ବହନକାରୀ ଜମାରେ ରୁପାନ୍ତରୀତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତିଭୁ ଅମାନତକୁ ମିଶାଇ ବାକିଥିବା ପ୍ରାପ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ କରାଯାଇଛି । ବଳକା 4.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ବହନ କାରୀ ଜମାରେ ରୁପାନ୍ତରୀତ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ମାନବ ସମ୍ପଲ ର ପରିଚାଳନା

ମାନବ ସମ୍ପଲ

2.2.61 ନିଗମ ପୁନର୍ଗଠନ ଯୋଜନା (ଜୁଲାଇ 2004) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ (ଫେବୃୟାରୀ 2005) ମୁତାବକ 734 କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କୋର ଏବଂ ନନ କୋର ହିସାବରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 117 ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ବଳକା ଥିଲେ । କଂପାନୀ ଦୁଇ ଥରରେ (ଏପ୍ରିଲ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2007) ସେଛାକୃତ ଅବସର ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ, ଯଦ୍ଵାରା 45 ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଏବଂ କାରବାର ର ବାସ୍ତବ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ କଂପାନୀ 150 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳିତ କାରବାର ଆଧାରରେ 998 ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) ଅନୁମୋଦନ ହେଲା ପରେ ଆକଳିତ ମାନବ ସମ୍ପଲ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ (ନଭେମ୍ବର 2008) ପଠାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ସୁଦ୍ଧା ମିଳି ନ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା 2011-12 ରେ 587 କୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ଯଦିଓ କଂପାନୀର କାରବାର 100.26 କୋଟିରୁ (2007-08) ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2011-12 ରେ 208.58 କୋଟିରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ତ୍ରିଓଡ଼ିଫୁଆରର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଆବଶ୍ୟକତାର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗକୁ କୁହାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

2.2.62 ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ପାରଦର୍ଶିତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଧ୍ୟମ । ବର୍ଷପରେ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟଭାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳର ହ୍ରାସ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଉପଲକ୍ଷ ସମ୍ବଳର ଉପଯୋଗ କରି ଦ୍ରୁତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାସଲ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏହାକୁ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ଉପଲକ୍ଷ ମାନବ ସମ୍ବଳକୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଦରକାର ଅଛି ।

କଂପାନୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷୀରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ କଂପାନୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂପାଦନରେ ନିୟମିତ ନ ଥିଲା । 2007-12 ମଧ୍ୟରେ କଂପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାପନରେ ହୋଇଥିବା 2500 ମାନବ ଦିନର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବଦଳରେ କେବଳ 687 ମାନବ ଦିନର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର କଂପାନୀ ସମେତ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2009), କିନ୍ତୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀର କର୍ମଚାରୀ ପାଇଥିବା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନ ଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଜାଣି ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ 2011-12 ର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହିସାବ ସମାପନ ପରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସମନ୍ୱୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହସ୍ତଗତ ହୋଇନଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

2.2.63 କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାରେ ମିତ୍ତବ୍ୟତା, ପାରଦର୍ଶିତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ବସ୍ତୁଗତ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତିକୁ ନଜର ଦେବା ଦକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର ।

ଅନିୟମିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

2.2.64 କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରକରଣ ପୁଞ୍ଜିକା ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀର କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରାରୁପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର 5 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପଠାଇବେ ଏବଂ ଏକତ୍ରୀକୃତ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟକୁ 20 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ମାସିକ ଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସଭା କରିଥାଆନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ କଂପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅଣ୍ଟାଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ସମାକ୍ଷୀ ଯାଂଚରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଗଲା :

ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନରେ 31 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

- 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 45 ମାସ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ପଠାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ନିକଟକୁ ଏକତ୍ରୀକୃତ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନରେ ଏକ ଦିନରୁ 31 ଦିନ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଛି ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିମାପରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଉପରୋକ୍ତ ବିଳମ୍ବ ଘଟୁଛି । ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ପଠାଇବା ଉଚିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାପ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀର ଦାୟିତ୍ୱ ।

ପ୍ରଚୁର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କଂପାନୀ ମାସିକ ପ୍ରଗତିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରୁନଥିଲା ।

- କଂପାନୀ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ମାସିକ ଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ ସଭାର ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିକାରମୂଳକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାରେ ନିୟମିତ ନ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କଂପାନୀ ମାସିକ ପ୍ରଗତିର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରୁନଥିଲା, ଯଦିଓ ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ 2007-08 ରେ ଥିବା 397.47 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2011-12 861.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ବେଳେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତିର ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ବାକିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ଯେଉଁଥି ପାଇଁ କଂପାନୀ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ଅବଗତ କରାଯାଇନଥାଏ ଏବଂ ବଳକା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସଂଚୟନ ମଧ୍ୟ କମାଯାଇ ପାରି ନ ଥିଲା ।

- କଂପାନୀ ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନୀତି ବା ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପ୍ତି

2.2.65 କଂପାନୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାପ୍ତି ଘୋଷଣା କରେ ଏବଂ ପ୍ରକଟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମସ୍ତ ରେକର୍ଡ୍ ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ବିଲୁପ୍ତି ଆଦାୟ କଷ୍ଟକୁ (ଡ଼ିଆରସି) ସମାପ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେଶନେଶର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ସହ ଦେୟର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ (ଜୁନ 2003) ଅନୁସୂଚୀତ କରିଥିଲେ । କଂପାନୀ 2005-11 ମଧ୍ୟରେ 380⁵⁸ କାମକୁ ସମାପ୍ତି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯାହାମଧ୍ୟରୁ 2009-11 ରେ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିବା 20 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ରେକର୍ଡ୍ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସମାପ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଶନେଶ ପୁନର୍ବିଲୋକନରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 360 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦରେ ମୋଟ 30.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାପ୍ୟ (ଅଟକିଥିବା ରାଶି 4.18 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଅମାନତ ପ୍ରତିଭୁ 3.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ 22.84 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଥିଲାବେଳେ କଂପାନୀ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ସୁଦ୍ଧା 46 ଟି ସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ 3.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ରାଶି ମୂଖ୍ୟତଃ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ସଂପ୍ରସାରଣରେ ଅନୁମତି ନ ପାଇବା ଏବଂ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁମୋଦନ ନ ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ।
- 339 ଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ 0.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର୍ମିରତା ଅଗ୍ରାମ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତୋତ୍ତମ ନ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପ୍ତି ପରେ କର୍ମିରତାମାନେ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତା ବାବଦକୁ ଡେବିଟ୍ ନୋଟ ପଠା ଯାଇନାହିଁ ।
- 360 ଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଠିକାଦାର ଙ୍କ ବଳକା ଅଗ୍ରାମ ବାବଦକୁ 5.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାମାଂଗା ହେବାକୁ ଅଛି ।
- ଉପରୋକ୍ତ 360 କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ କଂପାନୀ 2005-06 ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 347 କାର୍ଯ୍ୟରେ 3.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରି ପାରି ନ ଥିଲା ।

⁵⁸ ପୂର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ : 334 ଏବଂ ଯାଦ୍ଦିକ କାର୍ଯ୍ୟ – 46

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ଡିଆରସିର ଉତ୍ତର ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିବା ଅଗ୍ରାମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଡିଆରସିର ସୃଷ୍ଟି ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରଚୁର ରାଶି ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଅଛି ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.2.66 ପରିଚାଳନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ । ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ପାରଦର୍ଶୀ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସାଂଗଠନିକ ଲକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ପାରଦର୍ଶୀ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । କଂପାନୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନୀତି ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନିୟମତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା :

- ଯଦିଓ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନର ଅନୁମତି ନ ଥିଲା, ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପରିପତ୍ର (ଅଗଷ୍ଟ 2006) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର 75 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରାମାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ସଠିକ୍ ପରିମାପ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତା ପରେ ପରିମାପ ପୁଞ୍ଜିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ ହେତୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 35.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମାଧେୟନ ହୋଇ ପାରି ନ ଥିଲା ।
- ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ଚୁକ୍ତିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, କଂପାନୀ ପୂର୍ବ ମାସରେ ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାପକୁ ନେଇ ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ବିଲ ପଠାଇ କରିବାର ଥିଲା । ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିସାକ୍ଷର କରାଯାଉଥିଲା । କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପରିମାପର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିରୂପଣ କରାଯାଇ ପାରୁନଥିଲା ଏବଂ 28.69 କୋଟି ଟଙ୍କା (2007-08) ରୁ 74.64 କୋଟି ଟଙ୍କା (2011-12) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ଭିତ୍ତିରେ ହିସାବ ରଖାଯାଇଥିଲା ।
- ଭୌତିକ ସାମଗ୍ରୀର ସତ୍ୟାପନ ନିରପେକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଇଛି । ଯଦିଓ 2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀ ଠୁଳ ହୋଇ ଅନିଷ୍ଠିତ ହିସାବ ଖାତାକୁ ନିଆଯାଇଛି, କଂପାନୀ ଏହି ସମସ୍ୟାର ନିରୂପଣ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରି ପାରିନାହିଁ ।
- ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ କେବଳ ସାମଗ୍ରୀ ହାର ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି କିନ୍ତୁ କରାଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ମାନିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦର୍ଶାଉ ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ କରାଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ର ହିସାବ ପ୍ରଦାନରେ କଂପାନୀର ବିଫଳତା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାର **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.34** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।
- ଏସ.ଏ.ଆଇ.ଏଲ ସହିତ ହୋଇଥିବା ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାନରେ ସୁଧ ରହିତ ବାକି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଗ୍ରାମ ଦେଇ ଇସ୍ତଫା କ୍ରୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସୁଧ ବାବଦରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା, ଯାହା **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.48** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଅନିୟମିତ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ 35.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମାଧେୟନ ହୋଇ ପାରି ନ ଥିଲା ।

ନିରପେକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୌତିକ ସାମଗ୍ରୀର ସତ୍ୟାପନ ନିରୂପଣ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ 1.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭିନ୍ନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହ ବଳକା ଅଗ୍ରାମ ପାଇଁ ବିଧାନ, ବିଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରସଂଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା

2.2.67 କଂପାନୀର ନିଜସ୍ୱ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ଶାଖା ନାହିଁ । ଏହା ଚାଟର୍ଡ୍ ଏକାଉଣ୍ଟାନ୍ଟ୍ ଫାର୍ମ୍‌କୁ ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମେତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କରୁଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପରିସର ହିସାବ ସଂକଳନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ସିମାତ ଥିଲା ତେଣୁ କଂପାନୀର ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ ହେଉନଥିଲା । 2008-09 ରୁ 2010-11 ମଧ୍ୟରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷକ ନିୟୋଜନରେ 6 ରୁ 22 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷାରେ ବିସ୍ତୃତି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିଲା, ଯେହେତୁ କଂପାନୀର 35, 38 ଏବଂ 44 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 10, 14 ଏବଂ 20 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷାର ମୂଖ୍ୟ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କେବେ ବି ପ୍ରତିକାରମୂଳକ ଉପାୟ ନିରୁପଣର ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ନ ଥିବା ସାକାର କରି ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସବୁ ଯୁନିଟଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସମିତି ମାଧ୍ୟମରେ ବିଓଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଆଯାଉଛି ।

ସମାକ୍ଷା କମିଟି

2.2.68 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଗମ ନିୟାମକ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀର ଆର୍ଥିକ ବିବୃତ୍ତି, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ଗଠନ ହେବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ ଜୁନ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାକ୍ଷା କମିଟି ଗଠନ ହୋଇନଥିଲା । ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ କାଏମ କରି ମତ ଦେଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ଯେ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ଜରିଆରେ ସମାଧାନ ହେବ ।

ସ୍ୱାକାରୋକ୍ତି

ଆମ୍ଭେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କଂପାନୀର ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ସ୍ୱାକାର କରୁଅଛୁ ।

ଉପସଂହାର

- ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ କଂପାନୀ ଅତିମାତ୍ରାରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁନଥିଲା କିମ୍ବା ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ମୁତାବକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା ।
- କଂପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟରେ 861.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଠାରୁ ମିଳୁଥିବା ସୁଧ ରହିତ ଅଗ୍ରାମରେ 374.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା ।
- ଲଭ୍ୟ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉପଯୋଗ / ଅନୁପଯୋଗ ସହିତ ବୈଧାନିକ ଦେୟର ଅନିୟମିତ ଦେୟ/ ଆଦାୟ କଂପାନୀର ଦୁର୍ବଳ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

- ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅନିୟମିତ ଅଗ୍ରମ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁ କଂପାନୀ ପାଖରେ ପ୍ରଚୁର ରାଶି ଗଚ୍ଛିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି କଂପାନୀ ମିଆଦୀ ଜମାରେ ବିନିଯୋଗ କରୁଥିଲା ।
- ଡୂଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ / କାର୍ଯ୍ୟ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ଉପସ୍ଥାପନ ଏବଂ ରୁକ୍ଷ / ନିଲାମ ଦସ୍ତାବିଜ ର ସର୍ତ୍ତ ଖିଲାପ କରି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଯୋଗୁ କଂପାନୀ ତାପ୍ତପୁର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ହାରର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରି 49.62 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିଥିଲା ।
- କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ କଂପାନୀ ଓ ବିଭାଗ ସହ ଡୂଟି ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଠିକାଦାର ନିୟୁତ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ସମାପନରେ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ।
- କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାନର ସର୍ତ୍ତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନରେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ନିୟୋଜନ ରୁକ୍ଷିତ ସର୍ତ୍ତ ଉପଠିକାଦାରିତାକୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନିୟୋଜନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନ ଥିଲା ।
- ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ଏବଂ କଂପାନୀର ଯତ୍ନପାତିର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉପଯୋଗ / ଅନୁପଯୋଗ ହେବା ଦ୍ୱରା ପରିଚାଳନାର ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲା ।
- ମାନବ ସମ୍ବଳର ପରିଚାଳନା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଛଟି ଡୂଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

କଂପାନୀ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ :

- କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କରିବା;
- ଆବଶ୍ୟକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପାଇବାକୁ ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ;
- ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ଏବଂ ମହକିଲମାନଙ୍କ ସହିତ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବିଚାର କରିବା ;
- ଉପଠିକାଦାରିତାରୁ ନିବୃତ୍ତ ରହିବା ଏବଂ ଠିକାଦାର ନିୟୋଜନ ସମୟରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ;
- ଉପଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱରା ପରିଚାଳନା ନୀତିର ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଆବଶ୍ୟକତାର ପୁନଃ ଆକଳନ କରିବା; ଏବଂ
- ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିବା ।

ସରକାର ମଧ୍ୟ :

- ପ୍ରଣୀତ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀକା ମୁତାବକ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ;
- କଂପାନୀ ନିକଟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରୀମର ଗଚ୍ଛିତ ହେବା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ;
- ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

3. ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାର ମତବ୍ୟ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ ଦେଖାଯାଇ ଥିବା କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମତବ୍ୟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.1 ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗର ଅନୀୟମିତ ଗଠନ

କମ୍ପାନୀ ଭାଗାଦାର ବାଛିବାରେ / ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗଠନ କରିବାରେ ଅନୀୟମିତତା କରି କୋଇଲା ଖଣି ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1973 ଏବଂ କୋଇଲା ବ୍ଲକ୍ ଆବିଷ୍କରଣ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା ।

କମ୍ପାନୀ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବିବିଧତା ଆଣିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ(ଏମ୍(ଓସି)ଠାରୁ ତାଳଚେରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଉତ୍କଳ-ଡ଼ି କୋଇଲା ବ୍ଲକ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିକାର ହାସଲ କରିଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2001) । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହି ବ୍ଲକ୍‌ର ଆବିଷ୍କରଣ କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ କୋଇଲା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ କୋଇଲା ଖନନ ବ୍ୟବସାୟ ଏକ ପୁଞ୍ଜି କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜ୍ଞାନ ଆବଶ୍ୟକ, କମ୍ପାନୀ ଏହାକୁ ଏକ ଘରୋଇ ଭାଗାଦାର ମାଧ୍ୟମରେ ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଥିଲା (22 ଡିସେମ୍ବର 2001) ଯେଉଁଥିରେକି ଘରୋଇ ଭାଗାଦାରକୁ 51 ପ୍ରତିଶତ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଦିଆଯିବ ଏବଂ 49 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ନିଜ ପାଖରେ ରଖାଯିବ ଯାହାକି ଘରୋଇ ଭାଗାଦାର ଠାରୁ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବ ।

ତଦନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ ଜାନୁୟାରୀ 2002 ରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ଏକ୍ସପ୍ରେସନ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଟେଷ୍ଟ (ଇଓଆଇ) ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା । ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 21 ଟି ନିଲାମ ତାକ ମଧ୍ୟରୁ, ତିନିଟି⁵⁹ ବନ୍ଦାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିଆଂଶିକ ଚେଷ୍ଟର ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦାଯାଇଥିବା ନିଲାମ ତାକାମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ/ବାଣିଜ୍ୟିକ ନିଲାମତାକ ନିବେଦନ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା (ମଇ 2002) । ନିଲାମ ତାକଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପରେ କମ୍ପାନୀ ସୈନିକ ଗ୍ରାନ୍ତସଂପୋଚର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ପରବର୍ତ୍ତୀ ନାମ ସୈନିକ ମାଇନିଂ ଆଣ୍ଡ ଆଲାଇଭ୍ ସର୍ଭିସେସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍)କୁ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ନିଲାମ ତାକା ହିସାବରେ ବାଛିଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ କୌଣସି କାରଣ ନଦର୍ଶାଇ ଏହାର ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନକୁ 26 ପ୍ରତିଶତରେ ସାମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଥିଲେ (5 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2002) ଏବଂ ଏଥିନିମନ୍ତେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କୁ ଅଭିଳାଷ ପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ (25 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2002) । କମ୍ପାନୀ ଏଥିରେ 20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ଦୁଇ ନିୟୁତ ଟନ୍ କୋଇଲା ଉତ୍ପାଦନ ସହ 626 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରଳୀକରଣ ଫିସ୍ ସମେତ 840.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜସ୍ୱ ରୋଜଗାରର ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିଲା ।

⁵⁹ ସୈନିକ ଗ୍ରାନ୍ତସଂପୋଚର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏସ୍‌ଟିପିଏଲ୍), ଇଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ମିନେରାଲ୍‌ସ୍ ଆଣ୍ଡ ଗ୍ରେଡିଂ ଏଜେନ୍ଟ୍ସ୍ (ଇଏମ୍‌ଟିଏ) ଏବଂ ଟାଟା ଷ୍ଟିଲ୍ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଖଣି ଖନନ ନୀତି ଅନୁସାରେ କୋଇଲା ବୁଲ୍‌ର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/କମ୍ପାନୀର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ (ଅଗଷ୍ଟ/ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2003), ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀ ମାଧ୍ୟମରେ କୋଇଲା ବୁଲ୍ ଚଳୁଥିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓସି ଏହାର ନୀତିଗତ ସମ୍ମତି ଜଣାଇଥିଲା (19 ଡିସେମ୍ବର 2003) । ଏମ୍‌ଓସି ର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ କେବଳ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ କୋଇଲା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବଜାରର ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ କୋଇଲା ଯୋଗାଇ ଦେବ ଏବଂ କୋଇଲା ଖଣି ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1973 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନିୟମ ଏବଂ ବିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଖଣି ଖନନ କରିବ ।

କମ୍ପାନୀ 29 ଡିସେମ୍ବର 2003 ରେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ସହିତ 20 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ରାଜିନାମା ସଂପାଦନ କରିଥିଲା । ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ସମସ୍ତ ମୂଳ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ ବହନ କରିବ ଏବଂ କୋଇଲା ବିକ୍ରୀରେ ରୁଚ୍ଛିତ୍ୱ ରେଟ୍ ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀକୁ ସରଳୀକରଣ ଫିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ, କଲିଙ୍ଗ କୋଲ୍ ମାଇନିଂ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କେସିଏମ୍‌ପିଏଲ୍) ନାମରେ ଏକ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ 30 ଜାନୁୟାରୀ 2004 ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହେଲା ଯେଉଁଥିରେକି 26 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 74 ପ୍ରତିଶତ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଯଥାକ୍ରମେ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ପାଖରେ ରହିବ । ଯେହେତୁ ରାଜିନାମାକୁ ପ୍ରଭାବୀ କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତିନି ବର୍ଷ ଯଥା: 29 ଡିସେମ୍ବର 2006 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପାଳନ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, କମ୍ପାନୀ ରାଜିନାମାକୁ ଥରକୁ ଥର ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଭାବରେ 31 ଜୁଲାଇ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିଥିଲା ।

କୋଇଲା ବୁଲ୍ ପାଇଁ ବନଭୂମିର ପରିବର୍ତ୍ତନର ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କ୍ଷମତା ପୂର୍ଣ୍ଣ କମିଟି ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମର ବୈଧତା, ବିଧିମାନ୍ୟତା ଏବଂ ଜନସାଥୀ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2007) । ପୁନଶ୍ଚ, ଲୋକସଭାର ଦୁଇ ମାନ୍ୟବର ସାଂସଦ ମଧ୍ୟ କୋଇଲା ବୁଲ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ପଥଦର୍ଶୀ ନୀତିର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏମ୍‌ଓସି ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅବସାନ ନିମନ୍ତେ ଦାବି କରିଥିଲେ । ଏମ୍‌ଓସି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଅକ୍ଟୋବର 2007 ରେ ସୂଚାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ କମ୍ପାନୀ ନଭେମ୍ବର 2007 ରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜିନାମାରେ କେବଳ କେତେକ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରହିବେ ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରଭାବୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିବ । ସାଂସଦମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗର ଉତ୍ତରରେ, ଏମ୍‌ଓସି କମ୍ପାନୀକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମର ସଂଘ ସ୍ୱାରକପତ୍ର ଏବଂ ସଂଘ ନିୟମାବଳୀରେ ଯଥୋଚିତ ମାର୍ଜନା କରିବା ପାଇଁ 1 ଏପ୍ରିଲ 2009 ରେ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅନୁପାଳନ ହୋଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏମ୍‌ଓସି ର ମତାମତ ଲୋଡ଼ିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2008) କି ଓଏମ୍‌ସି ଏବଂ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ର ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କୋଇଲା ଖଣି ଖନନ କୋଇଲା ଖଣି ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେବ ନା ନାହିଁ ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜିନାମାରେ ସଂଶୋଧନ ଆଣି ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମରେ ଓଏମ୍‌ସିର ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ 26 ପ୍ରତିଶତରୁ ବଢ଼ାଇ 51 ପ୍ରତିଶତ କରିଦେଲେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଆଇନ୍‌ଗତ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ । ଏମ୍‌ଓସି ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟନୁୟମରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲା (3 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009) । ଯାହାର ଉତ୍ତରରେ କମ୍ପାନୀ ଏମ୍‌ଓସିଠାରୁ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗର ଅଂଶ ଧାରଣ ତାମ୍ପା ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ନମିଳିବା ସମେତ

ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କାରଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (17 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009) । ଯାହାହେଉ, ଏମ୍‌ଓସି ତା ପରେ (9 ଜୁଲାଇ 2010) ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗର ସଂଘ ସ୍ଵାରକ ପତ୍ର ଏବଂ ସଂଘ ନିୟମାବଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ ଜଣାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଆବଶ୍ୟକ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ଅତିକମ୍ରେ 51 ପ୍ରତିଶତ ରହିବ ଯାହାଫଳରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ହୋଇପାରିବ ।

ଉଲ୍ଲେଘନ, ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଚିଠି ଏବଂ ବିଧି ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କର ମତାମତକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗଠନ କରାଯାଇଥିବା ବୋର୍ଡ଼ କମିଟିର ବିବୃତି ଆଧାରରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସୁପାରିଶ୍ (18 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) କରିଥିଲେ ଯେ:

- ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉ ;
- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କମିଟିର ମତବ୍ୟର ଅନୁଯାୟୀ କରା ଖଣି ଖନନ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାଇବା ପାଇଁ ମାନ୍ୟବର ସୁପ୍ରିମ୍ କୋର୍ଟଙ୍କ ପାଖରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ କରାଯାଉ ;
- ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଉ ଯେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ କୌଣସି ଅନୁଚିତ ଲାଭ ପାଇନାହିଁ ; ଏବଂ
- ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ସହିତ ମୂଲ୍ୟଭର କରାଯାଉ ।

ପାଖାପାଖି 17 ମାସ ପରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅବଲୋକନ କରିବା ସମୟରେ (25 ଫେବୃୟାରୀ 2012) କୋଇଲା ପରିଯୋଜନାକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଦର୍ଶିତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚିତ୍ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇପାରିବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଗତି ମଧ୍ୟରେ, କମ୍ପାନୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉପଦେଶ ମାଗିଥିଲେ । ବୃହତ୍ ଜନସାଥୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜିନାମାର ଅବସାନ ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2003 ର ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିଜେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କମ୍ପାନୀ ସେହି ଅନୁସାରେ 27 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ସହିତ ହୋଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜିନାମାକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅବଲୋକନଗୁଡ଼ିକ କରାଗଲା:

- କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ କୋଇଲା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମ-ଘ କୋଇଲା ବୁକ୍‌ର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଇଓଆଇରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବଢ଼ାଯାଇଥିବା ଯେଉଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଟେଣ୍ଡର ଦଲିଲ୍ ପଠାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଓପିଜିସି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ କୋଇଲା ଯୋଗାଇଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯାହାକି ଜଣେ ସକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାରା ଦୀର୍ଘମିଆଦି କୋଇଲା ଯୋଗାଣ ରାଜିନାମା ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ ନକରି ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ବିନା ଅନୁମୋଦନରେ ଟେଣ୍ଡର ପରିସରରେ ପ୍ରମୁଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଯେଉଁ ତିନିଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନିଲାମ ଦଲିଲ୍‌କୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ଉପଦେଷ୍ଟା ଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେକି ଗୋଟିଏ ବଢ଼ାଯାଇଥିବା କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସେହି କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ।

- ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମର ଭାଗାଦାର, ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ଏହାର ନିଲାମ ମୂଲ୍ୟ 2002 ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା ଯେତେବେଳେ କି ଏହି ବୁକ୍‌ର କୋଇଲା କେବଳ ଓପିଜିସିକୁ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ ଥିଲା ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୁକ୍ତ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଟେଣ୍ଡର ଦଲିଲରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ନିଲାମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଗାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଲାମ ତକାଳାମାନେ ଲାଭ ପରିମାଣ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଂଶ ଉପରେ ଲାଭାଂଶ ଦର୍ଶାଇ ନିଲାମ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ । କୋଇଲା ବୁକ୍‌ର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରକୃତି ଯୋଗୁ 2003 ରେ ପରିଯୋଜନାର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା ଯାହାଯୋଗୁ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍‌କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ଆକାରରେ ଅହେତୁକ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- କମ୍ପାନୀ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ମାଧ୍ୟମରେ କୋଇଲା ବୁକ୍‌ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଇଓଆଇ ନିମନ୍ତେ କଲ୍ୟାଣେକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ କୋଇଲା ଖନନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅନୁଭୂତି ଥିବା, ଆର୍ଥିକ ସଜ୍ଜଳତା ଥିବା ଏବଂ ପରିଯୋଜନା ପାଇଁ ଦରକାରୀ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଇପାରିବ ଏବଂ ଓପରେଟା ଚଳାଇବାରେ ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଥିବା ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲା । ନିଲାମତାକ ଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା ପରିମାପଗୁଡିକ ଅତି ସାଧାରଣ ଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ଠାରୁ ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିବା ଅନୁଭୂତି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରୁ ଏହା ଜଣାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ର କୋଇଲା ଖନନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁଭୂତି ଅପେକ୍ଷା ଏକ ପରିବାହକ ହିସାବରେ ଅଧିକ ଅନୁଭୂତି ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପରିଯୋଜନାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଦରକାର ଥିବା ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ ସମ୍ପେତ ଭୂତାତ୍ମିକ ସୂଚନା କମ୍ପାନୀ ପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଏହାମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୋଇଲା ବୁକ୍ ବିଷୟରେ ଅପ୍ରଚୁର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସୂଚନା ହେତୁ ବକ୍ଷାଯାଇଥିବା ତିନିଜଣ ନିଲାମତକାଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଟାଟା ଷ୍ଟିଲ୍ ନାମକ ଜଣେ ନିଲାମ ତକାଳା ନିଲାମ ନିବେଦନରୁ ଓହରି ଯାଇଥିଲା ।
- ଯେହେତୁ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ର କେସିଏମ୍‌ପିଏଲ୍‌ରେ 74 ପ୍ରତିଶତ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ସହିତ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଧିକାର ରହିଥିଲା, କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ ସହିତ କୋଇଲା ଖନନ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜିନାମା ଦ୍ୱାରା କୋଇଲା ଖଣି ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1973 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା କୋଇଲା ଖନନ ସରକାର କିମ୍ବା ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ/ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ହେବ ବୋଲି ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତାଧିକାର, ତାହା ମଧ୍ୟ ପୂରଣ ହେଉନଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଦୁଇଜଣ ସାଂସଦ ଅଗଷ୍ଟ 2007 ରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିବାଦକ ମାଧ୍ୟମରେ କୋଇଲା ବୁକ୍ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିବା କଥା ନଜରକୁ ଆଣିଥିଲେ, ଚୁକ୍ତିର ଅବସାନ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହୋଇନଥିଲା । କେବଳ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଗତୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମର ଅବସାନ ନିମନ୍ତେ କମ୍ପାନୀ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଏକ ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷ ଉଦ୍ୟୋଗ ହିସାବରେ ଖନନ ପାଇଁ କୋଇଲା ବୁକ୍ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶଧନ ଥିବା ଏକ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଭାଗାଦାରକୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ କରାଇ ଥିଲା ଏବଂ ତାସହିତ ମୂଲ୍ୟର ଜାରି ରଖିଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ତା ସହିତ ଏକ ରାଜିନାମାରେ ସାକ୍ଷର ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା । ଭାରତ ସରକାର ଏଥିରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରଥମରୁ ଏହି ରାଜିନାମାର ଅବସାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସ୍ୱିକ୍ଷକରଣ ମାଗିରଖିଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଭାଗାଦାରକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ଦଶବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଫଳ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏକ ପିଏସ୍‌ୟୁକୁ କୋଇଲା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପିଏସ୍‌ୟୁକୁ କୋଇଲା ବୁକ୍ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

କୋଇଲା ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1973 ଏବଂ କୋଇଲା ବୁକ୍ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲେଖନ ସମେତ ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଭାଗାଦାର ବାଛିବାରେ ଅନିୟମିତତା କରି ଗଠନ ହୋଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ କମ୍ପାନୀ ବିଷୟରେ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ମିଳିପାରିଲା ନାହିଁ ।

3.2 ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ପୃଥକୀକରଣ ନ କରିବା ହେତୁ କ୍ଷତି

ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରି ଲୁହା ପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରି ଫଳରେ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟରେ 36.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ।

ଲୁହାପଥର ମୁଣ୍ଡା / ଗୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଲୌହ ପ୍ରତିଶତର ପରିମାଣ ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ଥାଏ । କଂପାନୀ ଏହାର ଲୁହା ଖଣି ମାନଙ୍କରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଯଥା 60-62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଥିବା (ନିମ୍ନ ମାନର) ଏବଂ 62-64 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଥିବା (ଉଚ୍ଚ ମାନର) ଲୁହା ପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରିଥାଏ । ଭାରତୀୟ ଖଣି ସଂସ୍ଥାନ (ଆଇବିଏମ୍) ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୁହା ପଥର ଗୁଣ୍ଡର ମାସିକ ହାରାହାରି ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଉଭୟ ମାନର ଲୁହା ପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରି ପାଇଁ କଂପାନୀ ପ୍ରତି ଡିନି ମାସରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିଲାମ (ପିଏସ୍‌ସି) ଡାକିଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ କି ଉଚ୍ଚ ଓ ନିମ୍ନ ମାନର ଲୁହା ପଥର ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 62 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 64 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ପରିମାଣକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥାଏ । ଦକ୍ଷିଣ ଲୁହାପଥର ଖଣିରେ (ଡିଆଇଓଏମ୍) କଂପାନୀ ଉଭୟ ମାନର ଲୁହା ପଥରକୁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ କରି (62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଆଧାରରେ) ପିଏସ୍‌ସି ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ, ଡିଆଇଓଏମ୍ ରେ ଉଚ୍ଚମାନର ଲୁହାପଥର 64 ପ୍ରତିଶତ ଆଧାର ପରିବର୍ତ୍ତେ ନିମ୍ନମାନର ଲୁହାପଥରର 62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶକୁ ଆଧାରକୁ ନେଇ ଯଥାନ୍ତୁପାତ ମୂଲ୍ୟ ରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଚ୍ଚମାନର ଲୁହାପଥର ପାଇଁ 2,885 ଟଙ୍କାରୁ 2,995 ଟଙ୍କାମୂଲ୍ୟ ମିଳିଥିଲା ଯାହା କି ନିମ୍ନ ମାନର ଲୁହାପଥର ମୂଲ୍ୟ (2,805 ଟଙ୍କା ରୁ 2,111 ଟଙ୍କା) ତୁଳନାରେ 150 ଟଙ୍କାରୁ 774 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକା ଥିଲା । ଏପରିକି ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚମାନର ଲୁହା ପଥରର ପ୍ରକାଶିତ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ 64 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଥିବା ନିମ୍ନ ମାନର ଲୁହା ପଥର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ 262 ଟଙ୍କାରୁ 1344 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକା ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ନିମ୍ନମାନର ଲୁହାପଥର ମୂଲ୍ୟରେ ଏପରି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭିନ୍ନତା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିମ୍ନମାନର ଲୁହାପଥର 62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ପରିମାଣକୁ ଆଧାରକୁ ନେଇ ଡିଆଇଓଏମ୍ ର ଉଚ୍ଚ ମାନର ଲୁହାପଥର ଯଥାନ୍ତୁପାତ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକରଣ ଉପଯୁକ୍ତ ନ ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 2011-12 ମସିହାରେ ଡିଆଇଓଏମ୍ ରୁ ହୋଇଥିବା 4.93 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରିରେ ଆଇବିଏମ୍ ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ 36.25 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହିପରି ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁସାରେ ଲୁହା ପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରି ଏବଂ 62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ କୁ ଆଧାର କରି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା, ବିକ୍ରିରେ 36.25 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଆଦାୟ ହେଲା ।

ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଇବିଏମ୍ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ଯଥୋଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଏନଆଇଏନଏଲ ନାମକ ଏକ ସରକାରୀ କଂପାନୀକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଅଗଷ୍ଟରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ମାନର ଲୁହା ପଥର ପାଇଁ ପୃଥକ ପୃଥକ ନିଲାମ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ସମାନ ମୂଲ୍ୟ ମିଳିଥିଲା । ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2012 ରେ ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀକୁ ଏହାର ଆର୍ଥିକ ସାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୁହାପଥରକୁ ପୃଥକ କରିବାର ଥିଲା । ଯଦିଓ କଂପାନୀ ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀର ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ପାଇଁ ପୃଥକ ଭାବେ ନିଲାମ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା, ସେଥିରେ ଉଭୟ ମାନର ଆଧାରକୁ 62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଏବଂ 64 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଭାବେ ଅଲଗା ରଖିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 62 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଅଛି ଯେ କଂପାନୀ ତାର ସାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

3.3 ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକର ଅମାନୟତା

ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ ମାନିବାର କଂପାନୀର ନିଶ୍ଚିତତା ଯୋଗୁ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ସହିତ 34.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ନଷ୍ଟ ହେଲା ।

କଂପାନୀ ଏହାର କୁର୍ମିତାର ଏବଂ ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଖଣିରେ ଯଥାକ୍ରମେ 1212.470 ଏବଂ 1590.867 ହେକ୍ଟର ଯାଗାରେ ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁ ରଖିଛି । ଖଣିଜ ସଂପଦ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବିକାଶ ନିୟମ (ଏମସିଡ଼ିଆର), 1988 ର ଧାରା 13 (1) ଏବଂ (2) ଅନୁଯାୟୀ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅନୁମୋଦିତ ଖଣି ଖନନ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଖନନ ଯୋଜନା, ଜଂଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼, ବର୍ଷା ଯୋଗୁ ଧୋଇ ଯାଉଥିବା ଖନନ ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଚତୁପାର୍ଶ୍ୱରେ କାନ୍ଥ, ନାଳ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାରର ଟାଙ୍କି ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ।

କଂପାନୀର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଏହା ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ 2007 ରୁ 2011 ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଖଣି ସଂସ୍ଥାନ (ଆଇବିଏମ) କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କଂପାନୀକୁ ଅନେକ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ / କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ କି ଏମସିଡ଼ିଆର, 1988 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଯଥା ଚତୁପାର୍ଶ୍ୱରେ କାନ୍ଥ ଏବଂ ନାଳି ନିର୍ମାଣ ହୋଇନଥିବା କଥା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଏବଂ କଂପାନୀକୁ ସୁରକ୍ଷା ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କଂପାନୀ ମଧ୍ୟ ସମୟ ସମୟରେ ଆସିଥିବା ନୋଟିସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଯାଜନ ପାଇଁ ନିର୍ଭର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ / ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ଯୋଗୁ ଉଭୟ ଖଣିରେ 2.49 ଲକ୍ଷ ଏମଟି⁶⁰ ପରିମାଣର ଲୁହାପଥର ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 34.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବିଭିନ୍ନ ଦୁର୍ଗମ ସ୍ଥାନ ଯଥା ନାଳ, ପୋଖରୀ ଏବଂ ପର୍ବତ ଡଳକୁ ଧୋଇ ଯାଇଥିଲା । କଂପାନୀ ଅଧିକାରୀ ମାନେ ପରେ ଅବଲୋକନ କଲେ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ପରିମାଣର ଅପ୍ରଚୁରତା / ଅଭାବ ଯୋଗୁ ମାଟିର ଉପରି ଭାଗ ଖସିଯିବା ଫଳରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଭାସି ଯାଇଥିଲା ।

କୁର୍ମିତାର ଖଣିରୁ ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଲୁହାପଥର

ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଖଣିରୁ ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ

⁶⁰ ଗୁଣ୍ଡ : 0.79 ଏମଟି ଏବଂ ନିମ୍ନ ଗ୍ରେଡ୍ ପଥର : 1.70 ଏମଟି

ଏହିପରି, ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ମାନିବାରେ କଂପାନୀର ନିଷ୍ପତ୍ତିତା ଯୋଗୁ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ସହ 34.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟକ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ଏମସିଡ଼ିଆର, 1988 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡନାୟ ଅଟେ ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରରେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ପତ୍ରିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ଏବଂ କ୍ଷତିର ପରିମାଣକୁ କମାଇବା ପାଇଁ ଧୋଇଯାଇଥିବା ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ଯେହେତୁ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଦୁର୍ଗମ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କୁ ବୋହି ଯାଇଛି, ଏହାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଛି ଯେ, କଂପାନୀ ଏହାର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଏମସିଡ଼ିଆର 1988 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

3.4 ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ

ଘରୋଇ ବଜାରରେ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟର ବିକ୍ରି ଯୋଗୁ 14.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ

କଂପାନୀ ଏହାର ଦକ୍ଷିଣ କାଳିଆ ପାଣିରେ ଅବସ୍ଥିତ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ବେନିଫିକେସନ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (ସିଓବିପି) ରେ ସହଜରେ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇପାରୁଥିବା କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରେ ଏବଂ ନିମ୍ନମାନର କ୍ଲୋମ୍ ପଥରକୁ ମାନଯୁକ୍ତ କରି କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରେ । ସହଜରେ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇପାରୁଥିବା କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଘରୋଇ ଏବଂ ଆର୍ତ୍ତଜାତୀୟ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟ୍ କେବଳ ଆର୍ତ୍ତଜାତୀୟ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । କ୍ଲୋମ୍ ପଥର / କନସେନ୍ଟ୍ରେଟ୍ ର ରିପ୍ରୋଡକ୍ସନ୍ ସମୟକୁ ସମୟ ହେଉଥିବା କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ମାନଙ୍କରେ ବୈଠକରେ ସ୍ଥିରାକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ, ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ । ଅଥଚ, ଘରୋଇ ବିକ୍ରି ପ୍ରତି ଡିନିମାସରେ ଡକା ଯାଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ନିଲାମ⁶¹ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ ।

ଆର୍ତ୍ତଜାତୀୟ ବଜାରରେ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟ୍ ବିକ୍ରିରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ଯୋଗୁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଗଦା ହୋଇଥିବା ଷ୍ଟକକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଜୁନ 2009 ରେ ଏହାକୁ ଘରୋଇ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ, କଂପାନୀ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଏବଂ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟର ରିପ୍ରୋଡକ୍ସନ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଥିବା ତାରତମ୍ୟକୁ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନର କ୍ଲୋମ୍ ପଥରର ଘରୋଇ ମୂଲ୍ୟରୁ ବାଦ ଦେଇ ସେହି ମାନର କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟର ଘରୋଇ ବିକ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଘରୋଇ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ହୋଇନଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଗଲା :

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ତ୍ରୟମାସ ପାଇଁ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନ୍ଟ୍ରେଟର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ତତକାଳିନ ପ୍ରଚଳିତ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ମୂଲ୍ୟ କୁ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନେଇ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି 19 ଜାନୁୟାରୀ 2010 ରେ ଏହାର ରିପ୍ରୋଡକ୍ସନ୍ ମୂଲ୍ୟରେ

⁶¹ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ନିଲାମ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଲୁହା, କ୍ଲୋମ୍ ଓ ମାଂଗାନିଜ୍ ପଥରର ଘରୋଇ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ତ୍ରୟମାସିକ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ ।

ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଥିଲା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା 28,206 ଏମ.ଟି କନସେନଟ୍ରେଟ୍ ପାଇଁ କଂପାନୀ ଏହାକୁ ବିତରଣକୁ ନେଇ ନ ଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 0.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିଲା ।

- ଯଦିଓ କ୍ଲୋମ୍ ପଥରର ଘରୋଇ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିଲା, କଂପାନୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ତ୍ରୟମାସ ପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର-ଡିସେମ୍ବରର 2010 ମୂଲ୍ୟକୁ ଗଢ଼ାଇ ନେବା ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର 2010 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 49,361 ଏମଟି ପରିମାଣର କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ୍ ବିକ୍ରିରେ 10.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିଲା ।
- ଡିସେମ୍ବର 2010 ଏବଂ ଜୁନ 2011 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ତ୍ରୟମାସ ପାଇଁ କ୍ଲୋମ୍ ଓର ଓ କନସେନଟ୍ରେଟ୍‌ର ରଞ୍ଜନୀ ମୂଲ୍ୟ, କ୍ଲୋମ୍ ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ସହ ସମାନ ଭାବରେ ଏମଏମଟିସି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀ ଏହାକୁ ବିତରଣକୁ ନ ନେଇ ପୂର୍ବ ତ୍ରୟମାସର ମୂଲ୍ୟକୁ ଗଢ଼ାଇ ନେଇଥିଲା ଯାହାକି ଏମଏମଟିସି ମୂଲ୍ୟ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 50,064 ଏମଟି ପରିମାଣର କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ୍ ବିକ୍ରିରେ 3.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ନ ମାନି, କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ୍‌ର ଘରୋଇ ମୂଲ୍ୟ କମ୍ ଦାମରେ ସ୍ଥିର କରିବା ଦ୍ୱାରା, କଂପାନୀକୁ 14.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏକ ଭବିଷ୍ୟତ ମୂଲ୍ୟ ଯାହାକି ଅନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ, ତାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା କିମ୍ବା ଆଶାୟୀ ବା ସୁବିଧାବାଦୀ ହେବାର ପାଇଁ କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଏମଏମଟିସି ମୂଲ୍ୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ଥରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୁଏ, ଏହା ପୁରା ତିନି ମାସ ପାଇଁ ଅପରିବର୍ତ୍ତନ ରହେ । ନଭେମ୍ବର 2012 ରେ ସରକାର ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ୍‌ର ଘରୋଇ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନୀତି/ନିୟମର ସଠିକ୍ ଭାବେ ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ ।

3.5 ସୁଧ ଚାର୍ଜରେ କ୍ଷତି

ଅବିବେକୀ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ଡିସେମ୍ବର 2007 ରେ କଂପାନୀ ଏହାର ବଳକା ପାଣ୍ଠିକୁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସହ ମିଆଦି ଜମାରେ (ଏସ୍‌ଟିଡି) ନିବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା । କଂପାନୀର ଏକ କମିଟି ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଶେଷତମ ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ବାସ୍ତବିକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାକୁ ବିତରଣକୁ ନେଇ, ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ବାଛିଥିଲେ ।

କଂପାନୀ 2010-11 ରେ ଏହାର 4,000.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଳକା ପାଣ୍ଠିକୁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରେ 6 ରୁ 10.37 ପ୍ରତିଶତ ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ହାରରେ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଟିଡିରେ ନିବେଶ କରିଥିଲା । ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଅଫର ଅନୁସାରେ କଂପାନୀ ପାଖରେ ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଜମା ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଠାଇବାର ଅଧିକାର ଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ କି ଏହାକୁ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ କିମ୍ବା କମ୍ ସୁଧ ହାରରେ ସୁଧ ମିଳିବ । ତେଣୁ ସମୟକୁ

ସମୟ ବଦଳୁ ଥିବା ସୁଧ ହାର ଉପରେ ନଜର ରଖିବା କଂପାନୀ ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା କମ୍ ସୁଧ ହାରରେ ନିବେଶ ହୋଇଥିବା ଏକ୍ସିଡିଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଭଙ୍ଗାଇ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକ ସୁଧ ହାରରେ ନିବେଶ କରିପାରିଥାନ୍ତା ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ବଜାର ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରି ବଢୁଥିବା ସୁଧ ହାରର ସୁବିଧା ନେବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ପାଖରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନ ଥିଲା । 2010-11 ମସିହାରେ କଂପାନୀ କରିଥିବା 70 ଟି ଏକ୍ସିଡିଗୁଡ଼ିରେ ନିବେଶ ହୋଇଥିବା 4,000.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ, 20 ଟି ଏକ୍ସିଡିଗୁ ଯେଉଁଥିରେ କି 1201 କୋଟି ଟଙ୍କା 6.5 ରୁ 7.25 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ହାର ମଧ୍ୟରେ ନିବେଶ ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଭଙ୍ଗାଇ ଅଧିକ ସୁଧ ହାର(7 ରୁ 7.5 ପ୍ରତିଶତ) ରେ ପୁନର୍ନିବେଶ କରିଥିଲେ କଂପାନୀ 4.87⁶² କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଥାନ୍ତା । ତେଣୁ ଯଦିଓ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସାମା ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା, ବଜାର ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ନୀରିକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ କଂପାନୀ ପାଖରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନ ଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଥିଲେ ଯେ କଂପାନୀର ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ମିଆଦି ଜମା ଗୁଡ଼ିକୁ ଭଙ୍ଗାଇ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ନିବେଶ କରିବାର କୌଣସି ନୀତି ନ ଥିଲା । ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ ଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କଂପାନୀ ଏହାର ଆର୍ଥିକ ସାଥୀକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିବେଶ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

3.6 ପରିବହନ ଠିକାଦାରକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକଂପା

ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିକ୍ରିୟ ପୂର୍ନିରାମ୍ପ ପରେ ମଧ୍ୟ ପରିବହନ ରୁକ୍ତିକୁ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅବିବେକୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁ 1.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

କଂପାନୀ ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଲୁହାପଥର ଖଣିର ପତୁଲପାଣି ଖାଦାନରୁ 2 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ଲୁହାପଥର ଉଠାଇବା ଏବଂ ତାହାକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ (ପିଓଇ) (ଯେଉଁଠାରୁ ଗ୍ରାହକ ମାନେ ଏହାକୁ ଉଠାଇବେ) କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିବା ପାଇଁ ତ୍ରିକେ ନାୟକ ନାମକ ଏକ ଠିକାଦାର ସହିତ ଏକ ରାଜିନାମା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2007) । ଏହି ରାଜିନାମାର ସମୟ ସାମାନ୍ୟ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି କରି ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ 9 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଲକ୍ଷରେ ଲୁହାପଥର ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଲୁହାପଥର ଉଠାଇବାର ଲକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ପରିଣାମ ସରୁପ ଏବଂ ପ୍ରସେସିଙ୍ଗ ଯାତ୍ରାରେ ଜାଗାର ସମ୍ବତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଖଣିର ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧକ ଜାନୁୟାରୀ 2008 ରେ ପିଓଇରୁ ଜାଗର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଷ୍ଟକ ଯାତ୍ରା (ଜେସିଏସପିଓଇ) କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିବା ପାଇଁ, ପରିବହନ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଅକ୍ଟୋବର 2008 ରେ ଠିକାଦାର ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପିଓଇ ରୁ ଷ୍ଟକ ନ ଉଠାଇବା ଯୋଗୁଁ 20,000 ଏମଟି ରୁ ଅଧିକ ଲୁହାପଥର ଜମା ହୋଇ ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗାର ଅଭାବ କଥା ଜଣାଇ ଥିଲେ ।

⁶² ବାର୍ଷିକ ତିନି ପ୍ରତିଶତର ଦକ୍ଷିଣାତ୍ମକ / ନିମ୍ନତର ସୁଧ ହାରକୁ ବିଚାର କରି ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହି ଅନୁସାରେ, ସେହି ସମାନ ଠିକାଦାରକୁ ଏକମାତ୍ର ନିଲାମ ଡକାଳି ହିସାବରେ ଏମଟି ପ୍ରତି 54 ଟଙ୍କା ଦରରେ 23 ଅକ୍ଟୋବର 2008 ରୁ 22 ଅକ୍ଟୋବର 2009 ମଧ୍ୟରେ 9 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ଲୁହାପଥର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ପରିବହନ ରୁକ୍ଷି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2008) । ଏହି ପରିବହନ ରୁକ୍ଷିକୁ 3 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବା ପାଇଁ 19 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପରିବହନ ରୁକ୍ଷିର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଠିକାଦାର ଜଣକ 6.57 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ଲୁହାପଥର ପିଝାଇ ରୁ ଜେସିଏସ୍‌ଝାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିଥିଲେ ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ବଜାରର ମାନ୍ୟତା ଯୋଗୁ ଗ୍ରାହକ ମାନେ ଷ୍ଟକ୍ ନ ଉଠାଇବା ହେତୁ ଅକ୍ଟୋବର 2008 ଠାରୁ ବହୁ ପରିମାଣର ଷ୍ଟକ୍ ଜମା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅପ୍ରିଲ 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିଥିଲା । ତଥାପି ଠିକାଦାରର ମଇ 2009 ର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରବନ୍ଧକ ଡାକ୍ତରୀ ଡାକ୍ତର ପରିବହନର ଲକ୍ଷ ହାସଲ ପାଇଁ ପି.ଝାଇ ରୁ ଷ୍ଟକ୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ମଇ 2009 ଠାରୁ ପିଝାଇରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିକ୍ରି ଆରମ୍ଭ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ପରିବହନ ରୁକ୍ଷିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ, ପରିବହନ ପରିମାଣର ଲକ୍ଷକୁ କମ୍ କରିବାର ଅଧିକାର, ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା । କୌଣସି କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ ନ କରି ଏହାକୁ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନିଆ ଯାଇନଥିଲା । ମଇ 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ମଧ୍ୟରେ ଠିକାଦାର ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବରେ 2,33,546 ଏମଟି ଲୁହାପଥର ଜେସିଏସ୍‌ଝାଇ କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରୁ ଗ୍ରାହକ ମାନେ ମାଲ ଉଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଯୋଗୁ 1.24⁶³ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାୟ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଏହିପରି, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିକ୍ରିର ପୁନରାବେଶ ପରେ ମଧ୍ୟ ପରିବହନ ରୁକ୍ଷିକୁ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁ 1.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଖଣିରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ଲୁହାପଥର ଉଠାଇବା ପାଇଁ ବହୁଳ ପରିମାଣର ଟ୍ରାକ୍ଟରକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଦ୍ୱାରା, ପିଝାଇରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା ସହିତ ସାଲିସ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଜେସିଏସ୍‌ଝାଇ କୁ ଲୁହାପଥର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବା ଯୋଗୁ କେବଳ ଯେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା ତା ନୁହେଁ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଏବଂ ଖଣିରୁ ଏକକାଳୀନ ବିକ୍ରି ଯୋଗୁ ବିକ୍ରିରେ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଏହି ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଜେସିଏସ୍‌ଝାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁହାପଥର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣରେ ଯେତିକି ଟ୍ରାକ୍ଟର ଚଳାଚଳା ହୋଇଥିଲା, ପିଝାଇରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ / ସିଧା ସଳଖ ବିକ୍ରିରେ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଟ୍ରାକ୍ଟର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ।

⁶³ (2, 33, 546 ଏମଟି x 54 ଟଙ୍କା) - ପିଝାଇରେ ହ୍ରାସ 2, 43,111 ଟଙ୍କା ।

3.7 ନିଲାମ ବାତିଲ କରିବା ହେତୁ କ୍ଷତି

ନିଲାମ ବାତିଲ କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କମ ମୂଲ୍ୟରେ ରଞ୍ଚନା କରିବା ଦ୍ୱାରା 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା ।

କଂପାନୀ ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରେ ଏଫଓବି ଭିତ୍ତିରେ ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦରରୁ 30,000 ଏମ୍ଟି ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ରଞ୍ଚନା ପାଇଁ ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡର ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା । ନିଲାମର ନିବନ୍ଧନ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ନିଲାମ ଡକାଳା ମାନେ ଏଫଓବି ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦର ହିସାବରେ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାରରେ ନିଲାମ ଡକାଳିବେ ଏବଂ ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କ ବିକ୍ରେତାକୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସବୁଠାରୁ ବେଶି ନିଲାମ ଡକାଳିଥିବା ହେତୁ, ନିଲାମ ପରିମାଣ ଦୁବାଇରେ ଅବସ୍ଥିତ ଟ୍ରେଡ଼ିଂ ଲାଇସେନ୍ସ (ଟିଏଲଏଲସି) ଡିଏମଟି ପ୍ରତି 150.25 ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ଦରରେ ଦେବା ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର କମିଟି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ (22 ଫେବୃୟାରୀ 2011) । ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କରେ ବୃଦ୍ଧି ଅନୁମାନ କରି, କଂପାନୀ 25 ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରେ ଟିଏଲଏଲସିର ନିଲାମ ଡକାଳୁ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଟିଏଲଏଲସି କୁ ଜଣାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କରେ କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ, ତେବେ ତାହା ଟିଏଲଏଲସି କୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେହେତୁ ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କ ବିକ୍ରେତା କୁ ବହନ କରିବାର ଥିଲା, ତେଣୁ ଟିଏଲଏଲସି 28 ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରେ ନିଲାମର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଜିନିଷ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା । 28 ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରେ ବିଭାୟ ବିଲ୍ 2011 ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପରେ, ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କରେ 15 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କକୁ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ଟିଏଲଏଲସି ର ଅନିଚ୍ଛା ହେତୁ, କଂପାନୀ ଏହାର ନିଲାମ ବାତିଲ କରି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ 15 ଅପ୍ରିଲ 2011 ସୁଦ୍ଧା 40,000 ଏମ୍ଟି ରଞ୍ଚନା ପାଇଁ ଆଉଥରେ ନିଲାମ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେକି ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କ ବିକ୍ରେତାକୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସମାନ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ କମିଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବେଶି ନିଲାମ ଡକାଳିଥିବା ହଙ୍କକଙ୍କ ର ଏସକ ରିସୋର୍ସେସ ଲିମିଟେଡ଼ କୁ 138.88 ଡିଏମଟି ପ୍ରତି ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ହିସାବରେ ନିଲାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ଯେହେତୁ ନିଲାମ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରେତାକୁ ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କ ବହନ କରିବାର ଥିଲା, ବଢ଼ିଥିବା ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କ କୁ ଟିଏଲଏଲସି କୁ ବହନ କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧ ଉଚିତ ନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଲୁହାପଥର ବଜାରର ଅସ୍ଥିରାବସ୍ଥାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇନଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କରେ ଥିବା ତାରତମ୍ୟକୁ ଜୋର ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ନିଲାମ ଆମନ୍ତ୍ରଣରେ ସେପରି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ନ ଥିଲା । ଖାସ କରି ଯେତେବେଳେ 28 ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରେ ଟିଏଲଏଲସି ନିଲାମର ମୂଳ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ନିଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜିଥିଲା ସେତେବେଳେ ନିଲାମକୁ ବାତିଲ କରିବା କଂପାନୀ ପକ୍ଷରେ ଉଚିତ ନ ଥିଲା ।

ଏହିପରି ପ୍ରଥମ ନିଲାମ କୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଅବିବେକୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁ କଂପାନୀର 1.11⁶⁴ କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହେଲା ।

⁶⁴ {30,000-(8% ର 30,000 ଆହୁତା ବାବଦରେ)}*{(150.25-138.88)*61.02/62}*₹ 44.75 ବିୟୁତ 20 ପ୍ରତିଶତ ରଞ୍ଚନା ଶୁଳ୍କ ।

ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ନିଲାମ ନିମନ୍ତେ ପରେ ରଫ୍ତାନୀ ଶୁଳକରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିବା ହେତୁ ଏହା ଅତିରିକ୍ତ ରଫ୍ତାନୀ ଶୁଳକ ବିଷୟ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଣା କରି ପୁନଃନିଲାମ ଡକାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ଜାପାନରେ ହୋଇଥିବା ସୁନାମା ହେତୁ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ କମ ମୂଲ୍ୟ ମିଳିଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 2012 ରେ ସରକାର ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ପରିଚ୍ଛେଦନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ନିଲାମର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ରଫ୍ତାନୀ ଶୁଳକ ବହନ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଯାହା କି ଅନିଷ୍ଟିତ, ଆଣା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼

3.8 ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନ କରିବା ହେତୁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ମିଶ୍ରଣରେ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ 251.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି 1099 ଏମସ୍କୁ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 32.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରେକ୍ଷାହୀନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

କଂପାନୀ ମହାନଦୀ କୋଲଫିଲ୍ଡସ୍ ଲିମିଟେଡ଼ (ଏମସିଏଲ) ରୁ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କୋଇଲା ସଂଗ୍ରହ କରେ । ଏମସିଏଲ କୋଇଲାର ନିମ୍ନମାନର ତାପଜ ଉପାଦେୟତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ରାଜ୍ୟରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ସଙ୍କଳନ ଉତ୍ପାଦନ ହେତୁ, ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରେ ରାଜ୍ୟର ଶକ୍ତି ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା କଂପାନୀ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ଼, ଏମସିଏଲ କୋଇଲା ସହ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ମିଶ୍ରଣ ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ଏବଂ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ଦର ଭରଣା କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ରାଜି ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଅନୁସାରେ, କଂପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରେ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କୋଇଲା ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

କଂପାନୀର ଅନୁରୋଧକୁମେ, ବିଏଚ୍‌ଇଏଲ ଯିଏ କି କଂପାନୀର ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ପ୍ରକୃତ ନିର୍ମାତା (ଓଇଏମ) 15 ପ୍ରତିଶତ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲା ସହ ଏମସିଏଲ କୋଇଲା ମିଶ୍ରଣ ଆରମ୍ଭ କରି, 5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ମିଶ୍ରଣ ବଦାଇବା ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ରେ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ଫେବୃୟାରୀ 2010 ରେ କଂପାନୀ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା ଯେ 3.75 ପ୍ରତିଶତ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲା ସହ ଏମସିଏଲ କୋଇଲା ମିଶ୍ରଣ କଲେ, 2010-11 ବର୍ଷରେ 151 ଏମସ୍କୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିବ । ଯେହେତୁ କାରଖାନା କ୍ଷମତାର 80 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଲୋଡ଼ ଫ୍ୟାକ୍ଟର (ପିଏଲଏଫ) ଅନୁସାରେ, କଂପାନୀକୁ ପ୍ରେକ୍ଷାହୀନ ଅର୍ଥ ମିଳିଥାଏ, ତେଣୁ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ମିଶ୍ରଣ ଯୋଗୁଁ ଉଚ୍ଚତର ପିଏଲଏଫ ମିଳିପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ପରିଣାମ ସବୁଠି ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରେକ୍ଷାହୀନ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ମିଳିଥାନ୍ତା । ଜୁଲାଇ 2010 ରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର କିଣାମୂଲ୍ୟ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜି ହେବା ପରେ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରେଳପଥର ବିକାଶ ହେବା ପରେ, କଂପାନୀ ମେ 2011 ରେ 50,000 ଏମଟି ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏମଏସଟିସି ଲିମିଟେଡ଼କୁ କ୍ରୟାଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ଜୁନ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଏମଏସଟିସି ଲିମିଟେଡ଼ 21,644.08 ଏମଟି ଯୋଗାଇ ପାରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରୁ କଂପାନୀ ଜୁଲାଇ 2012 ସୁଦ୍ଧା 16,676 ଏମଟି ବ୍ୟବହାର କରିପାରିଥିଲା ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର କିଣାଦାନ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଦେବା ପରେ ଏବଂ ଏମସିଏଲ କୋଲ ସହିତ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ମିଶ୍ରଣ ଫଳରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରୁଥିବା କଥା ଜାଣି ମଧ୍ୟ, କଂପାନୀ ଏହାକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ କିଣି କରିପାରିନଥିଲା । ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ମିଶ୍ରଣ ହେଉନଥିବାର ତଥ୍ୟ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ 2009-10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟିକ) ର 2.1.21 ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 2010-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ କଂପାନୀ ଯଦି ଓଇଏମ ର ଉପଦେଶ ମାନି 7.42 ଲକ୍ଷ ଏମଟି ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲା ମିଶ୍ରଣ କରିଥାନ୍ତା, ଏହା 6,066 ଏମସ୍କୁ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ପାଦନ ପରିବର୍ତ୍ତେ 7,165 ଏମସ୍କୁ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଯାହାଦ୍ୱାରା 251.82⁶⁵ କୋଟି ଟଙ୍କାର 1,099 ଏମସ୍କୁ ମୂଲ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଏହା ସହିତ କଂପାନୀ ଉଚ୍ଚତର ପିଏଲଏଫ ହାସଲ କରିଥିବା ସହିତ 32.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରୋସାହନ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ପାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ଏହିପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଏବଂ ଓଇଏମ ର ଉପଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲାର ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ମିଶ୍ରଣରେ ବିଳମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗୁ 251.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 1099 ଏମସ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ 32.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରୋସାହନ ଅର୍ଥ କ୍ଷତି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜୁଲାଇ 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା କୋଇଲା ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ରେଳପଥର ବିକାଶ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ନିବେଶ ପାଇଁ ଶକ୍ତି କ୍ରୟ ରାଜିନାମା (ପିପିଏ) ରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ଏହା ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ କ୍ଷତିର ଆକଳନ ପିଏଲଏଫ ରେ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଆଧାର କରି କରାଯାଉଛି ଯାହାକି ପ୍ରାୟୋଗିକ ଗ୍ରହଣୀୟତା ଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ । ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ କାରଖାନା ପରିସରରେ କୋଇଲାର ପହଞ୍ଚାଯାଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ପିପିଏ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କି କୋଇଲା ସଦେଶା ହେବ ବା ଆମଦାନୀ ହେବ ସେ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚତର ପିଏଲଏଫ ଯୋଗୁ ଯେଉଁ ପ୍ରୋସାହନ ଅର୍ଥ ମିଳିଥାନ୍ତା, ତାହା ରେଳପଥର ବିକାଶ ପାଇଁ ହେବାକୁ ଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅପେକ୍ଷା ବହୁତ ବେଶୀ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କ୍ଷତିର ପରିମାଣ ଓଇଏମ ର ସୁପାରିଶ ଏବଂ କଂପାନୀର ଆକଳନ ମୁତାବକ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ପ୍ରାୟୋଗିକ ଗ୍ରହଣୀୟତାର ପରିସର ବହିର୍ଭୂତ ନ ଥିଲା ।

3.9 ଜଳଜର ବାବଦକୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଘରୋଇ ଓ ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟରେ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରି ଜଳ କର ପଇଠ କରିବା ହେତୁ 41.27 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

କଂପାନୀ ଏହାର ଇର୍ ତାପଜ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ଆରମ୍ଭରୁ ହୀରାକୁଦ ଜଳ ଭଣ୍ଡାରରୁ ଜଳ ନିଏ ଏବଂ ବୁଲ୍‌ଲୀରେ ଅବସ୍ଥିତ ମୁଖ୍ୟ ବନ୍ଧ ଡିଭିଜନ (ଏମଡ଼.ଡ଼ି) ର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଦାବି ନୋଟିସ ମୁତାବକ ମାସିକ ଜଳ କର ପଇଠ କରେ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଭୟ ଶିଳ୍ପଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ଘରୋଇ

⁶⁵ 2010-11 ପାଇଁ 527 ଏମସ୍କୁ x ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 2.11 ଟଙ୍କା + 2011-12 ପାଇଁ 572 ଏମସ୍କୁ x ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 2.46 ଟଙ୍କା ।

ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଏକ ଲକ୍ଷ ଗ୍ୟାଲନ୍ ପିଛା 250 ଟଙ୍କା ଦରରେ (0.55 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି କିଲୋଲିଟର) ଜଳକର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ଜଳସେଚନ ଅଧିନିୟମ, 1961 ରେ ସଂଶୋଧନ ଆଣିଥିଲେ ଏବଂ ଜଳକର ଦରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ସହିତ ଶିଳ୍ପଭିତ୍ତିକ / ବାଣିଜ୍ୟିକ ଏବଂ ଘରୋଇ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ କିଲୋଲିଟର ପିଛା 5.60 ଟଙ୍କା ଏବଂ 0.05 ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏହି ନିୟମରେ ସଂଶୋଧନର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଡିସେମ୍ବର 2010 ରେ ଏମଡିଡ଼ି ର ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନା ମଧ୍ୟ ପାଣି ନେବା ପାଇଁ ସତ୍ୟ ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର ପାଇଁ କଂପାନୀକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ଆମେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଯଦିଓ ଜଳର ଘରୋଇ ଓ ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବହାର ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅଲଗା ଅଲଗା ମିଟରିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଗରୁ ଥିଲା, ଏହାକୁ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରି ଜଳ କର ଶିଳ୍ପଭିତ୍ତିକ ଦରରେ (5.60 ଟଙ୍କା) ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ଜଳର ଘରୋଇ ଏବଂ ଶିଳ୍ପଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବହାର ଆଧାରରେ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରିବା ହେତୁ, ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 7.44 ଲକ୍ଷ କିଲୋଲିଟର ଜଳର ଘରୋଇ ବ୍ୟବହାର ବାବଦକୁ କଂପାନୀ ଅତିରିକ୍ତ 41.27⁶⁶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ଜଳର ଘରୋଇ ଏବଂ ଶିଳ୍ପଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟରେ ପୃଥକୀକରଣ ନ କରି ଜଳକର ପଇଠ କରିବା ଫଳରେ କଂପାନୀର 41.27 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

ଜଳ କର ଦାମରେ ପ୍ରକୃତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ମାନିନେଇ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଅଲଗା ବିଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ଏମଡିଡ଼ି ର ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନାକୁ ଜଣାଇ ଥିଲେ । ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ ଥିଲେ ।

ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ଼

3.10 ଆୟକରର ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରତିପୂରଣ

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯାଂଚର ଅଭାବରୁ ଆୟକରର ପ୍ରତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ବାବଦରେ 34.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦେୟ ।

କଂପାନୀ, ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ (ଓପିଜିସି) ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଏ । କଂପାନୀ ଓ ଓପିଜିସି ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଶକ୍ତି କ୍ରୟ ରାଜିନାମା (ପିପିଏ) ଅନୁସାରେ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଆୟକର, କଂପାନୀ ବହନ କରିବା । ଓପିଜିସି କିନ୍ତୁ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 80 ଆଇ.ଏ ଅନୁସାରେ 2005-06 ରୁ 2008-09 ମଧ୍ୟରେ କର ଛାଡ଼ ପାଇ ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 115 ଜେବି ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନତମ ବିକଳ୍ପ କର (ଏମଏଟି) ଦେଇ ଆସୁଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ସେହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଧାରା 115 ଜେଏଏ ଅନୁସାରେ ଓପିଜିସି ସେହି ଏମଏଟି ଜମାକୁ ଲଗାତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦଶ ବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ଆୟକର ଦେୟ ବିରୋଧରେ ଆଡ଼ଜଷ୍ଟ ପାଇଁ ଅଗ୍ରେନୀତ କରିପାରିବ ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀ ଏମଏଟି ବାବଦରେ 2005-06 ରୁ 2008-09 ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ 34.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓପିଜିସି କୁ ପ୍ରତିପୂରଣ କରିଥିଲା । ଯେହେତୁ କର ଛାଡ଼ 2008-09 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା, କଂପାନୀ ଓପିଜିସି ନିକଟରେ ଥିବା ଏମଏଟି ଜମା ବିରୋଧରେ 2009-10 ବର୍ଷ ପର ଠାରୁ କର ଦେୟ ବାବଦରେ ଆଡ଼ଜଷ୍ଟ କରିବା ହକ୍‌ଦାର ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଓପିଜିସି ନିକଟରେ 2009-10 ଏବଂ 2010-11 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଆୟକର ଦେୟ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିବଦଳ କରିବା ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 35.39 କୋଟି

⁶⁶ 7,43,621.5 କିଲୋଲିଟର x (5.60 ଟଙ୍କା - 0.05 ଟଙ୍କା)

ଟଙ୍କା ଏବଂ 24.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏମଏଚ୍ ଜମା ଥିଲା, କଂପାନି 2009-10 ମଧ୍ୟରେ ହିଁ 34.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁରୂପ ଫାଇଦା, ଏମଏଚ୍ ଜମା ସହିତ ସମାୟୋଜନ କରି ପାରି ଥାଆନ୍ତା । ପରନ୍ତୁ, କଂପାନୀ 2009-11 ବର୍ଷ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓପିଜିସି ଦାବି କରିଥିବା ଆୟକର ବାବଦରେ 72.88⁶⁷ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିପୂରଣ କରିଥିଲା । ଏହା ଓପିଜିସିର ଆୟକର ଦାବି ପ୍ରତିପୂରଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆର୍ଥିକ ଯାଂଚର ଅଭାବ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ ଓପିଜିସି କୁ ଆୟକର ପ୍ରତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯାଂଚର ବିଫଳତା ହେତୁ 34.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦେୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରିଶାମମୂଳକ ସୁଧ ହାନି ଘଟିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ 2009-10 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆୟକର ଦାବିର ପ୍ରତିପୂରଣ ସମୟରେ, ଓପିଜିସିକୁ ଉପଲବ୍ଧ ଏମଏଚ୍‌ର ପରିମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ କଂପାନୀ ପାଖରେ ନ ଥିଲା । ଏହା ପୁନଶ୍ଚ କହିଥିଲେ ଯେ ଓପିଜିସି, ଏମଏଚ୍ ଜମା ପ୍ରାପ୍ୟ ବାବଦରେ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଦାବି ଦାଖଲ କରିଛି ଯାହା କି ସେହି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସଂପନ୍ନ ହେଲା ପରେ କଂପାନୀ ପାଖକୁ ଆସିବ । ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କଂପାନୀର ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କଂପାନୀର ପ୍ରାପ୍ୟ ମ୍ୟାଟ୍ ଜମା କୁ ଆଡ଼ଜଷ୍ଟ ପାଇଁ ଜିଦ୍ କରିବାକୁ କଂପାନୀ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଏବଂ ତଥ୍ୟ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 2009-11 ପାଇଁ ଆୟକର ପ୍ରତିପୂରଣ ର ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ ମ୍ୟାଟ୍ ଜମା ଆଡ଼ଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ନିମନ୍ତେ କଂପାନୀ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ।

କଂପାନୀ ଅଧିକ ଦେୟ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଓପିଜିସି ର ଆୟକର ଦାବି ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯାଂଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

3.11 ଅତ୍ୟଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

କ୍ୟାପିଟାଲ ଜେନେରେଟିଙ୍ଗ ପ୍ଲାଣ୍ଟମାନଙ୍କର ଦାବୀର ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଯୋଗୁଁ ଶକ୍ତି ବିଲ ପାଇଁ 2.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ।

କଂପାନୀ, ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ନିର୍ମାମକ ଆୟୋଗ, (ଓଇଆରସି) ଦ୍ୱାରା ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ତଥା କ୍ୟାପିଟାଲ ଜେନେରେଟିଙ୍ଗ ପ୍ଲାଣ୍ଟର (ସିଜିପି) ବଳକା ଶକ୍ତିରୁ ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରେ ।

ଜଳବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଜଳ ଭଣ୍ଡାର ମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ଜନକ ସ୍ଥିତି, ଗ୍ରୀଡ଼ର ଉଚ୍ଚ ଫ୍ରିକ୍ୱେନ୍ସି କ୍ଷମତା ଓ ନିମ୍ନ ମାନର ଅଣନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଦଳବଦଳ ଦରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କଂପାନୀ ସିଜିପି ରୁ ବଳକା ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହକୁ ହ୍ରାସ କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ମିଶ୍ରିତ ଭାବରେ ଏକ ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟ ମିଶ୍ରଣରେ ଶକ୍ତି ରେ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) । କଂପାନୀ ସହ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଖାଉଟି ମାନଙ୍କୁ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସିଜିପି ଠାରୁ ଚବିଶ ଘଣ୍ଟିଆ (ଆରଟିସି) ଅନୁସାରେ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ 50 ମେଗା ଓ୍ୱାଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଭାର ପ୍ରେରଣା କେନ୍ଦ୍ର (ଏସଏଲଡିସି) କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା (18 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) ଏବଂ ଏସଏଲଡିସି ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲା । ସିଜିପି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତଃକ୍ଷେପଣ କରାଯାଉଥିବା

⁶⁷ 2009-10: 37.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 2010-11: 35.81 କୋଟି ଟଙ୍କା

ଶକ୍ତି ଉପରେ କଟକଣାକୁ 19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ରେ ଗୋଟିଏ ଦିନର ପ୍ଲାକ୍ ସୁରୀ ଅନୁମତି ଦେଇ 20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 50 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍ ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିବା ଶକ୍ତିକୁ ଅନବଧାନ ଶକ୍ତି ବୋଲି ବିଚାର କରାଗଲା ଏବଂ ଏହି ଶକ୍ତିର ଦେୟ, ସ୍ଥିରକୃତ ଶକ୍ତି ଦରରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନବଧାନ ଶକ୍ତିର ଦରରେ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯିବାର ଥିଲା । ତାହାପରେ ନଭେମ୍ବର 2010 ରୁ ସିଜିପି ଶକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଦ୍ଧତି ଓଈଆରସି ର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ଜିଏଲ୍ ଷ୍ଟେନଲେସ ଲିମିଟେଡ୍ (ଜେଏସଲ)ଏକ ସିଜିପି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20 ରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ମଧ୍ୟରେ ଦିନ ପିଛା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 50 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍ ରୁ ଅଧିକ 2.343690 ଏମ୍‌ୟୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲା ଏବଂ କଂପାନୀ ଏହାକୁ ଅନବଧାନ ଶକ୍ତି ଦରରେ (ୟୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 0.6251 ଟଙ୍କା) ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସ୍ଥିରକୃତ ଶକ୍ତି ଦରରେ (3.70 ଟଙ୍କା ୟୁନିଟ୍ ପିଛା) ଦେଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଜେଏସଏଲ କୁ 0.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ପାଉଣା ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ଆଉ ଏକ ସିଜିପି ବେଦାନ୍ତ ଆଲୁମିନିୟମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଭିଏସ) କ୍ଷେତ୍ରରେ 5.087780 ଏମ୍‌ୟୁ ର ଅନବଧାନ ଶକ୍ତିକୁ ସ୍ଥିରକୃତ ଶକ୍ତି ଦରରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20 ରୁ 31 ଅକ୍ଟୋବର 2010 ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏହା ଫଳରେ ଭିଏସଏଲ କୁ 1.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଅର୍ଥପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ ସିଜିପି ମାନଙ୍କ ର ଦାବିର ଭୂଲ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁ ଶକ୍ତି ବିଲ ବାବଦରେ ଜେସିଏଲ ଓ ଭିଏସଏଲ କୁ 2.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012) କହିଥିଲେ ଯେ ମିଳାମିଶା ବିବରଣୀ ଜେସିଏଲ ର ସାକ୍ଷତି ପାଇଁ ପଠାଯାଇଛି ଏବଂ 0.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ କଂପାନୀ 20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ମଧ୍ୟରେ ହାରାହାରି ହିସାବରେ 50 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍ ରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପ୍ରେରଣ କରିନାହିଁ ବୋଲି କହିଲା ବେଳେ ଭିଏସଏଲ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିବା ଅନବଧାନ ଶକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିରବ ରହିଥିଲା । ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ରେ କଂପାନୀର ମତକୁ ହିଁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଭିଏଲଏଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଦୈନିକ ଆଧାରରେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତିକୁ ମାସିକ ଆଧାରରେ ପ୍ରେରଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ନେଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଠାରୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସ୍ଥିର କରିବାର ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.12 କାପାସିଟି ଷ୍ଟର୍ଜ ବାବଦରେ ରାଜସ୍ୱ ହାନି

ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରୀନସ୍‌ଫରମର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ କ୍ଷମତାଯୁକ୍ତ ଗ୍ରୀନସ୍‌ଫରମର ବ୍ୟବହାର ତଥା ଠିକ୍ ସମୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନ କରିପାରିବା ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀର 3.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା ।

କମ୍ପାନୀ ତାହାର ବୁଲ୍‌ଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ହାରାକୁଦ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର (ଏର୍ଏଭି) 7 ଟି ୟୁନିଟ୍‌ରୁ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରେ ଯାହାର ଅବସ୍ଥାପିତ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା 275.5 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍ ଅଟେ । ଯାନ୍ତ୍ରିକ ସମସ୍ୟା ବଶତଃ ୟୁନିଟ୍ 7 ରେ ଥିବା 37.5 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍ ଉତ୍ପାଦନର କ୍ଷମତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 42 ଏମ୍‌ଭିଏ ଜେନରେଟର ଗ୍ରୀନସ୍‌ଫରମ (ଜିଟି) ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ରେ ଅଟଳ ହୋଇଯିବା ପରେ କଂପାନୀ ତାହା ବଦଳରେ ନିଜ ପାଖରେ ଥିବା 24 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍‌ର ସ୍ୱଳ୍ପକ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ 27 ଏମ୍‌ଭି.ଏ ଜେନରେଟର ଗ୍ରୀନସ୍‌ଫରମର

ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2010) । ସେହି ଯୁନିଟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ (37.5 ମେଗାଓଡ଼ିଆ) କରିବା ପାଇଁ, ଏଚ୍.ଏଚ୍.ଇ.ପି. ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଲାପରେ, ଏହାର ଏକ ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟମାନ 42 ଏମ୍.ଭି.ଏ ଗ୍ରୀନଫରମରର ପୂରା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ 20.62 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ସଂପନ୍ନ କରି 23 ଫେବୃୟାରୀ 2012 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରି କରିଥିଲା । ଇତି ମଧ୍ୟରେ 27 ଏମ୍.ଭି.ଏ ଜେନେରେଟର ଗ୍ରୀନଫରମରଟି ମଧ୍ୟ 31 ଅଗଷ୍ଟ 2011 ରେ ଅଟଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମକ ଆୟୋଗ (ସିଇଆରସି) (ଗାରିଫ୍ ସମକ୍ଷୀୟ ନିବନ୍ଧନ ଏବଂ ସର୍ଭି) ବିନିୟମ 2009 ଅନୁସାରେ, ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ବାର୍ଷିକ ସ୍ଥାୟୀ ଋଜ୍ ସହାର କାପାସିଟି ଋଜ୍ (ସିସି) ଓ ଶକ୍ତି ଋଜ୍ ଦ୍ୱାରା 50:50 ଭିତ୍ତିରେ ଅସ୍ଥୁଲ କରାଯିବ । ଉତ୍ପାଦକମାନଙ୍କର କାପାସିଟି ଋଜ୍ ଦେଖି ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିପୂରଣ କରାଯାଏ ଯାହା ଶକ୍ତି ଉଠାଣର ପରିମାଣ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶକ୍ତି ଉଠାଣ ଭିତ୍ତିରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ନୁହେଁ ।

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ, ଦୁଇଟି ମରାମତିକ୍ଷମ 42 ଏମ୍.ଭି.ଏ ଜିଟିର ଉପସ୍ଥିତି ସତ୍ତ୍ୱେ, କମ୍ପାନୀ କୌଣସି ଗୋଟିଏକୁ ମଧ୍ୟ ଆପାରକାଳିନ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁରକ୍ଷଣ ନକରିପାରିବାରୁ, ଯୁନିଟ୍‌ର ଅଟଳ ଅବସ୍ଥାକୁ ଏତାଇ ପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସହ କ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ 27 ଏମ୍.ଭି.ଏଜିଟିକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ କରିଥିଲା । ଏତଦ୍ୱାରା ନଭେମ୍ବର 2010 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2011 ମଧ୍ୟରେ 281 ଦିନ ପାଇଁ 1.46 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସି.ସି. କମ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଚୁଟି ପାଇଁ 27 ଏମ୍.ଭି.ଏ ଜିଟି ଖରାପ ହେବାରୁ ସମଗ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ରୁ ଫେବୃଆରି 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 175 ଦିନ ପାଇଁ 2.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିସି ଦାବି କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଏକ ସମ କ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ (42 ଏମ୍.ଭି.ଏ) ଜିଟିର ଅନୁରକ୍ଷଣରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ଏକ ସହକ୍ଷମତା ସଂପନ୍ନ ଜିଟିର ବ୍ୟବହାର ତଥା ଠିକ ସମୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନ କରିପାରିବା ଯୋଗୁ କଂପାନୀର 3.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର⁶⁸ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଥିଲେ ଯେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012) ମିତବ୍ୟୟିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତିନୋଟି ଅଲଗା ପ୍ରକାର ଜେନେରେଟର ଗ୍ରୀନଫରମର ଗଚ୍ଛିତ ରଖିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ନିଜର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଚେଷ୍ଟା ବଳରେ 2010-11 ଏବଂ 2011-12 ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓଇଆରସି ଅନୁମୋଦିତ ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାପାସିଟି ଋଜ୍ ପାଇପାରିଛି । ସରକାର କେବଳ ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ମତକୁ ହିଁ ସମର୍ଥନ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ କମ୍ପାନୀ ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରୀନଫରମର କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିପାରି ଥାଆନ୍ତା, ଏବଂ ସିସି ଉପାର୍ଜନ ବଢାଇପାରିଥାଆନ୍ତା, ଯାହାଉପରେ ଓଇଆରସିର କୌଣସି କଟକଣା ନ ଥିଲା । ଏହା କିନ୍ତୁ ସାକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଭଳି ବିଳମ୍ବତାକୁ ଏତାଇବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରୀନଫରମର ରଖାଯିବ ।

⁶⁸ କାପାସିଟି ଋଜ୍ $-(1.46 \text{ କୋଟି ଟଙ୍କା} + 2.52 \text{ କୋଟି ଟଙ୍କା})$ ବିୟୁକ୍ତ ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚ 0.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ଓଡ଼ିଶା ତାପଜ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.13 ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବାରେ ଡରବରିଆ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁ 2.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଏକ ଯୌଥ ଉଦ୍ୟମ କଂପାନୀ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟରେ 1,000 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍‌ର ଏକ କୋଇଲା ଭିତ୍ତିକ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ (ଜାନୁୟାରୀ 2007) ହୋଇଥିଲା । ଅବସ୍ଥିତି ଜନିତ ସୁବିଧା ଯଥା ଜମି ଓ ପାଣିର ଉପସ୍ଥିତି ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ 8,250 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ରେଙ୍ଗାଳି ଠାରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2009) । ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିକାସ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଭିଜନ୍‌ଟେକ୍ କନ୍‌ସଲ୍‌ଟାନ୍ସି ସର୍ଭିସେସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍) ନାମକ ଏକ ପରାମର୍ଶ ଦାତାଙ୍କୁ 4.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିଯୁକ୍ତ (ମଇ 2009) କରିଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍ କମ୍ପାନୀକୁ ଜଣାଇଥିଲା (19 ଜାନୁୟାରୀ 2010) ଯେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମହାଲକ୍ଷ୍ୟ (ଏମ୍‌ଓ‌ଇଏଫ୍) ଅଗଷ୍ଟ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଠ ମାସ ପାଇଁ ରେଙ୍ଗାଳି ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ପରିବେଶ ନିକାସ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ କଟକଣା ଲାଗୁ କରିଛନ୍ତି (13 ଜାନୁୟାରୀ 2010) । କିନ୍ତୁ ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ପାଞ୍ଚମାସ ଅତିକ୍ରମ କଲାପରେ ଜୁନ୍ 2010 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ପେଣ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏମ୍‌ଓ‌ଇଏଫ୍‌ର କଟକଣାକୁ ଆଣ୍ଡ ଆଗରେ ରଖି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଡେଙ୍ଗାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର କାମାକ୍ଷାନଗର ତହସିଲ୍‌କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2010) ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ କମ୍ପାନୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ (ଏଲ୍‌ଏଓ), ଅନୁଗୁଳଙ୍କ ପାଖରେ ରେଙ୍ଗାଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 2.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାଖଲ କରିଥିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2010) । ରେଙ୍ଗାଳି ଠାରୁ ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପରେ କଂପାନୀ ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2010) ଏବଂ ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍‌ର 4.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ତୁଳନାରେ 1.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, ଏହା ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଉଣାର ମାମାଂସା ପାଇଁ ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଅନୁସାରେ ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ତୁଟାଇଥିବା ରାଶିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉନ୍ନତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ବଳକା ରାଶି ପାଇଁ ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଦ୍ଵାରା ସାଲିସ କରିପାରିବାର ସାଧାନତା ଥିଲା ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ଅଗଷ୍ଟ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା ପରିବେଶ ମଂଜୁରୀ କଟକଣା ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ଥାଇ ମଧ୍ୟ, ଭିସିଏସ୍‌ପିଏଲ୍ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିକୁ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଜୁନ୍ 2010) ଯୋଗୁ 1.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପବ୍ୟୟ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ଡରବରିଆ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ କମ୍ପାନୀ 0.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ଯାହା ଏଲ୍‌ଏଓ, ଅନୁଗୁଳଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ଥିବା ଜମାରାଶି (2.39 କୋଟି ଟଙ୍କା)ର 40 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ରାଜସ୍ଵ ବିଭାଗର ଆଦେଶ (ଜୁନ୍ 1999) ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁସାରେ ତାହା ଫେରସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ 1.44 କୋଟି ଟଙ୍କା (2.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର 60 ପ୍ରତିଶତ) କମ୍ପାନୀ ପାଇନାହିଁ ଯାହାଦ୍ଵାରା ଏହା ଉପରେ କ୍ରମାଗତ ସୁଧର କ୍ଷତି ହୋଇଗଲିଛି । ଏଣୁ ରେଙ୍ଗାଳିରୁ କାମାକ୍ଷାନଗରକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ପରିଚାଳନାବର୍ଗର ଡରବରିଆ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ 2.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ପଳ ହେଲା ।

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜଣାଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2012) ଯେ ରେଙ୍ଗାଳି ଅଞ୍ଚଳ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା କଟକଣାଭୁକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପଡିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ରେଙ୍ଗାଳି ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ମୋରାଟୋରିଅମ୍ ଆଦେଶ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଲାଗିବାର ଆଶଙ୍କା କରି, ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ସମୟ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧିର ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଥିଲା। ସରକାର, ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ମତକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ।

ପରିଚ୍ଛଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ କମ୍ପାନୀ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍ ର କଟକଣା ଥିବା ଜାଣିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବାବଦରେ ଫିସ୍ ଜମା କରିଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ, ମାତ୍ର ତିନି ମାସର ସାମୟିକ ରହତାଦେଶ ବାକି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କୌଣସି ଇଚ୍ଛାକୃତ ଫଳ ଦେଇ ପାରିନି ଯେହେତୁ ନୂଆ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକୃତ କିଛି ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଆବିଷ୍କାର ଅବ୍ୟାବଧି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012) ହୋଇପାରିନି।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.14 ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

ଦେଶାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରେ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟକୁ 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କମ୍ପାନୀକୁ ଦେଶୀ ମଦ (ସିଏସ୍) ବ୍ୟବସାୟ ଓ ବଣ୍ଟନ ନିମନ୍ତେ ପାଇକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଭାବେ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲା ଏବଂ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମିତିର ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ ସିଏସ୍ ର ସର୍ବାଧିକ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ (ଏମଆରପି) ସ୍ଥିର କରୁଥିଲା। ଏହି ସମିତିରେ କଂପାନୀର ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ସାମିଲ ହୋଇଥାନ୍ତି। କମ୍ପାନୀ ଆହ୍ଲା ସମବାୟ ତିନି କଲ ଠାରୁ ଲିମିଟେଡ୍ 200 ମିଲି ପଲିଥିନ୍ ପାଉର୍ କିମ୍ବା ବୋତଲରେ ସିଏସ୍ ସଂଗ୍ରହ କରେ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାକ୍ସରେ⁶⁹ ନିଜର ଭଣ୍ଡାର ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୁରୁରା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ବଣ୍ଟନ କରେ। ସିଏସ୍ ର ଖାଉଟି ମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସମାଜର ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଅଟନ୍ତି।

ସରକାରଙ୍କ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ସିଏସ୍‌ର ଏମଆରପି, 200 ମିଲି ପାଉର୍ ପ୍ରତି 11.25 ପଇସା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ (23 ଡିସେମ୍ବର 2008)। ଯେହେତୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥଳରେ ଟିକସ ଆଦାୟ (ଟିସିଏସ୍) ଅନୁମୋଦିତ ଏମଆରପି ନିମନ୍ତେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇ ନ ଥିଲା, କଂପାନୀ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସ୍ୱାକ୍ଷରଣ ଗ୍ରହଣ କଲା ପରେ ଏହାକୁ ଏମଆରପି ରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା। କଂପାନୀ ଟି.ସି.ଏସ୍. ବାବଦରେପାଉର୍ ପ୍ରତି 10 ପଇସା ବଦଳରେ 3 ଟଙ୍କା ଯୋଗକରି ଏମଆରପି କୁ 14.50 ଟଙ୍କାରେ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା (29 ଡିସେମ୍ବର 2008)। ଏହାର ଗୋଟିଏ ମାସ ପରେ (27 ଜାନୁୟାରୀ 2009) କଂପାନୀ ଟି.ସି.ଏସ୍ ଉପାଦାନ ବାବଦରେ ପୂର୍ବରୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପାଉର୍ ପ୍ରତି 3 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ପାଉର୍ ପ୍ରତି 10 ପଇସା ବିଚାରକୁ ନେଇ ପ୍ରତି ପାଉର୍‌ର ମୂଲ୍ୟ 11.60 ଟଙ୍କାରେ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କଲା।

⁶⁹ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ପାଉର୍ = 50 ପାଉର୍ (200 ମିଲିଲିଟର) ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ବୋତଲ = 25 ବୋତଲ (200 ମିଲିଲିଟର)।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀ ଭୁଲରେ ପାଉର୍ ପ୍ରତି ଟିସିଏସ୍ ବାବଦରେ 10 ପଇସା ବଦଳରେ 3.00 ଟଙ୍କା ସାମିଲ କରିବା ଯୋଗୁ, ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ପ୍ରତି ପାଉର୍ ପିଛା 2.90 ଟଙ୍କାର ବଳକା ରାଶି ରଖିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା 1 ରୁ 27 ଜାନୁୟାରୀ 2009 ମଧ୍ୟରେ 80,343 ଟି ସିଏସ୍ ବକ୍ସ / ପେଡି ବିକ୍ରି କରି କଂପାନୀ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ 1.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକଂପା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାକି ଖାଉଟିଙ୍କ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ବୋଧହୁଏ ।

ଆମେ ପୁଣି ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ 2009-10 ରେ ଦେଶୀ ମଦ ଉପରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ସଂଶୋଧନ ଯୋଗୁ 200 ମିଲି ପାଉର୍ ଏବଂ ବୋତଲର ଦାମ ଯଥାକ୍ରମେ 35 ପଇସା ଓ 24 ପଇସା ଅତିରିକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ 12 ଟଙ୍କା ଓ 15.50 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି 2011-12 ବର୍ଷରେ 200 ମିଲିର ଦେଶୀ ମଦ ପାଉର୍ ଓ ବୋତଲର ସର୍ବାଧିକ ଖୁରୁରା ମୂଲ୍ୟ ଯଥାକ୍ରମେ 18 ପଇସା ଓ 8 ପଇସା ଅତିରିକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ 13 ଟଙ୍କା ଓ 17.50 ଟଙ୍କାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା । କଂପାନୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା ହାସଲ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅତିରିକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲା ତାହାକୁ ନିଜର ଏବଂ ଭ୍ୟାଟ୍/ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅର୍ଜିତ ଅଂଶରେ ନ ମିଶାଇ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲା । ଏତଦ୍ୱାରା 2009-10 ଏବଂ 2011-12 ବର୍ଷରେ କଂପାନୀ 1.40 ଲକ୍ଷ ବାକ୍ସ ପାଉର୍ ଏବଂ 27.65 ଲକ୍ଷ ବାକ୍ସ ବୋତଲ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରିକରି ସେମାନଙ୍କୁ 93.42 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକଂପା ପ୍ରଦାନ ସହିତ କଂପାନୀର ଲାଭରେ 71.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ପାର୍ଥକ୍ୟଗତ ଭ୍ୟାଟ୍ ବାବଦରେ 14.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଟିସିଏସ୍ ଉପାଦାନ ବାବଦରେ 7.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କମ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଭୁଲ ଏବଂ ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଜନିତ ଅଂଶକୁ କଂପାନୀର ନିଜ ଲାଭରେ ଅର୍ଜିତୁକ୍ତ ନ କରିବା ଯୋଗୁ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର⁷⁰ ଅହେତୁକ ଅନୁକଂପା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା କଂପାନୀର 1.87 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଭ୍ୟାଟ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର 0.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆୟକର ବାବଦରେ 0.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଗଣନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଓ ଅଙ୍କକୁ ସାକାର କରିବା ସହିତ କହିଥିଲେ ଯେ (ଜୁଲାଇ 2012) ଏହା ଭବିଷ୍ୟତରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୋଗୀ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଏହି ବିଷୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2012), ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଡିସେମ୍ବର 2012) ମିଳିନାହିଁ ।

⁷⁰ 1.16 କୋଟି ଅଂଶ + 0.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼

3.15 ମୁଣ୍ଡା ଲୁହା ପଥର ବିକ୍ରିରେ ଅହେତୁକ ଅନୁକଂପା

ବିକ୍ରିର ନିବନ୍ଧନ ଓ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଉଚିତ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ କଂପାନୀର ଲୁହା ପଥର ବିକ୍ରିରେ 1.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ।

କଂପାନୀ ଏହାର ରୋଇଡ଼ା –ଗ ଖଣିର 65 ପ୍ରତିଶତ ଲୌହ ଅଂଶ ଧାରଣ କରିଥିବା ମୁଣ୍ଡା ଲୁହା ପଥର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) । ଟେଣ୍ଡରର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯେ (କ) ଘଟଣାକ୍ରମେ ଯଦି ନିଲାମ ଡ଼କାଳି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆବଣ୍ଟିତ ପରିମାଣକୁ ଉଠାଇବାରେ ଅସଫଳ ହୁଏ, ତେବେ ଚୁକ୍ତି ସମାପ୍ତି ହେବ ଏବଂ କ୍ରେତା ଭବିଷ୍ୟତ ଛଅ ମାସ ଯାଏ ଆଉ ଟେଣ୍ଡରରେ ଭାଗ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ (ଖ) ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଲୁହା ପଥରକୁ ଯଦି କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଏ ତେବେ ସେହି କ୍ଷତିର ଭରଣା ଇସମତ୍ ଜବତ ବ୍ୟତିତ ଯଦି କିଛି ରାଶି ଉପରୋକ୍ତ କ୍ରେତାକୁ ଦେବାକୁ ଥିବ ସେଥିରୁ ଭରଣା କରାଯିବ ।

କଂପାନୀ ସର୍ବାଧିକ ନିଲାମ ଡ଼କାଳି ଭୂକ୍ଷଣ ଶକ୍ତି ଓ ଇସ୍ପାତ ଲିମିଟେଡ଼ (ବିପିଏସଏଲ) ସପକ୍ଷରେ 20,000 ମେଟ୍ରିକ ଟନର ମୁଣ୍ଡା ଲୁହା ପଥର ଟନ ପିଛା 3,313 ଟଙ୍କା ଦରରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ବିକ୍ରି ଆଦେଶ ଜାରି କଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) ଏବଂ ବିପିଏସଏଲ ଏହି ବାବଦରେ 7.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହି ସମସ୍ତ ଷ୍ଟକ୍ 31 ଅକ୍ଟୋବର 2008 ସୁଧା ଉଠାଇବାର ଥିଲା, ବିପିଏସଏଲ ମାତ୍ର 9644.19 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଉଠାଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 10,355.81 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନର ଲୁହାପଥର ବଜାର ଦର ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଉଠାଇ ନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ବିପିଏସଏଲ ଦ୍ୱାରା ଜମା କରାଯାଇଥିବା 3.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଳକା ରାଶି କଂପାନୀ ପାଖରେ ରହିଥିଲା ।

ଆମେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ ନ ଉଠାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କଂପାନୀ ବିଏସପିଏଲ କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଟେଣ୍ଡର (ନଭେମ୍ବର 2008) ରେ ଭାଗ ନେବା ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଦେଲା ଏବଂ 9,996.720 ମେଟ୍ରିକ ଟନ ଲୁହାପଥର, ଟନ୍ ପିଛା 1,592 ଟଙ୍କାରେ ଡିସେମ୍ବର 2008 /ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରେ ବିକ୍ରି କଲା । ବିକ୍ରି ଆଦେଶର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କଂପାନୀ ଖୁଲାପକାରୀ ନିଲାମ ଡ଼କାଳି (ବିପିଏସଏଲ) ଠାରୁ ତଦ୍‌ଜନିତ 1.78⁷¹ କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ରାଶି ମଧ୍ୟ ଆଦାୟ କରିନଥିଲା । କଂପାନୀ ଏହାର ଦେହ ବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ ଅପ୍ରେଲ 2010 ରେ ବିଏସପିଏଲ ର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ତାହାର ବଳକା ଥିବା ରାଶି 3.68 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସମାୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ସମପରିମାଣର ମୁଣ୍ଡା ଲୁହାପଥର ପୂର୍ବପ୍ରଚଳିତ ଟନ୍ ପ୍ରତି 3313 ଟଙ୍କା ଦରରେ ନେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ମଇ ରୁ ଜୁଲାଇ 2010 ମଧ୍ୟରେ ବଜାରର ପ୍ରଚଳିତ ଦର ଟନ୍ ପ୍ରତି 2734 ଟଙ୍କାରୁ 3105 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିବାରୁ ଏହା ଦ୍ୱାରା କଂପାନୀ ପ୍ରଚଳିତ ବଜାର ଦର ତୁଳନାରେ 0.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ବିକ୍ରୀର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଉଚିତ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ କଂପାନୀର ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରି ବାବଦରେ 1.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା ଯାହାକି ବିପିଏସଏଲକୁ ଅହେତୁକ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ଆକାରରେ ହୋଇଥିଲା ।

⁷¹ 10,355.81 ଟନ୍ ଉପରେ ଟନ୍ ପ୍ରତି 1721 ଟଙ୍କା (3313 ଟଙ୍କା – 1592 ଟଙ୍କା)

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସମାକ୍ଷାର ମତବ୍ୟକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ସ୍ୱୀକୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଭବିଷ୍ୟତରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତ୍ୟ ହେବ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ । ସରକାର, ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012) ।

3.16 ରଥାନା ବିକ୍ରୟ ଉପରେ କ୍ଷତି

କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟର ରଥାନା ବିକ୍ରୟରେ ଚୂଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ 0.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ।

କଂପାନୀ ଏହାର ଡେଲିଭ୍ କ୍ଲୋମ୍‌ଲଟ ଖଣିରୁ ଉତ୍ପାଦିତ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି) ମାଧ୍ୟମରେ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରୁ ରଥାନା କରେ । ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି, କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଉତ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ସହିତ ସଭା କରି ରଥାନା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କରିଥାଏ । ଏହା ପରେ କଂପାନୀର ସମ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ ଏବଂ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ବିଦେଶୀ କ୍ଲେଡାଙ୍କ ସହିତ ବିକ୍ରୟ ରୁଚ୍ଛି ଏବଂ କଂପାନୀ ସହିତ କ୍ରୟ ରୁଚ୍ଛି ଏକାଧାରରେ କରି ଥାଏ ଏବଂ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟର ରଥାନା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ।

କଂପାନୀ 6 ଜାନୁୟାରୀ 2009 ରେ ଡ୍ରାଇ ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ (ଡିଏମଟି) ପିଛା 275 ଯୁଏସ୍ ଡଲାରରେ (ୟୁଏସ୍‌ଡି) 20,000 ମେଟ୍ରିକଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ ଜାନୁୟାରୀ ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ମଧ୍ୟରେ ରଥାନା ପାଇଁ ସହମତି ଜଣାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହି ରଥାନା ବିକ୍ରୟ, କ୍ଲେଡାଙ୍କର ଅଭାବରେ ବାସ୍ତବରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ (19 ଫେବୃୟାରୀ 2009) ରେ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ଡିଏମଟି ପିଛା 255 ଯୁଏସ୍‌ଡି ରେ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା, ଯାହାପାଇଁ କଂପାନୀ ମଧ୍ୟ 20,000 ମେଟ୍ରିକଟନ୍ ରଥାନା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପତ୍ତି ଜଣାଇଥିଲା । ତୁରନ୍ତ ରଥାନା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କଂପାନୀ 24 ଫେବୃୟାରୀ 2009 ରେ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି କୁ 12,000 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ 1 ରୁ 8 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ମଧ୍ୟରେ 12,500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ରଥାନା କରିପାରିଥିଲା । ଏହାପରେ 22 ଅପ୍ରେଲ 2009 ରେ ଦର ହ୍ରାସ ପରେ କଂପାନୀ 10,000 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍ କନସେନଟ୍ରେଟ ଡିଏମଟି ପିଛା 195 ଯୁଏସ୍‌ଡିରେ, ମଇ 2009 ରେ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସି ମାଧ୍ୟମରେ ରଥାନା କରିଥିଲା ।

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ ନିମ୍ନଗାମୀ ବଜାର ଦର ଏବଂ 23 ଫେବୃୟାରୀ 2009, 16116⁷² ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍‌ର କ୍ଷୁଦ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ରଥାନା ପାଇଁ କେବଳ 12,000 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍‌ର ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ 12,500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ରଥାନା କରିପାରିଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ଯୋଜନା ଚୂଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗୁଁ କଂପାନୀ 3,500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ (ପୁର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା) ର ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣ ରଥାନାର ସୁଯୋଗ ହରାଇଥିଲା ଏବଂ 0.94⁷³ କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ଜଣାଇଲେ ଯେ ରଥାନା ପ୍ରତିଶୃତି ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ଥିବା ଜମା, ଖଣିରେ ଥିବା ଜମା ଏବଂ ଖଣିରୁ ବନ୍ଦରକୁ ପରିବହନର ଧାରାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହା ପୁନଶ୍ଚ କହିଥିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଟ୍ରକ୍ ମାଲିକ ସଂଘ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୋଝେଇ ଏବଂ ଟ୍ରକ୍ ଆବଣ୍ଟନରେ ବିବାଦ ହେତୁ ଖଣିରୁ ପ୍ରେରଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

⁷² ପାରିଦ୍ୱିପ ବନ୍ଦରରେ 12,638 ଟନ୍ ଏବଂ ଡେଲିଭ୍ କ୍ଲୋମ୍ ଖଣିରେ 3,478 ଟନ୍ ।
⁷³ 60 ଯୁଏସ୍‌ଡି ଦରରେ (255-195) 3500 ଟନ୍ ପାଇଁ 51.3726 ଟଙ୍କା ବିନିମୟ ହିସାବରେ ବିପୁଲ ଆହୁତା ପାଇଁ 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିସିର କମିଶନ 3 ପ୍ରତିଶତ { (3500 ଟନ୍-10% ର 3500 ଟନ୍) x 51.3726 x 60 x 97 ପ୍ରତିଶତ }

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କଂପାନୀ, ଏମଏମଟିସି କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା ତାରିଖରେ ଖଣିରେ ଥିବା ଜମାକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଉତ୍ପାଦନ କେବଳ ରଞ୍ଚନା ନିମନ୍ତେ ହିଁ କରାଯାଉଥିଲା । ତେଣୁ ପରିବହନର ଧାରା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଯୋଜନା କରାଯାଇ ପାରିଥିଲେ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରେ ରଞ୍ଚନା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣ ଉପସ୍ଥିତ ରହିପାରିଥାଆନ୍ତା ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.17 ଉଚ୍ଚ ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତି

ପ୍ରମାଣୀକୃତ ଚିନାବାଦାମ ବିହନର ଭୁଲ ସଂଗ୍ରହ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହେତୁ କଂପାନୀର 49.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର 31.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ।

କଂପାନୀ ଚିନାବାଦାମ ବିହନ ଋଷୀ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ, ପ୍ରମାଣୀକୃତ ଚିନାବାଦାମ ବିହନ କ୍ରୟ କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହାକୁ ଋଷୀମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି । ବିହନର ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ କଂପାନୀ ସମୟ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ବିହନର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ବେଳେ ବିଶ୍ୱରକୁ ନିଆଯାଏ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଶେଷରେ ଅନୁମୋଦିତ କରିଥାନ୍ତି । ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟର ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହୋଇନଥିବା ବିହନ ମୂଲ୍ୟ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଜନିତ କ୍ଷତି (10 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ଜିଣାବିକା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଏକ ପ୍ରତିଶତ) ସାମିଲ ଅଟେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୈଳବାଜ, ଡାଲି ଓ ମକାଜାତୀୟ ଏକାଭୂତ ଯୋଜନା (ଆଇଏସପିଓଏମ) ଦ୍ୱାରା ଋଷୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆ ଯାଉଥିବା ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟରେ ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ରହିଛି । ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟରୁ ଛୋଟ ଆକାରର ବିହନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ପଦାର୍ଥ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କରାଯାଏ ।

ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀ 2009 ଖରିଫ୍ ରତ୍ନ ପାଇଁ କ୍ୟୁଇଏଲ୍ ପିଛା ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟର ପୁନଃବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ସଂଶୋଧନ କରିବା ସମୟରେ 750 ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ହୋଇନଥିବା ବିହନର ମୂଲ୍ୟରେ ସାମିଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କ୍ଷତି ଓ ଜିଣାବିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ହିସାବ କରିଥିଲା । ଏଥିସହିତ, କଂପାନୀ ମଧ୍ୟ ଛୋଟ ଆକାରର ବିହନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ପଦାର୍ଥ ବାବଦରେ କ୍ୟୁଇଏଲ୍ ପିଛା 18.50 ଟଙ୍କାରୁ 65.00 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହ୍ରାସ କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ହୋଇନଥିବା ବିହନର ମୂଲ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା, ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ହୋଇଥିବା ବିହନ ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନକୁ ସାମିଲ କରି, ସେଥିରୁ ଛୋଟ ଆକାରର ବିହନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ନ୍ୟାୟୋଚିତ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିଲା, ତେଣୁ କଂପାନୀ ସଂଗ୍ରହଣ କରିଥିବା 38,167 କ୍ୟୁଇଏଲ୍ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ବିହନ ବାବଦରେ 49.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର⁷⁴ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

ଆମେ ପୁନଶ୍ଚ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କଂପାନୀ ଖରିଫ୍ 2010 ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହୋଇନଥିବା ବିହନ ପିଛା 750 ଟଙ୍କା ଅର୍ତ୍ତଗତ କରିଥିବା ହେତୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଜନିତ କ୍ଷତି ଓ ଜିଣାବିକା ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପିଛା ଅତିରିକ୍ତ ଟ.82.50 ପଇସା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏହା ଫଳରେ 37869 କ୍ୟୁଇଏଲ୍ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ବିହନ ସଂଗ୍ରହ ବାବଦରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ 31.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର⁷⁵ ଅତିରିକ୍ତ ବୋଧ ପଡ଼ିଥିଲା ଯେହେତୁ ମୂଲ୍ୟ ତାହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) ଏବଂ କଂପାନୀ ଏହାକୁ ବିକ୍ରୟ ଦର ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦାୟ କରିପାରିଥିଲା ।

⁷⁴ 17.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା { 38,166.9 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ x 46.50 ଟଙ୍କା (65 ଟଙ୍କା - 18.50 ଟଙ୍କା)} ଏବଂ 31.49 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା {38,166.9 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ x (75 ଟଙ୍କା + 7.5 ଟଙ୍କା)}
⁷⁵ 37869 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ X (75 ଟଙ୍କା + 7.50 ଟଙ୍କା)

ଡେଣ୍ଟ୍ରା ଖର୍ଚ୍ଚ 2009 ଓ 2010 ପାଇଁ ପ୍ରମାଣୀକୃତ ବିନାବାଦୀମାନଙ୍କ ବିହୀନ ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟର ଭୁଲ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଫଳରେ କଂପାନୀର 49.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର 31.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜୁଲାଇ 2012 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ 750 ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରୋସାହନ ଭାବରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ହୋଇନଥିବା ବିନାବାଦୀମାନଙ୍କ ବିହୀନ ମୂଲ୍ୟ ଦାବୀରେ ସାମିଲ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ଚ୍ୟାଗଡ଼ ହୋଇଥିବା ବିହୀନ ପାଇଁ ହିଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଛୋଟ ଆକାର ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ଆଦାୟ ବାବଦରେ ଏହା ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଗ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତର ସଂଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କ୍ଷତି କମିଯାଇ ପ୍ରତି 65 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 18.50 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ହୋଇନଥିବା ବିହୀନର ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରୋସାହନ ସାମିଲ କରିବା ଫଳରେ ଅଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କ୍ଷତି ଏବଂ କିଣାବିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଛୋଟ ଆକାର ବିହୀନ ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ ଏବଂ ପଦାର୍ଥ ବାବଦରେ ଯୁକ୍ତିଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କ୍ଷତି 10 ପ୍ରତିଶତକୁ ସେହି ଅନୁସାରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା ଯେପରି ଭାବରେ ଛୋଟ ଆକାର ବିହୀନ ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ଆଦାୟ କରିବା ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସେତୁ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼

3.18 ପରିଚାଳନା ଆୟକର ଦେୟ

ଠିକ୍ ସମୟରେ ବୈଧାନିକ ଦେୟର ଜମା ନ ହେବା ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ କରିବା ଯୋଗୁ 44.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିଚାଳନା ଆୟକର ଦେୟ ।

କଂପାନୀ ନଭେମ୍ବର 2007 ରେ ଏହାର 2007-08 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷର ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ୍ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କି ଏହା 86.84 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ (ଏଓ) ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ଆୟକର ନିୟମ, 1961 ର ଅନୁଭାଗ 143 (3) ଅନୁଯାୟୀ 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ 43.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ବସାଇଥିଲେ । କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ ଅନୁଭାଗ 43 (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି (ପିଏଫ୍) ଭାଗର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ ବାବଦକୁ 23.16 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ବୈଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ (ଭ୍ୟାଟ୍, ବୁକିଂ, ଗ୍ରାଭୁଇଟି, ବୋନସ୍, ଜିଆଇଏସ୍) ବାବଦକୁ 18.83 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ କଂପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଓ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଭେଦାତ୍ମକ ଅବକ୍ଷୟ ବାବଦକୁ 6.80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଆୟକୁ କରଯୁକ୍ତ ଆୟ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କଲେ କିନ୍ତୁ ଏଓ 2006-07 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମାତ୍ର 6.61 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି କର ଯୁକ୍ତ ଆୟ ସପକ୍ଷରେ ସମାୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ଏହା ସହିତ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଆୟକର ନିୟମ ଅନୁଭାଗ 234 (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ 7.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ଆମ୍ଭେ ଅବଲୋକନ କଲୁ ଯେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି ଭାଗ, ବୈଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଆଦିର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ ଯୋଗୁଁ ଏଓ ଏହାକୁ ନାକଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ବୋଲି ଧରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, କଂପାନୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାଗଜପତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତି ନ କରିପାରିବା ଯୋଗୁ ଏଓ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ଆୟ କର ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆୟକର ନିୟମ, 1961 ର ଅନୁଭାଗ 72 ଅନୁସାରେ 2006-07 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଆସିଥିବା 6.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିକୁ ନାମାଜୁର କରିଥିଲେ ।

ଏଣୁ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ କରିବା ସମୟରେ ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଚାଲିଆସିଥିବା କ୍ଷତି ଭରଣା କରିବା ପାଇଁ ଦସ୍ତାବିଜ ଜନିତ ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲରେ ବିଫଳତା ଓ ତତ୍ସହିତ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଡିର ବିଲମ୍ବିତ ଦେୟ ଜମା ପାଇଁ 44.30⁷⁶ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଆୟକର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ପରିଚଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ ଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ ଯେ ପିଏଫ ଦେୟ ଜମାରେ ଥିବା ବିଭ୍ରାଟକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ହିସାବ ଓ ସମାକ୍ଷାର ରୂପାନ୍ତରଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅବୈଧ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ହିସାବ ଓ ସମାକ୍ଷାର ରୂପାନ୍ତରଣ ସମନ୍ଧ୍ୟା ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ କଂପାନୀ ନିୟମ 1956 ର ଅନୁଭାଗ 210 (3) ଅନୁଯାୟୀ ହିସାବ ଓ ସମାକ୍ଷାର ସମଯୋଚିତ ରୂପାନ୍ତରଣ କରିବା ମଧ୍ୟ କଂପାନୀର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ ।

ସାଧାରଣ

3.19 ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ

ବାକିଥିବା ସଂଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା

3.19.1 ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କରେ ରଖାଯାଉଥିବା ହିସାବ ଓ ନଥିପତ୍ରର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ଯାଂଚ ପଦ୍ଧତିର ଅନ୍ତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି । ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କ ଠାରୁ ଏହାର ଯଥୋଚିତ ଏବଂ ସମଯୋଚିତ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭଗନଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ (ଡ଼ିସେମ୍ବର 1993) ଯେ ବିଧାନ ସଭାରେ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ କମିଟି (କୋପୁ) ଠାରୁ କୌଣସି ବିକ୍ଷତ୍ରି ବା ଆହ୍ୱାନକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଥବା ସଂଶୋଧନାତ୍ମକ / ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଯଦିଓ 1999-2000 ରୁ 2010-11 ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ମତ୍ତବ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିବା 17 ଟି ବିଭଗ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 14 ଟି ବିଭାଗ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଭାବେ 214 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ / କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟରୁ 62 ଟି ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ:

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟକ)ର ବର୍ଷ	ଉପସ୍ଥାପନ ମାସ	ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ମୋଟ ଅନୁକ୍ଷେପ/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା	ଅନୁକ୍ଷେପ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା ମିଳିନଥିଲା
1999-00	1 ଅଗଷ୍ଟ 2001	29	1
2001-02	24 ମାର୍ଚ୍ଚ 2003	17	1
2003-04	14 ମାର୍ଚ୍ଚ 2005	27	2
2004-05	20 ଫେବୃୟାରୀ 2006	17	2
2005-06	29 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007	21	2
2006-07	17 ମାର୍ଚ୍ଚ 2008	25	6
2007-08	18 ଜୁନ 2009	25	14

⁷⁶ ମୋଟ କର ଦାୟିତ୍ୱ - 43.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା + 234 (ଖ) ଅନୁଭାଗ ଅର୍ତ୍ତଗତ ସୁଧ 7.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା - 6.33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା (ବୈଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଉପରେ କର 18.83 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ଯାହାର ଲାଭ ଆଗାମୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ମିଳିପାରିବ ।)

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟିକ)ର ବର୍ଷ	ଉପସ୍ଥାପନ ମାସ	ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ମୋଟ ଅନୁକ୍ଷେପ/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା	ଅନୁକ୍ଷେପ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିତ୍ତଣା ମିଳିନଥିଲା
2008-09	16 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010	19	10
2009-10	28 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011	17	9
2010-11	29 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	17	15
ମୋଟ		214	62

ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପରିଶିଷ୍ଟ - 9 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷ, ଶକ୍ତି ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିତ୍ତଣା ନ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାୟି । ଏପରିକି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ବିଫଳତା, ତୃଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚାଳନା, ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅବମାନନା ପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ସରକାର ଦେଇନଥିଲେ ।

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି(କୋପୁ) ରିପୋର୍ଟର ଅନୁପାଳନର ବକେୟା

3.19.2 କୋପୁର 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ଅଗଷ୍ଟ 2001 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2008 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଛଅଟି ରିପୋର୍ଟ ସମ୍ପର୍କିତ 39 ଟି ସୁପାରିଶ ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ (ଏଟିଏନ) ମିଳିନାହିଁ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ସୂଚାଇ ଦିଆଯାଇଛି :

କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ବର୍ଷ	ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ରିପୋର୍ଟର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା	ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା ଯାହାର ଏଟିଏନ ମିଳିନାହିଁ
2001-02	1	8
2007-08	5	31
ମୋଟ	6	39

ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନର ଛଅମାସ ମଧ୍ୟରେ ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବାର ଥିଲା ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ, ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ପୁନର୍ବିଲୋଚନଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ

3.19.3 ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଅଡ଼ିଟ୍ ସ୍ଥଳରେ ସମାଧାନ ହୋଇପାରି ନ ଥିବା ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଜରିଆରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଜରିଆରେ ଚିତ୍ତଣାତ୍ମକ ମଧ୍ୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା କଥା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ପଠାଯାଇଥିବା 37 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ସମ୍ପର୍କିତ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 438 ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମନ୍ୱୟ 1525 ଅନୁକ୍ଷେପ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ବାକି ରହିଛି । ଏପରିକି 56 ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର 336 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପର ପ୍ରାଥମିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ପରିଶିଷ୍ଟ - 10 ରେ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଓ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ପିଏସ୍‌ୟୁ ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଉପରେ ଥିବା ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟ ଓ ସଂଖ୍ୟାର ସିକ୍ୱିଟି ଓ ତା ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମତ୍ରବ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସରକାରୀ ପତ୍ର ଜରିଆରେ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗର ସଚିବ /ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜୁଲାଇ ଓ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା 18 ଟି ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଚିଠା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ବିଶଦ ଭାବରେ ପରିଶିଷ୍ଟ -11 ରେ ଦିଆଯାଇଛି, ଦୁଇଟି ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ ଗୋଟିଏ ଚିଠା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ଜବାବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହସ୍ତଗତ ହୋଇନଥିଲା (ଡ଼ିସେମ୍ବର 2012) । ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ଯେ (କ) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁସାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ / ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ / କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଓ କୋପୁ

ସୁପାରିଶର ଏତିଏନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା, (ଖ) ଏକ ସମୟ ସୂତୀ ଅନୁସାରେ କ୍ଷତି/ବକେୟା /ଅଗ୍ରାମ/ ଅବଧୂ ପୈଠ ଆଦାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ (ଗ) ସମାକ୍ଷା ମତବ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣଗଠନ କରିବା, ସରକାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ

(ସୌଭାଗ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ଧଳ)
ମହାଲେଖାକାର
(ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖାପରୀକ୍ଷା),
ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ୱାକ୍ଷରିତ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ

(ବିନୋଦ ରାୟ)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ 1

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ବଜେଟ୍ ରାଶି ଓ ମାନବ ସମ୍ବଳର ସବିଶେଷ ବିବରଣ (ଅନୁକ୍ଷେପ 1.6 ରେ ସୂଚିତ)

(5 (କ) ରୁ 6 (ଘ) ସ୍ତମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି*				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବଜେଟ୍ ରାଶି**				2011-12 ପାଇଁ ରାଶି ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ବଳ (କର୍ମ-ରତା ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
କ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ													
କୃଷି ଏବଂ ସମଜାତୀୟ													
1	ବ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ମାର୍ଚ୍ଚ 1996	1.10	--	--	1.10	--	--	--	--	--	46
2	ବ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ଡ଼ିସେମ୍ବର 1961	6.09	1.05	0.01	7.15	15.36	--	0.70	16.06	2.25:1 (2.25:1)	248
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ଏପ୍ରିଲ 1979	1.55	--	--	1.55	--	--	--	--	--	465
4	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ ଓ ପରିବେଶ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1962	1.28	--	--	1.28	--	--	--	--	--	2690
5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳ ସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ	ଅକ୍ଟୋବର 1973	74.73	--	--	74.73	--	--	--	--	--	1441
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ଫେବୃଆରି 1978	2.11	--	0.50	2.61	--	--	--	--	--	143
7	ଓଡ଼ିଶା ମସୃଣ୍ଣ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ମସୃଣ୍ଣ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ	ମଇ 1998	2.21	--	--	2.21	2.91	--	0.22	3.13	1.41:1 (2.40:1)	202
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				89.07	1.05	0.51	90.63	18.27	--	0.92	19.19	0.21:1	5235
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ													
8	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ଏପ୍ରିଲ 1973	83.14	--	--	83.14	--	--	--	--	--	103
9	ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ଏପ୍ରିଲ 1976	5.40	--	--	5.40	--	--	--	--	--	22
10	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	ଅଗଷ୍ଟ 1994	48.16	--	--	48.16	487.83	--	--	487.83	10.13:1 (10.27:1)	44

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି ^୧				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରାଶି**				2011-12 ପାଇଁ ରାଶି ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ପଲ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
11	ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ଏପ୍ରିଲ 1972	40.80	--	--	40.80	--	--	0.01	0.01	0.00:1 (0.16:1)	182
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସାଧ୍ୟା ମୋଟ			177.50	--	--	177.50	487.83	--	0.01	487.84	2.75:1	351
ଭିରିଭୂମି													
12	ଦ' ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1962	57.12	--	--	57.12	32.86	--	--	32.86	0.58:1 (0.58:1)	112
13	ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ	ମଇ 1962	17.5	--	--	17.5	--	--	--	--	-- (--)	587
14	ଓଡିଶା ସେତୁ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପୁରୀ	ଜାନୁୟାରୀ 1983	9.31	--	--	9.31	--	--	--	--	-- (--)	269
15	ଦ' ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ୍ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଗୃହ	ମଇ 1980	5.63	--	--	5.63	--	--	--	--	-- (--)	327
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସାଧ୍ୟା ମୋଟ			89.56	--	--	89.56	32.86	--	--	32.86	0.37:1	1295
ମାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରିଂ													
16	ବୈତରଣୀ ଥ୍ରେଷ୍ଟ କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	ଶକ୍ତି	ଏପ୍ରିଲ 2008	--	--	30.00	30.00	--	--	--	--	-- (--)	12
17	ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ସାଇଡ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ- 12ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1999	--	--	18.81	18.81	--	--	--	--	-- (--)	321
18	ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓର୍କ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1999	--	--	1.20	1.20	--	--	--	--	-- (--)	910
19	କୋଣାର୍କ ଷ୍ଟେଟ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ଜାନୁୟାରୀ 1975	--	--	5.94	5.94	0.44	--	0.84	1.28	0.22:1 (1.29:1)	658
20	ମହାକିନୀ-ବି କୋଇଲା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ଖ)	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	ଫେବୃୟାରୀ 2009	--	--	8.00	8.00	--	--	--	--	-- (--)	7
21	ଦ ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	ମଇ 1956	31.45	--	--	31.45	--	--	--	--	-- (--)	3865
22	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାସ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଅବକାରୀ	ନଭେମ୍ବର 2000	1.00	--	--	1.00	--	--	--	--	-- (--)	182
23	ନୁଆଗାଁ କୋଲ କଂପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-B)		ମଇ 2011	--	--	0.06	0.06	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସାଧ୍ୟା ମୋଟ			32.45	--	64.01	96.46	0.44	--	0.84	1.28	0.01:1 (0.04:1)	5955

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରାଶି**				2011-12 ପାଇଁ ରାଶି ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ପଲ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
ଶିକ୍ଷା													
24	ଗ୍ରାଡୁଏଟ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବନାମ ଓଡିଶା ଗ୍ରାଡୁ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍)	ଶିକ୍ଷା	ଏପ୍ରିଲ 1995	432.98	--	--	432.98	989.70	--	3084.08	4073.78	9.41:1 (9.59:1)	55
25	ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିକ୍ଷା	ଏପ୍ରିଲ 1995	320.8	--	--	320.80	1743.40	--	80.04	1823.44	5.68:1 (5.71:1)	2728
26	ଓଡିଶା ଶିକ୍ଷା ଉପାଦାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିକ୍ଷା	ନଭେମ୍ବର 1984	250.01	--	240.21	490.22	--	--	--	--	--	484
27	ଓଡିଶା ଶିକ୍ଷା ସଂଗ୍ରହଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିକ୍ଷା	ମାର୍ଚ୍ଚ 2004	203.07	--	--	203.07	417.00	--	402.65	819.65	4.04:1 (5.25:1)	3482
28	ଓଡିଶା ଚାପକ ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	ଶିକ୍ଷା	ଜାନୁୟାରୀ 2007	--	--	13.89	13.89	--	--	--	--	--	6
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			1206.86	--	254.10	1460.96	3150.10	--	3566.77	6716.87	4.60:1	6755
ସେବା													
29	ଇଡକଲ୍ ସପ୍ଲାଇ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.କ- 12ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ନଭେମ୍ବର 1998	--	--	1.00	1.00	--	--	--	--	--	7
30	ଲାଞ୍ଜିଗଡ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (619-ଖ)	ଶିଳ୍ପ	ଅକ୍ଟୋବର 2009	0.03	--	0.02	0.05	--	--	--	--	--	0
31	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1980	11.03	--	--	11.03	--	--	--	--	--	935
32	ଓଡିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ସଂସ୍କୃତି	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1979	9.62	--	--	9.62	--	--	--	--	--	620
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			20.68	--	1.02	21.7	--	--	--	--	--	1562
ବିବିଧ													
33	କଲିଙ୍ଗ ଷ୍ଟିରାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.କ- 9ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ଜୁଲାଇ 1980	--	--	1.75	1.75	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			--	--	1.75	1.75	--	--	--	--	--	--
ମୋଟ-କ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଜମିନୀ ସମୂହ)				1616.12	1.05	321.39	1938.56	3689.50	--	3568.54	7258.04	3.74:1 (3.72:1)	21153

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ^୧				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଚଳେୟା ରଣ**				2011-12 ପାଇଁ ରଣ ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ପଲ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ													
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ													
1	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1956	342.73	72.46	0.16	415.35	--	--	125.61	125.61	0.30:1 (0.33:1)	253
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			342.73	72.46	0.16	415.35	--	--	125.61	125.61	0.30:1	253
ସେବା													
2	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	ମଇ 1974	135.51	15.92	0.01	151.44	23.55	--	1.30	24.85	0.16:1 (0.16:1)	867
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			135.51	15.92	0.01	151.44	23.55	--	1.30	24.85	0.16:1 (0.16:1)	867
ବିବିଧ													
3	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଶ୍ୟାଗାର ନିଗମ	ସମବାୟ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1958	1.80	--	1.80	3.60	--	--	23.47	23.47	6.52:1 (1.50:1)	349
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			1.80	--	1.80	3.60	--	--	23.47	23.47	6.52:1 (1.50:1)	349
ମୋଟ-ଖ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ)				480.04	88.38	1.97	570.39	23.55	--	150.38	173.93	0.30:1	1469
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ)				2096.16	89.43	323.36	2508.95	3713.05	--	3718.92	7431.97	2.96:1 (2.95:1)	22622
ଗ. ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ ଜମିନୀ ସମୂହ													
କୃଷି ଏବଂ ସମ୍ପନ୍ନାୟ													
1	ଇଷ୍ଟ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ପ୍ରୋଡକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (22 ଫେବୃୟାରୀ 1978 ଠାରୁ ସେକ୍ସଲୋଡ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ମଇ 1959	0.01	--	--	0.01	--	--	--	--	--	NA
2	ଓଡିଶା ମସୃତ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପନ୍ନ ଉତ୍ପାଦନ	ଅଗଷ୍ଟ 1962	0.35	--	--	0.35	--	--	--	--	--	NA
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			0.36	--	--	0.36	--	--	--	--	--	NA
ମାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରିଂ													
3	ଏସିଏସ୍ ସିନିଂ ଓଡିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.କ- 12ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ଏପ୍ରିଲ 1990	--	--	3.00	3.00	--	--	1.40	1.40	0.47:1 (0.47:1)	NA

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି ^୧				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବଜେୟା ରଣ**				2011-12 ପାଇଁ ରଣ ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ପଲ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
4	ଉପକୃଷ୍ଟ ଷ୍ଟିଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ 1969-70 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974 ଠାରୁ ସେକ୍ସଲ୍ କୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ଫେବୃଆରୀ 1959	0.04	--	--	0.04	--	--	--	--	--	NA
5	ହୀରା ଷ୍ଟିଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ.)	ଶିଳ୍ପ	ଅଗଷ୍ଟ 1974	--	--	0.12	0.12	--	--	--	--	--	NA
6	ଇପିଟ୍ରନ୍ ଟାଇମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23ର ସହାୟକ) (1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଡିସେମ୍ବର 1981	--	--	0.81	0.81	1.68	--	--	1.68	2.07:1 (2.07:1)	NA
7	କାନ୍ଥ ଶର୍ମା ରିଫ୍ରାକ୍ଟୋରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11 ର ସହାୟକ) (5 ଡିସେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	ଶିଳ୍ପ	ଜାନୁଆରୀ 1994	--	--	0.75	0.75	--	--	--	--	--	NA
8	କୋଣାର୍କ ଡିଟେଲିଂ ଆଣ୍ଡ ସୋସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11 ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ଅଗଷ୍ଟ 1978	--	--	0.09	0.09	--	--	--	--	--	NA
9	କୋଣାର୍କ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (1999-2000 ଠାରୁ ଅଟଳ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଜୁନ 1982	6.07	--	--	6.07	2.01	--	--	2.01	0.33:1 (0.33:1)	NA
10	ମାନ୍ୟୁଫ୍ୟାକ୍ଚର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	ଶିଳ୍ପ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1959	0.01	--	--	0.01	--	--	--	--	--	NA
11	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ବୟନ ଓ ହସ୍ତକଳା	1943	0.04	--	--	0.04	--	--	--	--	--	NA
12	ମୋଡର୍ଣ୍ଣ ମ୍ୟାଲିଏରଲ୍ କାଷ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (1968 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 1976 ଠାରୁ ସେକ୍ସଲ୍ କୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1960	0.04	--	--	0.04	--	--	--	--	--	NA
13	ନିୟୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ବୟନ ଓ ହସ୍ତକଳା	1988	0.17	--	--	0.17	--	--	--	--	--	NA
14	ଓଡିଶା ବୋର୍, ବିଲ୍ଡରସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1958	0.04	--	0.01	0.05	--	--	--	--	--	NA

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ^୧				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବଜେୟା ରଶି ^{**}				2011-12 ପାଇଁ ରଶି ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ପଲ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
15	ଓଡ଼ିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ମାନ୍ୟତାକର୍ତ୍ତା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (1968 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 30 ଅଗଷ୍ଟ 1976 ଠାରୁ ସେକ୍ଟରୀୟ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1958	0.04	--	0.01	0.05	--	--	--	--	-- (--)	NA
16	ଓଡ଼ିଶା ଇନ୍‌ଷୁରେନ୍ସସ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1961	0.97	--	--	0.97	--	--	--	--	-- (--)	NA
17	ଓଡ଼ିଶା ଚର୍ମ ଶିଳ୍ପ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 25 ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ଜୁଲାଇ 1986	--	--	0.65	0.65	1.77	--	--	1.77	2.72:1 (2.72:1)	NA
18	ଓଡ଼ିଶା ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (2001 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ବନ୍ଦନ ଓ ହସ୍ତଚକ୍ର	ଜାନୁୟାରୀ 1946	21.04	--	3.66	24.7	14.68	--	--	14.68	0.59:1 (0.59:1)	NA
19	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (31 ଜାନୁୟାରୀ 2006 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1981	20.04	--	--	20.04	--	--	0.19	0.19	0.01:1 (0.01:1)	NA
20	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତଚକ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ବନ୍ଦନ ଓ ହସ୍ତଚକ୍ର	ଫେବୃୟାରୀ 1977	3.63	--	0.55	4.18	1.58	--	--	1.58	0.38:1 (0.38:1)	NA
21	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଚର୍ମ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (18 ଜୁନ୍ 1998 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	ଶିଳ୍ପ	ଏପ୍ରିଲ 1976	3.97	--	0.28	4.25	0.37	--	--	0.37	0.09:1 (0.09:1)	NA
22	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ୍ଦନ ଓ ହସ୍ତଚକ୍ର	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1981	4.53	--	--	4.53	1.62	--	--	1.62	0.36:1 (0.36:1)	NA
23	ଓଡ଼ିଶା ଟୁଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	ଶିଳ୍ପ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-- (--)	NA
24	ପ୍ରିମିୟର ବୋଲ୍‌ସ୍ ଆଣ୍ଡ ନର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	ଶିଳ୍ପ	ଅଗଷ୍ଟ 1959	0.01	--	0.01	0.02	--	--	--	--	-- (--)	NA
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			60.64	--	9.94	70.58	23.71	--	1.59	25.30	0.36:1 (0.36:1)	NA
ସେବା													
25	ଏଲକ୍ସପ୍‌ସ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଜାନୁୟାରୀ 1987	--	--	1.58	1.58	2.00	--	--	2.00	1.27:1 (1.27:1)	NA

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି [§]				2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରାଶି**				2011-12 ପାଇଁ ରାଶି ଓ ଅଂଶଧନର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ପଲ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
26	ଏଲକୋ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ, 1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ମାର୍ଚ୍ଚ 1989	--	--	0.64	0.64	0.72	--	--	0.72	1.13:1 (1.13:1)	NA
27	ଏଲମାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଜାନୁୟାରୀ 1990	--	--	1.02	1.02	0.57	--	--	0.57	0.56:1 (0.56:1)	NA
28	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ୍ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	ଜାନୁୟାରୀ 1964	2.34	--	3.76	6.1	0.50	--	8.05	8.55	1.40:1 (1.40:1)	4
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ			2.34	--	7.00	9.34	3.79	--	8.05	11.84	1.27:1 (0.54:1)	4
	ମୋଟ-ଗ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)			63.34	--	16.94	80.28	27.50	--	9.64	37.14	0.46:1	4
	ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ + ଗ)			2159.50	89.43	340.30	2589.23	3740.55	--	3728.56	7469.11	2.88:1	22626

ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଧାରା 619-ବି ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ର.ସଂ.କ- 16, 20, 23, 28 ଏବଂ 30, ଗ-23 ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

§ ସମାଦର ପୁଞ୍ଜିରେ ଅଂଶଧନ ପାଇଁ ଆବେଦିତ ଅର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

** 2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ବକେୟା ରାଶି କେବଳ ଦାୟି ମିଆଦୀ ରାଶିକୁ ସୂଚିତ କରେ।

NA- ମିଳିନେନି

ପରିଶିଷ୍ଟ 2

ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବଶେଷ ବର୍ଷର ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପରିଣାମର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ (ଅନୁଲେଦ 1.14 ଏବଂ 1.35 ରେ ସୂଚିତ)

(5 (କ) ଠାରୁ (11) ସ୍ତମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାବେଶ ପୁଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ [§]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୁଧ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୁଧ	ଅବକ୍ଷୟ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
କ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ														
କୃଷି ଓ ସମବାୟ														
1	ଦ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2010-11	0.10		0.03	0.07	0.56	2.65	1.10	0.06	1.22	0.07	5.74
2	ଦ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2011-12	4.67	1.60	0.04	3.03	203.30	-0.54	7.15	-49.71	-39.11	4.63	0.00
		2010-11	2012-13	8.35	1.59	0.06	6.70	340.71		7.15	-44.04	17.97	8.29	0.00
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2012-13	0.81	0.00	0.32	0.49	8.72	0.00	1.55	14.80	21.55	0.49	2.27
4	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	5.95	1.34	0.54	4.07	51.54		1.28	-155.21	-139.86	5.41	0.00
5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳ ସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2010-11	6.15		5.76	0.39	35.24	-3.79	74.73	-1.98	150.72	0.39	0.26
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	9.12	2.35	0.41	6.36	148.48	4.70	2.61	21.28	75.78	8.71	11.49
7	ଓଡ଼ିଶା ମସୃଣ୍ଣ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2008-09	2012-13	-0.08	0.04	0.30	-0.42	49.90	-0.57	2.21	-4.35	8.04	-0.38	0.00
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				30.40	5.32	7.42	17.66	635.15	2.99	90.63	-169.44	135.42	22.98	16.97
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ														
8	ଦ' ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	1.57	0.00	0.07	1.50	0.93	-3.02	83.14	16.87	198.85	1.50	0.75
9	ଦ' ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2012-13	0.06	0.00	0.04	0.02	0.42	-0.15	5.40	0.80	7.48	0.02	0.27

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃତ୍ତୀ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାପତ ପୁଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ^s	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୁଧ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୁଧ	ଅବକ୍ଷୟ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
10	ଓଡିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2006-07	2011-12	26.76	51.88	0.15	-25.27	24.39	-356.03	48.16	-71.41	617.11	26.61	4.31
		2007-08	2012-13	10.94	42.53	0.12	-31.71	15.70	-340.92	48.16	-103.12	550.87	10.82	1.96
11	ବ' ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2011-12	7.43	1.41	0.15	5.87	344.99	-3.33	40.80	-9.59	49.62	7.28	14.67
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				20.00	43.94	0.38	-24.32	362.04	-347.42	177.50	-95.04	806.82	19.62	2.43
ଭିରିଭୂମି														
12	ବ' ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	6.30	1.93	0.43	3.94	19.89	0.00	57.12	37.42	5.65	5.87	103.89
13	ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2011-12	3.38	0.13	1.62	1.63	160.74	0.00	16.50	6.65	260.67	1.76	0.68
14	ଓଡିଶା ସେରୁ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2012-13	2.64	0.00	0.08	2.56	23.05	-5.48	9.31	-8.19	1.12	2.56	228.57
15	ବ' ଓଡିଶା ପୋଲିସ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2012-13	10.55	0.00	0.22	10.33	195.64	0.77	5.63	40.41	48.51	10.33	21.29
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				22.87	2.06	2.35	18.46	399.32	-4.71	88.56	76.29	315.95	20.52	6.49
ମାନ୍ୟତାକରଣ														
16	ବୈତରଣା ଷ୍ଟେଟ୍ କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30.00	0.00	13.99	0.00	0.00
17	ଇଡକଲ୍ ଫେରୋ କ୍ରୋମ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ)	2010-11	2011-12	16.18	0.25	0.97	14.96	115.12		18.81	31.97	53.58	15.21	28.39
18	ଇଡକଲ୍ କଳିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ୍ଵାର୍କ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ)	2010-11	2011-12	-18.03	2.80	6.20	-27.03	218.74	-37.18	95.10	-88.03	83.22	-24.23	0.00
19	କୋଣାର୍କ ଷ୍ଟେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ)	2009-10	2011-12	-0.73	0.15	0.04	-0.92	2.59	0.00	5.94	-25.30	-4.85	-0.77	0.00
20	ମହାକିନା-ବି କୋଇଲା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି) ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.31	0.00	7.27	0.00	0.00

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ବୁଦ୍ଧି ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃତ୍ତୀ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ^s	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୁଧ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟଣ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୁଧ	ଅବକ୍ଷୟଣ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
21	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	1464.61	1.30	16.35	1446.96	2755.82	-261.31	31.45	3406.50	4125.44	1448.26	35.11
		2011-12	2012-13	1895.47	3.78	11.10	1880.59	2141.81	-341.92	31.45	4059.65	5092.96	1884.37	37.00
22	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2011-12	40.12	0.00	0.10	40.02	67.90	1.05	1.00	69.31	70.31	40.02	56.92
23	ନୁଆ ଗାଁ କୋଲ କଂପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍													
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				1933.01	6.98	18.41	1907.62	2546.16	-378.05	190.61	4047.60	5316.48	1914.60	36.01
ଶକ୍ତି														
24	ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବକାମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରୀଡ଼ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍)	2010-11	2011-12	-251.32	336.46	0.08	-587.86	4208.34	-161.84	432.98	-835.64	3237.80	-251.40	0.00
		2011-12	2012-13	-247.55	689.14	0.12	-936.81	5316.88		432.98	-1772.45	-2256.69	-247.67	0.00
25	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2012-13	227.00	8.29	123.10	95.61	358.68	-252.57	320.80	505.31	2847.35	103.90	3.65
26	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2012-13	221.55	0.05	15.21	206.29	490.46	-22.19	490.22	651.89	1180.60	206.34	17.48
27	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	152.05	42.44	122.34	-12.73	405.19	-21.16	160.07	-184.69	2000.98	29.71	1.48
28	ଓଡ଼ିଶା ଚାପକ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	2011-12	2012-13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		13.89	0.00	3.76	0.00	0.00
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				353.05	739.92	260.77	-647.64	6571.21	-295.92	1417.96	-799.94	3776.00	92.28	2.44
ସେବା														
29	ଇଡ଼କଲ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ)	2010-11	2011-12	0.11	0.00	0.01	0.10	2.85	0.00	1.00	-0.37	0.63	0.10	15.87
30	ଲାଞ୍ଜିଗତ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (619-ବି)	2010-11	2011-12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05	0.00	38.87	0.00	0.00
31	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2012-13	157.03	156.43	0.60	0.00	810.64		11.03	0.00	3313.27	156.43	4.72
32	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	2011-12	3.64	0.00	0.82	2.82	17.83	4.90	9.62	0.09	10.99	2.82	25.66
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				160.78	156.43	1.43	2.92	831.32	4.90	21.70	-0.28	3363.76	159.35	4.74
ବିବିଧ														
33	କଲିଙ୍ଗ ଷ୍ଟୁଡିଓ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 9 ର ସହାୟକ)	2008-09	2012-13	-0.08	0.07	0.02	-0.17		0.02	1.75	-2.88	0.22	-0.10	0.00
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				-0.08	0.07	0.02	-0.17	0	0.02	1.75	-2.88	0.22	-0.1	0.00
ମୋଟ-କ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନାହିଁଥିବାର ସରକାରୀ ଜମିନୀ ସମୂହ)				2520.03	954.72	290.78	1274.53	11345.20	-1018.19	1988.71	3056.31	13714.65	2229.25	16.25

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କର୍ମୀମାନଙ୍କ ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାପନ ପୂଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ^s	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୁଧ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୁଧ	ଅବକ୍ଷୟ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ														
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ														
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2011-12	2012-13	9.60	8.67	0.41	0.52	13.42	-5.53	415.35	-400.39	569.61	9.19	1.61
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				9.60	8.67	0.41	0.52	13.42	-5.53	415.35	-400.39	569.61	9.19	1.61
ସେବା														
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	2009-10	2011-12	17.73	1.11	4.46	12.16	54.39	4.74	151.44	-216.32	-31.56	13.27	0.00
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				17.73	1.11	4.46	12.16	54.39	4.74	151.44	-216.32	-31.56	13.27	0.00
ବିବିଧ														
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2009-10	2011-12	11.64	0.00	1.21	10.43	36.71	-6.98	3.60	0.02	57.32	10.43	18.19
		2010-11	2011-12	9.86	0.00	1.05	8.81	37.15	-3.36	3.60	0.03	57.88	8.81	15.22
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				9.86	0.00	1.05	8.81	37.15	-3.36	3.60	0.03	57.88	8.81	15.22
ମୋଟ-ଖ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ)				37.19	9.78	5.92	21.49	104.96	-4.15	570.39	-616.68	595.93	31.27	5.25
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ)				2557.22	964.50	296.70	1296.02	11450.16	-1022.34	2559.10	2439.63	14310.58	2260.52	15.80
ଗ. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାରୀ କର୍ମୀମାନଙ୍କ ସମୂହ														
କୃଷି ଓ ସମଜାତୀୟ														
1	ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ୟାମ୍ବର ଆକାଶିକ ପ୍ରୋଡକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (22 ଫେବୃଆରୀ 1978 ଠାରୁ ସେକ୍ଟାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1972-73	1975-76							0.01				
2	ଓଡ଼ିଶା ମସୃଣ୍ଣ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1982-83	1983-84	-0.03	0.01		-0.04			0.35		0.20	-0.03	
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				-0.03	0.01	0	-0.04	0	0	0.36	0	0.2	-0.03	0
ମାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରିଂ														
3	ଏସିଏସ୍ ସିନିଂ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	2006-07	2010-11	12.57	0.24	0.09	12.24			3.00	-48.89	-7.69	12.48	

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ^s	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୁଧ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟଣ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୁଧ	ଅବକ୍ଷୟଣ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
4	ଗଜପତି ଷ୍ଟିଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ 1969-70 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974 ଠାରୁ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1968-69	1974-75	0						0.04		0.02	0	
5	ହାରା ଷ୍ଟିଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1975-76	1976-77	0						0.12		0.27	0	
6	ଇପିପ୍ଲନ୍ ଟାଇମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ) (1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	2005-06	-0.92			-0.92			0.81	-9.47	-2.07	-0.92	
7	କାଠି ଶର୍ମା ରିଫ୍ରାକ୍ଟୋରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11 ର ସହାୟକ) (5 ଡିସେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	1996-97	2008-09	-0.5	0.28	0.03	-0.81			0.75	-1.26	1.92	-0.53	
8	କୋଣାର୍କ ଡିଟେନ୍ସିଏ ଆଣ୍ଡ ସୋସାଲ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11 ର ସହାୟକ)	1981-82	1996-97	0						0.06		0.05	0	
9	କୋଣାର୍କ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (1999-2000 ଠାରୁ ଅଟଳ)	1991-92	1998-99	0.46	1.31	0.10	-0.95	14.05		1.20	-6.04	6.00	0.36	6.00
10	ମାନ୍ୟୁଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍ସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	1965-66	1982-83	0						0.01		0	0	
11	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1970-71	1976-77	0						0.04	0	0	0	
12	ମହର୍ଷି ମାଲିକରାଜ୍ କାଷ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (1968 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 1976 ଠାରୁ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1972-73	1975-76	0						0.04	0	0.03	0	
13	ନିୟୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1981-82	2003-04	0.03			0.03			0.02	0.03	0.05	0.03	60.00
14	ଓଡିଶା ରୋଟ୍ ବିଲ୍‌କ୍ରସ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1970-71	1997-98	0						0.05	0	0.01	0	

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାପତ ପୁଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ⁵	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୂଚ୍ୟ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟଣ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୂଚ୍ୟ	ଅବକ୍ଷୟଣ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
15	ଓଡିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ମାନ୍ୟତାକ୍ରମିତ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	1966-67	1973-74	0						0.05	0	0.05	0	
16	ଓଡିଶା ଇନ୍‌ଷୁରେନ୍ସସ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	1987-88	2000-01	-0.04	0.02		-0.06	0	0	0.09	0	0.36	-0.04	
17	ଓଡିଶା ଚର୍ମ ଶିଳ୍ପ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 25 ର ସହାୟକ)	1991-92	1995-96	0					0	0.65	0	1.92	0	
18	ଓଡିଶା ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (2001ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	1998-99	-7.66	2.58		-10.24			24.7	-53.41	5.17	-7.66	
19	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2004-05	2008-09	-0.24		0.02	-0.26		-	20.03	-2.8	0	-0.26	
20	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତଚକ୍ଷୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	2003-04	2011-12	-0.35	0.23	0.01	-0.59	0.03	0	3.53	-20.77	-5.6	-0.36	
21	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଚର୍ମ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (18 ଜୁନ୍, 1998 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	1988-89	2004-05	-0.17	0.06		-0.23			1.85	-2.46	1.71	-0.17	
22	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବସନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1993-94	2003-04	-1.73	1.30	0.07	-3.10	3.52		2.62	-15.95	-5.45	-1.80	
23	ଓଡିଶା ଗୁଳ୍ମ ଆଣ୍ଡ ଇଂଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	1982-83		0						0.44	-0.43	0	0	
24	ପ୍ରିମିୟର ବୋଲ୍ସ ଆଣ୍ଡ ନର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	1966	1973-74	0						0.02	0	0	0	
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				1.45	6.02	0.32	-4.89	17.6	0	60.12	-161.45	-3.25	1.13	
ସେବା														
25	ଏଲକ୍ସପର୍ସ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ)	1997-98	2005-06	-0.24		0.26	-0.50			1.59	-6.87	1.76	-0.50	
26	ଏଲକୋ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ, 1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	2005-06	0						0.64		-1.46	0	
27	ଏଲ୍‌ମାକ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ର ସହାୟକ)	2000-01	2006-07	-0.05		0.02	-0.07	0.77		1.02	-2.25	-0.56	-0.07	

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃତ୍ତୀ ହୋଇଥିଲା	ନିର୍. ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)				କାରବାରର ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ [#]	ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [@]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ [§]	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ
				ସୁଧ ଏବଂ ଅବକ୍ଷୟଣ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି	ସୁଧ	ଅବକ୍ଷୟଣ	ନିର୍. ଲାଭ/କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12
28	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1997-98	2008-09	-0.73	0.32	0.02	-1.07	0.39		2.34	-14.21	-4.1	-0.75	
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				-1.02	0.32	0.30	-1.64	1.16	0	5.59	-23.33	-4.36	-1.32	
ମୋଟ-ର (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)				0.4	6.35	0.62	-6.57	18.76	0	66.07	-184.78	-7.41	-0.22	--
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ + ଗ)				2557.62	970.85	297.32	1289.45	11468.92	-1022.34	2625.17	2254.85	14303.17	2260.30	15.80

[#] ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ ଏବଂ ସି.ଏ.ଜି.ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍. ପ୍ରଭାବ ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ (+) ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି/କ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ ଓ (-) ଲାଭରେ ହ୍ରାସ/କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ।

[@] ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ନିର୍. ସ୍ତାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି (ନିର୍ମାଣାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ) ଓ କାମଚଳା ପୁଞ୍ଜିର ସମ୍ପତ୍ତି, ମାତ୍ର ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ କମ୍ପାନୀ/ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସମାଦତ ପୁଞ୍ଜି, ମୂଳ ଆରକ୍ଷଣ, ବଣ୍ଟ, ଜମା ଓ କରଜ (ପୁନଃ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ସହିତ)ର ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଓ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷର ସମ୍ପର୍କରେ ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ ।

[§] ଲାଭ ଏବଂ ଲାଭ କ୍ଷତି ହିସାବ ଉପରେ ସୁଧକୁ ମିଶାଇ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ।

* କ୍ର.ସଂ.-କ- 31 ରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ 'ବିନା ଲାଭ କ୍ଷତି'ରେ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

∇ କ୍ର.ସଂ.-କ- 16, 20, 23, 28 ଏବଂ 30 ରେ ଥିବା ଚାକର କମ୍ପାନୀ ତାଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ରିୟାକଳାପ/ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 3

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାସ୍ତ/ପ୍ରାପ୍ୟ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିତି, ପ୍ରାସ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ପ୍ରାପ୍ୟ ଛାଡ଼, ରଣ ଛାଡ଼ ଏବଂ ଅଂଶଧନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିବା ରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଶୃତିବଦ୍ଧ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ (ଅନୁକ୍ଷେପ 1.9 ରେ ସୂଚିତ)

(3 (କ) ଠାରୁ 6 (ଘ) ସ୍ତମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିନୀର ନାମ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ରୁ ପାଇଥିବା ଅଂଶଧନ/ରଣ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିତି				ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାସ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରତିଶୃତିବଦ୍ଧତା @		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ଛାଡ଼			
		ଅଂଶଧନ	ରଣ	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ		ପ୍ରାସ୍ତ	ପ୍ରତିଶୃତିବଦ୍ଧତା	ରଣ ପରିଶୋଧ ହିସାବରୁ ବାଦ ଦେବା	ରଣ ସୁଧ ଛାଡ଼	ଦଣ୍ଡ ସୁଧ ଛାଡ଼	ମୋଟ
(1)	(2)	3(କ)	3(ଖ)	4(କ)	4(ଖ)	4(ଗ)	4(ଘ)	5(କ)	5(ଖ)	6(କ)	6(ଖ)	6(ଗ)	6(ଘ)
କ.	କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଜମିନୀ ସମୂହ												
କୃଷି ଓ ସମବାୟୀ													
1	ଦ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.50#	--	0.50#	--	--	--	--	--	--
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.47#	--	0.47#	--	--	0.08	--	--	--
3.	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳ ସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	30.00	--	30.00	--	--	--	--	--	--
4	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	2.35	6.64	--	8.99	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	2.35	36.64 0.97#	--	38.99 0.97#	--	--	0.08	--	--	--
ପୁଞ୍ଜି ଲଗଣ													
5	ଦ' ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.33#	--	0.33#	--	--	--	--	--	--
6	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	163.23	--	--	--	--	--	--	1.72	--	--	--
7	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	--	20.00	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	163.23	--	0.33#	--	0.33#	--	20.00	1.72	--	--	--

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ସୁ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିନୀର ନାମ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ରୁ ପାଇଥିବା ଅଂଶଧନ/ରଣ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସ୍ୱତି				ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରାପ୍ତ ବଜାଜା @		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଛାଡ଼			
		ଅଂଶଧନ	ରଣ	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ		ପ୍ରାପ୍ତ	ପ୍ରତିଶୃତିବଜାଜା	ରଣ ପରିଶୋଧ ହିସାବରୁ ବାଦ ଦେବା	ରଣ ସୁଧ ଛାଡ଼	ଦଣ୍ଡ ସୁଧ ଛାଡ଼	ମୋଟ
(1)	(2)	3(କ)	3(ଖ)	4(କ)	4(ଖ)	4(ଗ)	4(ଘ)	5(କ)	5(ଖ)	6(କ)	6(ଖ)	6(ଗ)	6(ଘ)
ଭିତ୍ତିଭୂମି													
8	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.08 [#]	--	0.08 [#]	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	0.08[#]	--	0.08[#]	--	--	--	--	--	--
ଶକ୍ତି													
9	ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	290.00	2226.50	--	--	--	--
10	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	43.00	--	--	--	--	--	--	46.87	--	--	--	--
11	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	--	80.04	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	43.00	--	--	--	--	--	290.00	2353.41	--	--	--	--
ସେବା													
12	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	2414.54	971.15	--	3385.69	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	2414.54	971.15	--	3385.69	--	--	--	--	--	--
	ମୋଟ-କ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)	43.00	163.23	2416.89	1007.79	--	3424.68	290.00	2373.41	1.80	--	--	--
	ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ												
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ													
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	--	--	--	0.84	0.13	0.97	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	0.84	0.13	0.97	--	--	--	--	--	--
	ସେବା												
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	--	--	--	1.60	--	1.60	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	1.60	--	1.60	--	--	--	--	--	--
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ													
3	ଓଡ଼ିଶା ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ରୁ ପାଇଥିବା ଅଂଶଧନ/ରଣ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସ୍ୱତି				ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବନ୍ଧନ @		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ଛାଡ଼			
		ଅଂଶଧନ	ରଣ	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ		ପ୍ରାପ୍ତ	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବନ୍ଧନ	ରଣ ପରିଶୋଧ ହିସାବରୁ ବାଦ ଦେବା	ରଣ ସୁଧ ଛାଡ଼	ଦଣ୍ଡ ସୁଧ ଛାଡ଼	ମୋଟ
(1)	(2)	3(କ)	3(ଖ)	4(କ)	4(ଖ)	4(ଗ)	4(ଘ)	5(କ)	5(ଖ)	6(କ)	6(ଖ)	6(ଗ)	6(ଘ)
ମୋଟ-ଖ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ)		--	--	--	2.44 0.64 [#]	0.13	2.57 0.64 [#]	--	--	--	--	--	--
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ)		43.00	163.23	2416.89	1010.23 2.02 [#]	0.13	3427.25 2.02 [#]	290.00	2373.41	1.80	--	--	--
ଗ. ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ													
ମାନ୍ୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ													
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତଚକ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.05 [#]	--	0.05 [#]	--	--	--	--	--	--
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.05 [#]	--	0.05 [#]	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	0.10 [#]	--	0.10 [#]	--	--	--	--	--	--
ମୋଟ-ଗ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)		--	--	--	0.10 [#]	--	0.10 [#]	--	--	--	--	--	--
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ + ଗ)		43.00	163.23	2416.89	1010.23 2.12 [#]	0.13	3427.25 2.12 [#]	290.00	2373.41	1.80	--	--	--

@ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଷ ଶେଷର ମୋଟ ବଜେଟ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିକୁ ସୂଚାଏ।

2011-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ କମ୍ପାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟୟ, ଦରମା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ସୂଚାଏ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 4

ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ (ଅନୁକ୍ଷେପ 1.24 ରେ ସୂଚିତ)

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ପି.ଏସ୍.ୟୁ.ର ନାମ	କେଉଁବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଛି	କେତେବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ	ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ସମାବେଶ ପୁଞ୍ଜି	ବାକିଥିବା ବର୍ଷ ଯେଉଁଥିରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ହୋଇଥିଲା	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବାକିଥିବା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ			
						ଅଂଶଧନ	ରଣ	ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିତି	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କ.	କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ								
1	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2007-08	4 years	48.16	2008-09 2009-10 2010-11 2011-12	-- -- -- --	52.52 47.22 47.50 163.23	-- -- -- --	-- -- -- --
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2 years	11.03	2010-11 2011-12	-- --	-- --	924.45 971.15	-- --
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	1 year	2.61	2011-12	--	--	6.64	--
4	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	1 Year	1.55	2011-12	--	--	0.47	--
5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2 years	74.73	2010-11 2011-12	-- --	-- --	30.00 30.00	-- --
6	ଦ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2009-10	2 years	1.10	2010-11 2011-12	-- --	-- --	0.50 0.50	-- --
7	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	1 year	203.07	2011-12	43.00	--	--	--
8	ଦ' ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	1 year	83.14	2011-12	-	-	0.33	--
ମୋଟ କ				425.39		43.00	310.47	1964.04	--
ଖ.	କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ								
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	2009-10	2 years	151.44	2010-11 2011-12	-- --	-- --	1.60 1.60	-- --
ମୋଟ ଖ				151.44		--	--	3.20	--
ମୋଟ କ+ଖ				576.83		43.00	310.47	1967.24	--

କ୍ର.ସଂ	ପି.ଏସ୍.ୟୁ.ର ନାମ	କେଉଁବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଛି	କେତେବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ	ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଦର ପୂଞ୍ଜି	ବାକିଥିବା ବର୍ଷ ଯେଉଁଥିରେ ପୂଞ୍ଜିନିବେଶ ହୋଇଥିଲା	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବାକିଥିବା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ପୂଞ୍ଜିନିବେଶ			
						ଅଂଶଧନ	ରଣ	ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗ.	ନିଷ୍ପତ୍ତି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ								
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତଚକ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2003-04	8 years	4.18	2011-12	--	--	0.05	--
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1993-94	18 years	2.62	2007-08 2008-09 2009-10 2010-11 2011-12	-- -- -- -- --	-- -- -- -- --	0.05 0.05 0.06 0.05 0.05	-- -- -- -- --
ମୋଟ ଗ				6.80		--	--	0.31	--
ମୋଟ (କ+ଖ+ଗ)				583.63		43.00	310.47	1967.55	--

ପରିଶିଷ୍ଟ 5

ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇଥିବା ବିବରଣ
(ଅନୁଲେଖ 1.14 ରେ ସୂଚିତ)

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

1. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12
କ. ଦାୟିତ୍ୱ			
ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	381.78	413.48	415.35
ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଡି, ଅନ୍ୟ ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା	23.79	23.91	24.02
ରକ୍ଷା:			--
(i) ବଣ୍ଟ ଏବଂ ଡିବେଣ୍ଡର	1.27	--	--
(ii) ସ୍ତ୍ରୀୟା ଜମା	0.12	--	--
(iii) ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଭାରତୀୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ	158.76	136.85	125.61
(iv) ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ	--	--	--
(v) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ରକ୍ଷା	--	--	--
(vi) ଅଂଶଧନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ରକ୍ଷା:			
(କ) ରାଜ୍ୟ ସରକାର	--	--	--
(ଖ) ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ	6.22	--	--
(vii) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସର୍ଭୋଲ୍ଡିଂ)	--	--	--
(viii) ଅନ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ପ୍ରାବଧାନ	356.28	305.11	294.14
ମୋଟ (କ)	928.22	879.35	859.12
ଖ. ଆସ୍ତି			
ନଗଦ ଅର୍ଥ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅବଶେଷ	24.99	23.64	25.47
ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ	--	--	--
ରକ୍ଷା ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	371.56	326.15	301.71
ନିର୍ମୁ ସ୍ତ୍ରୀୟା ଆସ୍ତି	22.04	22.00	22.56
ଅନ୍ୟ ଆସ୍ତି	133.87	106.81	108.99
ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ (କ୍ଷତି)	375.76	400.75	400.39
ମୋଟ (ଖ)	928.22	879.35	859.12
ଗ. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି*	588.76	573.09	569.61
2 ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମ			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10
କ. ଦାୟିତ୍ୱ			
ପୁଞ୍ଜି (ରକ୍ଷା ପୁଞ୍ଜି ଓ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ)	146.44	151.44	151.44
ରକ୍ଷା (ସରକାର)	23.55	23.55	23.55
(ଅନ୍ୟ)	1.30	1.30	1.30

* ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ, ମୂଳ ପୁଞ୍ଜି ପରିବର୍ତ୍ତେ ରକ୍ଷା, ସିଡ୍ ଅର୍ଥ, ଡିବେଣ୍ଡର (ବାହ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଣ ପୁଞ୍ଜି ହୋଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତିତ), ବଣ୍ଟ, ଜମା ଓ କରଜ (ପୁନଃ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ସହିତ)ର ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଓ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷର ସମଷ୍ଟିର ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟକୁ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛି ।

ପାଣ୍ଠି #	2.57	8.53	8.47
ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ)	104.61	110.50	109.35
ମୋଟ (କ)	278.47	295.32	294.11
ଖ. ଆସ୍ତି			
ମୋଟ ସ୍ତ୍ରାବର ସମ୍ପତ୍ତି	48.82	55.99	57.50
କମ୍: ଅବକ୍ଷୟଣ	22.01	25.79	29.30
ନିର୍ମୁକ୍ତ ସ୍ତ୍ରାବର ଆସ୍ତି	26.81	30.20	28.20
ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ	--	--	
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10
ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି, ରକ୍ଷା ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	23.64	42.67	49.59
ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି	228.02	222.45	216.32
ମୋଟ (ଖ)	278.47	295.32	294.11
ଗ. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି^୧	(-)-54.16	(-)-37.64	(-)-31.56
3. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2008-09	2009-10	2010-11
କ. ଦାୟିତ୍ୱ			
ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	3.60	3.60	3.60
ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା	42.76	48.67	54.28
ରକ୍ଷା	5.42	5.05	--
ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ)	26.26	31.86	43.47
ମୋଟ (କ)	78.04	89.18	101.35
ଖ. ଆସ୍ତି			
ମୋଟ ସ୍ତ୍ରାବର ସମ୍ପତ୍ତି	40.74	40.21	35.82
କମ୍: ଅବକ୍ଷୟଣ	11.12	12.34	13.37
ନିର୍ମୁକ୍ତ ସ୍ତ୍ରାବର ଆସ୍ତି	29.62	27.87	22.45
ନିର୍ମାଣାଧୁନ ସ୍ତ୍ରାବର କାର୍ଯ୍ୟ	0.02	0.02	0.02
ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି, ରକ୍ଷା ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	48.40	61.29	78.88
ମୋଟ (ଖ)	78.04	89.18	101.35
ଗ. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	51.81	57.32	57.88

ଅବକ୍ଷୟଣ ପାଣ୍ଠିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ।

^୧ ନିର୍ମୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି (ନିର୍ମାଣାଧୁନ ସ୍ତ୍ରାବର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଞ୍ଜିର ସମସ୍ତକୁ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 6

ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପରିଣାମର ବିବରଣ
(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.14 ରେ ସୂଚିତ)

1. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ		(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)		
ସବିଶେଷ ବିବରଣ		2009-10	2010-11	2011-12
1.	ଆୟ			
(କ)	ରଣ ଉପରେ ସୁଧ	21.10	15.40	13.42
(ଖ)	ଅନ୍ୟ ଆୟ	2.37	10.07	12.61
ମୋଟ - 1		23.47	25.47	26.03
2.	ବ୍ୟୟ			
(କ)	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଓ ସଙ୍କ ମିଆଦୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ	10.79	9.65	8.67
(ଖ)	ଅଣକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ	3.66	--	-
(ଗ)	ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୟ	8.80	14.69	15.88
ମୋଟ - 2		23.25	24.34	24.55
3.	କର ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ (1-2)	0.22	1.13	1.48
4.	ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ (ଆୟ)	(1.58)	0.53	0.96
5.	କର ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ	--	--	-
6.	କର ପରେ ଲାଭ/କ୍ଷତି (-)	1.80	0.60	0.52
7.	ଅନ୍ୟ ବିନିଯୋଗ	0.36	0.12	0.11
8.	ଲାଭାଂଶ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଅର୍ଥ	1.44	0.48	0.41
9.	ଲାଭାଂଶ	--	--	-
10.	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ *	12.59	10.26	9.19
11.	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	2.14	1.79	1.61
2. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ				
ସବିଶେଷ ବିବରଣ		2007-08	2008-09	2009-10
କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ପର୍କିତ				
(କ)	ରାଜସ୍ୱ	40.56	51.02	54.39
(ଖ)	ବ୍ୟୟ	40.15	48.03	51.58
(ଗ)	ଅଧିକା/ ନିଅଣ୍ଟ (-)	0.41	2.99	2.81
କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ବହିର୍ଭୂତ				
(କ)	ରାଜସ୍ୱ	3.99	5.23	6.26
(ଖ)	ବ୍ୟୟ	1.72	1.66	1.62
(ଗ)	ଅଧିକା/ ନିଅଣ୍ଟ (-)	2.27	3.57	4.64
ମୋଟ				
(କ)	ରାଜସ୍ୱ	44.55	56.25	60.65
(ଖ)	ବ୍ୟୟ	41.87	49.69	53.20
(ଗ)	ଅଧିକା/ ନିଅଣ୍ଟ (-)	2.68	6.56	7.45

* ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଳକା ବା ରଣ ସହିତ ଲାଭ.କ୍ଷତି ହିସାବରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ସୁଧ (ପୁଞ୍ଜିକୃତ ସୁଧକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ) ସମସ୍ତ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛି ।

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10
ଘ) ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ (ଆୟ)	(0.22)	-0.99	4.71
ଙ) ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ ପରେ ଅଧିକା/ନିଅଣ୍ଟ	2.90	5.57	12.16
ମୂଲ୍ୟନ ଓ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ	1.11	1.11	1.11
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ *	4.01	6.68	13.27
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	--	--	--
3. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ (ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2008-09	2009-10	2010-11
1. ଆୟ			
ପଣ୍ୟାଗାର ଦେୟ	28.52	36.71	37.15
ଅନ୍ୟ ଆୟ	0.92	1.46	1.40
ମୋଟ - 1	29.44	38.17	38.55
2. ବ୍ୟୟ			
(କ) ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟୟ	6.40	6.94	13.22
(ଖ) ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୟ	13.63	18.92	16.38
ମୋଟ - 2	20.03	25.86	29.60
3. କର ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ/କ୍ଷତି (-)	9.41	12.31	8.95
4. ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ ଆୟ/ବ୍ୟୟ	(0.08)	(1.88)	(0.14)
5. କର ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ	3.23	4.18	1.77
6. କର ପରେ ଲାଭ/କ୍ଷତି (-)	6.26	6.25	7.04
7. ଅନ୍ୟ ବିନିଯୋଗ	6.30	5.90	5.60-
8. ଲାଭାଂଶ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଅର୍ଥ	--		
9. ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଭାଂଶ	--		
10. ମୂଲ୍ୟନ ଏବଂ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ	--		
11. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ*	9.49	10.43	8.81
12. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	18.32	18.19	15.22

* ମୋଟ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ କର ପୂର୍ବରୁ ନିଟ ଲାଭ (ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ସମାୟୋଜନ ସହିତ) ସମସ୍ତ ମୋଟ ସୁଧ ଯାହା ଲାଭ କ୍ଷତିର ହିସାବରେ ନିଆଯାଇଛି (ବିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି - ସୁଧ) କୁ ସ୍ୱରୂପ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ - 7

2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗତ ପାଠବର୍ଷର ଭୋଲଟେଜ ହିସାବରେ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ଯୋଜନା, ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିଅଣ୍ଟର ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.11 ରେ ସହିତ)

କ୍ର. ସଂ.	ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
400 କେ.ଭି. ସବକ୍ଷେପନ (ସଂଖ୍ୟାରେ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	1	1	1	1	1
2	ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	1	0	0	0	0
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	0	0	0	0	0
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	1	1	1	1	1
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	1	0	0	0	0
400 କେ.ଭି. ଗ୍ରାହ୍ୟତା କାପାସିଟି (ଏମଭିଏ ରେ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	842.5	842.5	842.5	1472.5	1472.5
2	ଯୋଗା / ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	1260	1260	1260	630	630
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	0	0	630	0	0
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	842.5	842.5	1472.5	1472.5	1472.5
5	ଯୋଗା / ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	1260	1260	630	630	630
400 କେ.ଭି. ଲାଭନ (ସିକେଏମ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	442.703	442.703	442.703	446.103	521.935
2	ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	673.4	673.4	673.4	745.832	670
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	0	0	3.4	75.832	0
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	442.703	442.703	446.103	521.935	521.935
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	673.4	673.4	670	670	670
220 କେ.ଭି. ସବକ୍ଷେପନ (ସଂଖ୍ୟାରେ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	15	17	17	17	17
2	ଯୋଗା / ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	2	1	1	0	2
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	2	0	0	0	0
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	17	17	17	17	17
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	0	1	1	0	2
220 କେ.ଭି. ଗ୍ରାହ୍ୟତା କାପାସିଟି (ଏମଭିଏ ରେ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	3416	3796	4116	4418.5	4758.5
2	ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	1092.5	1712.5	1965	1750	1942.5
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	380	320	302.5	340	322.5
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	3796	4116	4418.5	4758.5	5081
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	752.5	1472.5	1702.5	1422.5	1620
220 କେ.ଭି. ଲାଭନ (ସିକେଏମ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	4284.747	4751.842	4981.772	4981.772	5368.478
2	ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	1247.126	780.031	550.101	565.027	202.821
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	467.095	229.93	0	386.706	117.847
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	4751.842	4981.772	4981.772	5368.478	5486.325
5	ଯୋଗା / ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ (2-3)	780.031	550.101	550.101	178.314	84.974
132 କେ.ଭି. ଲାଭନ (ସଂଖ୍ୟାରେ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	65	68	69	77	79

କ୍ର. ସଂ	ବିବରଣ	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
2	ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	5	3	10	13	15
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	3	1	8	2	3
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	68	69	77	79	82
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅନ୍ତୁ (2-3)	2	2	2	11	12
132 କେ.ଭି. ଗ୍ରହଣକାରୀ କାପାସିଟି (ଏମଭିଏ ରେ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	2899	2899	2846.5	2941.5	3364
2	ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	160	760	1270	1547.5	1217.5
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	0	-52.5	95	422.5	345
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	2899	2846.5	2941.5	3364	3709
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅନ୍ତୁ (2-3)	120	732.5	1135	1112.5	872.5
132 କେ.ଭି. ଲାଇନ (ସିକେଏମ)						
1	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ	4759.392	4870.307	4885.783	5117.163	5262.173
2	ବର୍ଷରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା	226.025	130.586	330.413	482.61	449.203
3	ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି	110.915	15.476	231.38	145.01	25.53
4	ବର୍ଷ ଶେଷରେ (1+3)	4870.307	4885.783	5117.163	5262.173	5287.703
5	ବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅନ୍ତୁ (2-3)	115.11	115.11	99.033	337.9	423.673

* 82 ଟି 132 କେ.ଭି ସରଞ୍ଚେସନ ମଧ୍ୟରୁ 4 ଟି କୁ 220 କେଭି ସରଞ୍ଚେସନରେ ଏବଂ 17 ଟି 220 କେଭି ସରଞ୍ଚେସନରୁ ଗୋଟିଏ କୁ 400 କେଭି ସରଞ୍ଚେସନରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 8

ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପରିଯୋଜନା, ତାର କାରଣ ଓ ବିଳମ୍ବର ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.13 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସ.	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟଦେଶର ମୂଲ୍ୟ (କୋଟି କୋରେ)	ଆରମ୍ଭ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ	ଆରମ୍ଭ ହେବାର ପ୍ରକୃତ ଦିନ	ସମାପ୍ତି ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ	ସମାପ୍ତି ହେବାର ପ୍ରକୃତ ଦିନ	ବିଳମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା ମାସରେ	ବିଳମ୍ବର କାରଣ									ଆର୍ଥିକ ପାଇଦା ନ ପାଇବା					
								ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ	କାମ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ	ଭୂମିଅଭିନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ	ଆର.ଡି.ଟ୍ୟୁ ସମସ୍ୟା	ପିଡିସିପି ଓ ଜଟୀଳ ନିକାସରେ ବିଳମ୍ବ	କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ବିଳମ୍ବ	ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଯୋଗାଜଗା / ସ୍ଥାପନରେ ବିଳମ୍ବ	ଠିକାଦାର ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବ	ପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ପାଣ୍ଡିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଗଣ*	ବର୍ଷକୁ 10.9 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧାକ୍ଷତି \$	ପରିଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି (ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ଏବଂ ସିକ୍ସମାକ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ)#	ଭୂଲ୍ୟା ଚଳୁ/ଅତିରିକ୍ତ/ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ / କମ୍ପଲେକ୍ସିଟି ପିଏସ୍
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
କ.	ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ																					
1	ବାଲିମେଳରେ ଥିବା 220/33 କେ.ଭି. ଏସଏସ 20 ଏମଭିଏ	14.47	ଅକ୍ଟୋବର-05	ଜାନୁୟାରୀ-06	ଅକ୍ଟୋବର-06	ସେପ୍ଟେମ୍ବର-08	20	1					1	1							5.22	
2	କରଞ୍ଜିଆରେ ଥିବା 132/33 କେ.ଭି. ଏସଏସ	17.63	ମାର୍ଚ୍ଚ-06	ଡିସେମ୍ବର-06	ଜୁନ-08	ଅକ୍ଟୋବର-09	15	1	1					1						4.96		
3	ବସ୍ତାରେ ଥିବା 132/33 କେ.ଭି. ଏସଏସ	12.40	ମାର୍ଚ୍ଚ-06	ଏପ୍ରିଲ-07	ଅକ୍ଟୋବର-08	ମାର୍ଚ୍ଚ-10	16		1				1	1	1		ସ୍ଥାନ ବାଛିବାରେ ବିଳମ୍ବ			16.08		
4	ବରପାଲିରେ ଥିବା 132/33 କେ.ଭି. ଏସଏସ	12.69	ମାର୍ଚ୍ଚ-06	ଡିସେମ୍ବର-06	ଜୁନ-08	ଜାନୁୟାରୀ-10	18							1	1					4.78		
5	2x20 ଏମଭିଏ ଆନନ୍ଦପୁରରେ ଥିବା 132/33 କେ.ଭି. ଏସଏସ	22.28	ଜାନୁୟାରୀ-08	ଜୁନ-08	ଜୁନ-10	ସେପ୍ଟେମ୍ବର-10	2		1	1										0.78		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
6	ମେଗାମୁଖାଳି- ମେଖାଗାଳ 400 କେ.ଭି.ଡି.ସି. ଲାଇନ				ଖୁମ୍ବ -99	କାମୁଣ୍ଡା-10	126				1	1					ମହାନଦୀର ଫାଇଲ ମୁକ୍ତିକରି କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ	41.51	6.30		23.76	
7	ବୁଢ଼ିପଦର-ବଂଲାଗାର 220 କେ.ଭି.ଡି.ସି ଲାଇନ				ସେପ୍ଟେମ୍ବର - 02	କାମୁଣ୍ଡା-11	105										ଲାଇନ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଅସଫଳ	26.72	14.18	15.05	46.09	4.82
8	220 କେଭି / ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ - ଥେରୁବାଲି				ସେପ୍ଟେମ୍ବର - 01	ମଲ-07	67					1	1					30.52	9.26			
9	220 କେଭି / ଏଲଆଇଏଲଓ ଭଞ୍ଜନଗର - ଚନ୍ଦିକା				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	କାମୁଣ୍ଡା- 08	69					1	1					1.90	0.43		15.19	2.65
10	220 କେଭି ନରେନ୍ଦ୍ରପୁର - ଚନ୍ଦିକା				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	କାମୁଣ୍ଡା-08	81					1	1					3.78	0.86			
11	220 କେଭି / ନୂଆ ଭୁବନି - ପୁରୁଣା ଭୁବନି				ସେପ୍ଟେମ୍ବର -01	କାମୁଣ୍ଡା - 05	45															
12	132 କେଭି / ବଡ଼ଗଡ଼ - ଉତ୍ତରା				ସେପ୍ଟେମ୍ବର - 99	ମାର୍ଚ୍ଚ -10	125						1									
13	132 କେଭି / ଉତ୍ତରା - ସିଲୁଆ				ସେପ୍ଟେମ୍ବର - 99	ସେପ୍ଟେମ୍ବର - 09	119						1									
14	132 କେଭି / ହିରାକୁଦ - ବୁଲ୍ଡା				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	କାମୁଣ୍ଡା - 10	105						1					44.13	5.74			
15	132 କେଭି / ହିରାକୁଦ - ଟିପ୍ପିଲିମା				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	ଏପ୍ରିଲ-07	72						1								1.45	2.84
16	132 କେଭି / ଏଲଆଇଏଲଓ ପୁଲନଖରା - ମଞ୍ଜେଶ୍ୱର - ବୁଲ୍ଡା				ଏପ୍ରିଲ -01	ମାର୍ଚ୍ଚ -09	94						1					7.44	3.63			
17	132 କେଭି / ଏଲଆଇଏଲଓ ଚୈନିପାଲ - ବେକାନାଳ				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	ନଭେମ୍ବର-07	79						1									

ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା-2 (ପିଏସ୍‌ସୁ)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
18	132 କେ.ଭି. ଲିଲୋ ଋଣପାଳ-ଚୌଦ୍ୱାର ଲାଭନ				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	ନଭେମ୍ବର -07	79						1			1							
								2	3	1	2	4	12	4	2	11		156.00	40.40	41.65	91.71	10.31	
ଖ. ନିମାଣାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ																							
1	400 କେ.ଭି. ଇର୍ ମେରାମୁଖାଳୀ ପ୍ରାମୁଖ୍ୟତାଲାଇନ	103.00	ନଭେମ୍ବର - 10	ନଭେମ୍ବର - 10	ନଭେମ୍ବର - 12	ନିର୍ମାଣାଧିକ	24**				1							111.00	55.50	332.18	37.24		
2	400 କେଭି ଉତ୍ତରା- ମେରାମୁଖାଳୀ ପ୍ରାମୁଖ୍ୟତା ଲାଇନ	77.25	ଏପ୍ରିଲ -06	ଏପ୍ରିଲ -06	ସେପ୍ଟେମ୍ବର -08	ନିର୍ମାଣାଧିକ	46				1	1			1			42.07	27.51	274.36	35.56	12.79	
3	220 କେଭି ଟ୍ରିପ୍ ଲାଇନ ମେରାମୁଖାଳୀ ରୁ ବିଡ଼ାନାସା				ଅକ୍ଟୋବର -99	ନିର୍ମାଣାଧିକ	153				1				1						0.41		
4	132 କେଭି ବିଡ଼ାନାସା- କଟକ				ମାର୍ଚ୍ଚ -01	ନିର୍ମାଣାଧିକ	136						1			1		4.39		0.99			
5	132 କେଭି ମଞ୍ଜେଶ୍ୱର- ବଡ଼ଗଡ଼				ସେପ୍ଟେମ୍ବର -99	ନିର୍ମାଣାଧିକ	154						1			1		6.69	3.84				
6	ନୂଆପଡ଼ା	159.67	ଡ଼ିସେମ୍ବର -08	ଜୁନ -09	ଜୁନ -12	ନିର୍ମାଣାଧିକ	1	1		1	1	1			1		ରୁଚିପୁର୍ଣ୍ଣ ରାଜିନାମା	8.37	0.72	1.00	0.64	21.53	
7	ଡ଼ାବୁଗାଁ						1	1		1	1	1			1								
8	ପଦମପୁର						1	1		1	1	1			1								
9	ଖୁବିଣ୍ଡା						1	1		1	1	1			1								
10	ଭବାନୀପାଟଣା						1	1		1	1	1			1								
11	ବୋଇ						1	1		1	1	1			1								
							6		6	9	7	2	0	8	2		172.52	87.57	608.53	73.85	34.32		
								8	3	7	11	11	14	4	10	13		328.52	127.97	650.18	165.56	44.63	
																		17	16	14	21	19	

* କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ କ୍ର.ସଂ କ-6, 7, 8, 9, 10, 14, 16 ଏବଂ ଖ-1, 2, 4, 5, 6 to 11

\$ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ କ୍ର.ସଂ କ-6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ଏବଂ ଖ-1, 2, 5, 6 to 11

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ କ୍ର.ସଂ କ-2, 3, 4, 5, 7 ଏବଂ ଖ-1, 2, 4, 6 to 11

& କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ କ୍ର.ସଂ କ-1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18 ଏବଂ ଖ-1, 2, 3, 6 to 11

@ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନରେ କ୍ର.ସଂ କ-7, 8, 9, 10, 11, 12 to 18 ଏବଂ ଖ-2, 6 to 11

** ଫେବୃଆରୀ 2005 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2007 ମଧ୍ୟରେ ପୁନରୁଦ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 9

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିକିତ୍ସା ଦିଆଯାଇ ନଥିବା ଅନୁଛେଦ/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ

(ଅନୁଛେଦ 3.19.1 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	1999-2000	2001-02	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	ମୋଟ
1.	ଶିକ୍ଷା	--	1	--	1	--	--	5	2	3 ¹	6	18
2.	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ	--	--	2	1	2	1	--	--	--	--	6
3.	ଶକ୍ତି	--	--	--	--	--	2	7	5 ²	1	--	15
4.	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	1	--	--	--	--	--	--	1	1	--	3
5.	ଜଳ ସମ୍ପଦ	--	--	--	--	--	--	--	-	1	--	1
6.	ପୁରୀ	--	--	--	--	--	1	--	--	--	--	1
7.	ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ସଂସ୍କୃତି	--	--	--	--	--	1	--	--	1	--	2
8.	କୃଷି	--	--	--	--	--	1	--	--	1 ³	--	2
9	ଅବକାରୀ	--	--	--	--	--	--	1	--	--	2 ⁴	3
10	ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	--	--	--	--	--	--	1	2	--	1	4
11	ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	--	--	--	--	--	--	--	--	1	--	1
12	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3	3
13	ଗୃହ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	1
14	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	2
	ମୋଟ	1	1	2	2	2	6	14	10	9	15	62

¹ ଅନୁଛେଦର ଏକ ଅଂଶ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ସହ ଜଡ଼ିତ ।² ଅନୁଛେଦର ଏକ ଅଂଶ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ସହ ଜଡ଼ିତ ।³ ଅନୁଛେଦର ଏକ ଅଂଶ ଗୃହ ବିଭାଗ ସହ ଜଡ଼ିତ ।⁴ ଅନୁଛେଦର ଏକ ଅଂଶ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ସହ ଜଡ଼ିତ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 10

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.19.3 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର ସଂଖ୍ୟା	ବକେୟା ଅନୁଚ୍ଛେଦର ସଂଖ୍ୟା	କେଉଁ ବର୍ଷଠାରୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡ଼ିକ ବାକି ଅଛି
1.	ଶିଳ୍ପ	10	48	174	2005-06 ରୁ 2011-12
2.	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	3	19	66	2008-09 ରୁ 2011-12
3.	ଗୃହ	1	3	10	2005-06, 2009-10, 2011-12
4.	ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	1	7	44	2005-06 ରୁ 2011-12
5.	ଅବକାରୀ	1	2	21	2010-11, 2011-12
6.	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	2	29	144	2004-05 ରୁ 2011-12
7.	ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ସଂସ୍କୃତି	1	3	4	2008-09, 2010-11, 2011-12
8.	ଶିକ୍ଷା	6	150	466	2004-05 ରୁ 2011-12
9.	ଜଳ ସମ୍ପଦ	2	9	57	2006-07 ରୁ 2011-12
10.	ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ	1	3	12	2008-09 ରୁ 2010-11
11.	କୃଷି	4	14	63	2004-05, 2008-09 ରୁ 2011-12
12.	ପୁର୍ତ୍ତ	1	7	27	2004-05, 2005-06, 2007-08 ରୁ 2011-12
13.	ସମବାୟ	1	4	13	2007-08, 2009-10 & 2011-12
14.	ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	1	134	402	2004-05 ରୁ 2009-10, 2011-12
15.	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	1	4	9	2007-08 ରୁ 2009-10, 2011-12
16.	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	1	2	13	2007-08, 2009-10
	ମୋଟ	37	438	1525	

ପରିଶିଷ୍ଟ 11

ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଚିଠା ଅନୁଲେଖ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିବରଣ (30 ଡିସେମ୍ବର 2012)

(ଅନୁଲେଖ 3.19.3 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	ଚିଠା ଅନୁଲେଖର ସଂଖ୍ୟା	ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା	ପଠାଯାଇଥିବା ସମୟ
1.	ଅବକାରୀ	1		ଜୁଲାଇ 2012
2.	ଜଳ ସମ୍ପଦ		1	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012
3.	ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି	1		ଅକ୍ଟୋବର 2012
	ମୋଟ	2	1	

ସାଂକେତିକ ଶବ୍ଦର ତାଲିକା

କ୍ର.ନଂ	ସାଂକେତିକ	ବର୍ଣ୍ଣନା
1	ଏବିଚି	ଉପଲବ୍ଧ ଆଧାରିତ ଚାରିଫ
2	ଏସି	ସମାକ୍ଷା ସମିତି
3	ଏଓଆର	ଦରର ବିଶ୍ଳେଷଣ
4	ଏଆରଆର	ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକତା
5	ଏଟିଇ	ବିଦ୍ୟୁତର ପୁନଃବିତରଣ କରୁଥିବା ଗ୍ରହଣାଳ
6	ବିବିପିପି	ବସବାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ୟାନେଲ
7	ବିଡ଼ିଆଇ	ବ୍ୟାଜିଙ୍କ ଡାଉନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
8	ବିଓଡ଼ି	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ
9	ସିଏଜି	ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ମହାସମାକ୍ଷକ
10	ସିଇସି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ସମିତି
11	ସିଇଆରସି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ
12	ସିଜିପି	କ୍ୟାପିଟାଲ କେନେରେଟିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାନ
13	ସିକେଏମ	କୃଷ୍ଣଳୀ କିଲୋମିଟର
14	କୋପୁ	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି
15	ସିଟିସୁ	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂଗ୍ରହଣ ସଂସ୍ଥା
16	ଡ଼ିଜି	ଡ଼ିଜେଲ କେନେରେଟର୍
17	ଡ଼ିଜିଏ	ଡ଼ିଜେଲଭଡ଼ ଗ୍ୟାସ ଆନାଲିସିସ
18	ଡ଼ିସକମ	ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟନ କଂପାନୀ
19	ଡ଼ିଏମ	ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା
20	ଡ଼ିଓଡ଼ିକ୍ୟୁଆର	ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ
21	ଡ଼ିପିଆରଏସ	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଯୋଜନା ବିବରଣୀ
22	ଡ଼ିଏସସିଓସିସି	ବିତରଣ ପଦ୍ଧତି ପରିଚ୍ଛଳନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ର
23	ଇଏଏସଏସସି	ବିଦ୍ୟୁତ ହିସାବ ଲେଖା ଏବଂ ବ୍ୟୟାବସ୍ଥା ପଦ୍ଧତି କେନ୍ଦ୍ର
24	ଇବିସି	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଲ୍ କେନ୍ଦ୍ର
25	ଇଏବିଟି	ଅତି ଉଚ୍ଚ ଟେନସନ
26	ଇଆରଏଲଡ଼ିସି	ପୂର୍ବାକ୍ଷଳ ଭାରପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର
27	ଇଆରପି	ଉଦ୍ୟୋଗ ସମ୍ପଦ ଯୋଜନା
28	ଜିଓଓ	ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
29	ଏଟଏଲଟି	ହଟ ଲାଇନ କୌଶଳ
30	ଏଟଜେଡ଼ି	ହର୍ଟ୍ଜ
31	ଆଇଜିସି	ଭାରତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂହିତା
32	ଆଇପିପି	ସାଧୁନ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦକ
33	ଜେଭି	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ୟୋଗ
34	କେଭି	କିଲୋ ଭୋଲ୍ଟ
35	ଏଲଏଓ	ଜନି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ
36	ଏଲଟିଓଏ	ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଉନ୍ନତ ପ୍ରବେଶ
37	ଏମଏଟି	ନିମ୍ନଭମ ବିକଳ୍ପ କର
38	ଏମସିଡ଼ିଆର	ଖଣିଜ ସଂପଦ ସୁରକ୍ଷା ଓ ବିକାଶ ନିୟମ
39	ଏମସିଏଲ	ମହାନଦୀ କୋଲ ଫିଲ୍ଡ ଲିମିଟେଡ଼ି

କ୍ର.ମଂ	ସାଂଜେତିକ	ବର୍ଣ୍ଣନା
40	ଏମଓସି	କୋଇଲା ମହାଶାଳୟ
41	ଏମଓଇଏଫ	ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମହାଶାଳୟ
42	ଏମଓୟୁ	ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାନ
43	ଏମପିଆର	ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ
44	ଏମଆରଆଇ	ମିଟର ରିଡ଼ିଙ୍ଗ ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ
45	ଏମଟିପିସି	ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ସମନ୍ବୟ ପୁସ୍ତିକା
46	ଏମଭିଏ	ମେଗା ଭୋଲୁ ଆମ୍ବିୟର
47	ଏମଭିଏଆର	ମେଗା ଭୋଲୁ ଆମ୍ବିୟର ରିଆକ୍ଟିଭ
48	ଏନଇପି	ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନା
49	ଓଇଏମ	ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ପକ୍ଷର ନିର୍ମାଣ
50	ଓଇଆରସି	ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟମାବଳୀ ଆୟୋଗ
51	ଓଜିସି	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରୀଡ଼ ସଂହିତା
52	ଓପିଡ଼ବ୍ୟୁଡ଼ି	ଓଡ଼ିଶା ପୁର ବିଭାଗ
53	ଓଭିଏଟି	ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ
54	ପିଇଆରଟି	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଓ ପୁନର୍ବିଲୋକନ କୌଶଳ
55	ପିଏଫ୍	ପାଞ୍ଚାଳ ଫ୍ୟାକ୍ଟର
56	ପିଜିସିଆଇଏଲ	ପାଞ୍ଚାଳ ଗ୍ରୀଡ଼ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼
57	ପିଏଲଟିସି	ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ବୈଷୟିକ କମିଟି
58	ପିପିଏ	ଶକ୍ତି କ୍ରୟ ରାଜିନାମା
59	ପିଆରଡ଼ିସି	ପାଞ୍ଚାଳ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ କରପୋରେସନ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ଼
60	ପିଏସୟୁ	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
61	ଆରଏଞ୍ଚଏମ	ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
62	ଆରଏଞ୍ଚଆର	ପୁନର୍ବାସ ଓ ପୁନଃସ୍ଥାପନ
63	ଆରଟିସି	ଚବିଶ ଘଣ୍ଟିଆ
64	ଆରଟିୟୁ	ରିମୋଟ୍ ଟରମିନାଲ ଯୁକ୍ତି
65	ଏସଏଆର	ପୃଥକ ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ
66	ସ୍କାଡ଼ା	ସୁପରଭାଇଜରି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଏବଂ ଡ୍ରାଟା ଆକ୍ୟୁଇଜେସନ
67	ଏସଏଲଡ଼ିସି	ରାଜ୍ୟ ଭାର ପ୍ରେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ର
68	ଏସଓଆର	ଅନୁସୂଚୀତ ଦର
69	ଏସଏସ	ସବଷ୍ଟେସନ
70	ଏସଟିଡ଼ି	ସକ୍ଷମ ମିଆଦୀ ଜମା
71	ଏସଟିୟୁ	ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା
72	ଟିଆଣ୍ଡି	ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିତରଣ
73	ଟିଡ଼ିଏସ	ଉତ୍ତର କଟାଯାଉଥିବା କର
74	ଟିଏଫସି	ଟାକ୍ସ ଫୋର୍ସ ସମିତି
75	ଟିଏଲଏଲ	ଥର୍ମାଲ ଭାର ସାମା
76	ଟିଓଆର	ଟର୍ମି ଅଫ୍ ରେଫରେନ୍ସ
77	ୟୁଆଇ	ଅଣସୂଚୀତ ଅବଳବଦଳ
78	ଭିଏଆର	ଭୋଲୁ ଆମ୍ବିୟର ରିଆକ୍ଟିଭ
79	ଭିଏଟି	ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କ
80	ଭିଆରଏସ	ସେକ୍ସାକ୍ଟ ଅବସର ଯୋଜନା

© ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟୁକ୍ତ ତଥା ମହାସମାପକ
www.cag.gov.in

www.agorissa.nic.in